

Kallelse

Kommunstyrelsens personal- och
ledningsutskott

2023-02-07

Sida
1(4)

Box 153
301 05 Halmstad
035-13 70 00
direkt@halmstad.se

Plats: Lokal Kärleken

Sammanträdesda-
tum: 2023-02-07

Tid: 09:00-10:45

Ordförande: Ella Kardemark

Sekreterare: Erika Bengthagen

Kallade: Ella Kardemark (KD), Ordförande
Stefan Pålsson (S), 1:e vice ordförande
Joacim Svensson (SD), 2:e vice ordförande
Victor Rundqvist (C)
Arber Gashi (S)
Gun-Britt Löfdahl (S)
Louise Uvenfeldt (M)
Conny Hansen (M)
Michael Svensson (S)
Annica Elveroth (L)
Leif Liljebrunn (HLP)

Ärenden	Tid	
1. KS 2023/00036 Val av justerare		
2. KS 2023/00076 Fastställande av dagordning		
3. KS 2022/00709 Beslut om omfördelning av medel till Vattensmarta idrotts- anläggningar Beslut, 10 minuter totalt varav 5 minuter föredragning Henrik Persson, Sabina Hermansson, Hanna Billmayer	09:00	KS
4. KS 2021/00536 Godkännande av riktlinje för Halmstads kommuns inklusive de kommunala bolagens upphandlingar och inköp inför remittering Beslut, 20 minuter totalt varav 10 minuter föredragning Jeanette Hall	09:10	KS
FIKA	09:30	
5. KS 2022/00698 Beslut om vattenskyddsområde med föreskrifter för Hafi vat- tentäcker Beslut, 45 minuter totalt för samtliga ärenden som avser föreskrifter vatten- skyddsområden Carl Magnus Billström, ██████████	09:45	KF
6. KS 2022/00699 Beslut om vattenskyddsområde med föreskrifter för Mostorp vattentäcker Beslut Carl Magnus Billström, ██████████		KF
7. KS 2022/00700 Beslut om vattenskyddsområde med föreskrifter för Spenshult vattentäcker Beslut Carl Magnus Billström, ██████████		KF

Ärenden	Tid
8. KS 2022/00701 Beslut om vattenskyddsområde med föreskrifter för Krönleins vattentäcker Beslut Carl Magnus Billström, [REDACTED]	KF
9. KS 2022/00702 Beslut om vattenskyddsområde med föreskrifter för Strömsfors vattentäcker Beslut Carl Magnus Billström, [REDACTED]	KF
10. KS 2022/00703 Beslut om vattenskyddsområde med föreskrifter för Wapnö vattentäcker Beslut Carl Magnus Billström, [REDACTED]	KF
11. KS 2022/00704 Beslut om vattenskyddsområde med föreskrifter för Marbäcks fritidsby vattentäcker Beslut Carl Magnus Billström, [REDACTED]	KF
12. KS 2022/00705 Beslut om vattenskyddsområde med föreskrifter för Tönnersa vattentäcker Beslut Carl Magnus Billström, [REDACTED]	KF
13. KS 2022/00706 Beslut om vattenskyddsområde med föreskrifter för Jutan vattentäcker Beslut Carl Magnus Billström, [REDACTED]	KF
14. KS 2018/00464 Information om heltidsarbete som norm Information, 10 minuter totalt	10:30

Ärenden

Tid

15. KS 2023/00037
Övriga frågor

10:40

Ärende KS 2022/00709

Beslutsinstans: Kommunstyrelsen
Ärendets ursprung: Teknik- och fastighetsnämnden

Beslut om omfördelning av investeringsmedel från kommunstyrelsen till teknik- och fastighetsnämnden för vattensmarta idrottsanläggningar

Kommunledningsförvaltningens förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen beslutar att avslå teknik- och fritidsnämndens begäran om att omfördela 6 miljoner kronor från kommunstyrelsens anslagsområde 051, Samhällsbyggnad, och investeringsanslag ”Klimatanpassningsbehov och översvämningsåtgärder” till teknik- och fastighetsnämndens anslagsområde 320, Gator, parker och idrott, och projektet ”Vattensmarta idrottsanläggningar”.
2. Kommunstyrelsen beslutar att teknik- och fritidsnämndens begäran om omfördelning av 6 miljoner kronor från kommunstyrelsens anslagsområde 051, Samhällsbyggnad, och investeringsanslag ”Klimatanpassningsbehov och översvämningsåtgärder” till teknik- och fastighetsnämndens anslagsområde 320, Gator, parker och idrott, och projektet ”Vattensmarta idrottsanläggningar” tillställs verksamhetsberedningen i dess beredning av planeringsdirektiv med budget 2024-2028 samt att begäran kompletteras med uppgifter för att bereda ärendet ur ett socialt, ekonomiskt och miljömässigt perspektiv.

Sammanfattning av ärendet

Teknik- och fritidsnämnden har till kommunstyrelsen inkommit med begäran om att omfördela 6 miljoner kronor från kommunstyrelsens investeringsanslag ”Klimatanpassningsbehov och översvämningsåtgärder” till teknik och fastighetsnämndens projekt ”Vattensmarta idrottsanläggningar”.

Teknik- och fritidsnämnden vill med medlen genomföra vattensmarta åtgärder på prioriterade idrottsanläggningar. Teknik- och fritidsnämnden framför att det inte längre är hållbart eller möjligt att använda dricksvatten till bevattning då klimatförändringar medför allt torrare somrar med dricksvattenbrist som följd. Klimatförändringarna påverkar redan idag funktion och tillgänglighet till kommunens idrottsanläggningar på grund av begränsade bevattningsmöjligheter.

Kommunledningsförvaltningen gör bedömningen att anslaget ”Klimatanpassningsbehov och översvämningsåtgärder”, som först inrättades i samband med Planeringsdirektiv med budget 2015-2017, är inriktat mot den typ av klimatanpassande åtgärder som identifierades efter översvämningarna i Getinge, Åled och Oskarström 2014, men att den politiska beskrivningen i planeringsdirektivet inte utesluter andra klimatanpassningsåtgärder. I den av kommunfullmäktige antagna klimatanpassningsplanen finns dock den strategiska inriktningen att prioritera människors liv och hälsa samt samhällsviktig verksamhet i arbetet med klimatanpassning. Tolkningen är att projektets inriktning inte ligger i linje med vad de avsatta medlen är tänkta att användas för eller med kommunfullmäktiges beslutade styrdokument. Det saknas i teknik- och fritidsnämndens begäran tillräckliga underlag för att välunderbyggda ställningstaganden ska kunna göras.

Kommunledningsförvaltningen föreslår därför att teknik- och fritidsnämndens begäran avslås. Kommunledningsförvaltningen föreslår istället att teknik- och fritidsnämndens begäran tillställs verksamhetsberedningen i dess beredning av planeringsdirektiv med budget 2024-2028 och att den av teknik- och fastighetsförvaltningen kompletteras med uppgifter om bland annat antalet idrottsanläggningar som avses att åtgärdas, vilka åtgärder som avses att vidtas, vilka ekonomiska och miljömässiga effekter som åtgärderna ger samt påverkan på vattenförbrukningen och idrottsanläggningarnas tillgänglighet.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av kommunledningsförvaltningens avdelning för ekonomi och styrning i samarbete med kommunledningsförvaltningens samhällsutvecklingsavdelning samt av teknik- och fastighetsförvaltningen.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Teknik- och fastighetsnämnden har till kommunstyrelsen inkommit med begäran om att omfördela 6 miljoner kronor från kommunstyrelsens investeringsanslag ”Klimatanpassningsbehov och översvämningståtgärder”, anslagsområde 051 Samhällsbyggnad, till teknik och fritidsnämndens anslagsområde 320 Gator, parker och idrott.

Syftet med omfördelningen är att teknik- och fritidsnämnden vill genomföra vattensmarta åtgärder på prioriterade idrottsanläggningar. Teknik- och fritidsnämnden framför att det inte längre varken är hållbart eller möjligt att använda dricksvatten till bevattning då klimatförändringar medför allt torrare somrar med dricksvattenbrist som följd. Nämnden menar att klimatförändringar redan idag påverkar funktion och tillgänglighet till kommunens idrottsanläggningar då det inte är möjligt att bevattna med dricksvatten.

Analys

Analys av förslaget

Teknik- och fritidsnämnden framför att det på flertalet av kommunens idrottsanläggningar saknas alternativa lösningar till bevattning med dricksvatten, vilket innebär att kommunens gräsplaner under stora delar av säsongen har en begränsad funktion och tillgänglighet.

Vid årsskiftet 2021/2022 startades projektet ”Vattensmarta idrottsanläggningar” som är en koncernövergripande samverkan mellan teknik- och fastighetsförvaltningen, Laholmsbuktens VA AB, kommunledningsförvaltningen samt IT-service och Halmstads Stadsnät AB. Sedan projektstart har en anläggning färdigställts, två är under upphandling/genomförande och resterande anläggningar är under utredning. Teknik- och fritidsnämnden menar att för att kunna slutföra investeringarna i vattensmarta lösningar på prioriterade idrottsanläggningar behöver medel tillföras. Nämnden ser en möjlig finansiering genom att begära att få ta i anspråk medel för kommunstyrelsens anslag ”Klimatanpassningsbehov och översvämningståtgärder”. Alternativet, skriver nämnden, är att medlen äskas separat.

Anslaget ”Klimatanpassningsbehov och översvänningsåtgärder” anslogs första gången i Halmstads kommuns Planeringsdirektiv med budget 2015-2017. Det avsattes då 6 mnkr årligen under budgetåret 2015 och de två följande så kallade planåren. Orsak till anslagets tillkomst var de stora översvämningar som drabbade Åled, Oskarström och i synnerhet Getinge 2014 med betydande kostnader som följd.

I syfte att möjliggöra ett mer proaktivt arbete för att förhindra eller lindra framtida översvänningskonsekvenser anslogs årliga investeringsmedel för att dels kunna göra mindre klimat- och översvänningsanpassningsåtgärder löpande, dels för att ansamla medel för större åtgärder. Medlen har anslagits årligen i kommunens budget sedan 2015 och har, vid överskott, regelmässigt ombudgerats framåt i tid för att möjliggöra större åtgärder.

I planeringsdirektiv med budget 2015-2017 är beskrivningen av medlens avsedda användning emellertid gjord med ett relativt brett anslag. Under den övergripande inriktningen ”Trygghet, säkerhet & folkhälsa” skrivs följande:

”För att skapa förutsättningar för att motverka konsekvenserna av klimatförändringar införs ett särskilt anslag som ska användas till insatser för att minska effekterna av klimatförändringar.” (Planeringsdirektiv med budget 2015-2017, sida 59).

Från och med i Planeringsdirektiv med budget 2022-2026 budgeteras med en ökning av anslaget i syfte att kunna genomföra den klimatanpassning av centrala Halmstad som är förestående. I Planeringsdirektiv med budget 2023-2027 har särskilda utredningsmedel dessutom avsatts för att närmare precisera åtgärder och kostnader inom arbetet med att klimatanpassa centrala Halmstad.

Kommunledningsförvaltningen gör bedömningen att anslaget ”Klimatanpassningsbehov och översvänningsåtgärder” i huvudsak är inriktat mot den typ av klimatanpassande åtgärder som identifierades efter översvämningarna 2014, men att den politiska beskrivningen i planeringsdirektiv med budget 2015-2017 inte utesluter andra klimatanpassningsåtgärder.

I klimatanpassningsplanen, som antogs av kommunfullmäktige 2021-10-28, har Halmstads kommun dock beslutat att ambitionen med klimatanpassningsarbetet i Halmstads kommun är att minska kommunens sårbarhet och tillvarata möjligheter för att bygga ett resilient och långsiktigt robust samhälle. Utifrån denna ambition har inriktningar antagits där människors liv och hälsa samt samhällsviktig verksamhet ska prioriteras i klimatanpassningsarbetet. Därefter prioriteras geografiska områden med höga kultur-, natur-, rekreation- och turismvärden.

Kommunledningsförvaltningen ställer sig positiv till det utvecklingsarbete och den samverkan som äger rum inom ramen för projektet ”Vattensmarta idrottsanläggningar” samt att modern digital teknik används i projektet. Bedömningen är emellertid att projektets inriktning inte ligger i linje med vad de avsatta medlen är avsedda att användas till eller med kommunfullmäktige beslutade styrdokument. Det saknas dessutom i teknik- och fritidsnämndens begäran en närmare beskrivning av vilka åtgärder som avses att genomföras med de nya medlen och vilka effekter som kan uppnås med hjälp av åtgärderna, såväl ekonomiska som miljö- och vattenförbrukningsmässiga – på både kort och lång sikt. Det anges inte heller antalet idrottsanläggningar för vilka åtgärder kommer att genomföras med mera. Ställningstagandet försvåras av den saknade informationen.

Om medel skulle omfördelas från anslaget ”Klimatanpassningsbehov och översvänningsåtgärder” så behöver medel tillföras i kommande budgetar för att kunna genomföra åtgärder för att klimatanpassa

centrala Halmstad, vilket i praktiken innebär att en omfördelning av medel resulterar i ökade kostnader för avskrivningar och räntor för kommunen.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att teknik- och fritidsnämndens begäran om att omfördela 6 miljoner kronor från kommunstyrelsens anslagsområde 051 Samhällsbyggnad och investeringsanslag ”Klimatanpassningsbehov och översvämningsåtgärder” till teknik- och fastighetsnämndens anslagsområde 320 Gator, parker och idrott och projektet ”Vattensmarta idrottsanläggningar” avslås. Kommunledningsförvaltningen föreslår istället att teknik- och fritidsnämndens begäran tillställs verksamhetsberedningen i dess beredning av planeringsdirektiv med budget 2024-2028 och att den av teknik- och fastighetsförvaltningen kompletteras med uppgifter om bland annat antalet idrottsanläggningar som avses att åtgärdas, vilka åtgärder som avses att vidtas, vilka ekonomiska och miljömässiga effekter som åtgärderna ger samt påverkan på vattenförbrukningen.

Kommunledningsförvaltningen gör bedömningen att beslut om att omfördela, eller icke omfördela, medel mellan kommunstyrelsen och teknik- och fritidsnämnden kan tas av kommunstyrelsen genom först kommunfullmäktiges och sedan kommunstyrelsens beslut om att kommunstyrelsens samhällsbyggnadsutskott ges rätt att omfördela investeringsmedel mellan kommunens anslagsområden för infrastrukturinvesteringar, vilket aktuellt ärende bedöms kunna klassificeras som.

Hållbarhetsanalys

Teknik- och fritidsnämnden framför vikten av att kommunens idrottsanläggningar är tillgängliga och kan drivas och utvecklas på ett socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbart sätt. Klimatförändringar påverkar funktion och tillgänglighet till kommunens idrottsanläggningar då det inte längre bedöms som hållbart eller möjligt att bevattna med dricksvatten. För att säkra tillgången till kommunens idrottsanläggningar behöver vattensmarta åtgärder genomföras.

Det framgår inte av underlagen några uppgifter om hur mycket tillgängligheten kan beräknas öka med anledning av önskade åtgärder.

Utifrån handlingarna är ekonomiska konsekvenser av att tillmötesgå förslaget svåra att närmare beräkna. Kostnader i form av ökade räntor och avskrivningar kommer att uppstå med anledning av att 6 mnkr i investeringsmedel behöver tillskjutas, vilket förväntas påverka kommunens ekonomiska resultat negativt på sikt.

Ärendets beslutsgång

Kommunstyrelsen
Kommunstyrelsens personal- och ledningsutskott

Beslutsunderlag

1. Teknik- och fastighetsnämndens protokoll ”Begäran om omfördelning av medel till Vattensmarta idrottsanläggningar” (TFN § 157, Dnr TFN 2022/01416, 2022-11-14)

Information om beslutet

Teknik- och fastighetsnämnden

Tjänsteskrivelse
Kommunledningsförvaltningen
2022-12-16
KS 2022/00709

Kommunledningsförvaltningen

Mattias Rossköld, kommundirektör
Jan Fritz, ekonomidirektör
Henrik Persson, handläggare, budgetchef

TFN § 157

Dnr TFN 2022/01416

Begäran om omfördelning av medel till Vattensmarta idrottsanläggningar

Beslut

Teknik- och fritidsnämnden föreslår kommunstyrelsen att bevilja teknik- och fritidsnämnden, anslagsområde 320 Gator, parker och idrott, 6 mnkr i investeringsmedel för att genomföra vattensmarta åtgärder på prioriterade idrottsanläggningar, och föreslår att finansiering sker via omfördelning av medel från kommunstyrelsens anslag för Klimatanpassningsbehov och översvänningsåtgärder.

Ärendet

Att använda dricksvatten till bevattning är inte längre varken hållbart eller möjligt då klimatförändringar medför allt torrare somrar med dricksvattenbrist som följd.

Klimatförändringar påverkar redan idag funktion och tillgänglighet till kommunens idrottsanläggningar då det inte är möjligt att bevattna med dricksvatten.

På flertalet av kommunens idrottsanläggningar saknas det alternativa lösningar till bevattning med dricksvatten. Det är ett förhållande som innebär att kommunens gräsplaner under stora delar av säsongen har en begränsad funktion och tillgänglighet. Förutom minskad tillgänglighet innebär statusen på gräsplanerna en ökad skaderisk för utövare och ökat slitage som kräver mer drift, underhåll och i värsta fall omläggning av gräsytor till höga kostnader.

För att kunna genomföra vattensmarta lösningar på prioriterade idrottsanläggningar behöver medel tillföras. En möjlig finansiering för teknik- och fritidsnämnden är att begära att få ianspråkta befintliga medel för Klimatanpassningsbehov och översvänningsåtgärder hos kommunstyrelsen.

Ärendets beredning

Teknik- och fastighetsförvaltningen.

Ärendet faller inte inom ramen för MBL.

Förslag till beslut

Teknik- och fritidsnämnden föreslår kommunstyrelsen att bevilja teknik- och fritidsnämnden, anslagsområde 320 Gator, parker och idrott, 6 mnkr i investeringsmedel för att genomföra vattensmarta åtgärder på prioriterade idrottsanläggningar, och föreslår att finansiering sker via omfördelning av medel från kommunstyrelsens anslag för Klimatanpassningsbehov och översvänningsåtgärder.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Ärende KS 2021/00536

Beslutsinstans: Kommunstyrelsens personal- och ledningsutskott

Ärendets ursprung: Kommunledningsförvaltningen

Godkännande av kommunstyrelsens riktlinje för upphandling och inköp inför remittering

Kommunledningsförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsens personal- och ledningsutskott beslutar att godkänna remissversion Riktlinje för upphandling och inköp till Halmstads kommunkoncern.

Sammanfattning av ärendet

Kommunens riktlinje för upphandling och inköp, KS 2022/00089 beslutades i kommunfullmäktige 30 november 2022. Kommunfullmäktige gav kommunstyrelsen i uppdrag att förtydliga riktlinjen för upphandling och inköp. Innan riktlinjen kan antas av kommun behöver den remitteras ut till kommunkoncernen. Innan riktlinjen remitteras behöver kommunstyrelsens personal- och ledningsutskott ha godkänt den. Kommunledningsförvaltningen föreslår därför att kommunstyrelsens personal- och ledningsutskott beslutar att godkänna remissversion av Riktlinje för upphandling och inköp.

Ärendets beredning

Kommunledningsförvaltningen

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Under 2021 uppmärksammade upphandlingsenheten på avdelningen för ekonomi och upphandling en anmärkningsvärd ökning av antal upphandlingar samt ett ökat behov av stöd vid upphandlingar i förvaltningarna. En översyn av riktlinjen för upphandling och inköp gjordes och det noterades då att genomförandet av förvaltningarnas direktivstyrda upphandlingar inte omfattades av riktlinjen.

Med detta som bakgrund skrevs ärendet KS 2021 00278, Riktlinjer upphandling och inköp – konsekvenser av minskat upphandlingsstöd till förvaltningar samt förslag på lösning och informerades om i Kommunstyrelsens personal- och ledningsutskott maj 2021.

Med hänvisning till konsekvensanalys och då tidigare riktlinje för upphandling och inköp från 2011 utelämnat väsentliga delar togs beslut att revidera riktlinjen för upphandling och inköp.

Kommunfullmäktige KS 2022/00089 den 30 november 2022 beslutade att godkänna riktlinjen och gav kommunstyrelsen i uppdrag att förtydliga riktlinjen.

Analys

Analys av förslaget

För att tillvarata kommunkoncernens samlade kompetens inom området kommer samtliga förvaltningar och bolag ges möjlighet att inkomma med synpunkter på bifogad riktlinje innan ärendet tas upp för beslut.

Hållbarhetsanalys

Cirka en tredjedel av kommunens totala budget går till inköp som föregåtts av upphandling. Upphandling bör därför användas som ett strategiskt verktyg för att nå Halmstads kommuns hållbarhetsmål både avseende miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet.

Genom tvärfunktionellt arbete och systematisk avtalsuppföljning säkerställs att avtalsleverantörer uppfyller de krav som ställts upphandling och driver utvecklingen av social och miljömässig hållbarhet framåt.

Ärendets beslutsgång

Kommunstyrelsens personal- och ledningsutskott

Beslutsunderlag

1. Riktlinje för upphandling och inköp

Information om beslutet

-

Kommunledningsförvaltningen

Mattias Rossköld, Kommundirektör
Jan Fritz, Ekonomidirektör
Jeanette Hall, handläggare, Upphandlingschef

Riktlinje för upphandling och inköp

Dokumentnamn: Kommunstyrelsens riktlinje för upphandling och inköp

Diarienummer: KS 2021/00536

Dokumenttyp	Framtagen av	Beslutad av	Giltighet	Gäller
☐ Plan ☒ Riktlinje ☐ Rutin ☐ Handbok	☒ Avdelningen för ekonomi och upphandling ☐ Avdelningen för ledningsstöd ☐ HR-avdelningen ☐ Tillväxtavdelningen ☐ Kommunikationsavdelningen ☐ Avdelningen för styrning och utveckling ☐ Samhällsbyggnadskontoret ☐ Kommunledningsförvaltningens stab	Kommunstyrelsen	☐ Gäller från och med: ☐ Gäller till och med: ☒ Gäller tillsvidare	☒ Förvaltningar ☒ Bolag

Inledning

Kommunfullmäktige beslutade om en koncernövergripande riktlinje för upphandling och inköp dnr KS 2022/00089. I kommunfullmäktiges riktlinje beslutades att denna kan kompletteras och förtydligas av kommunstyrelsen i en av dem beslutad riktlinje. Riktlinjen omfattar alla inköp av tjänster och produkter.

Syfte

Riktlinjen ska komplettera och tydliggöra den riktlinje kommunfullmäktige beslutat ”Riktlinje för upphandling och inköp” med syfte att förtydliga;

- kommunledningsförvaltningens ansvar beträffande att leda, samordna och följa upp inköps- och upphandlingsprocessen
- ansvarsfördelning vid inköp och upphandling
- arbetet med övergripande hållbarhetskrav och beaktande av cirkulär ekonomi vid upphandling
- arbetet med löpande optimering och digitalisering av inköps- och upphandlingsprocessen
- tvärfunktionellt arbete inom inköp och upphandling
- samarbetet med näringslivet

Omfattning och avgränsning

Riktlinjen för upphandling och inköp gäller kommunens samtliga nämnder, styrelser och andra av kommunen styrda upphandlande myndigheter och enheter.

Ansvar

Kommunstyrelsen har av kommunfullmäktige givits uppdraget att förtydliga och besluta om Riktlinjen för upphandling och inköp som ska gälla för hela kommunkoncernen.

Kommunstyrelsens riktlinje ska kompletteras med en rutin som upprättas och beslutas av kommunledningsförvaltningen.

Upphandlingsjuridiskt ansvar

Kommunledningsförvaltningen har det övergripande upphandlingsjuridiska ansvaret för att samtliga upphandlingar inom koncernen, både över och under beloppsgränsen för direktivstyrda upphandlingar, utförs enligt gällande lagar, riktlinjer och rutiner.

Bolag med egen upphandlingsorganisation eller specialområden har eget övergripande upphandlingsjuridiskt ansvar för bolagsspecifika upphandlingar. Förvaltningar och bolag ansvarar för att följa de riktlinjer och rutiner som beslutas om, samt delta i gemensamma upphandlingar.

Upphandlingsplan och samordning

Kommunledningsförvaltningen styr den centrala upphandlingsplanen. I den centrala upphandlingsplanen schemaläggs upphandlingar av löpande ramavtal och anmälda behov om upphandling samordnas. Kommunledningsförvaltningen ansvarar för genomförandet av dessa i samråd med utsedda referensgrupper.

Varje nämnd/styrelse ska upprätta en förvaltnings/bolagsspecifik upphandlingsplan och bär, tillsammans med kommunledningsförvaltningen, ansvar för att tillvarata samordningsvinster inom koncernen.

Inköpsorganisation och tvärfunktionellt arbete

Varje nämnd/styrelse ansvarar för att tillsätta lämplig inköpsorganisation i sin verksamhet bestående av personer med avrops- och inköpskompetens. Inköpsorganisationen upprätthåller den kompetens som krävs för att utföra uppgifter inom upphandlings- och inköpsprocessen för genomförande av avrop, förnyad konkurrensutsättning, direktupphandling under 700 000 kronor samt avtalsadministration.

Nämnd/styrelse ska bidra med lämplig specialistkompetens och bidra till tvärfunktionellt arbete inom koncernen.

Utbildning/kompetens

Kommunledningsförvaltningen ansvarar för att varje nämnd/styrelse kan tillgodogöra sig rätt förutsättningar för inköp och upphandling, det vill säga rätt kompetens/utbildning, information

och underlag i form av IT-stöd och mallar. Bolag med egen upphandlingsorganisation ansvarar för att rätt kompetens erhålls inom organisationen.

Genomförande

Kommunledningsförvaltningen genomför samtliga upphandlingar, oavsett förfarande, över direktupphandlingsgränsen tillsammans med av nämnd/styrelse utsedda referenspersoner.

Bolag med egen upphandlingsorganisation genomför bolagsspecifika upphandlingar över 700 000 SEK.

Kommunledningsförvaltningen företräder förvaltning/bolag, vid behov, i förvaltnings-/bolagsspecifika upphandlingar i nämnd/styrelse tillsammans med kravställare från förvaltning/bolag.

Anmälan av upphandling

Nämnd/styrelse som avser göra inköp över 700 000 SEK där avtal saknas ska anmäla sitt behov i den centrala upphandlingsplanen i god tid före avtalsstart.

Bolag med egen upphandlingsorganisation genomför bolagsspecifika upphandlingar oavsett värde och behöver ej anmäla dessa till den centrala upphandlingsplanen.

Om misstanke om att behov av varan/tjänsten kan finnas i annan verksamhet ska upphandlingen anmälas, oavsett värde, till den centrala upphandlingsplanen, för att tillvarata samordningsvinster och minimera risken för otillåten direktupphandling.

Referensgrupp

Nämnd/styrelse ansvarar för att utse personer att aktivt delta i referensgrupp, tvärfunktionellt arbete och tillhörande arbetsuppgifter under hela inköps- och upphandlingsprocessen för att ta tillvarata kommunkoncernens samlade kompetens.

Koncernövergripande krav

Övergripande ekonomiska, sociala och miljömässiga hållbarhetskrav ska så långt det är möjligt vara enhetliga i kommunkoncernen och större förändringar och avvikelser beslutas av kommunledningsförvaltningen i samråd med berörda parter.

Direktupphandling

Varje nämnd/styrelse genomför direktupphandlingar upp till 700 000 SEK och ansvarar för att lagar, riktlinjer och rutiner efterlevs.

Inköp

Avrop, förnyad konkurrensutsättning och inköp görs av certifierade avropare och inköpare i den interna inköpsorganisationen i respektive nämnd/styrelse enligt anvisade rutiner.

För bolag med egna upphandlingsorganisationer genomförs inköp enligt av bolaget upprättade rutiner.

Avtal och avtalskatalog

Koncernövergripande avtal, dvs där två eller flera förvaltningar/bolag avropar, tecknas enligt kommunstyrelsens delegationsordning. För förvaltnings- /bolagsspecifika avtal gäller varje nämnds/styrelses delegationsordning eller motsvarande.

Kommunledningsförvaltningen ansvarar för, administrerar och uppdaterar central avtalskatalog för koncernövergripande avtal. Styrelse med egen upphandlingsorganisation upprättar egen avtalskatalog och följer kommunledningsförvaltningens struktur för gemensamt utbyte av information mellan avtalskataloger.

Respektive nämnd/styrelse ansvarar för avtalsvård, bla förlängning, uppsägning och uppföljning, och registrering av förvaltnings-/bolagsspecifika avtal.

Bolag med egen upphandlingsorganisation hanterar eventuella avtalskonflikter avseende koncernövergripande avtal med leverantörer i samråd med kommunledningsförvaltningen.

Extern anslutning

Kommunledningsförvaltningen samverkar med kommunala bolag, andra kommuner, regioner och andra myndigheter och inköpscentraler när detta bedöms lämpligt.

Beslut om anslutning till externa upphandlingar och avtal görs enligt respektive nämnds och styrelses delegationsordning eller motsvarande.

Bolag ska ansluta sig till kommunens upphandlingar och när det inte går kan val om att ansluta sig till annan extern part göras. Bolag ansvarar själva för att bli avropsberättigade hos inköpscentraler och ansluta sig till av kommunledningsförvaltningen föreslagna avtal.

Intern och extern avtalsuppföljning

Kommunledningsförvaltningen leder och samordnar arbetet med strategisk avtalsuppföljning på koncernnivå samt dokumenterar och beslutar om åtgärder vid avvikelser på koncernövergripande avtal.

För bolag med egen upphandlingsorganisation sker uppföljning, där så är lämpligt, i samverkan med kommunledningsförvaltningen för optimalt nyttjande av resurser.

Respektive nämnd/styrelse ansvarar för att följa upp förvaltnings- /bolagsspecifika avtal. Vägledning kan erhållas från kommunledningsförvaltningen.

Utveckling

Kommunledningsförvaltningen leder och samordnar löpande utveckling, optimering, effektivisering och digitalisering av inköps- och upphandlingsarbetet med ambitionen att öka inköpsmognaden, göra varje inköp enkelt och säkert samt minimera riskerna för felaktiga inköp.

Regler

Affärsmässighet

Nämnder/styrelser agerar affärsmässigt genom att vid inköp och upphandling tillvarata och nyttja den konkurrens som finns på marknaden. Samtliga parter bidrar till att skapa trygga och förtroendeingivande relationer med leverantörer och anbudsgivare genom att agera klokt, etiskt och rättvist med ett professionellt bemötande.

Nämnder/styrelser behandlar alla anbudsgivare objektivt och lika, ställer tydliga, proportionerliga krav som går att följa upp och offentliggör annonspliktiga upphandlingar på marknaden.

Hänsyn till små och medelstora företag

Hänsyn till små och medelstora företag ska vid varje individuellt upphandlingstillfälle beaktas i syfte att möjliggöra deltagande i upphandling.

Avtalstrohet

Nämnder/styrelser säkerställer att rätt produkter köps från rätt leverantör till avtalat pris genom att deras inköpsorganisation upprätthåller kompetens och tar del av information kring upphandling, inköp och avtal. Om möjligt ska inköp ske via kommunens e-handelssystem vilket garanterar att inköp görs från avtalad leverantör till rätt pris.

Hållbar utveckling

Hållbar utveckling omfattar miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet i balans.

Samtliga nämnder/styrelser ansvarar tillsammans för att främja en hållbar utveckling och möjliggöra för nya lösningar och innovationer vid upphandling.

Miljömässig hållbarhet

Miljökrav ska ställas i enlighet med kommunfullmäktiges fastställda styrdokument inom miljömässig hållbarhet och för att uppfylla de globala målen enligt Agenda 2030. Alla nämnder/styrelser eftersträvar därför vid varje inköp och upphandling alternativ med minsta möjliga miljöpåverkan, bla återbruk, och ställer krav enligt upphandlingsmyndighetens hållbarhetskriterier, där upphandlingsmyndighetens avancerade krav bör väljas i första hand och spjutspetskrav där så är lämpligt.

Inköp till Halmstads kommun ska, i den mån det är möjligt, gå via samordnad varudistribution för att minimera koldioxidutsläpp och hållbarhetsrapport ska finnas för alla avtalade leverantörer.

Relevanta och vid var tid aktuella framtagna planer, riktlinjer och principer ska beaktas vid inköp och upphandling, bland annat nedan angivna eller senaste utgåvan av:

- *Klimatsmart konsumtion och avfallsförebyggande:* Halmstads kommunkoncern ska främja klimatsmart konsumtion, minska avfall och fasa ut engångsartiklar i plast. (se avfallsplan dnr 2017/00220 samt energi- och klimatplanen dnr 2019/00492).
- *Effektiva och fossilfria transporter samt resurseffektiv och fossilfri bebyggelse:* Halmstads kommunkoncern ska vara en fossilfri kommun senast år 2030. (se energi- och klimatplan dnr 2019/00492)

- *Ansvarsfull kemikaliehantering:* Halmstads kommunkoncern ska begränsa spridning av miljö- och hälsoskadliga kemikalier. (se KF riktlinjer för kemikaliehantering dnr 2020/00090 samt KS kemikalieplan dnr 2018/00779)
- *Hållbara inköp av livsmedel:* Halmstads kommunkoncern ska minska matens miljö- och klimatpåverkan, genom hållbara inköp av livsmedel och måltider. (se Gemensamma principer för inköp av livsmedel till de offentliga köken i Halland dnr SE 2020/00352)

Social hållbarhet

Nämnd/styrelse säkerställer arbetsmiljö genom att säkerställa att de varor som levereras till kommunen är framställda under förhållanden som är förenliga med ansvarsfulla och hållbara förhållanden enligt ILO:s åtta kärnkonventioner nr 29, 87, 98, 100, 105, 111, 138 och 182, FN:s barnkonvention artikel 32, det arbetarskydd och den arbetsmiljölagstiftning som gäller i tillverkningslandet och den arbetsrätt, inkl. regler om minimilön, och det socialförsäkringskydd som gäller i tillverkningslandet.

Nämnd/styrelse ställer, där så är lämpligt, krav på lokalt socialt ansvarstagande och arbetsmarknadsinsatser.

Nämnd/styrelse säkerställer att kraven efterlevs genom avtalsuppföljning av arbetsrättsliga villkor i enlighet med lagstiftningen.

Ekonomisk hållbarhet

Vid varje inköp och upphandling ska god ekonomisk hushållning beaktas genom att bland annat arbeta tvärfunktionellt och möjliggöra nya, mer effektiva lösningar, följa marknadsutvecklingen inom området som ska upphandlas och öka inköpsmognaden i organisationen.

Seriösa leverantörer och jäv

Nämnd/styrelse ska arbeta med brottsförebyggande åtgärder bland annat genom uppföljning av avtalsvillkor och arbetsrättsliga villkor där så är behövligt. Varje nämnd/styrelse ansvarar för att vid minsta misstanke om ekonomisk brottslighet, korruption eller muta anmäla detta till kommunledningsförvaltningen respektive bolagens upphandlingsorganisation.

Personer involverade i upphandlingsprocessen ska vid misstanke om jäv avlämna ifylld jävsblankett till kommunledningsförvaltningen respektive bolagens upphandlingsorganisation. Beslut om fortsatt deltagande i processen görs av kommunledningsförvaltningen respektive bolagens upphandlingsorganisation.

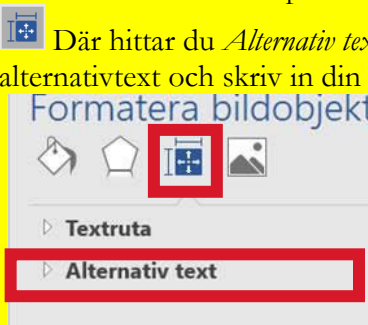
Skapa tillgängliga filer (Radera den här texten)

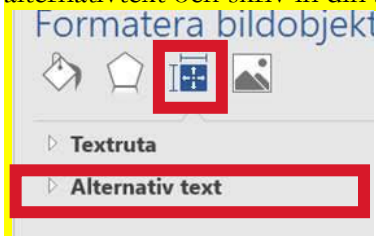
Den här mallen är gjord för att enkelt ta fram skapa tillgänglighetsanpassade dokument. Det du som användare behöver göra är:

1. Använd mallens styckeformat för att formatera rubriker, brödtext med mera när du infogar nytt innehåll.
2. Använd avstånd före/avstånd efter istället för dubbla radbryt för att skapa blankrader mellan stycken.
3. Eventuella tabeller ska alltid ha en tekniskt definierad rubrikrad. Detta säkerställer du genom att gå till fliken *Tabelldesign* och se till att checkrutan *Rubrikrad* är markerad. Det är även viktigt att varje cell i rubrikraden (första raden i din tabell) innehåller text/att det inte finns några tomma celler i den raden. Tabellen får inte innehålla sammanfogade celler.
4. Infoga alternativtext på eventuella bilder som är viktiga för att förstå innehållet. Detta blir sedan som förklaring av bilden för den med nedsatt eller ingen syn som använder en skärmläsare. Alternativtext är en kort text, cirka 1–2 meningar, som tydligt förklarar bilden. Var kort och tydlig samt skippa formuleringar som ”bild på” eller ”foto av”. Är bilden logotyp är det dock bra att ha med det. Exempel på alternativtext: ”Lisa Svensson, en av forskarna bakom studien XX.” eller ”Logotyp Halmstads kommun.”

a. Markera bilden, högerklicka och välj *Redigera alternativtext*. Skriv in din alternativtext eller, om bilden enbart är dekorativ, markera checkrutan *Markera som dekorativt*.

b. Hittar du inte alternativet *Redigera alternativtext*? Markera bilden, högerklicka och välj *Formatera bild*. Klicka på den tredje ikonen i översta spalten, *Layout och Egenskaper*:

 Där hittar du *Alternativ text*. Klicka på den lilla pilen för att få upp rutan för alternativtext och skriv in din alternativtext eller markera bilden som dekorativ.

5. Infoga metadata via Arkiv -> Info. Till höger under rubriken *Egenskaper* fyller du i metadata. Syns inte alla alternativ? Klicka på *Visa alla egenskaper*. Det som krävs för ett tillgängligt dokument är *Titel* och *Ämne*. Titel är namnet på ditt dokument och det första som kommer läsas upp för en användare av skärmuppläsare. Den bör vara kort och tydlig. Till exempel ”Mötesanteckningar för styrelsemöte, 23 juni 2021”. Ämne är en kortare beskrivning som gör det lättare att söka efter specifika dokument och innehåll. Cirka 1–2 meningar som beskriver innehållet i dokumentet.

Exportera till PDF

1. Klicka på *Arkiv > Spara som* och välj den plats där du vill spara filen. Undvik _ (understreck), ÅÄÖ och mellanslag i filnamnet.
2. Välj PDF i listan *Filformat* i dialogrutan *Spara som*.
3. Se till att alternativet *Standard* är valt. Klicka på *Alternativ* och kontrollera att kryssrutan *Visa taggar för dokumentstruktur* är markerad och klicka på *OK*.

Ärende KS 2022/00698

Beslutsinstans: Kommunfullmäktige
Ärendets ursprung: Miljönämnden

Beslut om vattenskyddsområde med föreskrifter för Hafi vattentäkter

Kommunledningsförvaltningens förslag till beslut

1. Kommunfullmäktige beslutar att skyddsföreskrifter och skyddsområdeskarta fastställs och läggs som bilagor till Halmstads kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.
2. Kommunfullmäktige beslutar att komplettera 5 § i Halmstads kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön med uppgift om att fastställt vattenskyddsområde och fastställda skyddsföreskrifter för Hafi vattentäkter finns i bilagor till föreskrifterna.
3. Kommunfullmäktige beslutar att ge teknik- och fastighetsnämnden i uppdrag att projektera, uppföra och sköta de skyltar som enligt skyddsområdeskartan krävs för utmärkning av vattenskyddsområdet.
4. Kommunfullmäktige beslutar att avslå miljönämndens begäran om tilläggsanslag på 20 tkr åt teknik- och fastighetsnämnden för projektering och uppförande av de skyltar som krävs för utmärkning av vattenskyddsområdet och hänvisar ärendet till verksamhetsberedningen och dess beredning av planeringsdirektiv med budget 2024-2028.
5. Kommunfullmäktige beslutar att de reviderade lokala föreskrifterna för att skydda människors hälsa och miljön träder i kraft den 1 juni 2023.

Sammanfattning av ärendet

Enligt åtgärd 3 för kommunerna i Vattenmyndighetens åtgärdsprogram ska kommunen säkerställa ett långsiktigt skydd för den nuvarande och framtida dricksvattenförsörjningen. Kommunen behöver särskilt anordna erforderligt skydd för allmänna och enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³/dygn. I kristider kan vattenförsörjningen i kommunen behöva förstärkning från enskilda vattentäkter.

Hafi vattentäkter föreslås skyddas med ett skyddsområde och med skyddsföreskrifter som innehåller bestämmelser om till exempel hantering av för grundvattnet skadliga ämnen, om jordbruksdriften inom området och om skyltning och utmärkning av området. Bestämmelserna kommer införas i kommunens lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.

Inkomna yttranden från statliga myndigheter samt kommunala nämnder och bolag är sammanfattningsvis positiva till åtgärden. Inga yttranden har inkommit från vattentäktsägaren eller berörda privata fastighetsägare. Den kostnad som uppstår för kommunkoncernen är att uppföra och vidmakthålla skyltning av skyddsområdet.

Ärendets beredning

Kommunledningsförvaltningen, avdelningen för ledningsstöd.
Miljönämnden, 2022-10-31, MN § 74.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Enligt åtgärd 3 för kommunerna i åtgärdsprogram för vatten 2022-2027, Västerhavets vattendistrikt, ska kommunen säkerställa ett långsiktigt skydd för den nuvarande och framtida dricksvattenförsörjningen. Kommunen behöver särskilt anordna erforderligt skydd för allmänna och enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³/dygn. Målet är att minimera risken för att kommuninvånare ska bli utan sitt viktigaste livsmedel, och att i kommunen tillgängligt dricksvatten får ett lämpligt skydd. I kristider kan även den allmänna vattenförsörjningen i kommunen behöva förstärkning från enskilda vattentäkter. Arbetet är prioriterat i miljönämndens tillsynsplan.

Arbetsmetod

Vald arbetsmetod följer vägledningen ”Skydd av vattentäkter med lokala hälsoskyddsföreskrifter” framtagen år 2010 av Länsstyrelsen Västra Götaland (rapport 2010:61). Arbetet dokumenteras i miljöavdelningens handläggningssystem.

Enligt tillsynsvägledning från Vattenmyndigheten 2022-01-20 omfattas de vattentäkter som producerar dricksvatten för direkt konsumtion och de som använder dricksvatten för beredning av livsmedel. Det är enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³/dygn som omfattas.

Vid avgränsning av skyddsområde bedöms en uppehållstid för vattnet i skyddsområdet om ett år vara en lämplig utgångspunkt. Praxis vid avgränsning av vattenskyddsområden enligt 7 kap miljöbalken (MB) för grundvattentäkter är en uppehållstid i mark för grundvattnet om ett år från skyddsområdets yttre gräns till uttagspunkten (HaV vägledning, rapport 2021:4). Därefter anpassas skyddsområdet till fastighetsgränser, vägar och andra naturliga gränser i området för att det ska vara lättare att lokalisera skyddsområdet ute i naturen. För att beräkna rinntider i lösa jordlager och i berg har de metoder som redovisas i Naturvårdsverkets handbok (2003:6) om vattenskyddsområden använts.

Planbestämmelser och markanvändning

Området där vattentäkterna ligger omfattas ej av någon detaljplan. Området berörs enligt gällande översiktsplan (Framtidsplan 2050) av ett tillkommande utvecklingsstråk mellan Haverdal och Getinge. Västkustbanan som går genom det föreslagna skyddsområdet är utpekad som riksintresse för kommunikation.

I omgivningen bedrivs lantbruk, med brukningscentrum för en större mjölkproduktion på grannfastigheten precis utanför det föreslagna skyddsområdet. Det föreslagna skyddsområdet utgörs i huvudsak av vattentäktsägarens egen industriverksamhet, men det ingår även två privata villafastigheter i området.

Beskrivning av vattentäkterna

Hafi vattentäkter både ägs och drivs av Hallands Frukthandels AB. Vattentäkten används framförallt för produktion av livsmedel. Det årliga uttaget omfattar cirka 26 000 m³ dricksvatten från två borrade brunnar. Vattenuttaget sker från jordlager på 19 respektive 39 meters djup.

För dricksvattenproduktionen finns en enligt livsmedelslagstiftningen fastställd faroanalys och enligt kontrollprogrammet tas råvattenanalys minst en gång vartannat år. Enligt analyserna finns det idag inga större problem med kvaliteten på dricksvattnet, järn och mangan renas bort och halterna av nitrat är inte förhöjda. Vattentäkten ligger inom norra delen av Harplinge grundvattenförekomst (vattenhållande sand- och grusförekomst).

Analys och förslag

Vattenskyddsområdet delas inte in i olika zoner utan utgör endast ett sammanhållet område. Utbredningen för det föreslagna vattenskyddsområdet framgår av upprättad skyddsområdeskarta. Miljönämnden och dess förvaltning bedömer att denna utbredning krävs för att hålla risken för förorening på en låg nivå och för att säkerställa en god kvalitet på vattentäkternas vatten.

Syftet med skyddsföreskrifterna och deras tillämpning är att säkerställa att påverkan eller risk för påverkan på vattentäkternas vatten inte uppstår. Vattnet ska efter normal behandling i vattenverk kunna användas för dricksvattenförsörjning. Föreslagna skyddsföreskrifter bygger på den riskanalys som utförts för vattentäkterna. Allmänna föreskrifter om straffbestämmelser, undantag och avgifter finns i de lokala hälsoskydds-föreskrifterna, i vilka skyddsföreskrifterna kommer vara en del.

Miljönämndens och dess förvaltnings sammantagna bedömning är att det föreslagna skyddsområdet och de föreslagna skyddsföreskrifterna krävs för att uppfylla vattendirektivets krav om att säkerställa erforderligt skydd för vattentäkterna. Förslaget bedöms vara i överensstämmelse med kraven i 9 kap. 13 § miljöbalken om att inte medföra onödigt tvång för allmänheten eller annan obefogad inskränkning i den enskildes frihet.

Beräkning av skyddsområdets storlek

Skyddsområdets avgränsning beräknas med hjälp av flödestid för grundvattnet till uttagspunkt. Uppehållstiden ett år har bedömts vara en lämplig utgångspunkt.

Skyddsområdets radie beräknas utifrån angiven årsförbrukning till den minimistorlek om 100 meter som anges i vägledningen. Lera är dimensionerande uttagsmaterial, vilket ger en kinematisk porositet om 10%, och medeldjupet på uttaget beräknas vara 27 meter. Skyddsområdets ytterkant läggs i fastighetsgränser och längs framfartsväg till intilliggande gård. Skyddsområdet zonindelas ej.

Risker

Som underlag för korrekta och skäliga skyddsföreskrifter för vattenskyddsområdet ska det enligt Havs- och Vattenmyndighetens vägledning (rapport 2021:4) finnas en riskinventering och riskbedömning. Nedan anges de inom det föreslagna skyddsområdet identifierade anläggningarna och verksamheterna som kan utgöra en risk för vattentäkternas vatten.

Pågående industriverksamhet på HAFI, Hallands Frukthandels AB

HAFI tillverkar sylt, marmelader, saft och dylika livsmedel. Produktionen sker inomhus med viss lagring i externa lagerlokaler på området. I verksamheten finns lagring av bioolja och andra för grundvattnet skadliga ämnen som kan utgöra en risk för grundvattnet. All lagring sker inomhus.

På området sker fordonsrörelser med truckar, och flera dagliga transporter till och från verksamheten sker med lastbil. På området finns även en asfalterad personbilsparkering. Samtliga ytor som används för fordonsrörelser är asfalterade och större delen av de hårdgjorda ytorna avvattnas via dagvattensystem till ett dike utanför det föreslagna skyddsområdet. HAFI har en egen enskild avloppsanläggning i form av ett minireningsverk.

Pågående lantbruksverksamhet intill området

I omgivningen bedrivs lantbruk, med brukningscentrum för en större mjölkproduktion på grannfastigheten precis utanför det föreslagna skyddsområdet. Det föreslagna skyddsområdet berör endast framfartsvägen till mjölkproduktionen och en mindre beteshage. De enda relevanta identifierade riskerna utgörs av flytgödseltransporter och transporter av petroleumprodukter som sker på lantbruksföretagets framfartsväg. Inom det föreslagna skyddsområdet finns ingen brukad åkermark.

Västkustbanan

Västkustbanan går rakt igenom det föreslagna skyddsområdet. De risker som identifierats är att godståg med farligt gods går på järnvägen och att Trafikverket bekämpar ogräs på järnvägsbanken med kemiska bekämpningsmedel.

Villafastigheter

Två villafastigheter finns inom vattenskyddsområdet. Båda har enskilda avlopp med infiltration som skulle kunna påverka grundvattnet. Det finns inga uppgifter om att det på någon av fastigheterna finns någon lagring av eldningsolja, ej heller att det skulle finnas någon berg- eller jordvärme-anläggning. Parkering och uppställning av fordon sker på genomsläpplig mark.

Samrådsredogörelse

Förslag till upprättande av vattenskyddsområde har den 13 april 2022 för samråd skickats till sakägare, statliga myndigheter och kommunala remissinstanser.

Genom kungörelse i Hallandsposten och på kommunens webbsida för kungörelser informerades om att förslag var upprättat. Relevanta handlingar publicerades på kommunens webbsidor. Inom kommunens egen organisation skickades förslaget för yttrande till byggnadsnämnden, dåvarande fastighetsnämnden, kommunstyrelsen, räddningsnämnden, dåvarande teknik- och fritidsnämnden och till Laholmsbuktens VA AB. Förslag till beslut skickades även för yttrande till länsstyrelsen och Trafikverket.

Remisstiden var mellan den 13 april 2022 och den 15 juni 2022. Vissa av remissinstanserna fick förlängd svarstid, som längst till 20 september 2022.

Totalt inkom sex yttranden. Inga yttranden inkom från vattentäktsägaren eller berörda privata fastighetsägare. Inga yttranden var negativa till förslaget. Trafikverket påpekar att det är viktigt att fortsatt drift, underhåll och utveckling av Västkustbanan inte försvåras av vattenskyddsområdet. Bedömningen görs att inkomna yttranden inte föranleder någon ändring av förslaget till skyddsområde och skyddsföreskrifter.

Skyddsföreskrifter och motivering

Miljönämnden och dess förvaltning bedömer att föreslagna skyddsföreskrifter krävs för att hålla risken för förorening på en låg nivå och för att säkerställa en god kvalitet på vattentäkternas vatten. Eventuella

inskränkningar för berörda sakägare är befogade och bedöms vara skäligen i enlighet med bestämmelserna i 2 kap. 7 § miljöbalken.

Förslaget till skyddsföreskrifter har utarbetats med stöd av Havs- och vattenmyndighetens vägledning om inrättande och förvaltning av vattenskyddsområden (rapport 2021:4). Skyddsföreskrift som berör lagring av petroleumprodukter följer bestämmelserna i Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2021:10) om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor.

Föreslagna skyddsföreskrifter bygger vidare på den riskanalys som utförts för vattentäkterna och bedöms vara i överensstämmelse med kraven i 9 kap. 13 § miljöbalken om att inte medföra onödigt tvång för allmänheten eller annan obefogad inskränkning i den enskildes frihet.

Sekundärt skydd för befintlig lagring av för grundvattnet skadliga ämnen

Enligt bestämmelser i Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2021:10) om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor, ska rörledningar och befintliga ovanjordiska cisterner vara försedda med sekundärt skydd senast fem år efter det att beslut om vattenskyddsområde vunnit laga kraft. Befintliga underjordiska cisterner ska ha sekundärt skydd senast 2036-12-31. Lösa behållare som är större än 1 m³ ska ha sekundärt skydd senast 1 januari 2023, ett år efter det att NFS 2021:10 trädde i kraft. Anmälningsskyldighet och krav på sekundärt skydd gäller ej för cisterner med anslutna rörledningar samt lösa behållare i pannrum eller motsvarande i bostadshus och som är under regelbunden uppsikt, om inte tillsynsmyndigheten beslutar annat.

Skyddsföreskriften om hantering av för grundvattnet skadliga ämnen ska kompletteras med; ”Befintliga ovanjordiska cisterner och samtliga anslutna rörledningar ska vara försedda med sekundärt skydd senast fem år efter det att dessa föreskrifter vunnit laga kraft. Befintliga underjordiska cisterner ska vara försedda med sekundärt skydd senast 2036-12-31.” och ”Annan yrkesmässig lagring än i cisterner av för grundvattnet skadliga ämnen ska ske invallat. En invallning av flera behållare ska rymma den största behållarens volym plus minst tio procent av övriga behållares totala volym. Befintlig lagring ska vara invallad senast ett år efter det att dessa föreskrifter vunnit laga kraft.”

Anmälningsskyldighet och krav på sekundärt skydd ska ej gälla för oljetankar och anslutna rörledningar inomhus för bostadsuppvärmning och inte heller för drivmedel i fordons och arbetsmaskiners bränsletankar.

Förbud för nya markförlagda förvaringstankar

Läckage av petroleumprodukter eller andra för grundvattnet skadliga ämnen kan helt slå ut en vattentäkt. En viktig åtgärd vid lagring av sådana ämnen är att fortlöpande kunna inspektera lagringstankar exteriórt för att säkerställa så att läckage ej sker. En markförlagd förvaringstank går ej att granska exteriórt, varvid skäl finns att ej tillåta nyanläggning av sådan i skyddsområdet. Skyddsföreskriften om hantering av för grundvattnet skadliga ämnen ska kompletteras med; ”Nyanläggning av förvaringstank i mark är förbjuden.”

Förbud mot spridning av kemiska bekämpningsmedel på järnvägsbanken

Vid spridning av kemiska bekämpningsmedel på lättgenomsläpplig mark finns det en stor risk för att aktiva substanser och deras nedbrytningsprodukter infiltrerar i mark och grundvatten. Yrkesmässig användning av växtskyddsmedel på banvall är enligt 2 kap. 41 § Förordning (2014:425) om bekämpningsmedel förbjuden utan skriftlig anmälan till miljönämnden.

Enligt Trafikverkets plan för bekämpning för år 2022 kommer vegetation längs järnvägen vid Hafi (Brännarp) bekämpas med glyfosatpreparat. En av Hafis borrar ligger ca sju meter från järnvägsbanken. Skäl finns därför att förbjuda spridning av kemiska bekämpningsmedel på järnvägsbanken inom skyddsområdet.

Skyddsföreskriften ska formuleras; ”Annan yrkesmässig hantering än transport av gödsel och av kemiska bekämpningsmedel får ske först efter anmälan till miljönämnden. Spridning av kemiska bekämpningsmedel på järnvägsbanken är förbjuden.”

Hantering av enskilda avlopp

Läckande enskilda avloppssystem kan vara en källa till kontaminering av grundvattnet med bakterier eller näring (nitrat). Miljönämnden är tillsynsmyndighet för enskilda avlopp i kommunen, och nyanläggning eller större ändringar av befintliga avloppsanläggningar är enligt gällande generell lagstiftning tillstånds- eller anmälningspliktiga. På detta sätt hanteras riskerna för påverkan på vattentäkternas vatten från de enskilda avloppsanläggningarna och några särskilda skyddsföreskrifter behöver inte införas. Miljönämnden kan i den ordinarie avloppstillsynen behöva fokusera särskilt på de befintliga enskilda avloppsanläggningarna inom det föreslagna skyddsområdet.

Relevant lagstiftning

Grundläggande krav om skydd för dricksvattentäkter finns i artikel 7 i EU:s vattendirektiv (2000/60/EG). Det specifika kravet om att säkerställa ett långsiktigt skydd för nuvarande och framtida dricksvattenförsörjning finns i åtgärd 3 för kommunerna i åtgärdsprogram för vatten 2022-2027, Västerhavets vattendistrikt (sida 167). Kommunen behöver särskilt anordna erforderligt skydd för allmänna och enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³ per dygn. Denna bestämmelse följer direkt på vattendirektivets artikel 7.

Kommunen får med stöd av 40 § förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd meddela föreskrifter bland annat om skydd för ytvattentäkter och enskilda grundvattentäkter. Det formella skyddet av vattentäkterna ska alltså infogas i kommunens lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön antagen av Kommunfullmäktige 1984-02-23 (KF § 60/1984).

Enligt bestämmelser i 9 kapitlet 13 § miljöbalken (1998:808) får kommunala föreskrifter till skydd mot olägenheter för människors hälsa inte medföra onödigt tvång för allmänheten eller annan obefogad inskränkning i den enskildes frihet. Eventuella inskränkningar för enskilda eller verksamheter ska införas endast i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning ska enligt 2 kapitlet 7 § miljöbalken särskild hänsyn tas till nyttan av skyddsåtgärder jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder.

När vattenskyddsområden införs med stöd av 7 kapitlet miljöbalken finns det möjlighet enligt 32 kapitlet miljöbalken att få ekonomisk ersättning för de inskränkningar i pågående verksamhet som skyddsföreskrifterna medför. Det finns inte samma möjlighet till ersättning för de inskränkningar i pågående verksamhet som skyddsföreskrifter med stöd av 9 kapitlet miljöbalken och förordning 1998:899 medför. Det betyder att de skyddsföreskrifter som införs för vattentäkterna i detta beslut inte kan vara lika ingripande som om skyddet hade baserats på 7 kapitlet miljöbalken.

Miljönämnden har i egenskap av tillsynsmyndighet och med stöd av bestämmelser i 26 kapitlet i miljöbalken tillträde till en verksamhet som kan påverka människors hälsa eller miljön, och utövar alltså tillsyn över det föreslagna vattenskyddsområdet och verksamheter inom detsamma.

Hållbarhetsanalys

Dricksvatten är vårt viktigaste livsmedel, och att skydda det för nuvarande och kommande generationer är en prioriterad uppgift. Bedömningen görs att det inte krävs någon fördjupad hållbarhetsanalys.

Sammanfattande om social hållbarhet

En trygg och säker dricksvattenförsörjning är fundamental för samhällets funktion och därmed för den sociala hållbarheten.

Sammanfattande om miljömässig hållbarhet

Miljömässig hållbarhet är miljölagstiftningens främsta mål. Föreslaget skydd för berörda vattentäkter syftar till att minska risken för negativa påverkan på vattentäkterna från mänsklig aktivitet.

Sammanfattande om ekonomisk hållbarhet

En tydlig och genomtänkt reglering av skyddet av våra dricksvattentillgångar minimerar risken för ekonomiska belastningar på samhället för att klara dricksvattenförsörjningen.

Konsekvenser av förslaget

Boende och verksamma inom det föreslagna vattenskyddsområdet kan komma att behöva anmäla till miljönämnden innan de utför vissa åtgärder. Miljönämnden har genom bestämmelser i 10 § de lokala hälsoskyddsföreskrifterna rätt att ta ut avgift för handläggningen.

Förslaget innebär en kostnad för kommunkoncernen för att uppföra skyltar vid vattenskyddsområdet, och för framtida skötsel och underhåll av dessa skyltar. Totalt bedöms det behövas två små skyltar vid infart i området. Baserat på underlag från LBVA är den uppskattade kostnaden ca. 20 000 kronor för att uppföra skyltarna, 10 000 kronor per styck.

Uppdrag att uppföra och drifva skyltarna bör lämnas till teknik- och fastighetsnämnden då de enligt gällande reglemente ansvarar för sådana frågor. Medel för detta bör tillföras nämndens budget.

Miljönämndens begäran om tilläggsanslag för uppförande av skyltar bedöms inte falla inom kommunens principer för beviljande av tilläggsanslag enligt kommunfullmäktiges riktlinjer för ekonomistyrning och god ekonomisk hushållning. I dessa stadgas att tilläggsanslag endast anvisas för helt oförutsedda händelser. Kommunledningsförvaltningen föreslår istället att begäran tillställs verksamhetsberedningen i dess beredning av planeringsdirektiv med budget 2024-2028.

Bedömningen görs vidare att det inte blir några negativa juridiska eller organisatoriska konsekvenser för kommunkoncernen.

Barnperspektivet

Barnperspektivet bedöms inte påverkas i detta ärende.

Ärendets beslutsgång

Kommunfullmäktige
Miljönämnden
Kommunstyrelsens personal- och ledningsutskott
Kommunstyrelsen

Beslutsunderlag

1. Protokollsutdrag från miljönämnden, 2022-10-31, MN § 74.
2. Förslag till vattenskyddsföreskrifter.
3. Karta över förslag till vattenskyddsområde.
4. Riskbedömning och riskanalys för vattentäkterna.
5. Samrådsredogörelse.
6. Tjänsteskrivelse från bygg- och miljöförvaltningen, 2022-10-31.

Information om beslutet

Kommunfullmäktiges beslut ska kungöras i enlighet med bestämmelserna i 43 och 44 §§ förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd samt enligt 8 kapitlet 13 § kommunallagen (2017:725). Länsstyrelsen och Lantmäterimyndigheten ska omedelbart underrättas om de nya föreskrifterna.

Efter beslut i Kommunfullmäktige ska skyddsområdet läggas in i de olika kommunala beslutsstöden, till exempel i underlag till översiktsplan, i kommunens VA-plan, kommunens GIS-system, räddningstjänstens beslutsstöd med flera.

Kommunledningsförvaltningen

Mattias Rossköld, Kommundirektör
Ann-Mari Mäkikangas, Administrativ direktör
Carl-Magnus Billström, handläggare, Kommunjurist

MN § 74

Dnr 2021-4512

Förslag till vattenskyddsområde med föreskrifter för Hafi vattentäkter

Beslut

Miljönämnden beslutar att till Kommunfullmäktige översända förslag till vattenskyddsområde med föreskrifter för Hafi vattentäkter. Miljönämnden föreslår Kommunfullmäktige att:

1. skyddsföreskrifter och skyddsområdeskarta enligt beslutsbilaga 2 och 3 fastställs och läggs som bilaga till Halmstad kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.
2. komplettera 5 § Halmstad kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön med uppgift om att fastställt vattenskyddsområde och fastställda skyddsföreskrifter för Hafi vattentäkter finns i bilaga till de lokala hälsoskyddsföreskrifterna.
3. ge Teknik- och fastighetsnämnden i uppdrag att projektera, uppföra och sköta de skyltar som enligt skyddsområdeskartan krävs för utmärkning av vattenskyddsområdet.
4. besluta om ett tillskott om minst 20 000 kronor till Teknik- och fastighetssnämndens budget för att projektera och uppföra de skyltar som krävs för utmärkning av vattenskyddsområdet.

Ärendet

Enligt åtgärd 3 för kommunerna i Vattenmyndighetens åtgärdsprogram ska kommunen säkerställa ett långsiktigt skydd för den nuvarande och framtida dricksvattenförsörjningen. Kommunen behöver särskilt anordna erforderligt skydd för allmänna och enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³/dygn. I kristider kan vattenförsörjningen i kommunen behöva förstärkning från enskilda vattentäkter.

Hafi vattentäkter förslås skyddas med ett skyddsområde i enlighet med figur 1 och med skyddsföreskrifter som innehåller bestämmelser om till exempel hantering av för grundvattnet skadliga ämnen, om jordbruksdriften inom området och om skyltning och utmärkning av området. Bestämmelserna kommer införas i kommunens lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.

Inkomna yttranden från myndigheter och kommunala nämnder och bolag är sammanfattningsvis positiva till åtgärden. Inga yttranden har i inkommet från vattentäktsägaren eller berörda privata fastighetsägare.

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande

Den kostnad som uppstår för kommunkoncernen är att uppföra och vidmakthålla skyltning av skyddsområdet.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts på bygg- och miljöförvaltningens ärendeberedning 12 oktober 2022 och miljönämndens presidieberedning 17 oktober 2022.

Förslag till beslut

Miljönämnden beslutar att till Kommunfullmäktige översända förslag till vattenskyddsområde med föreskrifter för Hafi vattentäkter. Miljönämnden föreslår Kommunfullmäktige att:

1. skyddsföreskrifter och skyddsområdeskarta enligt beslutsbilaga 2 och 3 fastställs och läggs som bilaga till Halmstad kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.
2. komplettera 5 § Halmstad kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön med uppgift om att fastställt vattenskyddsområde och fastställda skyddsföreskrifter för Hafi vattentäkter finns i bilaga till de lokala hälsoskyddsföreskrifterna.
3. ge Teknik- och fastighetsnämnden i uppdrag att projektera, uppföra och sköta de skyltar som enligt skyddsområdeskartan krävs för utmärkning av vattenskyddsområdet.
4. besluta om ett tillskott om minst 20 000 kronor till Teknik- och fastighetsnämndens budget för att projektera och uppföra de skyltar som krävs för utmärkning av vattenskyddsområdet.

Beslutsgång

Miljönämndens beslutar enligt förvaltningens förslag.

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande

Tjänsteskrivelse

Bygg- och miljöförvaltningen

Datum för upprättande 2022-10-31

Diarienum: 2021-4512

Ärende MN 2021-4512

Beslutsinstans: Miljönämnden

Ärendets ursprung: Bygg- och miljöförvaltningen

Förslag till vattenskyddsområde med föreskrifter för Hafi vattentäkter

Bygg- och miljöförvaltningens förslag till beslut

Miljönämnden beslutar att till Kommunfullmäktige översända förslag till vattenskyddsområde med föreskrifter för Hafi vattentäkter. Miljönämnden föreslår Kommunfullmäktige att:

1. skyddsföreskrifter och skyddsområdeskarta enligt beslutsbilaga 2 och 3 fastställs och läggs som bilaga till Halmstad kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.
2. komplettera 5 § Halmstad kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön med uppgift om att fastställt vattenskyddsområde och fastställda skyddsföreskrifter för Hafi vattentäkter finns i bilaga till de lokala hälsoskyddsföreskrifterna.
3. ge Teknik- och fastighetsnämnden i uppdrag att projektera, uppföra och sköta de skyltar som enligt skyddsområdeskartan krävs för utmärkning av vattenskyddsområdet.
4. besluta om ett tillskott om minst 20 000 kronor till Teknik- och fastighetsnämndens budget för att projektera och uppföra de skyltar som krävs för utmärkning av vattenskyddsområdet.

Sammanfattning av ärendet

Enligt åtgärd 3 för kommunerna i Vattenmyndighetens åtgärdsprogram ska kommunen säkerställa ett långsiktigt skydd för den nuvarande och framtida dricksvattenförsörjningen. Kommunen behöver särskilt anordna erforderligt skydd för allmänna och enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³/dygn. I kristider kan vattenförsörjningen i kommunen behöva förstärkning från enskilda vattentäkter.

Hafi vattentäkter förslås skyddas med ett skyddsområde i enlighet med figur 1 och med skyddsföreskrifter som innehåller bestämmelser om till exempel hantering av för grundvattnet skadliga ämnen, om jordbruksdriften inom området och om skyltning och utmärkning av området. Bestämmelserna kommer införas i kommunens lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.

Inkomna yttranden från myndigheter och kommunala nämnder och bolag är sammanfattningsvis positiva till åtgärden. Inga yttranden har inkommit från vattentäktsägaren eller berörda privata fastighetsägare.

Den kostnad som uppstår för kommunkoncernen är att uppföra och vidmakthålla skyltning av skyddsområdet.

Tjänsteskrivelse

Bygg- och miljöförvaltningen

Datum för upprättande 2022-10-31

Diarienum: 2021-4512

Figur 1: Föreslaget skyddsområde är skrafferat, de röda prickarna är föreslagna skyltlägen

Ärendets beredning

Ärendet har beretts på bygg- och miljöförvaltningens ärendeberedning 12 oktober 2022 och nämndens presidieberedning 17 oktober 2022.

Samråd

Förslag till upprättande av vattenskyddsområde har 13 april 2022 för samråd skickats till sakägare, myndigheter och kommunala instanser.

Genom kungörelse i Hallandsposten och på kommunens webbsida för kungörelser informerades om att förslag var upprättat. Relevanta handlingar publicerades på kommunens webbsidor.

Inom kommunens egen organisation skickades förslaget för yttrande till Byggnadsnämnden, Fastighetsnämnden, Kommunstyrelsen, Räddningsnämnden, Teknik- och fritidsnämnden och till Laholmsbuktens VA AB. Förslag till beslut skickas även för yttrande till Länsstyrelsen och till Trafikverket.

Remisstiden var mellan 13 april 2022 och 15 juni 2022. Vissa av remissinstanserna fick förlängd svarstid, som längst till 20 september 2022. En komplett samrådsredogörelse återfinns i beslutsunderlag 5.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Enligt åtgärd 3 för kommunerna i åtgärdsprogram för vatten 2022-2027, Västerhavets vattendistrikt, ska kommunen säkerställa ett långsiktigt skydd för den nuvarande och framtida dricksvattenförsörjningen. Kommunen behöver särskilt anordna erforderligt skydd för allmänna och enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³/dygn.

Tjänsteskrivelse

Bygg- och miljöförvaltningen
Datum för upprättande 2022-10-31
Diarienum: 2021-4512

Målet är att minimera risken för att kommuninvånare ska bli utan sitt viktigaste livsmedel, och att i kommunen tillgängligt dricksvatten får ett lämpligt skydd. I kristider kan även den allmänna vattenförsörjningen i kommunen behöva förstärkning från enskilda vattentäkter.

Arbetet är prioriterat i miljönämndens tillsynsplan.

Arbetsmetod

Vald arbetsmetod följer vägledningen ”Skydd av vattentäkter med lokala hälsoskyddsföreskrifter” framtagen år 2010 av Länsstyrelsen Västra Götaland (rapport 2010:61). Arbetet dokumenteras i miljöavdelningens handläggningssystem.

Enligt tillsynsvägledning från Vattenmyndigheten 2022-01-20 omfattas de vattentäkter som producerar dricksvatten för direkt konsumtion och de som använder dricksvatten för beredning av livsmedel. Det är enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³/dygn som omfattas.

Vid avgränsning av skyddsområde bedöms en uppehållstid för vattnet i skyddsområdet om ett år vara en lämplig utgångspunkt. Praxis vid avgränsning av vattenskyddsområden enligt 7 kap MB för grundvattentäkter är en uppehållstid i mark för grundvattnet om ett år från skyddsområdets yttre gräns till uttagspunkten (HaV vägledning, rapport 2021:4). Därefter anpassas skyddsområdet till fastighetsgränser, vägar och andra naturliga gränser i området för att det ska vara lättare att lokalisera skyddsområdet ute i naturen.

För att beräkna rinntider i lösa jordlager och i berg har de metoder som redovisades i Naturvårdsverkets handbok (2003:6) om vattenskyddsområden använts.

Planbestämmelser och markanvändning

Området där vattentäkterna ligger omfattas ej av någon detaljplan. Området berörs enligt gällande översiktsplan (Framtidsplan 2050) av ett tillkommande utvecklingsstråk mellan Haverdal och Getinge. Västkustbanan som går genom det föreslagna skyddsområdet är utpekad som riksintresse för kommunikation.

I omgivningen bedrivs lantbruk, med brukningscentrum för en större mjölkproduktion på grannfastigheten precis utanför det föreslagna skyddsområdet. Det föreslagna skyddsområdet utgörs i huvudsak av vattentäktägarens egen industriverksamhet, men det ingår även två privata villafastigheter i området.

Beskrivning av vattentäkterna

Hafi vattentäkter både ägs och drivs av Hallands Fruktindustri AB. Vattentäkten används framförallt för produktion av livsmedel. Det årliga uttaget omfattar cirka 26 000 m³ dricksvatten från två borrhållningar. Vattenuttaget sker från jordlager på 19 respektive 39 meters djup.

För dricksvattenproduktionen finns en enligt livsmedelslagstiftningen fastställd faroanalys och enligt kontrollprogrammet tas råvattenanalys minst en gång vartannat år. Enligt analyserna finns det idag inga större problem med kvaliteten på dricksvattnet, järn och mangan renas bort och halterna av nitrat är inte förhöjda.

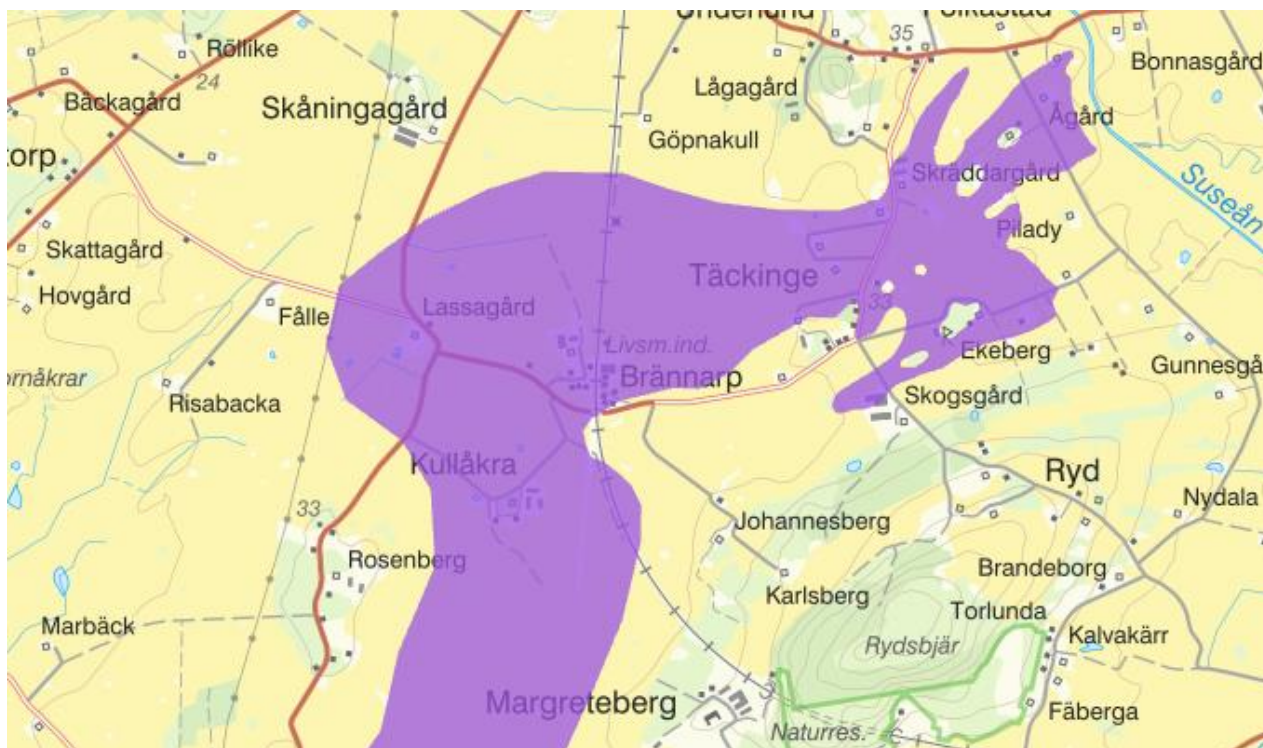
Vattentäkten ligger inom norra delen av Harplinge grundvattenförekomst (vattenhållande sand- och grusförekomst).

Tjänsteskrivelse

Bygg- och miljöförvaltningen

Datum för upprättande 2022-10-31

Diarienum: 2021-4512

Figur 2: Grundvattenförekomst från Vattenkartan (VISS)

Analys och förslag

Vattenskyddsområdet delas inte in i olika zoner utan utgör endast ett sammanhållet område. Utbredningen för det föreslagna vattenskyddsområdet framgår av upprättad skyddsområdeskarta beslutsunderlag 3. Bygg- och miljöförvaltningen bedömer att denna utbredning krävs för att hålla risken för förorening på en låg nivå och för att säkerställa en god kvalitet på vattentäckernas vatten.

Syftet med skyddsföreskrifterna och deras tillämpning är att säkerställa att påverkan eller risk för påverkan på vattentäckernas vatten inte uppstår. Vattnet ska efter normal behandling i vattenverket kunna användas för dricksvattenförsörjning.

Föreslagna skyddsföreskrifter bygger på den riskanalys som utförts för vattentäckerna.

Allmänna föreskrifter om straffbestämmelser, undantag och avgifter finns i de lokala hälsoskydds-föreskrifterna, i vilka skyddsföreskrifterna kommer vara en del.

Bygg- och miljöförvaltningens sammantagna bedömning är att det föreslagna skyddsområdet och de föreslagna skyddsföreskrifterna krävs för att uppfylla vattendirektivets krav om att säkerställa erforderligt skydd för vattentäckernas vatten. Förslaget bedöms vara i överensstämmelse med kraven i 9 kap. 13 § miljöbalken (1998:808) om att inte medföra onödigt tvång för allmänheten eller annan obefogad inskränkning i den enskildes frihet.

Beräkning av skyddsområdets storlek

Skyddsområdets avgränsning beräknas med hjälp av flödestid för grundvattnet till uttagspunkt. Uppehållstiden ett år har bedömts vara en lämplig utgångspunkt.

Skyddsområdets radie beräknas utifrån angiven årsförbrukning till den minimistorlek om 100 meter som anges i vägledningen. Lera är dimensionerande uttagsmaterial, vilket ger en kinematisk porositet

Tjänsteskrivelse

Bygg- och miljöförvaltningen

Datum för upprättande 2022-10-31

Diarienum: 2021-4512

om 10%, och medeldjupet på uttaget beräknas vara 27 meter. Beräkningsmodell och förklaringar finns i beslutsunderlag 9.

Skyddsområdets ytterkant läggs i fastighetsgränser och längs framfartsväg till intilliggande gård, se beslutsunderlag 3. Skyddsområdet zonindelas ej.

Risker

Som underlag för korrekta och skäliga skyddsföreskrifter för vattenskyddsområdet ska det enligt Havs- och Vattenmyndighetens vägledning (rapport 2021:4) finnas en riskinventering och riskbedömning. Nedan anges de inom det föreslagna skyddsområdet identifierade anläggningarna och verksamheterna som kan utgöra en risk för vattentäkternas vatten.

Pågående industriverksamhet på HAFI, Hallands Fruktindustri AB

HAFI tillverkar sylt, marmelader, saft och dylika livsmedel. Produktionen sker inomhus med viss lagring i externa lagerlokaler på området. I verksamheten finns lagring av bioolja och andra för grundvattnet skadliga ämnen som kan utgöra en risk för grundvattnet. All lagring sker inomhus.

På området sker fordonsrörelser med truckar, och flera dagliga transporter till och från verksamheten sker med lastbil. På området finns även en asfalterad personbilsparkering. Samtliga ytor som används för fordonsrörelser är asfalterade och större delen av de hårdgjorda ytorna avvattnas via dagvattensystem till ett dike utanför det föreslagna skyddsområdet.

HAFI har en egen enskild avloppsanläggning i form av ett minireningsverk.

Pågående lantbruksverksamhet intill området

I omgivningen bedrivs lantbruk, med brukningscentrum för en större mjölkproduktion på grannfastigheten precis utanför det föreslagna skyddsområdet. Det föreslagna skyddsområdet berör endast framfartsvägen till mjölkproduktionen och en mindre beteshage. De enda relevanta identifierade riskerna utgörs av flytgödseltransporter och transporter av petroleumprodukter som sker på lantbruksföretagets framfartsväg. Inom det föreslagna skyddsområdet finns ingen brukad åkermark.

Västkustbanan

Västkustbanan går rakt igenom det föreslagna skyddsområdet. De risker som identifierats är att godståg med farligt gods går på järnvägen och att Trafikverket bekämpar ogräs på järnvägsbanken med kemiska bekämpningsmedel.

Villafastigheter

Två villafastigheter finns inom vattenskyddsområdet. Båda har enskilda avlopp med infiltration som skulle kunna påverka grundvattnet. Det finns inga uppgifter om att det på någon av fastigheterna finns någon lagring av eldningsolja, ej heller att det skulle finnas någon berg- eller jordvärme-anläggning. Parkering och uppställning av fordon sker på genomsläpplig mark.

Samrådsredogörelse

Totalt inkom sex yttranden. Inga yttranden inkom från vattentäksägaren eller berörda privata fastighetsägare. Inga yttranden var negativa till förslaget. Trafikverket påpekar att det är viktigt att fortsatt drift, underhåll och utveckling av Västkustbanan inte försvåras av vattenskyddsområdet. En komplett samrådsredogörelse återfinns i beslutsunderlag 5.

Bygg- och miljöförvaltningen bedömer att inkomna yttranden inte föranleder någon ändring av förslag till skyddsområde och skyddsföreskrifter.

Tjänsteskrivelse

Bygg- och miljöförvaltningen

Datum för upprättande 2022-10-31

Diarienum: 2021-4512

Skyddsföreskrifter och motivering

Bygg- och miljöförvaltningen bedömer att förslag till skyddsföreskrifter enligt beslutsbilaga 2 krävs för att hålla risken för förorening på en låg nivå och för att säkerställa en god kvalitet på vattentäkternas vatten. Eventuella inskränkningar för berörda sakägare är befogade och bedöms vara skäligen i enlighet med bestämmelserna i 2 kap. 7 § miljöbalken.

Förslag till skyddsföreskrifter har utarbetats med stöd av Havs- och vattenmyndighetens vägledning om inrättande och förvaltning av vattenskyddsområden (rapport 2021:4). Skyddsföreskrift som berör lagring av petroleumprodukter följer bestämmelserna i Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2021:10) om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor.

Förslagna skyddsföreskrifter bygger på den riskanalys som utförts för vattentäkterna och bedöms vara i överensstämmelse med kraven i 9 kap. 13 § miljöbalken om att inte medföra onödigt tvång för allmänheten eller annan obefogad inskränkning i den enskildes frihet.

Sekundärt skydd för befintlig lagring av för grundvattnet skadliga ämnen

Enligt bestämmelser i Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2021:10) om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor, ska rörledningar och befintliga ovanjordiska cisterner vara försedda med sekundärt skydd senast fem år efter det att beslut om vattenskyddsområde vunnit laga kraft. Befintliga underjordiska cisterner ska ha sekundärt skydd senast 2036-12-31. Lösa behållare som är större än 1 m³ ska ha sekundärt skydd senast 1 januari 2023, ett år efter det att NFS 2021:10 trädde i kraft. Anmälningsskyldighet och krav på sekundärt skydd gäller ej för cisterner med anslutna rörledningar samt lösa behållare i pannrum eller motsvarande i bostadshus och som är under regelbunden uppsikt, om inte tillsynsmyndigheten beslutar annat.

Skyddsföreskriften om hantering av för grundvattnet skadliga ämnen ska kompletteras med; ”Befintliga ovanjordiska cisterner och samtliga anslutna rörledningar ska vara försedda med sekundärt skydd senast fem år efter det att dessa föreskrifter vunnit laga kraft. Befintliga underjordiska cisterner ska vara försedda med sekundärt skydd senast 2036-12-31.” och ”Annan yrkesmässig lagring än i cisterner av för grundvattnet skadliga ämnen ska ske invallat. En invallning av flera behållare ska rymma den största behållarens volym plus minst tio procent av övriga behållares totala volym. Befintlig lagring ska vara invallad senast ett år efter det att dessa föreskrifter vunnit laga kraft.”

Anmälningsskyldighet och krav på sekundärt skydd ska ej gälla för oljetankar och anslutna rörledningar inomhus för bostadsuppvärmning och inte heller för drivmedel i fordons och arbetsmaskiners bränsletankar.

Förbud för nya markförlagda förvaringstankar

Läckage av petroleumprodukter eller andra för grundvattnet skadliga ämnen kan helt slå ut en vattentäkt. En viktig åtgärd vid lagring av sådana ämnen är att fortlöpande kunna inspektera lagringstankar exteriört för att säkerställa så att läckage ej sker. En markförlagd förvaringstank går ej att granska exteriört, varvid skäl finns att ej tillåta nyanläggning av sådan i skyddsområdet.

Skyddsföreskriften om hantering av för grundvattnet skadliga ämnen ska kompletteras med; ”Nyanläggning av förvaringstank i mark är förbjuden.”

Förbud mot spridning av kemiska bekämpningsmedel på järnvägsbanken

Vid spridning av kemiska bekämpningsmedel på lättgenomsläpplig mark finns det en stor risk för att aktiva substanser och deras nedbrytningsprodukter infiltrerar i mark och grundvatten. Yrkesmässig användning av växtskyddsmedel på banvall är enligt 2 kap. 41 § Förordning (2014:425) om bekämpningsmedel förbjuden utan skriftlig anmälan till miljönämnden.

Enligt Trafikverkets plan för bekämpning för år 2022 kommer vegetation längs järnvägen vid Hafi (Brännarp) bekämpas med glyfosatpreparat. En av Hafis borrar ligger ca sju meter från järnvägsbanken, skäl finns därför att förbjuda spridning av kemiska bekämpningsmedel på järnvägsbanken inom skyddsområdet.

Tjänsteskrivelse

Bygg- och miljöförvaltningen

Datum för upprättande 2022-10-31

Diarienum: 2021-4512

Skyddsföreskriften ska formuleras; ”Annan yrkesmässig hantering än transport av gödsel och av kemiska bekämpningsmedel får ske först efter anmälan till miljönämnden. Spridning av kemiska bekämpningsmedel på järnvägsbanken är förbjuden.”

Hantering av enskilda avlopp

Läckande enskilda avloppssystem kan vara en källa till kontaminering av grundvattnet med bakterier eller näring (nitrat). Miljönämnden är tillsynsmyndighet för enskilda avlopp i kommunen, och nyanläggning eller större ändringar av befintliga avloppsanläggningar är enligt gällande generell lagstiftning tillstånds- eller anmälningspliktiga. På detta sätt hanteras riskerna för påverkan på vattentäkternas vatten från de enskilda avloppsanläggningarna och några särskilda skyddsföreskrifter behöver inte formuleras.

Miljönämnden kan i den ordinarie avloppstillsynen behöva fokusera särskilt på de befintliga enskilda avloppsanläggningarna inom det föreslagna skyddsområdet.

Relevant lagstiftning

Grundläggande krav om skydd för dricksvattentäkter finns i artikel 7 i EU:s vattendirektiv (2000/60/EG).

Det specifika kravet om att säkerställa ett långsiktigt skydd för nuvarande och framtida dricksvattenförsörjning finns i åtgärd 3 för kommunerna i åtgärdsprogram för vatten 2022-2027, Västerhavets vattendistrikt (sida 167). Kommunen behöver särskilt anordna erforderligt skydd för allmänna och enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³ per dygn. Denna bestämmelse följer direkt på vattendirektivets artikel 7.

Kommunen får med stöd av 40 § förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd meddela föreskrifter bland annat om skydd för ytvattentäkter och enskilda grundvattentäkter. Det formella skyddet av vattentäkterna ska alltså infogas i kommunens lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön antagen av Kommunfullmäktige 1984-02-23 (KF § 60/1984).

Enligt bestämmelser i 9 kapitlet 13 § miljöbalken (1998:808) får kommunala föreskrifter till skydd mot olägenheter för människors hälsa inte medföra onödigt tvång för allmänheten eller annan obefogad inskränkning i den enskildes frihet. Eventuella inskränkningar för enskilda eller verksamheter ska införas endast i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning ska enligt 2 kapitlet 7 § miljöbalken särskild hänsyn tas till nyttan av skyddsåtgärder jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder.

När vattenskyddsområden införs med stöd av 7 kapitlet miljöbalken finns det möjlighet enligt 32 kapitlet miljöbalken att få ekonomisk ersättning för de inskränkningar i pågående verksamhet som skyddsföreskrifterna medför. Det finns inte samma möjlighet till ersättning för de inskränkningar i pågående verksamhet som skyddsföreskrifter med stöd av 9 kapitlet miljöbalken och förordning 1998:899 medför. Det betyder att de skyddsföreskrifter som införs för vattentäkterna i detta beslut inte kan vara lika ingripande som om skyddet hade baserats på 7 kapitlet miljöbalken.

Miljönämnden har i egenskap av tillsynsmyndighet och med stöd av bestämmelser i 26 kapitlet i miljöbalken tillträde till en verksamhet som kan påverka människors hälsa eller miljön, och utövar alltså tillsyn över det föreslagna vattenskyddsområdet och verksamheter inom detsamma.

Hållbarhetsanalys

Dricksvatten är vårt viktigaste livsmedel, och att skydda det för nuvarande och kommande generationer är en prioriterad uppgift.

Förvaltningen bedömer att det inte krävs någon fördjupad hållbarhetsanalys.

Tjänsteskrivelse

Bygg- och miljöförvaltningen
Datum för upprättande 2022-10-31
Diarienum: 2021-4512

Sammanfattande om social hållbarhet

En trygg och säker dricksvattenförsörjning är fundamental för samhällets funktion och därmed för den sociala hållbarheten.

Sammanfattande om miljömässig hållbarhet

Miljömässig hållbarhet är miljölagstiftningens främsta mål. Förslaget skydd för berörd vattentäkt syftar till att minska risken för negativa påverkan på vattentäkterna från mänsklig aktivitet.

Sammanfattande om ekonomisk hållbarhet

En tydlig och genomtänkt reglering av skyddet av våra dricksvattentillgångar minimerar risken för ekonomiska belastningar på samhället för att klara dricksvattenförsörjningen.

Konsekvenser av förslaget

Boende och verksamma inom det föreslagna vattenskyddsområdet kan komma att behöva anmäla till miljönämnden innan de utför vissa åtgärder. Miljönämnden har genom bestämmelser i 10 § de lokala hälsoskyddsföreskrifterna rätt att ta ut avgift för handläggningen.

Förslaget innebär en kostnad för kommunkoncernen för att uppföra skyltar vid vattenskyddsområdet, och för framtida skötsel och underhåll för dessa skyltar. Totalt bedöms det behövas två små skyltar vid infart i området. Baserat på underlag från LBVA är den uppskattade kostnaden ca 20 000 kronor för att uppföra skyltarna, 10 000 kronor per styck.

Uppdrag att uppföra och drifva skyltarna bör lämnas till Teknik- och fritidsnämnden (TFN) då de enligt gällande reglemente ansvarar för sådana frågor. Medel för detta bör tillföras TFNs budget.

Bygg- och miljöförvaltningen bedömer inte att det blir några negativa juridiska eller organisatoriska konsekvenser för kommunkoncernen.

Barnperspektivet

Bygg- och miljöförvaltningen bedömer att barnperspektivet inte påverkas i detta ärende.

Beslutsunderlag

1. Tjänsteskrivelse daterad 2022-10-17
2. Förslag till vattenskyddsföreskrifter
3. Karta över förslag till vattenskyddsområde
4. Riskbedömning och riskanalys för vattentäkterna
5. Samrådsredogörelse
6. Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG av den 23 oktober 2000 om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på vattenpolitikens område (vattendirektivet, [länk](#))
7. Åtgärdsprogram för vatten 2022-2027, Västerhavets vattendistrikt ([länk](#))
8. Halmstad kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön (KF § 60/1984, [länk](#))
9. Skydd av vattentäkter med lokala hälsoskyddsföreskrifter. En vägledning från Länsstyrelsen Västra Götaland (rapport 2010:61, [länk](#))
10. Vägledning om inrättande och förvaltning av vattenskydds-områden, Havs- och Vattenmyndigheten (rapport 2021:4, [länk](#))

Tjänsteskrivelse

Bygg- och miljöförvaltningen

Datum för upprättande 2022-10-31

Diarienumr: 2021-4512

Information om beslutet

Nämndens beslut tillsammans med beslutsunderlag 1-5 skickas till Kommunstyrelsen för handläggning.

Kommunfullmäktiges beslut ska kungöras i enlighet med bestämmelserna i 43 och 44 §§ förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd samt enligt 8 kapitlet 13 § kommunallagen (2017:725). Länsstyrelsen och Lantmäterimyndigheten ska omedelbart underrättas om de nya föreskrifterna.

Efter beslut i Kommunfullmäktige ska skyddsområdet läggas in i de olika kommunala beslutsstöden, till exempel i underlag till översiktsplan, i kommunens VA-plan, kommunens GIS-system, räddningstjänstens beslutsstöd med flera.

Bygg- och miljöförvaltningen

██████████ förvaltningschef

██████████ miljöinspektör

Vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Hafi vattentäcker

Kommunfullmäktige
2022-XX-XX, KF § XX
Gäller från 2023-XX-XX

Skyddsområde och skyddsföreskrifter

Dessa skyddsföreskrifter är en del av Halmstad kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.

Vattenskyddsområdets utbredning framgår av bilagd karta. Skyddsföreskrifterna gäller inom det på kartan angivna skyddsområdet. Där skyddsområdesgränsen på kartan sammanfaller med en väg ska vägområdet anses tillhöra skyddsområdet.

Syftet med skyddsföreskrifterna och deras tillämpning är att säkerställa att påverkan eller risk för påverkan på vattentäktens vatten inte uppstår. Vattnet ska efter normal behandling i vattenverket kunna användas för dricksvattenförsörjning.

Med yrkesmässig verksamhet menas en verksamhet som har viss omfattning och varaktighet samt ett objektivt fastställbart vinstsyfte och att den är av självständig karaktär.

Med ”miljönämnden” menas i dessa föreskrifter den nämnd som i Halmstads kommun är utpekad att ansvara för tillsyn och prövning av miljöbalkens bestämmelser.

Regler om straffbestämmelser, undantag och avgifter finns i 8-10 §§ Halmstad kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.

§ 1. Hantering av för grundvattnet skadliga ämnen

Annan hantering än transport av mer än 150 liter av för grundvattnet skadliga ämnen såsom petroleumprodukter, impregneringsmedel, lösningsmedel eller andra hälsoskadliga eller miljöfarliga kemiska produkter får endast ske efter anmälan till miljönämnden. Befintlig lagring ska anmälas till miljönämnden senast sex månader efter det att dessa föreskrifter vunnit laga kraft.

Nya cisterner för petroleumprodukter eller andra för grundvattnet skadliga ämnen som installeras och rörledningar till dessa cisterner ska ha sekundärt skydd. En invallning ska rymma hela cisternens volym. Befintliga ovanjordiska cisterner och samtliga anslutna rörledningar ska vara försedda med sekundärt skydd senast fem år efter det att dessa föreskrifter vunnit laga kraft. Befintliga cisterner i mark ska vara försedda med sekundärt skydd senast 2036-12-31.

Anmälningsplikt och krav på sekundärt skydd gäller ej för oljetankar och anslutna rörledningar inomhus för bostadsuppvärmning och inte heller för drivmedel i fordons och arbetsmaskiners bränsletankar.

Nyanläggning av förvaringstank i mark av för grundvattnet skadliga ämnen är förbjuden.

Yrkesmässig lagring av för grundvattnet skadliga ämnen i andra behållare än cisterner ska ske invallat. En invallning av flera behållare ska rymma den största behållarens volym plus minst tio procent av övriga behållares totala volym. Befintlig lagring ska vara invallad senast ett år efter det att dessa föreskrifter vunnit laga kraft.

§ 2. Fordon och fordonsparkering

Tvätt med avfettningsmedel av motorfordon, maskiner eller liknande på sådan plats där tvättvattnet kan infiltrera i marken är förbjuden.

Nyanläggning av fordonsparkering inom skyddsområdet får ske först efter anmälan till miljönämnden.

§ 3. Jordbruk, skogsbruk och underhåll av järnvägsbanken

Yrkesmässig hantering av gödsel och av kemiska bekämpningsmedel får ske först efter anmälan till miljönämnden. Transport av gödsel och kemiska bekämpningsmedel i eller genom området får ske utan anmälan.

Spridning av kemiska bekämpningsmedel inom järnvägsområdet är förbjuden.

Upplag av virke eller ris under längre tid än två månader får ske först efter anmälan till miljönämnden. Lagring av ved för hushållsändamål omfattas inte av anmälningsplikten.

§ 4. Avfall och väghållning

Upplag av avfall eller förorenade massor är förbjudet inom vattenskyddsområdet.

Annan hantering än transport och användning av asfalt, oljegrus eller vägsalt får inte förekomma. Vägsalt ska endast användas när behov föreligger för halkbekämpning eller dammbekämpning.

§ 5. Schaktning

Schaktningsarbeten, till exempel i samband med vägarbete, vägbygge eller annan byggnation, får ske först efter anmälan till miljönämnden.

§ 6. Berg- och jordvärme

Befintliga berg- eller jordvärmeanläggningar som tidigare inte anmälts till miljönämnden ska senast sex månader efter det att dessa föreskrifter vunnit laga kraft anmälas till miljönämnden.

§ 7. Skyltning och utmärkning

Där petroleumprodukter eller andra för vattnet skadliga ämnen lagras ska det finnas skylt som upplyser om vattenskyddsområdet. Skylt ska monteras vid påfyllningsställe för fasta cisterner.

Teknik- och fritidsnämnden ansvarar för att det sätts upp skyltar som utmärker vattenskyddsområdet där väg passerar gräns till skyddsområdet.

Trafikverket ansvarar för att vattenskyddsområdet läggs upp som en restriktionsyta i Trafikverkets databas i enlighet med gällande version av rutinbeskrivning TDOK 2013:0621

§ 8. Anmälningsplikt vid olycka

Olyckshändelse, spill, eller läckage som utgör risk för grundvattenförorening ska omgående anmälas till räddningstjänsten via telefon 112 av den som orsakat eller fått kännedom om tillbudet. Anmälan ska också göras till miljönämnden via kommunens växel, telefon 035-13 70 00.

Bilaga

1. Karta över vattenskyddsområdet

Vattenskyddsområde

Hafi vattentäkter – Brännarp 1:18

KF § XX/2022

Gäller från 2023-XX-XX

Vattenskyddsområde är skrafferat, de röda prickarna är föreslagna skyltlägen. Skyddsområdet är ej zonindelad

skala 1:5000
(copyright Halmstads kommun)

Dnr: 2021-4512

Datum

Handläggare: XXXXXXXXXX

2022-03-03

bilaga 2

Riskbedömning och riskanalys – Hafi

Konsekvens

Påverkansgrad	Värde	Definition
Förödande eller mycket allvarlig	9-10	Förödande för verksamheten, så stor skada att verksamheten inte fungerar
Allvarlig	6-8	Allvarlig och långvarig störning i verksamheten
Besvärande	3-5	Störningar i verksamheten
Lindrig	1-2	Mindre störningar i verksamheten

Sannolikhet

Sannolikhetsgrad	Värde	Definition
Stor	9-10	Mycket troligt att det inträffar, bara en tidsfråga när
Viss	6-8	Troligt att det inträffar
Liten	3-5	Mindre trolig att det inträffar
Mycket liten	1-2	Det är inte troligt att det inträffar

Riskmatris

Konsekvens

Förödande	10										
Mycket allvarlig	9										
Allvarlig	8										
Allvarlig	7										
Allvarlig	6										
Besvärande	5										
Besvärande	4										
Besvärande	3										
Lindrig	2										
Lindrig	1										
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Mycket liten	Liten	Viss	Stor

Sannolikhet

Risklista - Hafi

RISKBEDÖMNING					RISKBEHANDLING			
Riskidentifiering		Riskanalys			Riskutv			
Risk nr Risk	Beskrivning	Befintligt skydd	K	S	Behandlas vidare?	Åtgärder	K	S
1. Utsläpp av bioolja från befintlig lagring	Bioolja lagras i plåtcistern utan sekundärt skydd. Cisternen är inne i en egen byggnad	Påkörnings- och väderskydd genom att den är i en byggnad	8	2	Ja	Cisternen är under kontroll. Granskas vid ordinarie miljötillsyn och vid återkommande kontroll enligt gällande föreskrifter (MSBFS 2018:3)	8	2
2. Utsläpp av kemikalier från befintlig lagring	Aromer och rengöringsmedel lagras i förråd inomhus	Förrådet är invallat. Relativt små volymer	5	2	Ja	Lagringen granskas vid ordinarie miljötillsyn	5	2
3. Utsläpp av petroleumprodukter från parkerade fordon	Parkering av bilar, anställda och besökande	Visst skydd. Parkering sker på asfaltsyta med dagvattenbrunn som leds till dike	6	4	Ja	Återkommande granskning av parkeringsytorna för att identifiera utsläpp. Tillse att dagvattensystemet fungerar så att ett utsläpp som når systemet också leds utanför skyddsområdet	6	3
4. Utsläpp av petroleumprodukter från uppställda fordon	Uppställning av lastbilar och arbetsmaskiner	Visst skydd. Uppställning sker på asfaltsytor med dagvattenbrunn som leds till dike	6	4	Ja	Större fokus på kontroll av lastbilarna och arbetsmaskinerna när det gäller risk för läckage. Tillse att dagvattensystemet fungerar så att ett utsläpp som når systemet också leds utanför skyddsområdet	6	3
5. Utsläpp av gödsel och näringsämnen som kan nå grundvattnet	Transporter av gödsel med gödseltunna sker inom skyddsområdet. Betesdrift inom området	Berör endast en ytterkant av området. Liten risk för olycka vid transport. Betesdrift ger ingen hög risk för läckage	5	3	Ja	Skyltning av skyddsområdet vid väg som används för gödseltransporter. Information om skyddsområdet läggs in i Räddningstjänstens GIS. Anmälningsskyldighet för yrkesmässig hantering av gödsel inom skyddsområdet (ej för enbart transport)	5	3
6. Utsläpp av petroleumprodukter från trafik på passerande väg	Infartsväg till gårdscentrum för lantbruksverksamhet går i kanten på området. Risk för utsläpp vid olycka	Berör endast en ytterkant av området. Liten risk för olycka vid transport	8	2	Ja	Skyltning vid vägen av skyddsområdet. Information om skyddsområdet läggs in i Räddningstjänstens GIS	8	2

7. Utsläpp från befintliga enskilda avloppssystem	Två privatbostäder finns inom vattenskyddsområdet Hafi har eget enskilt avlopp	Privatbostäderna inspekterade av miljöförvaltningen år 2014, godkänt till 2027 Hafis enskilda avlopp går till ett minireningsverk	6	4	Ja	Förnyad granskning av avloppsanläggningarna	6	3
8. Utsläpp från befintlig eldningsolja förvaring enskild uppvärmning	Två privatbostäder finns inom vattenskyddsområdet, har någon av dem oljeuppvärmning?	Återkommande kontroll av oljecisternerna	7	5	Ja	Skylt vid påfyllning BMF göra tillsyn av cisternerna	7	3
9. Västkustbanan går genom skyddsområdet	Godståg med farligt gods går på västkustbanan Trafikverket bekämpar ogräs på järnvägsbanken med kemiska bekämpningsmedel	Anmälningsskyldighet för yrkesmässig användning av växtskyddsmedel på banvallar enligt 2 kap. 41 § Förordning (2014:425) om växtskyddsmedel	8	4	Ja	Förbud mot användning av kemiska bekämpningsmedel på järnvägsbanken Information om skyddsområdet läggs in i Räddningstjänstens GIS Skyltning av skyddsområdet vid järnvägen?	8	3

Åtgärdslista – Hafi vattentäkter

Denna åtgärdslista ska ligga till grund för beslut om skyddsföreskrifter

Åtg. nr	Åtgärd	Hanterar risk nr	Påverkan på allmänna eller enskilda intressen 1)	Bedömning om skälighet 2)	Uppföljning
1.	Anmälningsskyldighet för lagring av petroleumprodukter och andra för grundvattnet skadliga ämnen i större mängd än 150 liter. Befintlig lagring ska anmälas senast sex månader efter det att föreskrifterna vunnit laga kraft. Anmälningsskyldigheten gäller ej för drivmedel i fordon, arbetsmaskiner eller liknande.	1, 2	Nej	Skäligt. Begränsad arbetsinsats och kostnad för berörd	
2.	Nya cisterner för petroleumprodukter eller andra för grundvattnet skadliga ämnen som installeras och anslutningsrör till dessa cisterner ska ha sekundärt skydd. En invallning ska rymma hela cisternens volym. Befintliga cisterner och anslutningsrör ska vara försedda med sekundärt skydd senast fem år efter det att föreskrifterna vunnit laga kraft.	1, 2	Ja. Högre kostnad med sekundärt skydd och invallning	Skäligt. Krav på sekundärt skydd med hänvisning till generella föreskrifter i SNFS 2021:10	
3.	Annan lagring än i cisterner av för grundvattnet skadliga ämnen ska ske invallat. En invallning av flera behållare ska rymma den största behållarens volym plus tio procent av övriga behållares totala volym. Befintlig lagring ska vara invallad senast ett år efter det att föreskrifterna vunnit laga kraft.	1, 2	Ja. Högre kostnad med invallning	Se ovan	
4.	Anmälningsskyldighet för nyanläggning av fordonsparkering	3	Nej	Skäligt. Begränsad arbetsinsats och kostnad för berörd	
5.	Anmälningsskyldighet för lagring och spridning av gödsel och bekämpningsmedel.	5	Ja	Skäligt. Innebär redovisning av vilka mängder gödsel resp bekämpningsmedel som används	
6.	Nyanläggning eller större ändring av enskild avloppsanläggning kräver ansökan eller anmälan enligt generella miljöbalksbestämmelser	7	Nej	Ej aktuell bedömning. Regleras i generell lagstiftning	
7.	BMF gör inventering och tillsyn av befintliga enskilda oljecisterner i området	8	Ja	Skäligt. Enkel tillsyn som inte kommer upp i debiterbar tid	
8.	Förbud mot spridning av kemiska bekämpningsmedel på järnvägsbanken	9	Ja	Skäligt. Det berör en mycket kort sträcka av järnvägen	

Åtg. nr	Åtgärd	Hanterar risk nr	Påverkan på allmänna eller enskilda intressen 1)	Bedömning om skälighet 2)	Uppföljning
9.	Där petroleumprodukter eller andra för vattnet skadliga ämnen lagras eller hanteras ska det finnas skylt som upplyser om vattenskyddsområdet.	1, 2, 8	Nej	Skäligt. Begränsad arbetsinsats och kostnad.	
10.	Kommunstyrelsen ansvarar för att det sätts upp skyltar som utmärker vattenskyddsområdet där väg passerar gräns till skyddsområdet	Alla	Nej	---	

- 1) Enligt bestämmelser i 9 kap. 13 § miljöbalken (1998:808) får kommunala föreskrifter som meddelas till skydd mot olägenheter för människors hälsa inte medföra onödigt tvång för allmänheten eller annan obefogad inskränkning i den enskildes frihet.
- 2) Eventuella inskränkningar för enskilda eller verksamheter ska införas endast i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning ska särskild hänsyn tas till nyttan av skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder (2 kap. 7 § miljöbalken).

Samrådsredogörelse för förslag till upprättande av skyddsområde och skyddsföreskrifter för Hafi vattentäkter

Samrådsförfarande

Förslag till beslut om upprättande av vattenskyddsområde för Hafi vattentäkter har 2022-04-13 för samråd skickats till sakägare, myndigheter och kommunala instanser. Sändlista finns i bilaga 1.

Samrådsunderlaget omfattar syftet med det långsiktiga skyddet, avgränsning av skyddsområdet, förslag på skyddsföreskrifter och förvaltningens motivering och underlag till de föreslagna skyddsföreskrifterna. Sista dag för att lämna synpunkter var 15 juni 2022. Några av de som är berörda av samrådet har begärt och fått förlängd svarstid. Inga allmänna samrådsmöten har hållits.

Inkomna yttranden

De synpunkter som har inkommit under remisstiden sammanfattas nedan tillsammans med bygg- och miljöförvaltningens svar. Yttrandena i sin helhet finns i förvaltningens ärendehanteringssystem och kan begäras ut såsom offentlig handling.

Totalt inkom sex yttranden. Inga yttranden inkom från vattentäksägaren eller berörda privata fastighetsägare.

Yttranden från myndigheter

Länsstyrelsen i Hallands län

Länsstyrelsen meddelar att de inte lämnar några synpunkter.

Trafikverket

Trafikverket (TRV) påpekar att det är viktigt att fortsatt drift, underhåll och utveckling av järnvägsanläggningen (Väst kustbanan) inte försvåras av vattenskyddsområdet. Exempel på arbeten är kemisk ogräsbekämpning av banvall, rensning av trummor och diken, vegetationsröjning längs järnvägskorridoren, och underhåll av kontaktledningsstolpar.

Det är viktigt att Trafikverket får besked om områdets slutliga avgränsningar samt skyddsföreskrifter. Eventuella restriktioner kommer att föras in i TRV interna informationssystem och även kommuniceras med berörda entreprenörer.

Svar på yttrande

Trafikverket kommer bli kommunicerat när beslut om skyddsområde och skyddsföreskrifter har blivit fattat.

Postadress

Halmstads Kommun
Box 153
301 05 Halmstad

Besöksadress

Rådhuset
Kyrkogatan 5
302 42 Halmstad

Telefon

035 – 13 70 00

E-post

direkt@halmstad.se

Webbplats

www.halmstad.se

Yttranden från kommunala nämnder och bolag

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen (KS) påpekar att spillvatten- och dricksvattenförsörjning i området kan vara föremål för anslutning till den allmänna VA-anläggningen på sikt, inte minst då spillvattenhanteringen idag på Hafi har stor påverkan på vattenkvaliteten i den övre delen av Skintan.

Svar på yttrande

Bygg- och miljöförvaltningen noterar resonemanget om anslutning av området till de kommunala spillvatten- och dricksvattensystemen. Förvaltningen håller även med i att påverkan på Skintan är i längden ohållbar avseende möjlighet att nå god ekologisk status i vattendraget.

Laholmsbuktens VA AB

Laholmsbuktens VA AB anger att man är positiv till miljönämndens förslag till skyddsområde och skyddsföreskrifter och har inget ytterligare att tillägga.

Räddningsnämnden

Räddningsnämnden anser att verksamhet inom vattenskyddsområden bör ha en plan för omhändertagande av förorenat släckvatten, vilken bör delges räddningstjänsten.

Karta över beslutade vattenskyddsområden bör skickas till räddningstjänsten.

Svar på yttrande

Bygg- och miljöförvaltningen kommer lyfta behovet av en släckvattenplan vid tillsyn av verksamheter inom området. Släckvattenplanen kommer skickas till räddningstjänsten.

Beslutade vattenskyddsområden kommer läggas in i kommunens kartstöd.

Teknik- och fritidsnämnden

Teknik- och fritidsnämnden önskar en översiktskarta samt fastighetsbeteckning för att lättare se var i kommunen vattentäkten är lokaliserad.

Svar på yttrande

Bygg- och miljöförvaltningen kommer komplettera beskrivningen av vattentäkten med en översiktskarta och med uppgift om inom vilken fastighet vattentäkten är belägen.

Sändlista

Berörda fastighetsägare och tomträttsinnehavare för:

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Myndigheter samt kommunens nämnder och bolag

Länsstyrelsen i Hallands län, halland@lansstyrelsen.se

Trafikverket, trafikverket@trafikverket.se

Kommunstyrelsen, ks.diarium@halmstad.se

Byggnadsnämnden, byggnadsnamnden@halmstad.se

Fastighetsnämnden, fn.diarium@halmstad.se

Räddningsnämnden, rn.diarium@halmstad.se

Teknik- och fritidsnämnden, tfn.diarium@halmstad.se

Laholmsbuktens VA AB, lbva@lbva.se

Ärende KS 2022/00699

Beslutsinstans: Kommunfullmäktige
Ärendets ursprung: Miljönämnden

Beslut om vattenskyddsområde med föreskrifter för Mostorps vattentäkter

Kommunledningsförvaltningens förslag till beslut

1. Kommunfullmäktige beslutar att skyddsföreskrifter och skyddsområdeskarta fastställs och läggs som bilagor till Halmstads kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.
2. Kommunfullmäktige beslutar att komplettera 5 § i Halmstads kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön med uppgift om att fastställt vattenskyddsområde och fastställda skyddsföreskrifter för Mostorps vattentäkter finns i bilagor till föreskrifterna.
3. Kommunfullmäktige beslutar att ge teknik- och fastighetsnämnden i uppdrag att projektera, uppföra och sköta de skyltar som enligt skyddsområdeskartan krävs för utmärkning av vattenskyddsområdet.
4. Kommunfullmäktige beslutar att avslå miljönämndens begäran om tilläggsanslag på 30 tkr åt teknik- och fastighetsnämnden för projektering och uppförande av de skyltar som krävs för utmärkning av vattenskyddsområdet och hänvisar ärendet till verksamhetsberedningen och dess beredning av planeringsdirektiv med budget 2024-2028.
5. Kommunfullmäktige beslutar att de reviderade lokala föreskrifterna för att skydda människors hälsa och miljön träder i kraft den 1 juni 2023.

Sammanfattning av ärendet

Enligt åtgärd 3 för kommunerna i Vattenmyndighetens åtgärdsprogram ska kommunen säkerställa ett långsiktigt skydd för den nuvarande och framtida dricksvattenförsörjningen. Kommunen behöver särskilt anordna erforderligt skydd för allmänna och enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³ per dygn. I kristider kan vattenförsörjningen i kommunen behöva förstärkning från enskilda vattentäkter.

Mostorps vattentäkter föreslås skyddas med ett skyddsområde och med skyddsföreskrifter som innehåller bestämmelser om till exempel hantering av för grundvattnet skadliga ämnen, om jordbruksdriften inom området och om skyltning och utmärkning av området. Bestämmelserna kommer införas i kommunens lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.

Inkomna yttranden från myndigheter och kommunala nämnder och bolag är sammanfattningsvis positiva till åtgärden. Vattentäktägaren har i inkommet yttrande motsatt sig att vattenskyddsområde bildas. Den kostnad som uppstår för kommunkoncernen är att uppföra och vidmakthålla skyltning av skyddsområdet.

Ärendets beredning

Kommunledningsförvaltningen, avdelningen för ledningsstöd.
Miljönämnden, 2022-10-31, MN § 75.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Enligt åtgärd 3 för kommunerna i åtgärdsprogram för vatten 2022-2027, Västerhavets vattendistrikt, ska kommunen säkerställa ett långsiktigt skydd för den nuvarande och framtida dricksvattenförsörjningen. Kommunen behöver särskilt anordna erforderligt skydd för allmänna och enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³/dygn.

Målet är att minimera risken för att kommuninvånare ska bli utan sitt viktigaste livsmedel, och att i kommunen tillgängligt dricksvatten får ett lämpligt skydd. I kristider kan även den allmänna vattenförsörjningen i kommunen behöva förstärkning från enskilda vattentäkter. Arbetet är prioriterat i miljönämndens tillsynsplan.

Arbetsmetod

Vald arbetsmetod följer vägledningen ”Skydd av vattentäkter med lokala hälsoskyddsföreskrifter” framtagen år 2010 av Länsstyrelsen Västra Götaland (rapport 2010:61). Arbetet dokumenteras i miljöavdelningens handläggningssystem.

Enligt tillsynsvägledning från Vattenmyndigheten 2022-01-20 omfattas de vattentäkter som producerar dricksvatten för direkt konsumtion och de som använder dricksvatten för beredning av livsmedel. Det är enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³/dygn som omfattas.

Vid avgränsning av skyddsområde bedöms en uppehållstid för vattnet i skyddsområdet om ett år vara en lämplig utgångspunkt. Praxis vid avgränsning av vattenskyddsområden enligt 7 kap MB för grundvattentäkter är en uppehållstid i mark för grundvattnet om ett år från skyddsområdets yttre gräns till uttagspunkten (HaV vägledning, rapport 2021:4). Därefter anpassas skyddsområdet till fastighetsgränser, vägar och andra naturliga gränser i området för att det ska vara lättare att lokalisera skyddsområdet ute i naturen.

För att beräkna rinntider i lösa jordlager och i berg har de metoder som redovisades i Naturvårdsverkets handbok (2003:6) om vattenskyddsområden använts.

Planbestämmelser och markanvändning

Området där vattentäkterna ligger omfattas ej av någon detaljplan. Området berörs enligt gällande översiktsplan av riksintresse för naturvård, Slissån-Suseån (Framtidsplan 2050).

I omgivningen bedrivs lantbruk, med det egna brukningscentrat för en större kött djursproduktion precis utanför det föreslagna skyddsområdet. Gamla E6-an går invid området. Det föreslagna skyddsområdet utgörs i huvudsak av skogsmark och jordbruksmark, men det ingår även tre bostadshus i området.

Beskrivning av vattentäkterna

Mostorps vattentäkter både ägs och drivs av Peter von Braun med bolaget Mostorps Gård AB. Vattentäkten används framförallt för djurhållning och produktion av livsmedel. Det årliga uttaget omfattar cirka 12 000 m³ dricksvatten från tre borrade brunnar. Vattenuttaget sker från berg på 133, 180 respektive 181 meters djup.

För dricksvattenproduktionen finns en enligt livsmedelslagstiftningen fastställd faroanalys och enligt kontrollprogrammet tas råvattenanalys minst en gång vartannat år. Enligt analyserna finns det idag inga större problem med kvaliteten på dricksvattnet. Man tar inga analyser av nitrat så halterna av nitrat i råvattnet är inte kända.

Vattentäkten ligger i utkanten av Suseåns dalgångs grundvattenförekomst (vattenhållande sand- och grusförekomst).

Analys och förslag

Vattenskyddsområdet delas inte in i olika zoner utan utgör endast ett sammanhållet område. Utbredningen för det föreslagna vattenskyddsområdet framgår av upprättad skyddsområdeskarta. Miljönämnden och dess förvaltning bedömer att denna utbredning krävs för att hålla risken för förorening på en låg nivå och för att säkerställa en god kvalitet på vattentäkternas vatten.

Syftet med skyddsföreskrifterna och deras tillämpning är att säkerställa att påverkan eller risk för påverkan på vattentäkternas vatten inte uppstår. Vattnet ska efter normal behandling i vattenverket kunna användas för dricksvattenförsörjning.

Föreslagna skydds-föreskrifter bygger på den riskanalys som utförts för vattentäkterna. Allmänna föreskrifter om straffbestämmelser, undantag och avgifter finns i de lokala hälsoskydds-föreskrifterna, i vilka skydds-föreskrifterna kommer vara en del.

Miljönämndens och dess förvaltnings sammantagna bedömning är att det föreslagna skyddsområdet och de föreslagna skydds-föreskrifterna krävs för att uppfylla vattendirektivets krav om att säkerställa erforderligt skydd för vattentäkternas vatten. Förslaget bedöms vara i överensstämmelse med kraven i 9 kapitlet 13 § miljöbalken (1998:808) om att inte medföra onödigt tvång för allmänheten eller annan obefogad inskränkning i den enskildes frihet.

Beräkning av skyddsområdets storlek

Skyddsområdets avgränsning beräknas med hjälp av flödestid för grundvattnet till uttagspunkt. Uppehållstiden ett år har bedömts vara en lämplig utgångspunkt.

Skyddsområdets radie beräknas utifrån angiven årsförbrukning till 160 meter runt centrum punkten för de tre borrhorna. Berg är dimensionerande uttagsmaterial, vilket ger en kinematisk porositet om 0,1%, och medeldjupet på uttaget beräknas vara 165 meter. Beräkningsmodell och förklaringar finns i beslutsunderlag 9.

Skyddsområdets ytterkant läggs framförallt efter byggnader och ägoslagsgränser. Skyddsområdet zonindelas ej.

Risker

Som underlag för korrekta och skäliga skydds-föreskrifter för vattenskyddsområdet ska det enligt Havs- och Vattenmyndighetens vägledning (rapport 2021:4) finnas en riskinventering och riskbedömning.

Nedan anges de inom det föreslagna skyddsområdet identifierade anläggningarna och verksamheterna som kan utgöra en risk för vattentäkternas vatten.

Pågående lantbruksverksamhet

I omgivningen bedrivs lantbruk, med brukningscentrum för vattentäktägarens egen köttjursproduktion precis utanför det föreslagna skyddsområdet. Det föreslagna skyddsområdet berör en väg som används för gårdens egna transporter. De främsta identifierade riskerna utgörs av flytgödseltransporter och transporter av petroleumprodukter som sker på vägen. Inom det föreslagna skyddsområdet finns åkermark som brukas ekologiskt och en maskinhall.

Bostadshus

Tre bostadshus finns inom vattenskyddsområdet. Inom området finns en infiltration för enskilt avlopp som skulle kunna påverka grundvattnet. Det finns ingen lagring av eldningsolja inom skyddsområdet. Parkering och uppställning av fordon sker på genomsläpplig mark.

Samrådsredogörelse

Förslag till upprättande av vattenskyddsområde har den 13 april 2022 för samråd skickats till sakägare, statliga myndigheter och kommunala remissinstanser.

Genom kungörelse i Hallandsposten och på kommunens webbsida för kungörelser informerades om att förslag var upprättat. Relevanta handlingar publicerades på kommunens webbsidor. Inom kommunens egen organisation skickades förslaget för yttrande till byggnadsnämnden, dåvarande fastighetsnämnden, kommunstyrelsen, räddningsnämnden, dåvarande teknik- och fritidsnämnden och till Laholmsbuktens VA AB. Förslaget skickades även för yttrande till länsstyrelsen, Trafikverket och till Falkenbergs kommun.

Remisstiden var mellan 13 april 2022 och 15 juni 2022. Vissa av remissinstanserna fick förlängd svarstid, som längst till 20 september 2022.

Totalt inkom sex yttranden, varav ett från vattentäktägaren. Vattentäktägaren motsätter sig att det bildas vattenskyddsområde och övriga yttranden var positiva eller innehöll inga synpunkter.

Vattentäktägaren anser sammanfattningsvis att de föreslagna skyddsföreskrifterna skulle leda till extra administration, med exempelvis ett flertal anmälningar, för företaget. Som exempel framförs att stallgödselspridning och placering och besiktning av cisterner regleras av generell lagstiftning, och att detta ger ett fullgott skydd mot kontaminering av grundvattnet av till exempel växtnäring.

Vattentäktägaren vänder sig mot ”Att behöva anmäla transport av gödsel och användning av gödsel på åkerarealen ser vi enbart som en administrativ åtgärd som inte kommer påverka miljön”. Man anser att egna åtaganden och egenkontroll skulle ge ett bättre skydd för grundvattnet, och en bättre måluppfyllelse än föreslagna föreskrifter.

Svar på vattentäktägarens yttrande

Kommunen är enligt bestämmelser i artikel 7 i EU:s vattendirektiv (2000/60/EG), vilket specificerats i Vattenmyndighetens åtgärdsprogram för Västerhavets vattendistrikt 2022–2027, skyldig att säkerställa ett långsiktigt skydd för nuvarande och framtida dricksvattenförsörjning.

Miljönämnden och dess förvaltning bedömer att det inte finns något utrymme för att gå en enskild vattentäktsägare till mötes i önskan om att få slippa få sin vattentäkt skyddad genom beslut om vattenskyddsområde.

Generell lagstiftning om gödselhantering och hantering av oljecisterner ger inte det extra skydd av grundvattnet som krävs, och bedömningen görs därför att föreslagna skyddsföreskrifter är skäliga för att hålla risken för förorening av vattnet på en tillräckligt låg nivå.

Krav på sekundärt skydd av oljecisterner inom ett vattenskyddsområde som är beslutat enligt 7 kapitlet miljöbalken (1998:808) finns i generell lagstiftning (NFS 2021:10). Skäl finns att, med hänvisning till bestämmelserna i NFS 2021:10, kräva sekundärt skydd för lagring av oljeprodukter inom skyddsområdet. Krav gäller dock inte för oljetankar inomhus för bostadsuppvärmning.

Generell lagstiftning om spridning av gödsel tar inte hänsyn till i hur hög grad grundvattnet är påverkat av växtnäringsämnen. För att på ett korrekt sätt kunna reglera gödselspridningen utefter de specifika förutsättningarna görs bedömningen att anmälningsplikt krävs för yrkesmässig gödselspridning. Någon anmälningsplikt för transport av gödsel föreslås ej.

Bedömningen görs följaktligen att yttrandet inte föranleder någon ändring av förslag till skyddsområde och skyddsföreskrifter.

Skyddsföreskrifter och motivering

Miljönämnden och dess förvaltning bedömer att föreslagna skyddsföreskrifter krävs för att hålla risken för förorening på en låg nivå och för att säkerställa en god kvalitet på vattentäkternas vatten. Eventuella inskränkningar för berörda sakägare är befogade och bedöms vara skäliga i enlighet med bestämmelserna i 2 kap. 7 § miljöbalken.

Förslag till skyddsföreskrifter har utarbetats med stöd av Havs- och vattenmyndighetens vägledning om inrättande och förvaltning av vattenskyddsområden (rapport 2021:4). Skyddsföreskrift som berör lagring av petroleumprodukter följer bestämmelserna i Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2021:10) om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor.

Föreslagna skyddsföreskrifter bygger på den riskanalys som utförts för vattentäkterna och bedöms vara i överensstämmelse med kraven i 9 kap. 13 § miljöbalken om att inte medföra onödigt tvång för allmänheten eller annan obefogad inskränkning i den enskildes frihet.

Sekundärt skydd för befintlig lagring av för grundvattnet skadliga ämnen

Enligt bestämmelser i Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2021:10) om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor, ska rörledningar och befintliga ovanjordiska cisterner vara försedda med sekundärt skydd senast fem år efter det att beslut om vattenskyddsområde vunnit laga kraft. Befintliga underjordiska cisterner ska ha sekundärt skydd senast 2036-12-31. Lösa behållare som är större än 1 m³ ska ha sekundärt skydd senast 1 januari 2023, ett år efter det att NFS 2021:10 trädde i kraft. Anmälningsplikt och krav på sekundärt skydd gäller ej för cisterner med anslutna rörledningar samt lösa behållare i pannrum eller motsvarande i bostadshus och som är under regelbunden uppsikt, om inte tillsynsmyndigheten beslutar annat.

Skyddsföreskriften om hantering av för grundvattnet skadliga ämnen ska kompletteras med; ”Befintliga ovanjordiska cisterner och samtliga anslutna rörledningar ska vara försedda med sekundärt skydd senast fem år efter det att dessa föreskrifter vunnit laga kraft. Befintliga underjordiska cisterner ska vara

försedda med sekundärt skydd senast 2036-12-31.” och ”Annan yrkesmässig lagring än i cisterner av för grundvattnet skadliga ämnen ska ske invallat. En invallning av flera behållare ska rymma den största behållarens volym plus minst tio procent av övriga behållares totala volym. Befintlig lagring ska vara invallad senast ett år efter det att dessa föreskrifter vunnit laga kraft.”

Anmälningsskyldighet och krav på sekundärt skydd ska ej gälla för oljetankar och anslutna rörledningar inomhus för bostadsuppvärmning och inte heller för drivmedel i fordons och arbetsmaskiners bränsletankar.

Förbud för nya markförlagda förvaringstankar

Läckage av petroleumprodukter eller andra för grundvattnet skadliga ämnen kan helt slå ut en vattentäkt. En viktig åtgärd vid lagring av sådana ämnen är att fortlöpande kunna inspektera lagringstankar exteriot för att säkerställa så att läckage ej sker. En markförlagd förvaringstank går ej att granska exteriot, varvid skäl finns att ej tillåta nyanläggning av sådan i skyddsområdet. Skyddsföreskriften om hantering av för grundvattnet skadliga ämnen ska kompletteras med; ”Nyanläggning av förvaringstank i mark är förbjuden.”

Hantering av enskilda avlopp

Läckande enskilda avloppssystem kan vara en källa till kontaminering av grundvattnet med bakterier eller näring (nitrat). Miljönämnden är tillsynsmyndighet för enskilda avlopp i kommunen, och nyanläggning eller större ändringar av befintliga avloppsanläggningar är enligt gällande generell lagstiftning tillstånds- eller anmälningsskyldiga. På detta sätt hanteras riskerna för påverkan på vattentäkternas vatten från de enskilda avloppsanläggningarna och några särskilda skyddsföreskrifter behöver inte formuleras. Miljönämnden kan i den ordinarie avloppstillsynen behöva fokusera särskilt på de befintliga enskilda avloppsanläggningarna inom det föreslagna skyddsområdet.

Relevant lagstiftning

Grundläggande krav om skydd för dricksvattentäkter finns i artikel 7 i EU:s vattendirektiv (2000/60/EG). Det specifika kravet om att säkerställa ett långsiktigt skydd för nuvarande och framtida dricksvattenförsörjning finns i åtgärd 3 för kommunerna i åtgärdsprogram för vatten 2022-2027, Västerhavets vattendistrikt (sida 167). Kommunen behöver särskilt anordna erforderligt skydd för allmänna och enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³ per dygn. Denna bestämmelse följer direkt på vattendirektivets artikel 7.

Kommunen får med stöd av 40 § förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd meddela föreskrifter bland annat om skydd för ytvattentäkter och enskilda grundvattentäkter. Det formella skyddet av vattentäkterna ska alltså infogas i kommunens lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön antagen av Kommunfullmäktige 1984-02-23 (KF § 60/1984).

Enligt bestämmelser i 9 kapitlet 13 § miljöbalken (1998:808) får kommunala föreskrifter till skydd mot olägenheter för människors hälsa inte medföra onödigt tvång för allmänheten eller annan obefogad inskränkning i den enskildes frihet. Eventuella inskränkningar för enskilda eller verksamheter ska införas endast i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning ska enligt 2 kapitlet 7 § miljöbalken särskild hänsyn tas till nyttan av skyddsåtgärder jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder.

När vattenskyddsområden införs med stöd av 7 kapitlet miljöbalken finns det möjlighet enligt 32 kapitlet miljöbalken att få ekonomisk ersättning för de inskränkningar i pågående verksamhet som

skyddsföreskrifterna medför. Det finns inte samma möjlighet till ersättning för de inskränkningar i pågående verksamhet som skyddsföreskrifter med stöd av 9 kapitlet miljöbalken och förordning 1998:899 medför. Det betyder att de skyddsföreskrifter som införs för vattentäkterna i detta beslut inte kan vara lika ingripande som om skyddet hade baserats på 7 kapitlet miljöbalken.

Miljönämnden har i egenskap av tillsynsmyndighet och med stöd av bestämmelser i 26 kapitlet i miljöbalken tillträde till en verksamhet som kan påverka människors hälsa eller miljön, och utövar alltså tillsyn över det föreslagna vattenskyddsområdet och verksamheter inom detsamma.

Hållbarhetsanalys

Dricksvatten är vårt viktigaste livsmedel, och att skydda det för nuvarande och kommande generationer är en prioriterad uppgift. Bedömningen görs att det inte krävs någon fördjupad hållbarhetsanalys.

Sammanfattande om social hållbarhet

En trygg och säker dricksvattenförsörjning är fundamental för samhällets funktion och därmed för den sociala hållbarheten.

Sammanfattande om miljömässig hållbarhet

Miljömässig hållbarhet är miljölagstiftningens främsta mål. Förslaget skydd för berörda vattentäkter syftar till att minska risken för negativa påverkan på vattentäkterna från mänsklig aktivitet.

Sammanfattande om ekonomisk hållbarhet

En tydlig och genomtänkt reglering av skyddet av våra dricksvattentillgångar minimerar risken för ekonomiska belastningar på samhället för att klara dricksvattenförsörjningen.

Konsekvenser av förslaget

Boende och verksamma inom det föreslagna vattenskyddsområdet kan komma att behöva anmäla till miljönämnden innan de utför vissa åtgärder. Miljönämnden har genom bestämmelser i 10 § de lokala hälsoskyddsföreskrifterna rätt att ta ut avgift för handläggningen.

Förslaget innebär en kostnad för kommunkoncernen för att uppföra skyltar vid vattenskyddsområdet, och för framtida skötsel och underhåll av dessa skyltar. Totalt bedöms det behövas tre små skyltar vid infart i området. Baserat på underlag från LBVA är den uppskattade kostnaden ca. 30 000 kronor för att uppföra skyltarna, 10 000 kronor per styck.

Uppdrag att uppföra och drifva skyltarna bör lämnas till teknik- och fastighetsnämnden då de enligt gällande reglemente ansvarar för sådana frågor. Medel för detta bör tillföras nämndens budget.

Miljönämndens begäran om tilläggsanslag för uppförande av skyltar bedöms inte falla inom kommunens principer för beviljande av tilläggsanslag enligt kommunfullmäktiges riktlinjer för ekonomistyrning och god ekonomisk hushållning. I dessa stadgas att tilläggsanslag endast anvisas för helt oförutsedda händelser. Kommunledningsförvaltningen föreslår istället att begäran tillställs verksamhetsberedningen i dess beredning av planeringsdirektiv med budget 2024-2028.

Bedömningen görs vidare att det inte blir några negativa juridiska eller organisatoriska konsekvenser för kommunkoncernen.

Barnperspektivet

Barnperspektivet bedöms inte påverkas i detta ärende.

Ärendets beslutsgång

Kommunfullmäktige
Kommunstyrelsen
Kommunstyrelsens personal- och ledningsutskott
Miljönämnden

Beslutsunderlag

1. Protokollsutdrag från miljönämnden, 2022-10-31, MN § 75.
2. Förslag till vattenskyddsföreskrifter.
3. Karta över förslag till vattenskyddsområde.
4. Riskbedömning och riskanalys för vattentäkterna.
5. Samrådsredogörelse.
6. Tjänsteskrivelse från bygg- och miljöförvaltningen, 2022-10-17.

Information om beslutet

Kommunfullmäktiges beslut ska kungöras i enlighet med bestämmelserna i 43 och 44 §§ förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd samt enligt 8 kapitlet 13 § kommunallagen (2017:725). Länsstyrelsen och Lantmäterimyndigheten ska omedelbart underrättas om de nya föreskrifterna.

Efter beslut i Kommunfullmäktige ska skyddsområdet läggas in i de olika kommunala beslutsstöden, till exempel i underlag till översiktsplan, i kommunens VA-plan, kommunens GIS-system, räddningstjänstens beslutsstöd med flera.

Kommunledningsförvaltningen

Mattias Rossköld, Kommundirektör
Ann-Mari Mäkikangas, Administrativ direktör
Carl-Magnus Billström, handläggare, Kommunjurist

MN § 75

Dnr 2021-4513

Förslag till vattenskyddsområde med föreskrifter för Mostorps vattentäkter

Beslut

Miljönämnden beslutar att till Kommunfullmäktige översända förslag till vattenskyddsområde med föreskrifter för Mostorps vattentäkter. Miljönämnden föreslår Kommunfullmäktige att:

1. skyddsföreskrifter och skyddsområdeskarta enligt beslutsbilaga 2 och 3 fastställs och läggs som bilaga till Halmstad kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.
2. komplettera 5 § Halmstad kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön med uppgift om att fastställt vattenskyddsområde och fastställda skyddsföreskrifter för Mostorps vattentäkter finns i bilaga till de lokala hälsoskyddsföreskrifterna.
3. ge Teknik- och fastighetsnämnden i uppdrag att projektera, uppföra och sköta de skyltar som enligt skyddsområdeskartan krävs för utmärkning av vattenskyddsområdet.
4. besluta om ett tillskott om minst 30 000 kronor till Teknik- och fastighetssnämndens budget för att projektera och uppföra de skyltar som krävs för utmärkning av vattenskyddsområdet.

Ärendet

Enligt åtgärd 3 för kommunerna i Vattenmyndighetens åtgärdsprogram ska kommunen säkerställa ett långsiktigt skydd för den nuvarande och framtida dricksvattenförsörjningen. Kommunen behöver särskilt anordna erforderligt skydd för allmänna och enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³ per dygn. I kristider kan vattenförsörjningen i kommunen behöva förstärkning från enskilda vattentäkter.

Mostorps vattentäkter förslås skyddas med ett skyddsområde i enlighet med figur 1 och med skyddsföreskrifter som innehåller bestämmelser om till exempel hantering av för grundvattnet skadliga ämnen, om jordbruksdriften inom området och om skyltning och utmärkning av området. Bestämmelserna kommer införas i kommunens lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Miljönämnden	Sammanträdesdatum 2022-10-31	Sida 9(26)

Inkomna yttranden från myndigheter och kommunala nämnder och bolag är sammanfattningsvis positiva till åtgärden. Vattentäktsägaren har i inkommet yttrande motsatt sig att vattenskyddsområde bildas.

Den kostnad som uppstår för kommunkoncernen är att uppföra och vidmakthålla skyltning av skyddsområdet.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts på bygg- och miljöförvaltningens ärendeberedning 12 oktober 2022 och miljönämndens presidieberedning 17 oktober 2022.

Förslag till beslut

Miljönämnden beslutar att till Kommunfullmäktige översända förslag till vattenskyddsområde med föreskrifter för Mostorps vattentäkter. Miljönämnden föreslår Kommunfullmäktige att:

1. skyddsföreskrifter och skyddsområdeskarta enligt beslutsbilaga 2 och 3 fastställs och läggs som bilaga till Halmstad kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.
2. komplettera 5 § Halmstad kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön med uppgift om att fastställt vattenskyddsområde och fastställda skyddsföreskrifter för Mostorps vattentäkter finns i bilaga till de lokala hälsoskyddsföreskrifterna.
3. ge Teknik- och fastighetsnämnden i uppdrag att projektera, uppföra och sköta de skyltar som enligt skyddsområdeskartan krävs för utmärkning av vattenskyddsområdet.
4. besluta om ett tillskott om minst 30 000 kronor till Teknik- och fastighetsnämndens budget för att projektera och uppföra de skyltar som krävs för utmärkning av vattenskyddsområdet.

Beslutsgång

Miljönämndens beslutar enligt förvaltningens förslag.

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande

Tjänsteskrivelse

Bygg- och miljöförvaltningen

Datum för upprättande 2022-10-31

Diarienum: 2021-4513

Ärende MN 2021-4513

Beslutsinstans: Miljönämnden

Ärendets ursprung: Bygg- och miljöförvaltningen

Förslag till vattenskyddsområde med föreskrifter för Mostorps vattentäkter

Bygg- och miljöförvaltningens förslag till beslut

Miljönämnden beslutar att till Kommunfullmäktige översända förslag till vattenskyddsområde med föreskrifter för Mostorps vattentäkter. Miljönämnden föreslår Kommunfullmäktige att:

1. skyddsföreskrifter och skyddsområdeskarta enligt beslutsbilaga 2 och 3 fastställs och läggs som bilaga till Halmstad kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.
2. komplettera 5 § Halmstad kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön med uppgift om att fastställt vattenskyddsområde och fastställda skyddsföreskrifter för Mostorps vattentäkter finns i bilaga till de lokala hälsoskyddsföreskrifterna.
3. ge Teknik- och fastighetsnämnden i uppdrag att projektera, uppföra och sköta de skyltar som enligt skyddsområdeskartan krävs för utmärkning av vattenskyddsområdet.
4. besluta om ett tillskott om minst 30 000 kronor till Teknik- och fastighetsnämndens budget för projektering och uppföring av de skyltar som krävs för utmärkning av vattenskyddsområdet.

Sammanfattning av ärendet

Enligt åtgärd 3 för kommunerna i Vattenmyndighetens åtgärdsprogram ska kommunen säkerställa ett långsiktigt skydd för den nuvarande och framtida dricksvattenförsörjningen. Kommunen behöver särskilt anordna erforderligt skydd för allmänna och enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³ per dygn. I kristider kan vattenförsörjningen i kommunen behöva förstärkning från enskilda vattentäkter.

Mostorps vattentäkter förslås skyddas med ett skyddsområde i enlighet med figur 1 och med skyddsföreskrifter som innehåller bestämmelser om till exempel hantering av för grundvattnet skadliga ämnen, om jordbruksdriften inom området och om skyltning och utmärkning av området. Bestämmelserna kommer införas i kommunens lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.

Inkomna yttranden från myndigheter och kommunala nämnder och bolag är sammanfattningsvis positiva till åtgärden. Vattentäktägaren har i inkommet yttrande motsatt sig att vattenskyddsområde bildas.

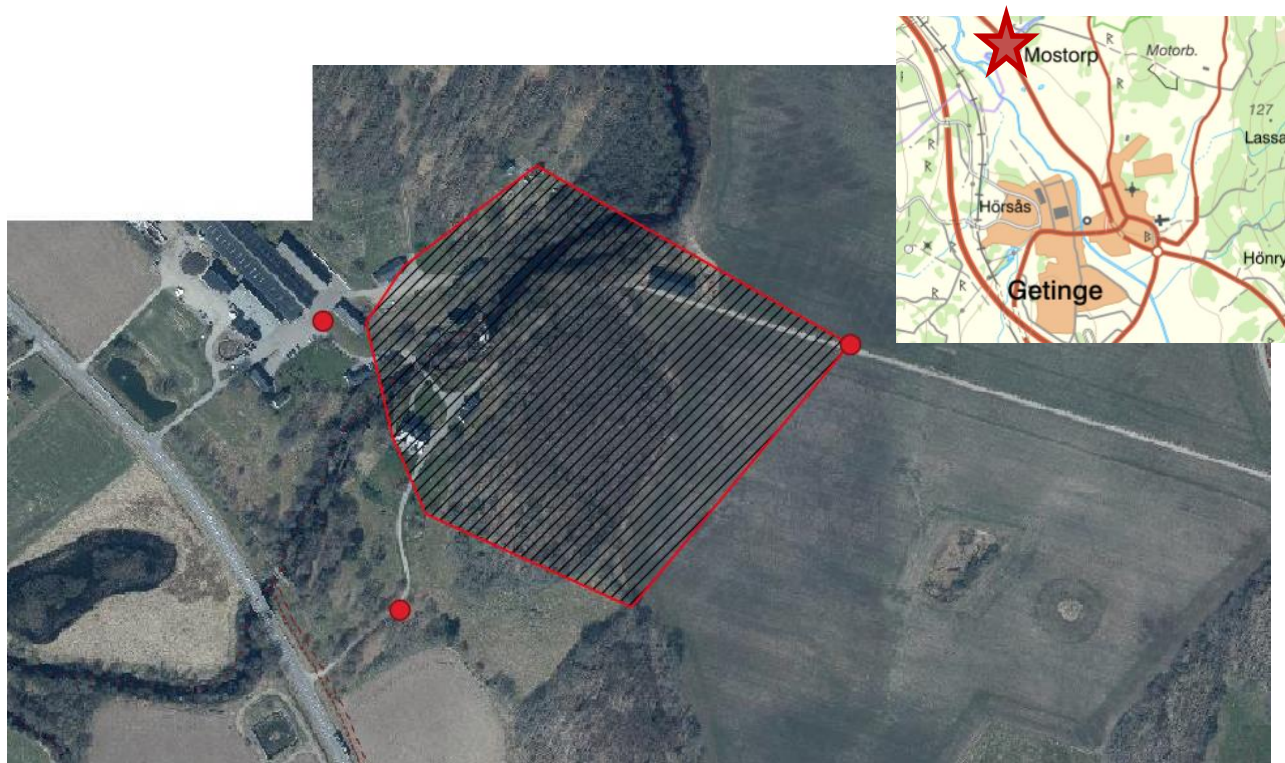
Den kostnad som uppstår för kommunkoncernen är att uppföra och vidmakthålla skyltning av skyddsområdet.

Tjänsteskrivelse

Bygg- och miljöförvaltningen

Datum för upprättande 2022-10-31

Diariernr: 2021-4513

Figur 1: Föreslaget skyddsområde är skrafferat, de röda prickarna är föreslagna skyltlägen

Ärendets beredning

Ärendet har beretts på bygg- och miljöförvaltningens ärendeberedning 12 oktober 2022 och nämndens presidieberedning 17 oktober 2022.

Samråd

Förslag till upprättande av vattenskyddsområde har 2022-04-13 för samråd skickats till sakägare, myndigheter och kommunala instanser.

Genom kungörelse i Hallandsposten och på kommunens webbsida för kungörelser informerades om att förslag var upprättat. Relevanta handlingar publicerades på kommunens webbsidor.

Inom kommunens egen organisation skickades förslaget för yttrande till Byggnadsnämnden, Fastighetsnämnden, Kommunstyrelsen, Räddningsnämnden, Teknik- och fritidsnämnden och till Laholmsbuktens VA AB. Förslaget skickades även för yttrande till Länsstyrelsen, Trafikverket och till Falkenbergs kommun.

Remisstiden var mellan 13 april 2022 och 15 juni 2022. Vissa av remissinstanserna fick förlängd svarstid, som längst till 20 september 2022. En komplett samrådsredogörelse återfinns i beslutsunderlag 5.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Enligt åtgärd 3 för kommunerna i åtgärdsprogram för vatten 2022-2027, Västerhavets vattendistrikt, ska kommunen säkerställa ett långsiktigt skydd för den nuvarande och framtida dricksvattenförsörjningen. Kommunen behöver särskilt anordna erforderligt skydd för allmänna och enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³/dygn.

Tjänsteskrivelse

Bygg- och miljöförvaltningen
Datum för upprättande 2022-10-31
Diarienum: 2021-4513

Målet är att minimera risken för att kommuninvånare ska bli utan sitt viktigaste livsmedel, och att i kommunen tillgängligt dricksvatten får ett lämpligt skydd. I kristider kan även den allmänna vattenförsörjningen i kommunen behöva förstärkning från enskilda vattentäkter.

Arbetet är prioriterat i miljönämndens tillsynsplan.

Arbetsmetod

Vald arbetsmetod följer vägledningen ”Skydd av vattentäkter med lokala hälsoskyddsföreskrifter” framtagen år 2010 av Länsstyrelsen Västra Götaland (rapport 2010:61). Arbetet dokumenteras i miljöavdelningens handläggningssystem.

Enligt tillsynsvägledning från Vattenmyndigheten 2022-01-20 omfattas de vattentäkter som producerar dricksvatten för direkt konsumtion och de som använder dricksvatten för beredning av livsmedel. Det är enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³/dygn som omfattas.

Vid avgränsning av skyddsområde bedöms en uppehållstid för vattnet i skyddsområdet om ett år vara en lämplig utgångspunkt. Praxis vid avgränsning av vattenskyddsområden enligt 7 kap MB för grundvattentäkter är en uppehållstid i mark för grundvattnet om ett år från skyddsområdets yttre gräns till uttagspunkten (HaV vägledning, rapport 2021:4). Därefter anpassas skyddsområdet till fastighetsgränser, vägar och andra naturliga gränser i området för att det ska vara lättare att lokalisera skyddsområdet ute i naturen.

För att beräkna rinntider i lösa jordlager och i berg har de metoder som redovisades i Naturvårdsverkets handbok (2003:6) om vattenskyddsområden använts.

Planbestämmelser och markanvändning

Området där vattentäkterna ligger omfattas ej av någon detaljplan. Området berörs enligt gällande översiktsplan av riksintresse för naturvård, Slissån-Suseån (Framtidsplan 2050).

I omgivningen bedrivs lantbruk, med det egna brukningscentrat för en större köttdjursproduktion precis utanför det föreslagna skyddsområdet. Gamla E6-an går invid området. Det föreslagna skyddsområdet utgörs i huvudsak av skogsmark och jordbruksmark, men det ingår även tre bostadshus i området.

Beskrivning av vattentäkterna

Mostorps vattentäkter både ägs och drivs av Peter von Braun med bolaget Mostorps Gård AB. Vattentäkten används framförallt för djurhållning och produktion av livsmedel. Det årliga uttaget omfattar cirka 12 000 m³ dricksvatten från tre borrhållningar. Vattenuttaget sker från berg på 133, 180 respektive 181 meters djup.

För dricksvattenproduktionen finns en enligt livsmedelslagstiftningen fastställd faroanalys och enligt kontrollprogrammet tas råvattenanalys minst en gång vartannat år. Enligt analyserna finns det idag inga större problem med kvaliteten på dricksvattnet. Man tar inga analyser av nitrat så halterna av nitrat i råvattnet är inte kända.

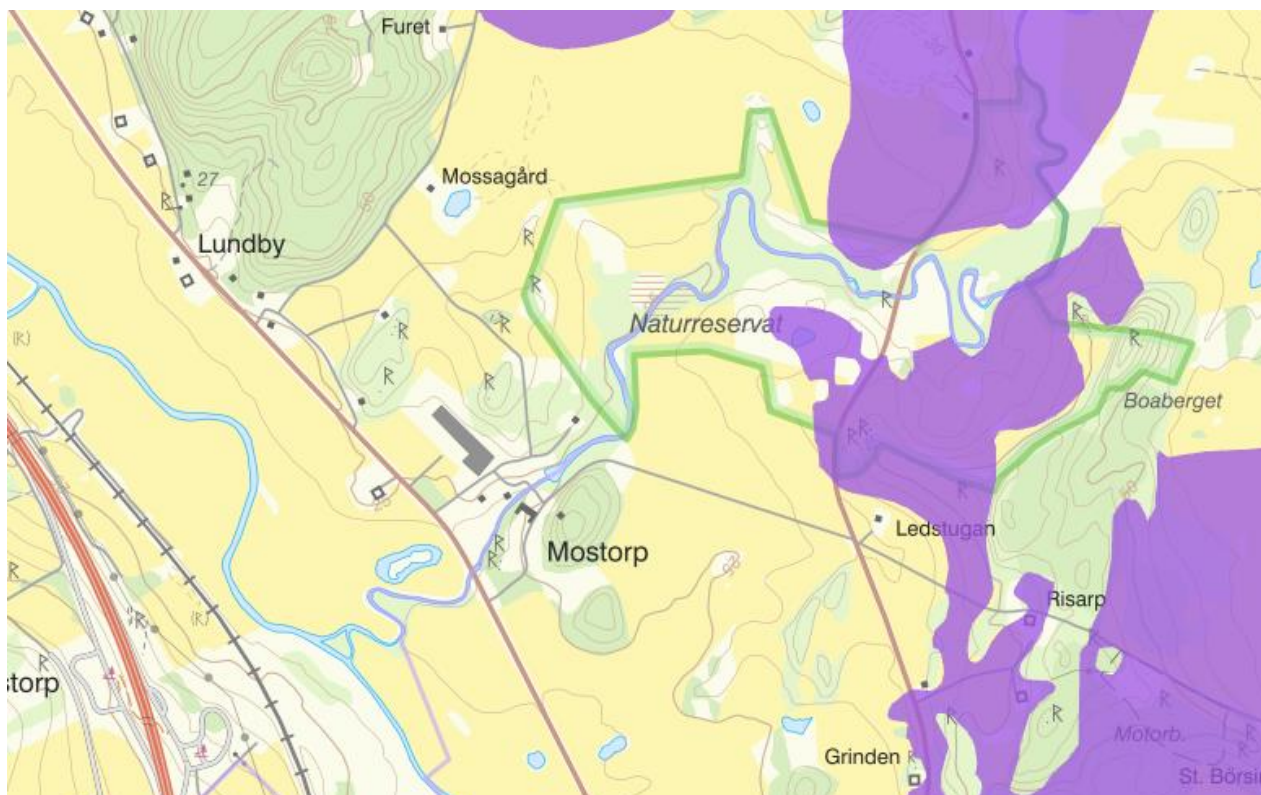
Vattentäkten ligger i utkanten av Suseåns dalgångs grundvattenförekomst (vattenhållande sand- och grusförekomst).

Tjänsteskrivelse

Bygg- och miljöförvaltningen

Datum för upprättande 2022-10-31

Diarienum: 2021-4513

Figur 2: Grundvattenförekomst från Vattenkartan (VISS)

Analys och förslag

Vattenskyddsområdet delas inte in i olika zoner utan utgör endast ett sammanhållet område. Utbredningen för det föreslagna vattenskyddsområdet framgår av upprättad skyddsområdeskarta beslutsunderlag 3. Bygg- och miljöförvaltningen bedömer att denna utbredning krävs för att hålla risken för förorening på en låg nivå och för att säkerställa en god kvalitet på vattentäkternas vatten.

Syftet med skyddsföreskrifterna och deras tillämpning är att säkerställa att påverkan eller risk för påverkan på vattentäkternas vatten inte uppstår. Vattnet ska efter normal behandling i vattenverket kunna användas för dricksvattenförsörjning.

Föreslagna skyddsföreskrifter bygger på den riskanalys som utförts för vattentäkterna.

Allmänna föreskrifter om straffbestämmelser, undantag och avgifter finns i de lokala hälsoskyddsföreskrifterna, i vilka skyddsföreskrifterna kommer vara en del.

Bygg- och miljöförvaltningens sammantagna bedömning är att det föreslagna skyddsområdet och de föreslagna skyddsföreskrifterna krävs för att uppfylla vattendirektivets krav om att säkerställa erforderligt skydd för vattentäkternas vatten. Förslaget bedöms vara i överensstämmelse med kraven i 9 kapitlet 13 § miljöbalken (1998:808) om att inte medföra onödigt tvång för allmänheten eller annan obefogad inskränkning i den enskildes frihet.

Beräkning av skyddsområdets storlek

Skyddsområdets avgränsning beräknas med hjälp av flödestid för grundvattnet till uttagspunkt. Uppehållstiden ett år har bedömts vara en lämplig utgångspunkt.

Tjänsteskrivelse

Bygg- och miljöförvaltningen
Datum för upprättande 2022-10-31
Diarienum: 2021-4513

Skyddsområdets radie beräknas utifrån angiven årsförbrukning till 160 meter runt centrumpunkten för de tre borrarna. Berg är dimensionerande uttagsmaterial, vilket ger en kinematisk porositet om 0,1%, och medeldjupet på uttaget beräknas vara 165 meter. Beräkningsmodell och förklaringar finns i beslutsunderlag 9.

Skyddsområdets ytterkant läggs framförallt efter byggnader och ägoslagsgränser, se beslutsunderlag 3. Skyddsområdet zonindelas ej.

Risker

Som underlag för korrekta och skäliga skyddsföreskrifter för vattenskyddsområdet ska det enligt Havs- och Vattenmyndighetens vägledning (rapport 2021:4) finnas en riskinventering och riskbedömning. Nedan anges de inom det föreslagna skyddsområdet identifierade anläggningarna och verksamheterna som kan utgöra en risk för vattentäkternas vatten.

Pågående lantbruksverksamhet

I omgivningen bedrivs lantbruk, med brukningscentrum för vattentäktsägarens egen köttdjursproduktion precis utanför det föreslagna skyddsområdet. Det föreslagna skyddsområdet berör en väg som används för gårdens egna transporter. De främsta identifierade riskerna utgörs av flytgödseltransporter och transporter av petroleumprodukter som sker på vägen. Inom det föreslagna skyddsområdet finns åkermark som brukas ekologiskt och en maskinhall.

Bostadshus

Tre bostadshus finns inom vattenskyddsområdet. Inom området finns en infiltration för enskilt avlopp som skulle kunna påverka grundvattnet. Det finns ingen lagring av eldningsolja inom skyddsområdet. Parkering och uppställning av fordon sker på genomsläpplig mark.

Samrådsredogörelse

Totalt inkom sex yttranden, varav ett från vattentäktsägaren. Vattentäktsägaren motsätter sig att det bildas vattenskyddsområde, övriga yttranden var positiva eller innehöll inga synpunkter. En komplett samrådsredogörelse återfinns i beslutsunderlag 5.

Vattentäktsägaren anser sammanfattningsvis att de föreslagna skyddsföreskrifterna skulle leda till extra administration, med exempelvis ett flertal anmälningar, för företaget. Som exempel framförs att stallgödselspridning och placering och besiktning av cisterner regleras av generell lagstiftning, och att detta ger ett fullgott skydd mot kontaminering av grundvattnet av till exempel växtnäring.

Vattentäktsägaren vänder sig mot ”Att behöva anmäla transport av gödsel och användning av gödsel på åkerarealen ser vi enbart som en administrativ åtgärd som inte kommer påverka miljön”. Man anser att egna åtaganden och egenkontroll skulle ge ett bättre skydd för grundvattnet, och en bättre måluppfyllelse än föreslagna föreskrifter.

Svar på vattentäktsägarens yttrande

Kommunen är enligt bestämmelser i artikel 7 i EU:s vattendirektiv (2000/60/EG), vilket specificerats i Vattenmyndighetens åtgärdsprogram för Västerhavets vattendistrikt 2022–2027, skyldig att säkerställa ett långsiktigt skydd för nuvarande och framtida dricksvattenförsörjning.

Bygg- och miljöförvaltningen bedömer att det inte finns något utrymme för att gå en enskild vattentäktsägare till mötes i önskan om att få slippa få sin vattentäkt skyddad genom beslut om vattenskyddsområde.

Generell lagstiftning om gödselhantering och hantering av oljecisterner ger inte det extra skydd av grundvattnet som krävs, och förvaltningen bedömer därför att föreslagna skyddsföreskrifter är skäliga för att hålla risken för förorening av vattnet på en tillräckligt låg nivå.

Tjänsteskrivelse

Bygg- och miljöförvaltningen

Datum för upprättande 2022-10-31

Diarienum: 2021-4513

Krav på sekundärt skydd av oljecisterner inom ett vattenskyddsområde som är beslutat enligt 7 kapitlet miljöbalken (1998:808) finns i generell lagstiftning (NFS 2021:10). Skäl finns att, med hänvisning till bestämmelserna i NFS 2021:10, kräva sekundärt skydd för lagring av oljeprodukter inom skyddsområdet. Krav gäller dock inte för oljetankar inomhus för bostadsuppvärmning.

Generell lagstiftning om spridning av gödsel tar inte hänsyn till i hur hög grad grundvattnet är påverkat av växtnäringssämnen. För att på ett korrekt sätt kunna reglera gödselspridningen utefter de specifika förutsättningarna bedömer förvaltningen att anmälningsplikt krävs för yrkesmässig gödselspridning.

Någon anmälningsplikt för transport av gödsel föreslås ej.

Bygg- och miljöförvaltningen bedömer att yttrandet inte föranleder någon ändring av förslag till skyddsområde och skyddsföreskrifter.

Skyddsföreskrifter och motivering

Bygg- och miljöförvaltningen bedömer att förslag till skyddsföreskrifter enligt beslutsbilaga 2 krävs för att hålla risken för förorening på en låg nivå och för att säkerställa en god kvalitet på vattentäkternas vatten. Eventuella inskränkningar för berörda sakägare är befogade och bedöms vara skäliga i enlighet med bestämmelserna i 2 kap. 7 § miljöbalken.

Förslag till skyddsföreskrifter har utarbetats med stöd av Havs- och vattenmyndighetens vägledning om inrättande och förvaltning av vattenskyddsområden (rapport 2021:4). Skyddsföreskrift som berör lagring av petroleumprodukter följer bestämmelserna i Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2021:10) om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor.

Förslagna skyddsföreskrifter bygger på den riskanalys som utförts för vattentäkterna och bedöms vara i överensstämmelse med kraven i 9 kap. 13 § miljöbalken om att inte medföra onödigt tvång för allmänheten eller annan obefogad inskränkning i den enskildes frihet.

Sekundärt skydd för befintlig lagring av för grundvattnet skadliga ämnen

Enligt bestämmelser i Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2021:10) om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor, ska rörledningar och befintliga ovanjordiska cisterner vara försedda med sekundärt skydd senast fem år efter det att beslut om vattenskyddsområde vunnit laga kraft. Befintliga underjordiska cisterner ska ha sekundärt skydd senast 2036-12-31. Lösa behållare som är större än 1 m³ ska ha sekundärt skydd senast 1 januari 2023, ett år efter det att NFS 2021:10 trädde i kraft. Anmälningsplikt och krav på sekundärt skydd gäller ej för cisterner med anslutna rörledningar samt lösa behållare i pannrum eller motsvarande i bostadshus och som är under regelbunden uppsikt, om inte tillsynsmyndigheten beslutar annat.

Skyddsföreskriften om hantering av för grundvattnet skadliga ämnen ska kompletteras med; ”Befintliga ovanjordiska cisterner och samtliga anslutna rörledningar ska vara försedda med sekundärt skydd senast fem år efter det att dessa föreskrifter vunnit laga kraft. Befintliga underjordiska cisterner ska vara försedda med sekundärt skydd senast 2036-12-31.” och ”Annan yrkesmässig lagring än i cisterner av för grundvattnet skadliga ämnen ska ske invallat. En invallning av flera behållare ska rymma den största behållarens volym plus minst tio procent av övriga behållares totala volym. Befintlig lagring ska vara invallad senast ett år efter det att dessa föreskrifter vunnit laga kraft.”

Anmälningsplikt och krav på sekundärt skydd ska ej gälla för oljetankar och anslutna rörledningar inomhus för bostadsuppvärmning och inte heller för drivmedel i fordons och arbetsmaskiners bränsletankar.

Förbud för nya markförlagda förvaringstankar

Läckage av petroleumprodukter eller andra för grundvattnet skadliga ämnen kan helt slå ut en vattentäkt. En viktig åtgärd vid lagring av sådana ämnen är att fortlöpande kunna inspektera

Tjänsteskrivelse

Bygg- och miljöförvaltningen
Datum för upprättande 2022-10-31
Diarienum: 2021-4513

lagringstankar exteriyrt för att säkerställa så att läckage ej sker. En markförlagd förvaringstank går ej att granska exteriyrt, varvid skäl finns att ej tillåta nyanläggning av sådan i skyddsområdet.

Skyddsföreskriften om hantering av för grundvattnet skadliga ämnen ska kompletteras med;
”Nyanläggning av förvaringstank i mark är förbjuden.”

Hantering av enskilda avlopp

Läckande enskilda avloppssystem kan vara en källa till kontaminering av grundvattnet med bakterier eller näring (nitrat). Miljönämnden är tillsynsmyndighet för enskilda avlopp i kommunen, och nyanläggning eller större ändringar av befintliga avloppsanläggningar är enligt gällande generell lagstiftning tillstånds- eller anmälningspliktiga. På detta sätt hanteras riskerna för påverkan på vattentäkternas vatten från de enskilda avloppsanläggningarna och några särskilda skyddsföreskrifter behöver inte formuleras.

Miljönämnden kan i den ordinarie avloppstillsynen behöva fokusera särskilt på de befintliga enskilda avloppsanläggningarna inom det föreslagna skyddsområdet.

Relevant lagstiftning

Grundläggande krav om skydd för dricksvattentäkter finns i artikel 7 i EU:s vattendirektiv (2000/60/EG).

Det specifika kravet om att säkerställa ett långsiktigt skydd för nuvarande och framtida dricksvattenförsörjning finns i åtgärd 3 för kommunerna i åtgärdsprogram för vatten 2022-2027, Västerhavets vattendistrikt (sida 167). Kommunen behöver särskilt anordna erforderligt skydd för allmänna och enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³ per dygn. Denna bestämmelse följer direkt på vattendirektivets artikel 7.

Kommunen får med stöd av 40 § förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd meddela föreskrifter bland annat om skydd för ytvattentäkter och enskilda grundvattentäkter. Det formella skyddet av vattentäkterna ska alltså infogas i kommunens lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön antagen av Kommunfullmäktige 1984-02-23 (KF § 60/1984).

Enligt bestämmelser i 9 kapitlet 13 § miljöbalken (1998:808) får kommunala föreskrifter till skydd mot olägenheter för människors hälsa inte medföra onödigt tvång för allmänheten eller annan obefogad inskränkning i den enskildes frihet. Eventuella inskränkningar för enskilda eller verksamheter ska införas endast i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning ska enligt 2 kapitlet 7 § miljöbalken särskild hänsyn tas till nyttan av skyddsåtgärder jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder.

När vattenskyddsområden införs med stöd av 7 kapitlet miljöbalken finns det möjlighet enligt 32 kapitlet miljöbalken att få ekonomisk ersättning för de inskränkningar i pågående verksamhet som skyddsföreskrifterna medför. Det finns inte samma möjlighet till ersättning för de inskränkningar i pågående verksamhet som skyddsföreskrifter med stöd av 9 kapitlet miljöbalken och förordning 1998:899 medför. Det betyder att de skyddsföreskrifter som införs för vattentäkterna i detta beslut inte kan vara lika ingripande som om skyddet hade baserats på 7 kapitlet miljöbalken.

Miljönämnden har i egenskap av tillsynsmyndighet och med stöd av bestämmelser i 26 kapitlet i miljöbalken tillträde till en verksamhet som kan påverka människors hälsa eller miljön, och utövar alltså tillsyn över det föreslagna vattenskyddsområdet och verksamheter inom detsamma.

Tjänsteskrivelse

Bygg- och miljöförvaltningen

Datum för upprättande 2022-10-31

Diarienum: 2021-4513

Hållbarhetsanalys

Dricksvatten är vårt viktigaste livsmedel, och att skydda det för nuvarande och kommande generationer är en prioriterad uppgift.

Förvaltningen bedömer att det inte krävs någon fördjupad hållbarhetsanalys.

Sammanfattande om social hållbarhet

En trygg och säker dricksvattenförsörjning är fundamental för samhällets funktion och därmed för den sociala hållbarheten.

Sammanfattande om miljömässig hållbarhet

Miljömässig hållbarhet är miljölagstiftningens främsta mål. Förslaget skydd för berörd vattentäkt syftar till att minska risken för negativa påverkan på vattentäkterna från mänsklig aktivitet.

Sammanfattande om ekonomisk hållbarhet

En tydlig och genomtänkt reglering av skyddet av våra dricksvattentillgångar minimerar risken för ekonomiska belastningar på samhället för att klara dricksvattenförsörjningen.

Konsekvenser av förslaget

Boende och verksamma inom det föreslagna vattenskyddsområdet kan komma att behöva anmäla till miljönämnden innan de utför vissa åtgärder. Miljönämnden har genom bestämmelser i 10 § de lokala hälsoskyddsföreskrifterna rätt att ta ut avgift för handläggningen.

Förslaget innebär en kostnad för kommunkoncernen för att uppföra skyltar vid vattenskyddsområdet, och för framtida skötsel och underhåll för dessa skyltar. Totalt bedöms det behövas tre små skyltar vid infart i området. Baserat på underlag från LBVA är den uppskattade kostnaden ca 30 000 kronor för att uppföra skyltarna, per styck 10 000 kronor för skyltarna.

Uppdrag att uppföra och drifva skyltarna bör lämnas till Teknik- och fritidsnämnden (TFN) då de enligt gällande reglemente ansvarar för sådana frågor. Medel för detta bör tillföras TFNs budget.

Bygg- och miljöförvaltningen bedömer inte att det blir några negativa juridiska eller organisatoriska konsekvenser för kommunkoncernen.

Barnperspektivet

Bygg- och miljöförvaltningen bedömer att barnperspektivet inte påverkas i detta ärende.

Tjänsteskrivelse

Bygg- och miljöförvaltningen

Datum för upprättande 2022-10-31

Diarienum: 2021-4513

Beslutsunderlag

1. Tjänsteskrivelse daterad 2022-10-17
2. Förslag till vattenskyddsföreskrifter
3. Karta över förslag till vattenskyddsområde
4. Riskbedömning och riskanalys för vattentäkterna
5. Samrådsredogörelse
6. Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG av den 23 oktober 2000 om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på vattenpolitikens område (vattendirektivet, [länk](#))
7. Åtgärdsprogram för vatten 2022-2027, Västerhavets vattendistrikt ([länk](#))
8. Halmstad kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön (KF § 60/1984, [länk](#))
9. Skydd av vattentäkter med lokala hälsoskyddsföreskrifter. En vägledning från Länsstyrelsen Västra Götaland (rapport 2010:61, [länk](#))
10. Vägledning om inrättande och förvaltning av vattenskydds-områden, Havs- och Vattenmyndigheten (rapport 2021:4, [länk](#))

Information om beslutet

Nämndens beslut tillsammans med beslutsunderlag 1-5 skickas till Kommunstyrelsen för handläggning.

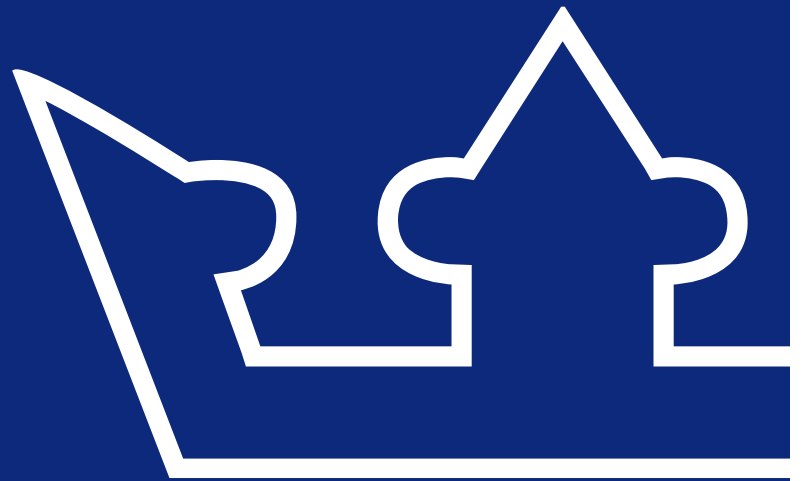
Kommunfullmäktiges beslut ska kungöras i enlighet med bestämmelserna i 43 och 44 §§ förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd samt enligt 8 kapitlet 13 § kommunallagen (2017:725). Länsstyrelsen och Lantmäterimyndigheten ska omedelbart underrättas om de nya föreskrifterna.

Efter beslut i Kommunfullmäktige ska skyddsområdet läggas in i de olika kommunala beslutsstöden, till exempel i underlag till översiktsplan, i kommunens VA-plan, kommunens GIS-system, räddningstjänstens beslutsstöd med flera.

Bygg- och miljöförvaltningen

██████████ förvaltningschef

██████████ miljöinspektör

Vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Mostorps vattentäcker

Avser skyddsområdet i Halmstads kommun

Kommunfullmäktige
2022-XX-XX, KF § XX
Gäller från 2023-XX-XX

Skyddsområde och skyddsföreskrifter

Dessa skyddsföreskrifter är en del av Halmstad kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.

Vattenskyddsområdets utbredning framgår av bilagd karta. Skyddsföreskrifterna gäller inom det på kartan angivna skyddsområdet i Halmstads kommun. Där skyddsområdesgränsen på kartan sammanfaller med en väg ska vägområdet anses tillhöra skyddsområdet.

Syftet med skyddsföreskrifterna och deras tillämpning är att säkerställa att påverkan eller risk för påverkan på vattentäktens vatten inte uppstår. Vattnet ska efter normal behandling i vattenverket kunna användas för dricksvattenförsörjning.

Med yrkesmässig verksamhet menas en verksamhet som har viss omfattning och varaktighet samt ett objektivt fastställbart vinstsyfte och att den är av självständig karaktär.

Med ”miljönämnden” menas i dessa föreskrifter den nämnd som i Halmstads kommun är utpekad att ansvara för tillsyn och prövning av miljöbalkens bestämmelser.

Regler om straffbestämmelser, undantag och avgifter finns i 8-10 §§ Halmstad kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.

§ 1. Hantering av för grundvattnet skadliga ämnen

Annan hantering än transport av mer än 150 liter av för grundvattnet skadliga ämnen såsom petroleumprodukter, impregneringsmedel, lösningsmedel eller andra hälsoskadliga eller miljöfarliga kemiska produkter får endast ske efter anmälan till miljönämnden. Befintlig lagring ska anmälas till miljönämnden senast sex månader efter det att dessa föreskrifter vunnit laga kraft.

Nya cisterner för petroleumprodukter eller andra för grundvattnet skadliga ämnen som installeras och rörledningar till dessa cisterner ska ha sekundärt skydd. En invallning ska rymma hela cisternens volym. Befintliga ovanjordiska cisterner och samtliga anslutna rörledningar ska vara försedda med sekundärt skydd senast fem år efter det att dessa föreskrifter vunnit laga kraft. Befintliga cisterner i mark ska vara försedda med sekundärt skydd senast 2036-12-31.

Anmälningsplikt och krav på sekundärt skydd gäller ej för oljetankar och anslutna rörledningar inomhus för bostadsuppvärmning och inte heller för drivmedel i fordons och arbetsmaskiners bränsletankar.

Nyanläggning av förvaringstank i mark av för grundvattnet skadliga ämnen är förbjuden.

Yrkesmässig lagring av för grundvattnet skadliga ämnen i andra behållare än cisterner ska ske invallat. En invallning av flera behållare ska rymma den största behållarens volym plus minst tio procent av övriga behållares totala volym. Befintlig lagring ska vara invallad senast ett år efter det att dessa föreskrifter vunnit laga kraft.

§ 2. Fordon och fordonsparkering

Tvätt med avfettningsmedel av motorfordon, maskiner eller liknande på sådan plats där tvättvattnet kan infiltrera i marken är förbjuden.

Nyanläggning av fordonsparkering inom skyddsområdet får ske först efter anmälan till miljönämnden.

§ 3. Jordbruk och skogsbruk

Yrkesmässig hantering av gödsel och av kemiska bekämpningsmedel får ske först efter anmälan till miljönämnden. Transport av gödsel och kemiska bekämpningsmedel i eller genom området får ske utan anmälan.

Upplag av virke eller ris under längre tid än två månader får ske först efter anmälan till miljönämnden. Lagring av ved för hushållsändamål omfattas inte av anmälningsplikten.

§ 4. Avfall och väghållning

Upplag av avfall eller förorenade massor är förbjudet inom vattenskyddsområdet.

Annan hantering än transport och användning av asfalt, oljegrus eller vägsalt får inte förekomma. Vägsalt ska endast användas när behov föreligger för halkbekämpning eller dammbekämpning.

§ 5. Schaktning

Schaktningsarbeten, till exempel i samband med vägarbete, vägbygge eller annan byggnation, får ske först efter anmälan till miljönämnden.

§ 6. Berg- och jordvärme

Befintliga berg- eller jordvärmeanläggningar som tidigare inte anmälts till miljönämnden ska senast sex månader efter det att dessa föreskrifter vunnit laga kraft anmälas till miljönämnden.

§ 7. Skyltning och utmärkning

Där petroleumprodukter eller andra för vattnet skadliga ämnen lagras ska det finnas skylt som upplyser om vattenskyddsområdet. Skylt ska monteras vid påfyllningsställe för fasta cisterner.

Teknik- och fritidsnämnden ansvarar för att det sätts upp skyltar som utmärker vattenskyddsområdet där väg passerar gräns till skyddsområdet.

§ 8. Anmälningsplikt vid olycka

Olyckshändelse, spill, eller läckage som utgör risk för grundvattenförorening ska omgående anmälas till räddningstjänsten via telefon 112 av den som orsakat eller fått kännedom om tillbudet. Anmälan ska också göras till miljönämnden via kommunens växel, telefon 035-13 70 00.

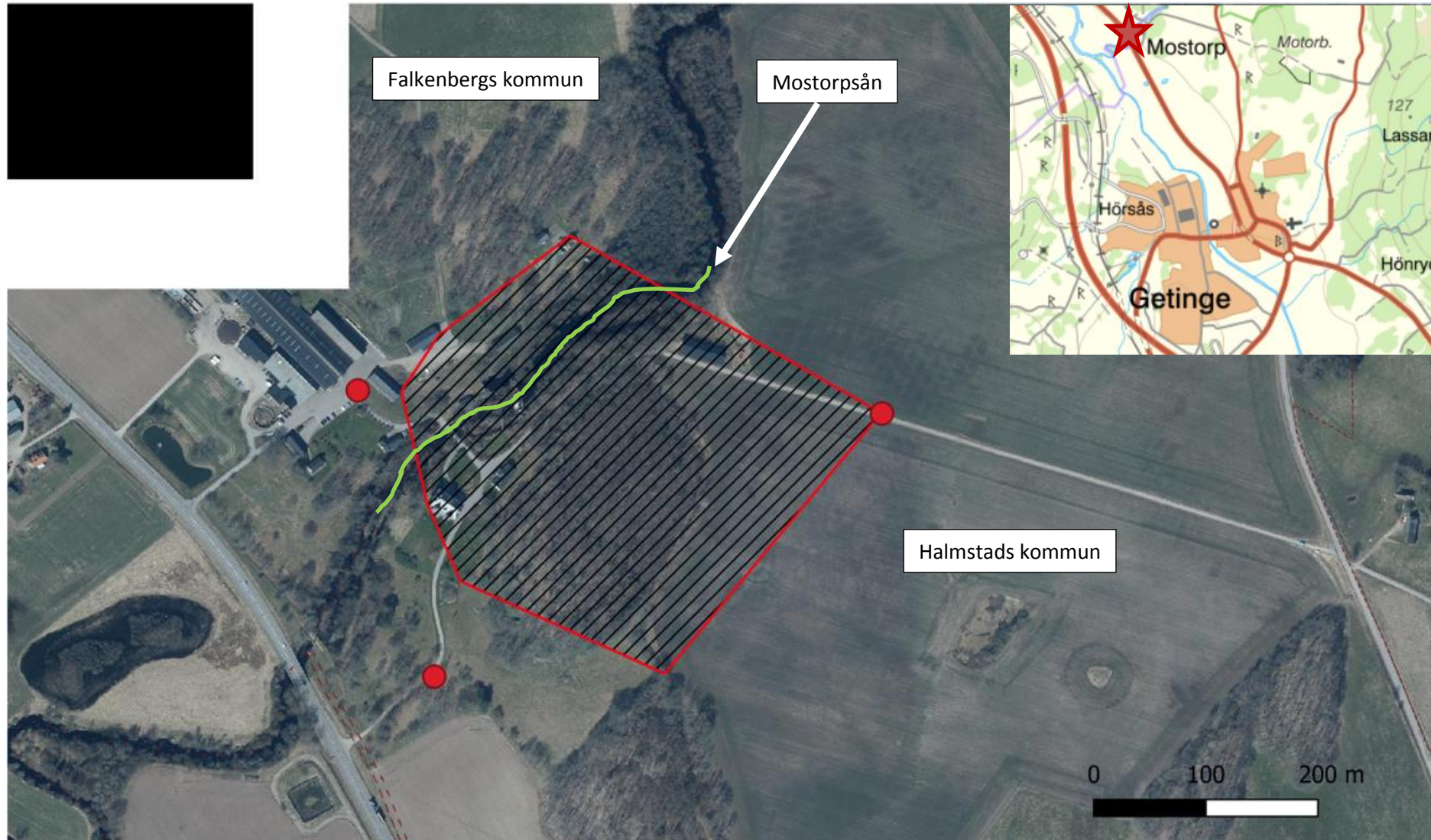
Bilaga

1. Karta över vattenskyddsområdet

Vattenskyddsområde Mostorps vattentäkt – Mostorp 5:1

KF § XX/2022

Gäller från 2023-XX-XX

Vattenskyddsområdet är skrafferat, de röda prickarna är föreslagna skyltlägen. Beslut KF § XX/2022 avser endast den del av skyddsområdet som ligger öster om Mostorpsån (grön linje), inom Halmstad kommun

skala 1:5000
(copyright Halmstads kommun)

Dnr: 2021-4513

Datum

Handläggare: [REDACTED]

2022-02-28

Riskbedömning och riskanalys – Mostorps vattentäkter

Konsekvens

Påverkansgrad	Värde	Definition
Förödande eller mycket allvarlig	9-10	Förödande för verksamheten, så stor skada att verksamheten inte fungerar
Allvarlig	6-8	Allvarlig och långvarig störning i verksamheten
Besvärande	3-5	Störningar i verksamheten
Lindrig	1-2	Mindre störningar i verksamheten

Sannolikhet

Sannolikhetsgrad	Värde	Definition
Stor	9-10	Mycket troligt att det inträffar, bara en tidsfråga när
Viss	6-8	Troligt att det inträffar
Liten	3-5	Mindre trolig att det inträffar
Mycket liten	1-2	Det är inte troligt att det inträffar

Riskmatris

Konsekvens

Förödande	10										
Mycket allvarlig	9										
Allvarlig	8										
Allvarlig	7										
Allvarlig	6										
Besvärande	5										
Besvärande	4										
Besvärande	3										
Lindrig	2										
Lindrig	1										
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Mycket liten	Liten	Viss	Stor

Sannolikhet

Åtgärdslista – Mostorps vattentäcker

Denna åtgärdslista ligger till grund för förslag till skyddsföreskrifter

Åtg. nr	Åtgärd	Hanterar risk nr	Påverkan på allmänna eller enskilda intressen 1)	Bedömning om skälighet 2)	Uppföljning
1.	Anmälningsskyldighet för lagring av petroleumprodukter och andra för grundvattnet skadliga ämnen i större mängd än 150 liter. Befintlig lagring ska anmälas senast sex månader efter det att föreskrifterna vunnit laga kraft. Anmälningsskyldigheten gäller ej för drivmedel i fordon, arbetsmaskiner eller liknande	1, 2	Nej	Skäligt. Begränsad arbetsinsats och kostnad.	
2.	Nya cisterner för petroleumprodukter eller andra för grundvattnet skadliga ämnen som installeras och anslutningsrör till dessa cisterner ska ha sekundärt skydd. En invallning ska rymma hela cisternens volym. Befintliga cisterner och anslutningsrör ska vara försedda med sekundärt skydd senast fem år efter det att föreskrifterna vunnit laga kraft	1, 2	Ja. Högre kostnad med sekundärt skydd och invallning	Skäligt. Krav på sekundärt skydd med hänvisning till generella föreskrifter i SNFS 2021:10	
3.	Annan lagring än i cisterner av för grundvattnet skadliga ämnen ska ske invallat. En invallning av flera behållare ska rymma den största behållarens volym plus tio procent av övriga behållares totala volym. Befintlig lagring ska vara invallad senast ett år efter det att föreskrifterna vunnit laga kraft	1, 2	Ja. Högre kostnad med invallning	Se ovan	
4.	Anmälningsskyldighet för lagring och spridning av gödsel och bekämpningsmedel	4	Ja	Skäligt. Innebär redovisning av vilka mängder gödsel resp bekämpningsmedel som används	
5.	Där petroleumprodukter eller andra för vattnet skadliga ämnen lagras eller hanteras ska det finnas skylt som upplyser om vattenskyddsområdet	1, 2	Nej	Skäligt. Begränsad arbetsinsats och kostnad.	
6.	Nyanläggning eller större ändring av enskild avloppsanläggning kräver ansökan eller anmälan enligt generella miljöbalksbestämmelser	6	Nej	Ej aktuell bedömning. Regleras i generell lagstiftning	
7.	Kommunstyrelsen ansvarar för att det sätts upp skyltar som utmärker vattenskyddsområdet där väg passerar gräns till skyddsområdet	Alla	Nej	---	

- 1) Enligt bestämmelser i 9 kap. 13 § miljöbalken (1998:808) får kommunala föreskrifter som meddelas till skydd mot olägenheter för människors hälsa inte medföra onödigt tvång för allmänheten eller annan obefogad inskränkning i den enskildes frihet.

- 2) Eventuella inskränkningar för enskilda eller verksamheter ska införas endast i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning ska särskild hänsyn tas till nyttan av skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder (2 kap. 7 § miljöbalken).

Samrådsredogörelse för förslag till upprättande av skyddsområde och skyddsföreskrifter för Mostorps vattentäkter

Samrådsförfarande

Förslag till beslut om upprättande av vattenskyddsområde för Mostorps vattentäkter har 2022-04-13 för samråd skickats till sakägare, myndigheter och kommunala instanser. Sändlista finns i bilaga 1.

Samrådsunderlaget omfattar syftet med det långsiktiga skyddet, avgränsning av skyddsområdet, förslag på skyddsföreskrifter och förvaltningens motivering och underlag till de föreslagna skyddsföreskrifterna. Sista dag för att lämna synpunkter var 15 juni 2022. Några av de som är berörda av samrådet har begärt och fått förlängd svarstid. Inga allmänna samrådsmöten har hållits.

Inkomna yttranden

De synpunkter som har inkommit under remisstiden sammanfattas nedan tillsammans med bygg- och miljöförvaltningens svar. Yttrandena i sin helhet finns i förvaltningens ärendehanteringssystem och kan begäras ut såsom offentlig handling.

Totalt inkom sex yttranden, varav ett från vattentäktägaren.

Yttrande från vattentäktägaren

Mostorps Gård AB – Mostorp 5:1

Mostorps Gård AB (bolaget) motsätter sig att det bildas vattenskyddsområde. Man anser sammanfattningsvis att de föreslagna skyddsföreskrifterna skulle leda till extra administration, med exempelvis ett flertal anmälningar, för företaget. Som exempel framförs att stallgödselspridning och placering och besiktning av cisterner regleras av generell lagstiftning, och att detta ger ett fullgott skydd mot kontaminering av grundvattnet av till exempel växtnäring.

Bolaget vänder sig mot ”Att behöva anmäla transport av gödsel och användning av gödsel på åkerarealen ser vi enbart som en administrativ åtgärd som inte kommer påverka miljön”. Man anser att egna åtaganden och egenkontroll skulle ge ett bättre skydd för grundvattnet, och en bättre målpuffyllelse än föreslagna föreskrifter.

Svar på yttrande

Kommunen är enligt bestämmelser i artikel 7 i EU:s vattendirektiv (2000/60/EG), vilket specificerats i Vattenmyndighetens åtgärdsprogram för Västerhavets vattendistrikt 2022–2027, skyldig att säkerställa ett långsiktigt skydd för nuvarande och framtida dricksvattenförsörjning. Kommunen behöver särskilt anordna erforderligt skydd för allmänna och enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³/dygn.

Bygg- och miljöförvaltningens bedömer att det inte finns något utrymme för att gå en enskild vattentäktägare till mötes i önskan om att få slippa få sin vattentäkt skyddad genom beslut om vattenskyddsområde.

Postadress

Halmstads Kommun
Box 153
301 05 Halmstad

Besöksadress

Rådhuset
Kyrkogatan 5
302 42 Halmstad

Telefon

035 – 13 70 00

E-post

direkt@halmstad.se

Webbplats

www.halmstad.se

Dnr: 2021-4513

2022-09-26

Generell lagstiftning om gödselhantering och hantering av oljecisterner ger inte det extra skydd av grundvattnet som krävs, och förvaltningen bedömer därför att föreslagna skyddsföreskrifter är skäligen för att hålla risken för förorening av vattnet på en tillräckligt låg nivå.

Krav på sekundärt skydd av oljecisterner inom ett vattenskyddsområde som är beslutat enligt 7 kapitlet miljöbalken (1998:808) finns i generell lagstiftning (NFS 2021:10). Skäl finns att, med hänvisning till bestämmelserna i NFS 2021:10, kräva sekundärt skydd för lagring av oljeprodukter inom skyddsområdet. Krav gäller dock inte för oljetankar inomhus för bostadsuppvärmning.

Generell lagstiftning om spridning av gödsel tar inte hänsyn till i hur hög grad grundvattnet är påverkat av växtnäringsämnen. För att på ett korrekt sätt kunna reglera gödselspridningen utefter de specifika förutsättningarna bedömer förvaltningen att anmälningsplikt krävs för yrkesmässig gödselspridning.

Någon anmälningsplikt för transport av gödsel föreslås ej.

Bygg- och miljöförvaltningen bedömer att yttrandet inte föranleder någon ändring av förslag till skyddsområde och skyddsföreskrifter.

Yttranden från myndigheter

Länsstyrelsen i Hallands län

Länsstyrelsen meddelar att man inte lämnar några synpunkter på förslaget.

Yttranden från kommunala nämnder och bolag

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen bedömer att införandet av vattenskyddsområdet inte påverkar kommunala intressen och att man därför inte har något att erinra.

Laholmsbuktens VA AB

Laholmsbuktens VA AB anger att man är positiv till miljönämndens förslag till skyddsområde och skyddsföreskrifter. Inga kommunala VA-anläggningar påverkas.

Räddningsnämnden

Räddningsnämnden anser att verksamhet inom vattenskyddsområden bör ha en plan för omhändertagande av förorenat släckvatten, vilken bör delges räddningstjänsten.

Karta över beslutade vattenskyddsområden bör skickas till räddningstjänsten.

Svar på yttrande

Bygg- och miljöförvaltningen kommer lyfta behovet av en släckvattenplan vid tillsyn av verksamheten inom området. Släckvattenplanen kommer skickas till räddningstjänsten.

Beslutade vattenskyddsområden kommer läggas in i kommunens kartstöd.

Teknik- och fritidsnämnden

Teknik- och fritidsnämnden önskar en översiktskarta samt fastighetsbeteckning för att lättare se var i kommunen vattentäkten är lokaliserad.

Dnr: 2021-4513

Svar på yttrande

Bygg- och miljöförvaltningen kommer komplettera beskrivningen av vattentäkten med en översiktskarta och med uppgift om inom vilken fastighet vattentäkten är belägen.

Sändlista

Berörda fastighetsägare och tomträttsinnehavare för:

██████████

Myndigheter samt kommunens nämnder och bolag

Länsstyrelsen i Hallands län, halland@lansstyrelsen.se

Falkenbergs kommun, kontaktcenter@falkenberg.se

Kommunstyrelsen, ks.diarium@halmstad.se

Byggnadsnämnden, byggnadsnamnden@halmstad.se

Fastighetsnämnden, fn.diarium@halmstad.se

Räddningsnämnden, rn.diarium@halmstad.se

Teknik- och fritidsnämnden, tfn.diarium@halmstad.se

Laholmsbuktens VA AB, lbva@lbva.se

Ärende KS 2022/00700

Beslutsinstans: Kommunfullmäktige
Ärendets ursprung: Miljönämnden

Vattenskyddsområde med föreskrifter för Spenshults vattentäkt

Kommunledningsförvaltningens förslag till beslut

1. Kommunfullmäktige beslutar att skyddsföreskrifter och skyddsområdeskarta fastställs och läggs som bilagor till Halmstads kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.
2. Kommunfullmäktige beslutar att komplettera 5 § i Halmstads kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön med uppgift om att fastställt vattenskyddsområde och fastställda skyddsföreskrifter för Spenshults vattentäkt finns i bilagor till föreskrifterna.
3. Kommunfullmäktige beslutar att ge teknik- och fastighetsnämnden i uppdrag att projektera, uppföra och sköta de skyltar som enligt skyddsområdeskartan krävs för utmärkning av vattenskyddsområdet.
4. Kommunfullmäktige beslutar att avslå miljönämndens begäran om tilläggsanslag på 92 tkr åt teknik- och fastighetsnämnden för projektering och uppförande av de skyltar som krävs för utmärkning av vattenskyddsområdet och hänvisar ärendet till verksamhetsberedningen och dess beredning av planeringsdirektiv med budget 2024-2028.
5. Kommunfullmäktige beslutar att de reviderade lokala föreskrifterna för att skydda människors hälsa och miljön träder i kraft den 1 juni 2023.

Sammanfattning av ärendet

Enligt åtgärd 3 för kommunerna i Vattenmyndighetens åtgärdsprogram ska kommunen säkerställa ett långsiktigt skydd för den nuvarande och framtida dricksvattenförsörjningen. Kommunen behöver särskilt anordna erforderligt skydd för allmänna och enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³ per dygn. I kristider kan vattenförsörjningen i kommunen behöva förstärkning från enskilda vattentäkter.

Spenshults vattentäkt föreslås skyddas med ett skyddsområde och med skyddsföreskrifter som innehåller bestämmelser om till exempel hantering av för grundvattnet skadliga ämnen, om jordbruksdriften inom området och om skyltning och utmärkning av området. Bestämmelserna kommer införas i kommunens lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.

Inkomna yttranden från myndigheter och kommunala nämnder och bolag är sammanfattningsvis positiva till åtgärden. Inget yttrande har inkommit från vattentäktägaren. Den kostnad som uppstår för kommunkoncernen är att uppföra och vidmakthålla skyltning av skyddsområdet.

Ärendets beredning

Kommunledningsförvaltningen, avdelningen för ledningsstöd.
Miljönämnden, 2022-10-31, MN § 76.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Enligt åtgärd 3 för kommunerna i åtgärdsprogram för vatten 2022-2027, Västerhavets vattendistrikt, ska kommunen säkerställa ett långsiktigt skydd för den nuvarande och framtida dricksvattenförsörjningen. Kommunen behöver särskilt anordna erforderligt skydd för allmänna och enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³ per dygn. Målet är att minimera risken för att kommuninvånare ska bli utan sitt viktigaste livsmedel, och att i kommunen tillgängligt dricksvatten får ett lämpligt skydd. I kristider kan även den allmänna vattenförsörjningen i kommunen behöva förstärkning från enskilda vattentäkter. Arbetet är prioriterat i miljönämndens tillsynsplan.

Arbetsmetod

Vald arbetsmetod följer vägledningen ”Skydd av vattentäkter med lokala hälsoskyddsföreskrifter” framtagen år 2010 av Länsstyrelsen Västra Götaland (rapport 2010:61). Arbetet dokumenteras i miljöavdelningens handläggningssystem. Enligt tillsynsvägledning från Vattenmyndigheten 2022-01-20 omfattas de vattentäkter som producerar dricksvatten för direkt konsumtion och de som använder dricksvatten för beredning av livsmedel. Det är enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³ per dygn som omfattas.

Vid avgränsning av skyddsområde bedöms en uppehållstid för vattnet i skyddsområdet om ett år vara en lämplig utgångspunkt. Praxis vid avgränsning av vattenskyddsområden enligt 7 kap MB för grundvattentäkter är en uppehållstid i mark för grundvattnet om ett år från skyddsområdets yttre gräns till uttagspunkten (HaV vägledning, rapport 2021:4). Därefter anpassas skyddsområdet till fastighetsgränser, vägar och andra naturliga gränser i området för att det ska vara lättare att lokalisera skyddsområdet ute i naturen. För att beräkna rinntider i lösa jordlager och i berg har de metoder som redovisades i Naturvårdsverkets handbok (2003:6) om vattenskyddsområden använts.

Planbestämmelser och markanvändning

Området där vattentäkten ligger omfattas ej av någon detaljplan. Området nämns i gällande översiktsplan såsom bevarandevärd kulturmiljö och som friluftslivsområde (Framtidsplan 2050). Vattentäkten ligger just utanför naturreservat Spenshult, och vattenskyddsområdet kommer beröra naturreservatet. Spenshult ligger i Nissans dalgång, och det föreslagna skyddsområdet domineras av ädellövskog. Väg 26 och Halmstad-Nässjö järnväg går igenom skyddsområdet.

Beskrivning av vattentäkten

Spenshults vattentäkt ägs av Fastighets AB Edwin Bergers Minne och drivs av Crendo Fastighetsförvaltning AB. Vattentäkten används framförallt för dricksvatten. Det årliga uttaget omfattar cirka 32 000 m³ dricksvatten från en grävd brunn. Vattenuttaget sker från jordlager på 12 meters djup.

För dricksvattenproduktionen finns en enligt livsmedelslagstiftningen fastställd faroanalys och enligt kontrollprogrammet tas råvattenanalys minst en gång vartannat år. Enligt analyserna finns det idag inga större problem med kvaliteten på dricksvattnet, halterna av nitrat är inte förhöjda. Vattentäkten ligger inom mellersta delen av Åled-Hyltebruk (Sennan) grundvattenförekomst (vattenhållande sand- och grusförekomst).

Analys och förslag

Vattenskyddsområdet delas inte in i olika zoner utan utgör endast ett sammanhållet område. Utbredningen för det föreslagna vattenskyddsområdet framgår av upprättad skyddsområdeskarta beslutsunderlag 3. Miljönämnden och dess förvaltning bedömer att denna utbredning krävs för att hålla risken för förorening på en låg nivå och för att säkerställa en god kvalitet på vattentäktens vatten.

Syftet med skyddsföreskrifterna och deras tillämpning är att säkerställa att påverkan eller risk för påverkan på vattentäktens vatten inte uppstår. Vattnet ska efter normal behandling i vattenverket kunna användas för dricksvattenförsörjning.

Föreslagna skyddsföreskrifter bygger på den riskanalys som utförts för vattentäkten. Allmänna föreskrifter om straffbestämmelser, undantag och avgifter finns i de lokala hälsoskydds-föreskrifterna, i vilka skyddsföreskrifterna kommer vara en del.

Miljönämndens och dess förvaltnings sammantagna bedömning är att det föreslagna skyddsområdet och de föreslagna skyddsföreskrifterna krävs för att uppfylla vattendirektivets krav om att säkerställa erforderligt skydd för vattentäkten. Förslaget bedöms vara i överensstämmelse med kraven i 9 kap. 13 § miljöbalken (1998:808) om att inte medföra onödigt tvång för allmänheten eller annan obefogad inskränkning i den enskildes frihet.

Beräkning av skyddsområdets storlek

Skyddsområdets radie beräknas utifrån angiven årsförbrukning till den minimistorlek om 100 meter som anges i vägledningen. Sand och grus är dimensionerande uttagsmaterial, vilket ger en kinematisk porositet om 30%, och medeldjupet på uttaget beräknas vara 12 meter.

Det finns inga lämpliga fastighetsgränser eller andra formationer i landskapet att lägga skyddsområdets gränser efter, så skyddsområdet formas som en cirkel med radien 100 meter runt vattentäkten, se beslutsunderlag 3. Skyddsområdet zonindelas ej.

Risker

Som underlag för korrekta och skäligen skyddsföreskrifter för vattenskyddsområdet ska det enligt Havs- och Vattenmyndighetens vägledning (rapport 2021:4) finnas en riskinventering och riskbedömning. Nedan anges de inom det föreslagna skyddsområdet identifierade anläggningarna och verksamheterna som kan utgöra en risk för vattentäktens vatten.

Vägar och uppställning av fordon

Väg 26 går rakt igenom det föreslagna skyddsområdet. Risk finns för utsläpp av petroleumprodukter eller andra för grundvattnet skadliga ämnen från trafiken på vägen. Uppställning av fordon kan förekomma på de två nödparkeringsfickor vid väg 26 som berörs av skyddsområdet. Risk finns för att fordon som ställs upp där kan läcka bränsle eller olja till mark och grundvatten.

Nässjöbanan

Nässjöbanan går rakt igenom det föreslagna skyddsområdet. De risker som identifierats är att godståg med farligt gods kan gå på järnvägen och att Trafikverket bekämpar ogräs på järnvägsbanken med kemiska bekämpningsmedel.

Spenshults avloppsreningsverk och lokala avloppssystem

Inom det förslagna vattenskyddsområdet ligger Spenshults eget avloppsreningsverk och spillvatten-ledningar som leder till och från reningsverket. Läckage från reningsverket och avloppssystemet kan kontaminera grundvattnet med bakterier eller näring (nitrat).

Samrådsredogörelse

Förslag till upprättande av vattenskyddsområde har den 13 april 2022 för samråd skickats till sakägare, statliga myndigheter och kommunala remissinstanser.

Genom kungörelse i Hallandsposten och på kommunens webbsida för kungörelser informerades om att förslag var upprättat. Relevanta handlingar publicerades på kommunens webbsidor.

Inom kommunens egen organisation skickades förslaget för yttrande till byggnadsnämnden, dåvarande fastighetsnämnden, kommunstyrelsen, räddningsnämnden, dåvarande teknik- och fritidsnämnden och till Laholmsbuktens VA AB. Förslag till beslut skickades även för yttrande till länsstyrelsen och till Trafikverket.

Remisstiden var mellan den 13 april 2022 och den 15 juni 2022. Vissa av remissinstanserna fick förlängd svarstid, som längst till den 20 september 2022.

Totalt inkom sex yttranden. Inget yttrande inkom från vattentäktägaren. Trafikverket (TRV) motsätter sig förslaget att förbjuda användning av utpekade nöduppställningsplatser vid väg 26. Sträckan har varit olycksdrabbad och har en utformning som gör att Trafikverket bedömer att uppställningsplatserna bör finnas kvar. TRV påpekar att det är viktigt att normal drift och underhåll av väg 26 och av Halmstad-Nässjö järnväg ska kunna utföras utan att dispens behöver sökas.

Svar på inkomna yttranden

Miljönämnden och dess förvaltning inser behovet av de berörda nöduppställningsplatserna längs väg 26. Istället för ett strikt förbud att använda uppställningsplatserna ställs krav på att vidta åtgärder så att flytande föroreningar som kan uppstå på uppställningsplatserna förhindras nå grundvattnet. Bedömningen görs att den föreslagna anmälningsplikten för schaktning inom skyddsområdet krävs för ett fullgott skydd av vattentakten. Något undantag för Trafikverkets verksamheter bedöms inte vara skäligt.

Vidare görs bedömningen att även förbudet mot spridning av bekämpningsmedel inom järnvägsområdet är skäligt. Det finns tekniskt möjliga icke-kemiska metoder för bekämpning av ogräs på banvallen. Inte heller i detta avseende bör undantag för Trafikverkets verksamheter medges.

Skyddsföreskrifter och motivering

Miljönämnden och dess förvaltning bedömer att föreslagna skyddsföreskrifter krävs för att hålla risken för förorening på en låg nivå och för att säkerställa en god kvalitet på vattentäktens vatten. Eventuella inskränkningar för berörda sakägare är befogade och bedöms vara skäliga i enlighet med bestämmelserna i 2 kap. 7 § miljöbalken.

Förslag till skyddsföreskrifter har utarbetats med stöd av Havs- och vattenmyndighetens vägledning om inrättande och förvaltning av vattenskyddsområden (rapport 2021:4). Skyddsföreskrift som berör lagring av petroleumprodukter följer bestämmelserna i Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2021:10) om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor.

Föreslagna skyddsföreskrifter bygger på den riskanalys som utförts för vattentäkten och bedöms vara i överensstämmelse med kraven i 9 kap. 13 § miljöbalken om att inte medföra onödigt tvång för allmänheten eller annan obefogad inskränkning i den enskildes frihet.

Sekundärt skydd för befintlig lagring av för grundvattnet skadliga ämnen

Enligt övergångsbestämmelser i Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2021:10) om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor, ska befintliga cisterner och anslutningsrör senast den 1 januari 2028 vara försedda med sekundärt skydd. Lösa behållare som är större än 1 m³ ska ha sekundärt skydd senast 1 januari 2023, ett år efter det att NFS 2021:10 trädde i kraft.

Skyddsföreskriften om hantering av för grundvattnet skadliga ämnen ska kompletteras med; ”Annan yrkesmässig lagring än i cisterner av för grundvattnet skadliga ämnen ska ske invallat. En invallning av flera behållare ska rymma den största behållarens volym plus minst tio procent av övriga behållares totala volym. Befintlig lagring ska vara invallad senast ett år efter det att dessa föreskrifter vunnit laga kraft.”

Förbud för nya markförlagda förvaringstankar

Läckage av petroleumprodukter eller andra för grundvattnet skadliga ämnen kan helt slå ut en vattentäkt. En viktig åtgärd vid lagring av sådana ämnen är att fortlöpande kunna inspektera lagringstankar exteriyt för att säkerställa så att läckage ej sker. En markförlagd förvaringstank går ej att granska exteriyt, varvid skäl finns att ej tillåta nyanläggning av sådan i skyddsområdet. Skyddsföreskriften om hantering av för grundvattnet skadliga ämnen ska kompletteras med; ”Nyanläggning av förvaringstank i mark är förbjuden.”

Arbeten på avloppssystemet

Läckande avloppssystem kan vara en källa till kontaminering av grundvattnet med bakterier eller näring (nitrat). Miljönämnden är tillsynsmyndighet för det befintliga reningsverket och avloppssystemet. Med dokumenterade skötsel- och underhållsplaner som grund, för de delar av avloppssystemet som berör skyddsområdet, kan miljönämnden säkerställa att risken för påverkan på vattentäktens vatten minimeras. Med samma mål bör även större arbeten på avloppssystemet anmälas i förväg till miljönämnden.

Skyddsföreskriften ska formuleras; ”Nyanläggning eller större ändring av avloppsreningsverket eller avloppssystemet i området får ske först efter anmälan till miljönämnden. Skötsel- och kontrollplaner för avloppsreningsverket och avloppssystemet i området ska redovisas för miljönämnden senast ett år efter det att dessa föreskrifter vunnit laga kraft. Avloppsledningar ska vara täta”.

Risk med att använda nöduppställningsplatser vid väg 26

Miljönämnden och dess förvaltning har identifierat användningen av de två nöduppställningsplatser som finns vid väg 26 som den största enskilda risken för läckage av skadliga ämnen, såsom petroleumprodukter, till grundvattnet. En nöduppställningsplats är till för att fordon där det uppstått något fel ska kunna ställas upp i väntan på bärgning eller reparation. Det finns en uppenbar risk för att det skadade fordonet på uppställningsplatsen läcker något skadligt ämne som kan nå grundvattnet. En av nöduppställningsplatserna ligger endast 50 meter från vattentäkten. Bedömningen görs därför att det är skäligt att det föreskrivs om åtgärd för att förhindra att läckage från dessa ytor ska kunna nå grundvattnet.

Vidare gör miljönämnden och dess förvaltning bedömningen att den minskade risk för kontaminering av vattentäkten som kravet på att täta de berörda nöduppställningsplatserna skulle innebära överväger kostnaden för åtgärden.

Skyddsföreskriften formuleras; ”Uppställning eller parkering av fordon inom skyddsområdet är förbjuden utom i nödfall, och då endast på någon av de två nöduppställningsplatser som finns utmed väg 26. Åtgärder ska vidtas så att flytande föroreningar från de berörda uppställningsplatserna förhindras nå grundvattnet. Användning av nöduppställningsplatserna förbjuds från och med tolv månader efter det att dessa föreskrifter vunnit laga kraft, om sagda åtgärder inte utförts”.

Relevant lagstiftning

Grundläggande krav om skydd för dricksvattentäkter finns i artikel 7 i EU:s vattendirektiv (2000/60/EG). Det specifika kravet om att säkerställa ett långsiktigt skydd för nuvarande och framtida dricksvattenförsörjning finns i åtgärd 3 för kommunerna i åtgärdsprogram för vatten 2022-2027, Västerhavets vattendistrikt (sida 167).

Kommunen behöver särskilt anordna erforderligt skydd för allmänna och enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³ per dygn. Denna bestämmelse följer direkt på vattendirektivets artikel 7.

Kommunen får med stöd av 40 § förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd meddela föreskrifter bland annat om skydd för ytvattentäkter och enskilda grundvattentäkter. Det formella skyddet av vattentäkten ska alltså infogas i kommunens lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön antagen av Kommunfullmäktige 1984-02-23 (KF § 60/1984).

Enligt bestämmelser i 9 kapitlet 13 § miljöbalken (1998:808) får kommunala föreskrifter till skydd mot olägenheter för människors hälsa inte medföra onödigt tvång för allmänheten eller annan obefogad inskränkning i den enskildes frihet. Eventuella inskränkningar för enskilda eller verksamheter ska införas endast i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning ska enligt 2 kapitlet 7 § miljöbalken särskild hänsyn tas till nyttan av skyddsåtgärder jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder.

När vattenskyddsområden införs med stöd av 7 kapitlet miljöbalken finns det möjlighet enligt 32 kapitlet miljöbalken att få ekonomisk ersättning för de inskränkningar i pågående verksamhet som skyddsföreskrifterna medför. Det finns inte samma möjlighet till ersättning för de inskränkningar i pågående verksamhet som skyddsföreskrifter med stöd av 9 kapitlet miljöbalken och förordning 1998:899 medför. Det betyder att de skyddsföreskrifter som införs för vattentäkten i detta beslut inte kan vara lika ingripande som om skyddet hade baserats på 7 kapitlet miljöbalken.

Miljönämnden har i egenskap av tillsynsmyndighet och med stöd av bestämmelser i 26 kapitlet i miljöbalken tillträde till en verksamhet som kan påverka människors hälsa eller miljön, och utövar alltså tillsyn över det föreslagna vattenskyddsområdet och verksamheter inom detsamma.

Hållbarhetsanalys

Dricksvatten är vårt viktigaste livsmedel, och att skydda det för nuvarande och kommande generationer är en prioriterad uppgift. Bedömningen görs att det inte krävs någon fördjupad hållbarhetsanalys.

Sammanfattande om social hållbarhet

En trygg och säker dricksvattenförsörjning är fundamental för samhällets funktion och därmed för den sociala hållbarheten.

Sammanfattande om miljömässig hållbarhet

Miljömässig hållbarhet är miljölagstiftningens främsta mål. Förslaget skydd för berörd vattentäkt syftar till att minska risken för negativa påverkan på vattentäkten från mänsklig aktivitet.

Sammanfattande om ekonomisk hållbarhet

En tydlig och genomtänkt reglering av skyddet av våra dricksvattentillgångar minimerar risken för ekonomiska belastningar på samhället för att klara dricksvattenförsörjningen.

Konsekvenser av förslaget

Boende och verksamma inom det föreslagna vattenskyddsområdet kan komma att behöva anmäla till miljönämnden innan de utför vissa åtgärder. Miljönämnden har genom bestämmelser i 10 § de lokala hälsoskyddsföreskrifterna rätt att ta ut avgift för handläggningen.

Förslaget innebär en kostnad för kommunkoncernen för att uppföra skyltar vid vattenskyddsområdet, och för framtida skötsel och underhåll för dessa skyltar. Totalt bedöms det behövas två stora och en liten skylt vid infart i området, och två stor skyltar vid utfart. Baserat på underlag från LBVA är den uppskattade kostnaden ca 92 000 kronor för att uppföra skyltarna, per styck 25 000 kronor för de stora infartsskyltarna, 10 000 kronor för de små infartsskyltarna och 16 000 kronor för de stora utfartsskyltarna.

Uppdrag att uppföra och drifta skyltarna bör lämnas till teknik- och fastighetsnämnden då de enligt gällande reglemente ansvarar för sådana frågor. Medel för detta bör tillföras nämndens budget.

Miljönämndens begäran om tilläggsanslag för uppförande av skyltar bedöms inte falla inom kommunens principer för beviljande av tilläggsanslag enligt kommunfullmäktiges riktlinjer för ekonomistyrning och god ekonomisk hushållning. I dessa stadgas att tilläggsanslag endast anvisas för helt oförutsedda händelser. Kommunledningsförvaltningen föreslår istället att begäran tillställs verksamhetsberedningen i dess beredning av planeringsdirektiv med budget 2024-2028.

Bedömningen görs vidare att det inte blir några negativa juridiska eller organisatoriska konsekvenser för kommunkoncernen.

Barnperspektivet

Barnperspektivet bedöms inte påverkas i detta ärende.

Ärendets beslutsgång

Kommunfullmäktige
Kommunstyrelsen
Kommunstyrelsens personal- och ledningsutskott
Miljönämnden

Beslutsunderlag

1. Protokollsutdrag från miljönämnden, 2022-10-31, MN § 76.
2. Förslag till vattenskyddsföreskrifter.
3. Karta över förslag till vattenskyddsområde.
4. Riskbedömning och riskanalys för vattentäkten.
5. Samrådsredogörelse.
6. Tjänsteskrivelse från bygg- och miljöförvaltningen, 2022-10-17

Information om beslutet

Kommunfullmäktiges beslut ska kungöras i enlighet med bestämmelserna i 43 och 44 §§ förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd samt enligt 8 kapitlet 13 § kommunallagen (2017:725). Länsstyrelsen och Lantmäterimyndigheten ska omedelbart underrättas om de nya föreskrifterna.

Efter beslut i Kommunfullmäktige ska skyddsområdet läggas in i de olika kommunala beslutsstöden, till exempel i underlag till översiktsplan, i kommunens VA-plan, kommunens GIS-system, räddningstjänstens beslutsstöd med flera.

Kommunledningsförvaltningen

Mattias Rossköld, Kommundirektör
Ann-Mari Mäkikangas, Administrativ direktör
Carl-Magnus Billström, handläggare, Kommunjurist

MN § 76

Dnr 2021-4523

Förslag till vattenskyddsområde med föreskrifter för Spenshult vattentäkt

Beslut

Miljönämnden beslutar att till Kommunfullmäktige översända förslag till vattenskyddsområde med föreskrifter för Spenshults vattentäkt. Miljönämnden föreslår Kommunfullmäktige att:

1. skyddsföreskrifter och skyddsområdeskarta enligt beslutsbilaga 2 och 3 fastställs och läggs som bilaga till Halmstad kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.
2. komplettera 5 § Halmstad kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön med uppgift om att fastställt vattenskyddsområde och fastställda skyddsföreskrifter för Spenshults vattentäkt finns i bilaga till de lokala hälsoskyddsföreskrifterna.
3. ge Teknik- och fastighetsnämnden i uppdrag att projektera, uppföra och sköta de skyltar som enligt skyddsområdeskartan krävs för utmärkning av vattenskyddsområdet.
4. besluta om ett tillskott om minst 92 000 kronor till Teknik- och fastighetsnämndens budget för att projektera och uppföra de skyltar som krävs för utmärkning av vattenskyddsområdet.

Ärendet

Enligt åtgärd 3 för kommunerna i Vattenmyndighetens åtgärdsprogram ska kommunen säkerställa ett långsiktigt skydd för den nuvarande och framtida dricksvattenförsörjningen. Kommunen behöver särskilt anordna erforderligt skydd för allmänna och enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³ per dygn. I kristider kan vattenförsörjningen i kommunen behöva förstärkning från enskilda vattentäkter.

Spenshults vattentäkt förslås skyddas med ett skyddsområde i enlighet med figur 1 och med skyddsföreskrifter som innehåller bestämmelser om till exempel hantering av för grundvattnet skadliga ämnen, om jordbruksdriften inom området och om skyltning och utmärkning av området. Bestämmelserna kommer införas i kommunens lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande

Inkomna yttranden från myndigheter och kommunala nämnder och bolag är sammanfattningsvis positiva till åtgärden. Inget yttrande har inkommit från vattentäktsägaren.

Den kostnad som uppstår för kommunkoncernen är att uppföra och vidmakthålla skyltning av skyddsområdet.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts på bygg- och miljöförvaltningens ärendeberedning 12 oktober 2022 och miljönämndens presidieberedning 17 oktober 2022.

Förslag till beslut

Miljönämnden beslutar att till Kommunfullmäktige översända förslag till vattenskyddsområde med föreskrifter för Spenshults vattentäkt. Miljönämnden föreslår Kommunfullmäktige att:

1. skyddsföreskrifter och skyddsområdeskarta enligt beslutsbilaga 2 och 3 fastställs och läggs som bilaga till Halmstad kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.
2. komplettera 5 § Halmstad kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön med uppgift om att fastställt vattenskyddsområde och fastställda skyddsföreskrifter för Spenshults vattentäkt finns i bilaga till de lokala hälsoskyddsföreskrifterna.
3. ge Teknik- och fastighetsnämnden i uppdrag att projektera, uppföra och sköta de skyltar som enligt skyddsområdeskartan krävs för utmärkning av vattenskyddsområdet.
4. besluta om ett tillskott om minst 92 000 kronor till Teknik- och fastighetsnämndens budget för att projektera och uppföra de skyltar som krävs för utmärkning av vattenskyddsområdet.

Beslutsgång

Miljönämndens beslutar enligt förvaltningens förslag.

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande

Ärende MN 2021-4523

Beslutsinstans: Miljönämnden
Ärendets ursprung: Bygg- och miljöförvaltningen

Förslag till vattenskyddsområde med föreskrifter för Spenshults vattentäkt

Bygg- och miljöförvaltningens förslag till beslut

Miljönämnden beslutar att till Kommunfullmäktige översända förslag till vattenskyddsområde med föreskrifter för Spenshults vattentäkt. Miljönämnden föreslår Kommunfullmäktige att:

1. skyddsföreskrifter och skyddsområdeskarta enligt beslutsbilaga 2 och 3 fastställs och läggs som bilaga till Halmstad kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.
2. komplettera 5 § Halmstad kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön med uppgift om att fastställt vattenskyddsområde och fastställda skyddsföreskrifter för Spenshults vattentäkt finns i bilaga till de lokala hälsoskyddsföreskrifterna.
3. ge Teknik- och fastighetsnämnden i uppdrag att projektera, uppföra och sköta de skyltar som enligt skyddsområdeskartan krävs för utmärkning av vattenskyddsområdet.
4. besluta om ett tillskott om minst 92 000 kronor till Teknik- och fastighetsnämndens budget för att projektera och uppföra de skyltar som krävs för utmärkning av vattenskyddsområdet.

Sammanfattning av ärendet

Enligt åtgärd 3 för kommunerna i Vattenmyndighetens åtgärdsprogram ska kommunen säkerställa ett långsiktigt skydd för den nuvarande och framtida dricksvattenförsörjningen. Kommunen behöver särskilt anordna erforderligt skydd för allmänna och enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³ per dygn. I kristider kan vattenförsörjningen i kommunen behöva förstärkning från enskilda vattentäkter.

Spenshults vattentäkt förslås skyddas med ett skyddsområde i enlighet med figur 1 och med skyddsföreskrifter som innehåller bestämmelser om till exempel hantering av för grundvattnet skadliga ämnen, om jordbruksdriften inom området och om skyltning och utmärkning av området. Bestämmelserna kommer införas i kommunens lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.

Inkomna yttranden från myndigheter och kommunala nämnder och bolag är sammanfattningsvis positiva till åtgärden. Inget yttrande har inkommit från vattentäktägaren.

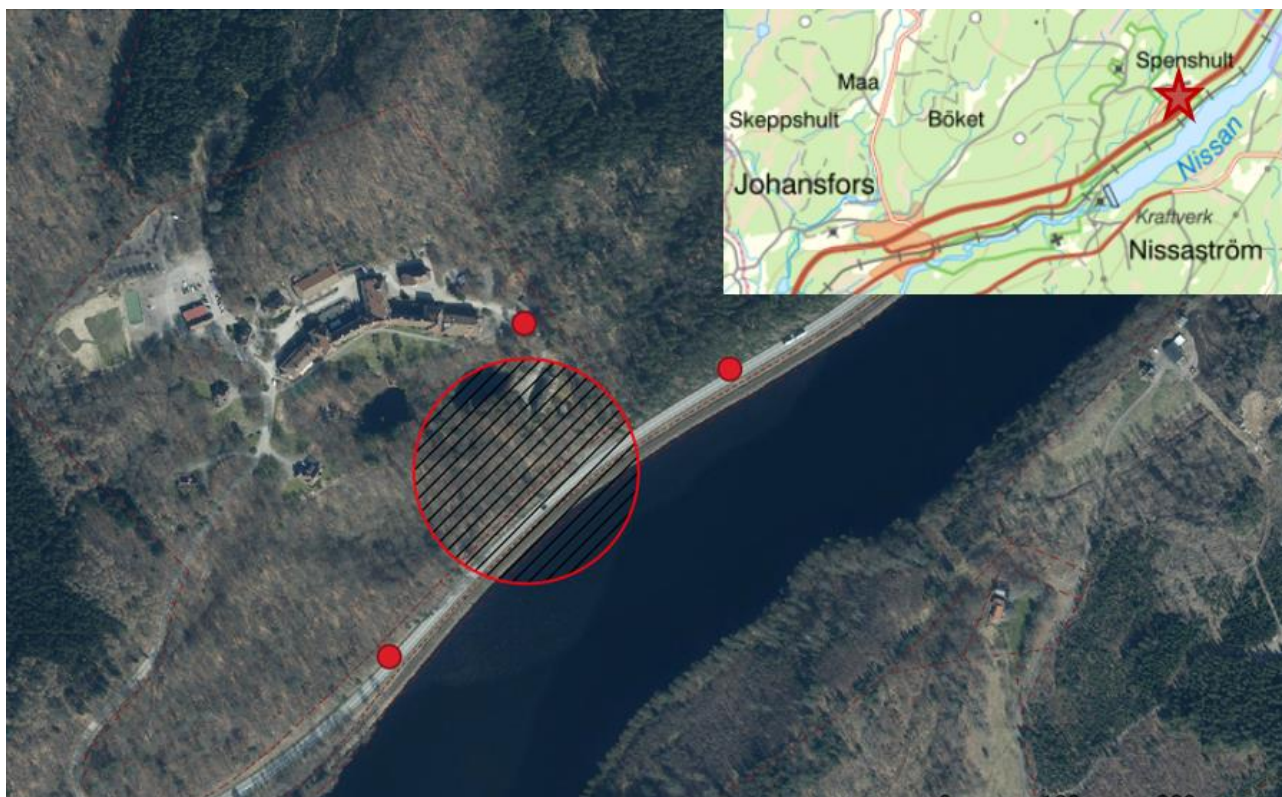
Den kostnad som uppstår för kommunkoncernen är att uppföra och vidmakthålla skyltning av skyddsområdet.

Tjänsteskrivelse

Bygg- och miljöförvaltningen

Datum för upprättande 2022-10-31

Diarienum: 2021-4523

Figur 1: Föreslaget skyddsområde är skrafferat, de röda prickarna är föreslagna skyltlägen

Ärendets beredning

Ärendet har beretts på bygg- och miljöförvaltningens ärendeberedning 12 oktober 2022 och nämndens presidieberedning 17 oktober 2022.

Samråd

Förslag till upprättande av vattenskyddsområde har 13 april 2022 för samråd skickats till sakägare, myndigheter och kommunala instanser.

Genom kungörelse i Hallandsposten och på kommunens webbsida för kungörelser informerades om att förslag var upprättat. Relevanta handlingar publicerades på kommunens webbsidor.

Inom kommunens egen organisation skickades förslaget för yttrande till Byggnadsnämnden, Fastighetsnämnden, Kommunstyrelsen, Räddningsnämnden, Teknik- och fritidsnämnden och till Laholmsbuktens VA AB. Förslag till beslut skickas även för yttrande till Länsstyrelsen och till Trafikverket.

Remisstiden var mellan 13 april 2022 och 15 juni 2022. Vissa av remissinstanserna fick förlängd svarstid, som längst till 20 september 2022. En komplett samrådsredogörelse återfinns i beslutsunderlag 5.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Enligt åtgärd 3 för kommunerna i åtgärdsprogram för vatten 2022-2027, Västerhavets vattendistrikt, ska kommunen säkerställa ett långsiktigt skydd för den nuvarande och framtida dricksvattenförsörjningen. Kommunen behöver särskilt anordna erforderligt skydd för allmänna och enskilda

Tjänsteskrivelse

Bygg- och miljöförvaltningen
Datum för upprättande 2022-10-31
Diarienum: 2021-4523

dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³ per dygn.

Målet är att minimera risken för att kommuninvånare ska bli utan sitt viktigaste livsmedel, och att i kommunen tillgängligt dricksvatten får ett lämpligt skydd. I kristider kan även den allmänna vattenförsörjningen i kommunen behöva förstärkning från enskilda vattentäkter.

Arbetet är prioriterat i miljönämndens tillsynsplan.

Arbetsmetod

Vald arbetsmetod följer vägledningen ”Skydd av vattentäkter med lokala hälsoskyddsföreskrifter” framtagen år 2010 av Länsstyrelsen Västra Götaland (rapport 2010:61). Arbetet dokumenteras i miljöavdelningens handläggningssystem.

Enligt tillsynsvägledning från Vattenmyndigheten 2022-01-20 omfattas de vattentäkter som producerar dricksvatten för direkt konsumtion och de som använder dricksvatten för beredning av livsmedel. Det är enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³ per dygn som omfattas.

Vid avgränsning av skyddsområde bedöms en uppehållstid för vattnet i skyddsområdet om ett år vara en lämplig utgångspunkt. Praxis vid avgränsning av vattenskyddsområden enligt 7 kap MB för grundvattentäkter är en uppehållstid i mark för grundvattnet om ett år från skyddsområdets yttre gräns till uttagspunkten (HaV vägledning, rapport 2021:4). Därefter anpassas skyddsområdet till fastighetsgränser, vägar och andra naturliga gränser i området för att det ska vara lättare att lokalisera skyddsområdet ute i naturen.

För att beräkna rinntider i lösa jordlager och i berg har de metoder som redovisades i Naturvårdsverkets handbok (2003:6) om vattenskyddsområden använts.

Planbestämmelser och markanvändning

Området där vattentäkten ligger omfattas ej av någon detaljplan. Området nämns i gällande översiktsplan såsom bevarandevärd kulturmiljö och som friluftslivsområde (Framtidsplan 2050). Vattentäkten ligger just utanför naturreservat Spenshult, och vattenskyddsområdet kommer beröra naturreservatet.

Spenshult ligger i Nissans dalgång, och det föreslagna skyddsområdet domineras av ädellövskog. Väg 26 och Halmstad-Nässjö järnväg går igenom skyddsområdet.

Beskrivning av vattentäkten

Spenshults vattentäkt ägs av Fastighets AB Edwin Bergers Minne och drivs av Crendo Fastighetsförvaltning AB. Vattentäkten används framförallt för dricksvatten. Det årliga uttaget omfattar cirka 32 000 m³ dricksvatten från en grävd brunn. Vattenuttaget sker från jordlager på 12 meters djup.

För dricksvattenproduktionen finns en enligt livsmedelslagstiftningen fastställd faroanalys och enligt kontrollprogrammet tas råvattenanalys minst en gång vartannat år. Enligt analyserna finns det idag inga större problem med kvaliteten på dricksvattnet, halterna av nitrat är inte förhöjda.

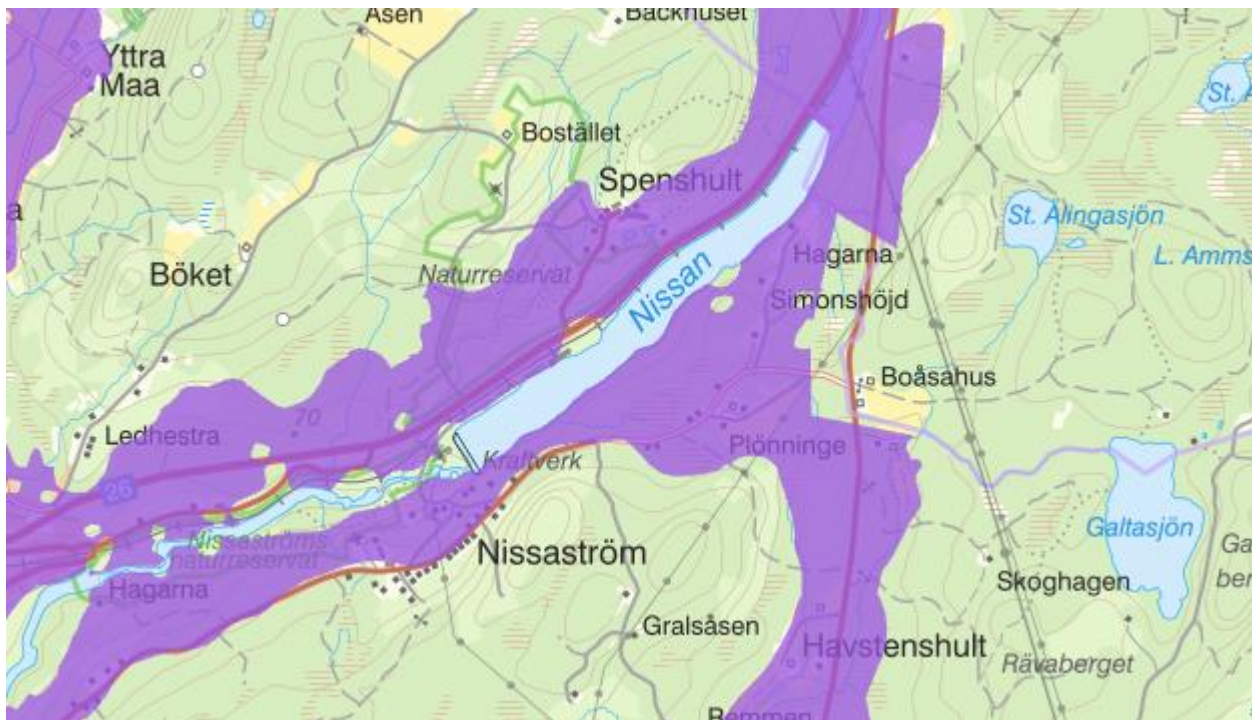
Vattentäkten ligger inom mellersta delen av Åled-Hyltebruk (Sennan) grundvattenförekomst (vattenhållande sand- och grusförekomst).

Tjänsteskrivelse

Bygg- och miljöförvaltningen

Datum för upprättande 2022-10-31

Diarienum: 2021-4523

Figur 2: Grundvattenförekomst från Vattenkartan (VISS)

Analys och förslag

Vattenskyddsområdet delas inte in i olika zoner utan utgör endast ett sammanhållet område.

Utbredningen för det föreslagna vattenskyddsområdet framgår av upprättad skyddsområdeskarta beslutsunderlag 3. Bygg- och miljöförvaltningen bedömer att denna utbredning krävs för att hålla risken för förorening på en låg nivå och för att säkerställa en god kvalitet på vattentäktens vatten.

Syftet med skyddsföreskrifterna och deras tillämpning är att säkerställa att påverkan eller risk för påverkan på vattentäktens vatten inte uppstår. Vattnet ska efter normal behandling i vattenverket kunna användas för dricksvattenförsörjning.

Föreslagna skyddsföreskrifter bygger på den riskanalys som utförts för vattentäkten.

Allmänna föreskrifter om straffbestämmelser, undantag och avgifter finns i de lokala hälsoskyddsföreskrifterna, i vilka skyddsföreskrifterna kommer vara en del.

Bygg- och miljöförvaltningens sammantagna bedömning är att det föreslagna skyddsområdet och de föreslagna skyddsföreskrifterna krävs för att uppfylla vattendirektivets krav om att säkerställa erforderligt skydd för vattentäkten vatten. Förslaget bedöms vara i överensstämmelse med kraven i 9 kap. 13 § miljöbalken (1998:808) om att inte medföra onödigt tvång för allmänheten eller annan obefogad inskränkning i den enskildes frihet.

Beräkning av skyddsområdets storlek

Skyddsområdets radie beräknas utifrån angiven årsförbrukning till den minimistorlek om 100 meter som anges i vägledningen. Sand och grus är dimensionerande uttagsmaterial, vilket ger en kinematisk porositet om 30%, och medeldjupet på uttaget beräknas vara 12 meter. Beräkningsmodell och förklaringar finns i beslutsunderlag 9.

Tjänsteskrivelse

Bygg- och miljöförvaltningen

Datum för upprättande 2022-10-31

Diarienum: 2021-4523

Det finns inga lämpliga fastighetsgränser eller andra formationer i landskapet att lägga skyddsområdets gränser efter, så skyddsområdet formas som en cirkel med radien 100 meter runt vattentäkten, se beslutsunderlag 3. Skyddsområdet zonindelas ej.

Risker

Som underlag för korrekta och skäliga skyddsföreskrifter för vattenskyddsområdet ska det enligt Havs- och Vattenmyndighetens vägledning (rapport 2021:4) finnas en riskinventering och riskbedömning. Nedan anges de inom det föreslagna skyddsområdet identifierade anläggningarna och verksamheterna som kan utgöra en risk för vattentäkten vatten.

Vägar och uppställning av fordon

Väg 26 går rakt igenom det föreslagna skyddsområdet. Risk finns för utsläpp av petroleumprodukter eller andra för grundvattnet skadliga ämnen från trafiken på vägen. Uppställning av fordon kan förekomma på de två nödparkeringsfickor vid väg 26 som berörs av skyddsområdet. Risk finns för att fordon som ställs upp där kan läcka bränsle eller olja till mark och grundvatten.

Nässjöbanan

Nässjöbanan går rakt igenom det föreslagna skyddsområdet. De risker som identifierats är att godståg med farligt gods kan gå på järnvägen och att Trafikverket bekämpar ogräs på järnvägsbanken med kemiska bekämpningsmedel.

Spenshults avloppsreningsverk och lokala avloppssystem

Inom det föreslagna vattenskyddsområdet ligger Spenshults eget avloppsreningsverk och spillvattenledning som leder till och från reningsverket. Läckage från reningsverket och avloppssystemet kan kontaminera grundvattnet med bakterier eller näring (nitrat).

Samrådsredogörelse

Totalt inkom sex yttranden. Inget yttrande inkom från vattentäktägaren. En komplett samrådsredogörelse återfinns i beslutsunderlag 5.

Trafikverket (TRV) motsätter sig förslaget att förbjuda användning av utpekade nöduppställningsplatser vid väg 26. Sträckan har varit olycksdrabbad och har en utformning som gör att Trafikverket bedömer att uppställningsplatserna bör finnas kvar.

TRV påpekar att det är viktigt att normal drift och underhåll av väg 26 och av Halmstad-Nässjö järnväg ska kunna utföras utan att dispens behöver sökas.

Svar på inkomna yttranden

Bygg- och miljöförvaltningen inser behovet av de berörda nöduppställningsplatserna längs väg 26. Istället för ett strikt förbud att använda uppställningsplatserna ställs krav på att vidta åtgärder så att flytande föroreningar som kan uppstå på uppställningsplatserna förhindras nå grundvattnet.

Bygg- och miljöförvaltningen bedömer att den föreslagna anmälningsplikten för schaktning inom skyddsområdet krävs för ett fullgott skydd av vattentäkten. Något undantag för Trafikverkets verksamheter bedöms inte vara skäligt.

Förvaltningen bedömer även att förbudet mot spridning av bekämpningsmedel inom järnvägsområdet är skäligt. Det finns tekniskt möjliga ickekemiska metoder för bekämpning av ogräs på banvallen. Inte heller i detta avseende bör undantag för Trafikverkets verksamheter medges.

Tjänsteskrivelse

Bygg- och miljöförvaltningen

Datum för upprättande 2022-10-31

Diarienum: 2021-4523

Skyddsföreskrifter och motivering

Bygg- och miljöförvaltningen bedömer att förslag till skyddsföreskrifter enligt beslutsbilaga 2 krävs för att hålla risken för förorening på en låg nivå och för att säkerställa en god kvalitet på vattentäktens vatten. Eventuella inskränkningar för berörda sakägare är befogade och bedöms vara skäliga i enlighet med bestämmelserna i 2 kap. 7 § miljöbalken.

Förslag till skyddsföreskrifter har utarbetats med stöd av Havs- och vattenmyndighetens vägledning om inrättande och förvaltning av vattenskyddsområden (rapport 2021:4). Skyddsföreskrift som berör lagring av petroleumprodukter följer bestämmelserna i Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2021:10) om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor.

Förslagna skyddsföreskrifter bygger på den riskanalys som utförts för vattentäkten och bedöms vara i överensstämmelse med kraven i 9 kap. 13 § miljöbalken om att inte medföra onödigt tvång för allmänheten eller annan obefogad inskränkning i den enskildes frihet.

Sekundärt skydd för befintlig lagring av för grundvattnet skadliga ämnen

Enligt övergångsbestämmelser i Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2021:10) om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor, ska befintliga cisterner och anslutningsrör senast 1 januari 2028 vara försedda med sekundärt skydd. Lösa behållare som är större än 1 m³ ska ha sekundärt skydd senast 1 januari 2023, ett år efter det att NFS 2021:10 trädde i kraft.

Skyddsföreskriften om hantering av för grundvattnet skadliga ämnen ska kompletteras med; ”Annan yrkesmässig lagring än i cisterner av för grundvattnet skadliga ämnen ska ske invallat. En invallning av flera behållare ska rymma den största behållarens volym plus minst tio procent av övriga behållares totala volym. Befintlig lagring ska vara invallad senast ett år efter det att dessa föreskrifter vunnit laga kraft.”

Förbud för nya markförlagda förvaringstankar

Läckage av petroleumprodukter eller andra för grundvattnet skadliga ämnen kan helt slå ut en vattentäkt. En viktig åtgärd vid lagring av sådana ämnen är att fortlöpande kunna inspektera lagringstankar exteriört för att säkerställa så att läckage ej sker. En markförlagd förvaringstank går ej att granska exteriört, varvid skäl finns att ej tillåta nyanläggning av sådan i skyddsområdet.

Skyddsföreskriften om hantering av för grundvattnet skadliga ämnen ska kompletteras med; ”Nyanläggning av förvaringstank i mark är förbjuden.”

Arbeten på avloppssystemet

Läckande avloppssystem kan vara en källa till kontaminering av grundvattnet med bakterier eller näring (nitrat). Miljönämnden är tillsynsmyndighet för det befintliga reningsverket och avloppssystemet.

Med dokumenterade skötsel- och underhållsplaner som grund, för de delar av avloppssystemet som berör skyddsområdet, kan miljönämnden säkerställa att risken för påverkan på vattentäktens vatten minimeras. Med samma mål bör även större arbeten på avloppssystemet anmälas i förväg till miljönämnden.

Skyddsföreskriften ska formuleras; ”Nyanläggning eller större ändring av avloppsreningsverket eller avloppssystemet i området får ske först efter anmälan till miljönämnden. Skötsel- och kontrollplaner för avloppsreningsverket och avloppssystemet i området ska redovisas för miljönämnden senast ett år efter det att dessa föreskrifter vunnit laga kraft. Avloppsledningar ska vara täta”.

Risk med att använda nöduppställningsplatser vid väg 26

Bygg- och miljöförvaltningen har identifierat användningen av de två nöduppställningsplatser som finns vid väg 26 som den största enskilda risken för läckage av skadliga ämnen, såsom petroleumprodukter, till grundvattnet. En nöduppställningsplats är till för att fordon där det uppstått något fel ska kunna ställas upp i väntan på bärgning eller reparation. Det finns en uppenbar risk för att det skadade fordonet på uppställningsplatsen läcker något skadligt ämne som kan nå grundvattnet. En av

Tjänsteskrivelse

Bygg- och miljöförvaltningen

Datum för upprättande 2022-10-31

Diarienum: 2021-4523

nöduppställningsplatserna ligger endast 50 meter från vattentäkten. Bygg- och miljöförvaltningen bedömer därför det vara skäligt att det föreskrivs om åtgärd för att förhindra att läckage från dessa ytor ska kunna nå grundvattnet.

Figur 3: De två nödparkeringsplatser vid väg 26 som berörs (röda ringar)

Bygg- och miljöförvaltningen bedömer att den minskade risk för kontaminering av vattentäkten som kravet på att täta de berörda nödupställningsplatserna skulle innebära överväger kostnaden för åtgärden.

Skyddsföreskriften formuleras; ”Uppställning eller parkering av fordon inom skyddsområdet är förbjuden utom i nödfall, och då endast på någon av de två nödupställningsplatser som finns utmed väg 26. Åtgärder ska vidtas så att flytande föroreningar från de berörda uppställningsplatserna förhindras nå grundvattnet. Användning av nödupställningsplatserna förbjuds från och med tolv månader efter det att dessa föreskrifter vunnit laga kraft, om sagda åtgärder inte utförts”.

Relevant lagstiftning

Grundläggande krav om skydd för dricksvattentäkter finns i artikel 7 i EU:s vattendirektiv (2000/60/EG).

Det specifika kravet om att säkerställa ett långsiktigt skydd för nuvarande och framtida dricksvattenförsörjning finns i åtgärd 3 för kommunerna i åtgärdsprogram för vatten 2022-2027, Västerhavets vattendistrikt (sida 167). Kommunen behöver särskilt anordna erforderligt skydd för allmänna och enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³ per dygn. Denna bestämmelse följer direkt på vattendirektivets artikel 7.

Kommunen får med stöd av 40 § förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd meddela föreskrifter bland annat om skydd för ytvattentäkter och enskilda grundvattentäkter. Det

Tjänsteskrivelse

Bygg- och miljöförvaltningen
Datum för upprättande 2022-10-31
Diarienum: 2021-4523

formella skyddet av vattentäkten ska alltså infogas i kommunens lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön antagen av Kommunfullmäktige 1984-02-23 (KF § 60/1984).

Enligt bestämmelser i 9 kapitlet 13 § miljöbalken (1998:808) får kommunala föreskrifter till skydd mot olägenheter för människors hälsa inte medföra onödigt tvång för allmänheten eller annan obefogad inskränkning i den enskildes frihet. Eventuella inskränkningar för enskilda eller verksamheter ska införas endast i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning ska enligt 2 kapitlet 7 § miljöbalken särskild hänsyn tas till nyttan av skyddsåtgärder jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder.

När vattenskyddsområden införs med stöd av 7 kapitlet miljöbalken finns det möjlighet enligt 32 kapitlet miljöbalken att få ekonomisk ersättning för de inskränkningar i pågående verksamhet som skyddsåtgärderna medför. Det finns inte samma möjlighet till ersättning för de inskränkningar i pågående verksamhet som skyddsåtgärder med stöd av 9 kapitlet miljöbalken och förordning 1998:899 medför. Det betyder att de skyddsåtgärder som införs för vattentäkten i detta beslut inte kan vara lika ingripande som om skyddet hade baserats på 7 kapitlet miljöbalken.

Miljönämnden har i egenskap av tillsynsmyndighet och med stöd av bestämmelser i 26 kapitlet i miljöbalken tillträde till en verksamhet som kan påverka människors hälsa eller miljön, och utövar alltså tillsyn över det föreslagna vattenskyddsområdet och verksamheter inom detsamma.

Hållbarhetsanalys

Dricksvatten är vårt viktigaste livsmedel, och att skydda det för nuvarande och kommande generationer är en prioriterad uppgift.

Förvaltningen bedömer att det inte krävs någon fördjupad hållbarhetsanalys.

Sammanfattande om social hållbarhet

En trygg och säker dricksvattenförsörjning är fundamental för samhällets funktion och därmed för den sociala hållbarheten.

Sammanfattande om miljömässig hållbarhet

Miljömässig hållbarhet är miljölagstiftningens främsta mål. Förslaget skydd för berörd vattentäkt syftar till att minska risken för negativa påverkan på vattentäkten från mänsklig aktivitet.

Sammanfattande om ekonomisk hållbarhet

En tydlig och genomtänkt reglering av skyddet av våra dricksvattentillgångar minimerar risken för ekonomiska belastningar på samhället för att klara dricksvattenförsörjningen.

Konsekvenser av förslaget

Boende och verksamma inom det föreslagna vattenskyddsområdet kan komma att behöva anmäla till miljönämnden innan de utför vissa åtgärder. Miljönämnden har genom bestämmelser i 10 § de lokala hälsoskyddsåtgärderna rätt att ta ut avgift för handläggningen.

Förslaget innebär en kostnad för kommunkoncernen för att uppföra skyltar vid vattenskyddsområdet, och för framtida skötsel och underhåll för dessa skyltar. Totalt bedöms det behövas två stora och en liten skylt vid infart i området, och två stora skyltar vid utfart. Baserat på underlag från LBVA är den uppskattade kostnaden ca 92 000 kronor för att uppföra skyltarna, per styck 25 000 kronor för de stora infartsskyltarna, 10 000 kronor för de små infartsskyltarna och 16 000 kronor för de stora utfartsskyltarna.

Uppdrag att uppföra och drifva skyltarna bör lämnas till Teknik- och fritidsnämnden (TFN) då de enligt gällande reglemente ansvarar för sådana frågor. Medel för detta bör tillföras TFNs budget.

Tjänsteskrivelse

Bygg- och miljöförvaltningen

Datum för upprättande 2022-10-31

Diariennr: 2021-4523

Bygg- och miljöförvaltningen bedömer inte att det blir några negativa juridiska eller organisatoriska konsekvenser för kommunkoncernen.

Barnperspektivet

Bygg- och miljöförvaltningen bedömer att barnperspektivet inte påverkas i detta ärende.

Beslutsunderlag

1. Tjänsteskrivelse daterad 2022-10-17
2. Förslag till vattenskyddsföreskrifter
3. Karta över förslag till vattenskyddsområde
4. Riskbedömning och riskanalys för vattentäkten
5. Samrådsredogörelse
6. Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG av den 23 oktober 2000 om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på vattenpolitikens område (vattendirektivet, [länk](#))
7. Åtgärdsprogram för vatten 2022-2027, Västerhavets vattendistrikt ([länk](#))
8. Halmstad kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön (KF § 60/1984, [länk](#))
9. Skydd av vattentäkter med lokala hälsoskydds-föreskrifter. En vägledning från Länsstyrelsen Västra Götaland (rapport 2010:61, [länk](#))
10. Vägledning om inrättande och förvaltning av vattenskydds-områden, Havs- och Vattenmyndigheten (rapport 2021:4, [länk](#))

Information om beslutet

Nämndens beslut tillsammans med beslutsunderlag 1-5 skickas till Kommunstyrelsen för handläggning.

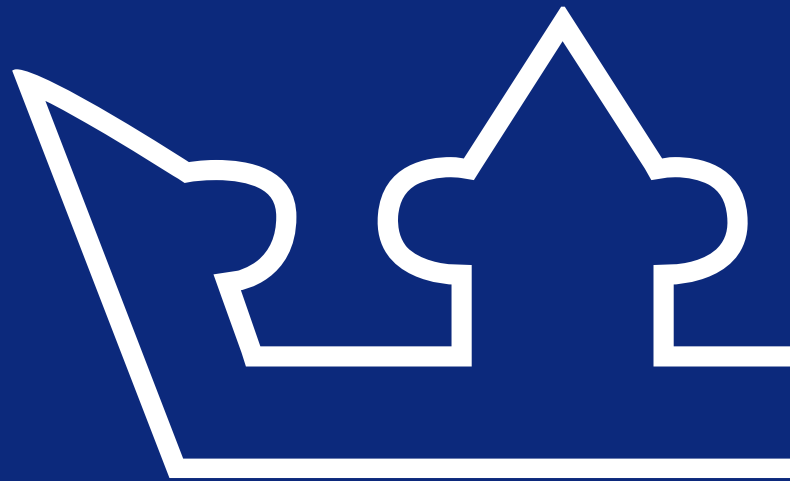
Kommunfullmäktiges beslut ska kungöras i enlighet med bestämmelserna i 43 och 44 §§ förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd samt enligt 8 kapitlet 13 § kommunallagen (2017:725). Länsstyrelsen och Lantmäterimyndigheten ska omedelbart underrättas om de nya föreskrifterna.

Efter beslut i Kommunfullmäktige ska skyddsområdet läggas in i de olika kommunala beslutsstöden, till exempel i underlag till översiktsplan, i kommunens VA-plan, kommunens GIS-system, räddningstjänstens beslutsstöd med flera.

Bygg- och miljöförvaltningen

██████████ förvaltningschef

██████████ miljöinspektör

Vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Spenshults vattentäkt

Kommunfullmäktige
2022-XX-XX, KF § XX
Gäller från 2023-XX-XX

Skyddsområde och skyddsföreskrifter

Dessa skyddsföreskrifter är en del av Halmstad kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.

Vattenskyddsområdets utbredning framgår av bilagd karta. Skyddsföreskrifterna gäller inom det på kartan angivna skyddsområdet. Där skyddsområdesgränsen på kartan sammanfaller med en väg ska vägområdet anses tillhöra skyddsområdet.

Syftet med skyddsföreskrifterna och deras tillämpning är att säkerställa att påverkan eller risk för påverkan på vattentäktens vatten inte uppstår. Vattnet ska efter normal behandling i vattenverket kunna användas för dricksvattenförsörjning.

Med yrkesmässig verksamhet menas en verksamhet som har viss omfattning och varaktighet samt ett objektivt fastställbart vinstsyfte och att den är av självständig karaktär.

Med ”miljönämnden” menas i dessa föreskrifter den nämnd som i Halmstads kommun är utpekad att ansvara för tillsyn och prövning av miljöbalkens bestämmelser.

Regler om straffbestämmelser, undantag och avgifter finns i 8-10 §§ Halmstad kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.

§ 1. Hantering av för grundvattnet skadliga ämnen

Annan hantering än transport av mer än 150 liter av för grundvattnet skadliga ämnen såsom petroleumprodukter, impregneringsmedel, lösningsmedel eller andra hälsoskadliga eller miljöfarliga kemiska produkter får endast ske efter anmälan till miljönämnden. Anmälningsplikt gäller ej för drivmedel i fordons och arbetsmaskiners bränsletankar.

Cisterner för petroleumprodukter eller andra för grundvattnet skadliga ämnen som installeras och anslutningsrör till dessa cisterner ska ha sekundärt skydd. En invallning ska rymma hela cisternens volym.

Nyanläggning av förvaringstank i mark av för grundvattnet skadliga ämnen är förbjuden.

Yrkesmässig lagring av för grundvattnet skadliga ämnen i andra behållare än cisterner ska ske invallat. En invallning av flera behållare ska rymma den största behållarens volym plus minst tio procent av övriga behållares totala volym.

§ 2. Fordon och fordonsparkering

Uppställning eller parkering av fordon inom skyddsområdet är förbjuden utom i nödfall, och då endast på någon av de två nöduppställningsplatser som finns utmed väg 26. Åtgärder ska vidtas så att flytande föroreningar som kan uppstå på de berörda uppställningsplatserna förhindras nå grundvattnet. Användning av nöduppställningsplatserna förbjuds från och med tolv månader efter det att dessa föreskrifter vunnit laga kraft, om sagda åtgärder inte utförts.

§ 3. Skogsbruk

Upplag av virke eller ris under längre tid än två månader får ske först efter anmälan till miljönämnden.

§ 4. Underhåll av järnvägsbanken

Spridning av kemiska bekämpningsmedel inom järnvägsområdet är förbjuden.

§ 5. Avlopp, avfall och väghållning

Nyanläggning eller större ändring av avloppsreningsverket eller avloppssystemet i området får ske först efter anmälan till miljönämnden. Skötsel- och kontrollplaner för avloppsreningsverket och avloppssystemet i området ska redovisas för miljönämnden senast ett år efter det att dessa föreskrifter vunnit laga kraft. Avloppsledningar ska vara täta.

Upplag av avfall eller förorenade massor är förbjudet inom vattenskyddsområdet.

Annan hantering än transport och användning av asfalt, oljegrus eller vägsalt får inte förekomma. Vägsalt ska endast användas när behov föreligger för halkbekämpning.

§ 6. Schaktning

Schaktningsarbeten, till exempel i samband med vägarbete, vägbygge eller annan byggnation, får ske först efter anmälan till miljönämnden.

§ 7. Skyltning och utmärkning

Där petroleumprodukter eller andra för vattnet skadliga ämnen lagras ska det finnas skylt som upplyser om vattenskyddsområdet. Skylt ska monteras vid påfyllningsställe för fasta cisterner.

Teknik- och fritidsnämnden ansvarar för att det sätts upp skyltar som utmärker vattenskyddsområdet där väg passerar gräns till skyddsområdet.

Trafikverket ansvarar för att vattenskyddsområdet läggs upp som en restriktionsyta i Trafikverkets databas i enlighet med gällande version av rutinbeskrivning TDOK 2013:0621.

§ 8. Anmälningsskyldighet vid olycka

Olyckshändelse, spill, eller läckage som utgör risk för grundvattenförorening ska omgående anmälas till räddningstjänsten via telefon 112 av den som orsakat eller fått kännedom om tillbudet. Anmälan ska också göras till miljönämnden via kommunens växel, telefon 035-13 70 00.

Bilaga

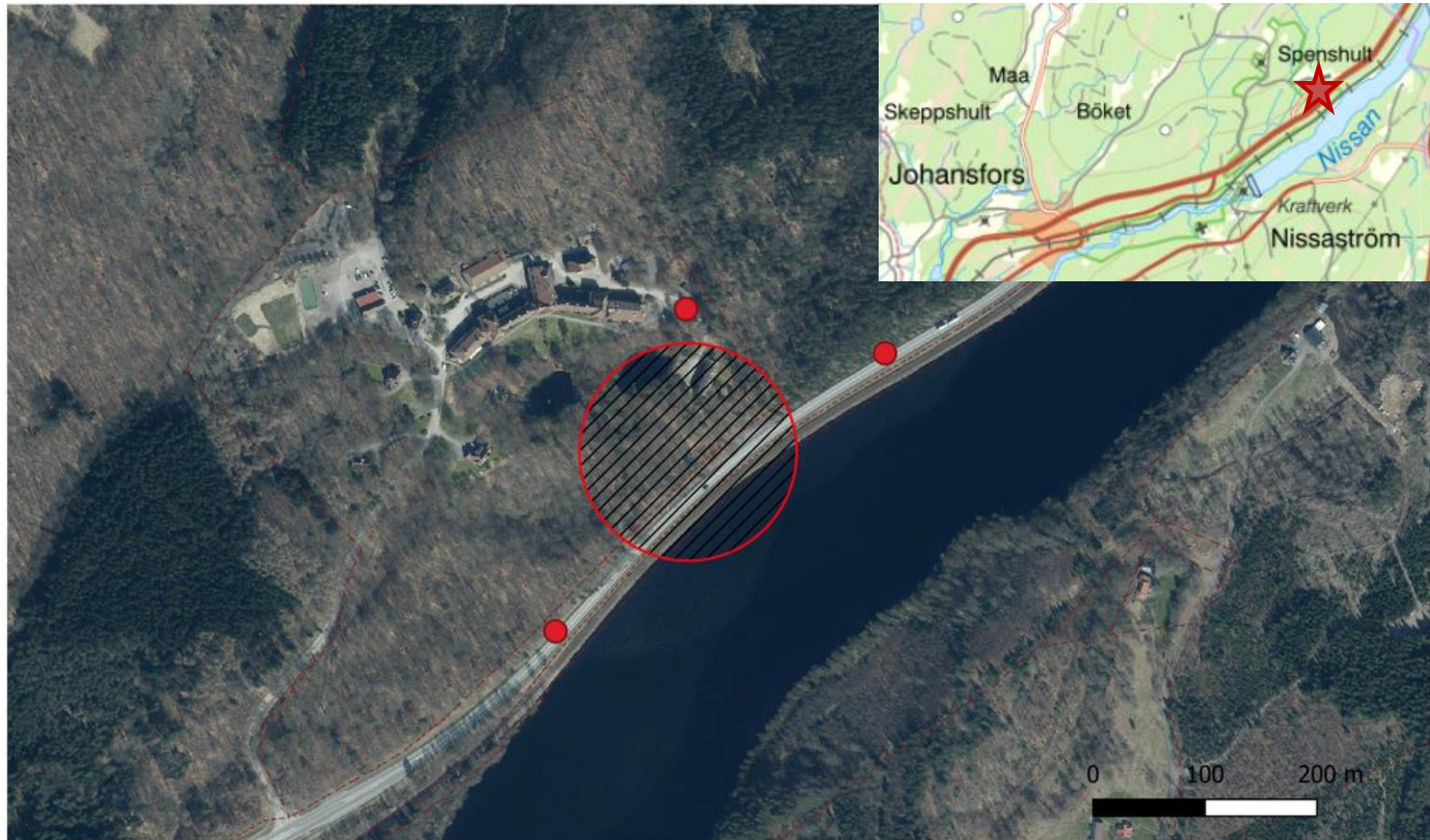
1. Karta över vattenskyddsområdet

Vattenskyddsområde

Spenshults vattentäkt – Spenshult 1:5

KF § XX/2022

Gäller från 2023-XX-XX

Vattenskyddsområdet är skrafferat, de röda prickarna är föreslagna skyltlägen. Skyddsområdet är ej zonindelad

skala 1:5000
(copyright Halmstads kommun)

Dnr: 2021-4523

Datum

Handläggare: XXXXXXXXXX

2022-03-08

bilaga 2

Riskbedömning och riskanalys – Spenshults vattentäkt

Konsekvens

Påverkansgrad	Värde	Definition
Förödande eller mycket allvarlig	9-10	Förödande för verksamheten, så stor skada att verksamheten inte fungerar
Allvarlig	6-8	Allvarlig och långvarig störning i verksamheten
Besvärande	3-5	Störningar i verksamheten
Lindrig	1-2	Mindre störningar i verksamheten

Sannolikhet

Sannolikhetsgrad	Värde	Definition
Stor	9-10	Mycket troligt att det inträffar, bara en tidsfråga när
Viss	6-8	Troligt att det inträffar
Liten	3-5	Mindre trolig att det inträffar
Mycket liten	1-2	Det är inte troligt att det inträffar

Riskmatris

Konsekvens

Förödande	10										
Mycket allvarlig	9										
Allvarlig	8										
Allvarlig	7										
Allvarlig	6										
Besvärande	5										
Besvärande	4										
Besvärande	3										
Lindrig	2										
Lindrig	1										
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Mycket liten	Liten	Viss	Stor

Sannolikhet

Åtgärdslista – Spenshults vattentäkt

Denna åtgärdslista ska ligga till grund för beslut om skyddsföreskrifter

Åtg. nr	Åtgärd	Hanterar risk nr	Påverkan på allmänna eller enskilda intressen 1)	Bedömning om skälighet 2)	Uppföljning
1.	Användning av vägsalt endast när behov föreligger, inte i förebyggande syfte	1	Ja	Skäligt. Normal användning av vägsalt vid vägunderhåll	
2.	Anläggning av täta vägdiken längs väg 26 nästa gång vägdikena genomgår större ordinarie underhållsarbete. Dikesvatten leds ut ur vattenskyddsområdena. Anmälningsskyldighet för markarbeten och asfalteringsarbeten inom vägområdet.	1	Ja	Skäligt. Något större kostnad vid ordinarie underhåll. Begränsad arbetsinsats och kostnad för anmälan	
3.	Borttagning av SOS-fickorna som finns längs väg 26 inom vattenskyddsområdet	1	Ja	Skäligt. Utgör den enskilt största risken för läckage av petroleumprodukter till grundvattnet	
4.	Anmälningsskyldighet för alla underhållsåtgärder i eller utökning av det befintliga avloppsledningsnätet och av det befintliga avloppsreningsverket (Reningsverket är anmälningsskyldigt enligt miljöbalken och ändringar hanteras enligt bestämmelserna i 1 kap. 11 § miljöprövningsförordningen (2013:251))	2, 3	Ja	Skäligt. Begränsad arbetsinsats och kostnad för anmälan	
5.	Förbud mot spridning av kemiska bekämpningsmedel på järnvägsbanken	4	Ja	Skäligt. Det berör en mycket kort sträcka av järnvägen	
6.	Kommunstyrelsen ansvarar för att det sätts upp skyltar som utmärker vattenskyddsområdet där väg passerar gräns till skyddsområdet	Alla	Nej	---	
7.					

- 1) Enligt bestämmelser i 9 kap. 13 § miljöbalken (1998:808) får kommunala föreskrifter som meddelas till skydd mot olägenheter för människors hälsa inte medföra onödigt tvång för allmänheten eller annan obefogad inskränkning i den enskildes frihet.
- 2) Eventuella inskränkningar för enskilda eller verksamheter ska införas endast i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning ska särskild hänsyn tas till nyttan av skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder (2 kap. 7 § miljöbalken).

Samrådsredogörelse för förslag till upprättande av skyddsområde och skyddsföreskrifter för Spenshults vattentäkt

Samrådsförfarande

Förslag till beslut om upprättande av vattenskyddsområde för Spenshults vattentäkt har 2022-04-13 för samråd skickats till sakägare, myndigheter och kommunala instanser. Sändlista finns i bilaga 1.

Samrådsunderlaget omfattar syftet med det långsiktiga skyddet, avgränsning av skyddsområdet, förslag på skyddsföreskrifter och förvaltningens motivering och underlag till de föreslagna skyddsföreskrifterna. Sista dag för att lämna synpunkter var 15 juni 2022. Några av de som är berörda av samrådet har begärt och fått förlängd svarstid. Inga allmänna samrådsmöten har hållits.

Inkomna yttranden

De synpunkter som har inkommit under remisstiden sammanfattas nedan tillsammans med bygg- och miljöförvaltningens svar. Yttrandena i sin helhet finns i förvaltningens ärendehanteringssystem och kan begäras ut såsom offentlig handling.

Totalt inkom sex yttranden. Inga yttranden inkom från berörd privat fastighetsägare.

Yttranden från myndigheter

Länsstyrelsen i Hallands län

Länsstyrelsen meddelar att man inte lämnar några synpunkter på förslaget.

Trafikverket

Trafikverket (TRV) motsätter sig förslaget att förbjuda användning av utpekade nöduppställningsplatser. Sträckan har varit olycksdrabbad och har en utformning som gör att Trafikverket bedömer att uppställningsplatserna bör finnas kvar. Stillastående fordon vid vägkant ökar risken för olyckor.

TRV påpekar att det är viktigt att normal drift och underhåll av väg 26, som berörs av skyddsområdet, ska kunna utföras utan att dispens behöver sökas. Driftåtgärder är exempelvis snöröjning och halkbekämpning, och underhållsåtgärder kan till exempel bestå av mindre beläggningsarbeten, dikesrensning, och skötsel av vägmärken, sidoområden etcetera.

Trafikverket informerar även om att det enligt 43 § väglagen krävs tillstånd från väghållaren för att inom vägområdet uppföra fast informationsskylt avseende vattenskyddsområde.

För TRV är det viktigt att fortsatt drift, underhåll och utveckling av järnvägsanläggningen som berörs (Halmstad-Nässjö järnväg) inte försvåras av vattenskyddsområdet. Exempel på arbeten är kemisk ogräsbekämpning av banvall, rensning av trummor och diken, vegetationsröjning längs järnvägskorridoren, och underhåll av kontaktledningsstolpar.

Postadress

Halmstads Kommun
Box 153
301 05 Halmstad

Besöksadress

Rådhuset
Kyrkogatan 5
302 42 Halmstad

Telefon

035 – 13 70 00

E-post

direkt@halmstad.se

Webbplats

www.halmstad.se

Dnr: 2021-4523

Svar på yttrande

Bygg- och miljöförvaltningen inser behovet av de berörda nöduppställningsplatserna längs väg 26. Förslag till skyddsföreskrift 5.1.3 ändras till ”Uppställning eller parkering av fordon inom skyddsområdet är förbjuden utom i nödfall, och då endast på någon av de två nöduppställningsplatser som finns utmed väg 26. Åtgärder ska vidtas så att flytande föroreningar från de berörda uppställningsplatserna förhindras nå grundvattnet. Användning av nöduppställningsplatserna förbjuds från och med tolv månader efter det att dessa föreskrifter vunnit laga kraft, om sagda åtgärder inte utförts”.

Bygg- och miljöförvaltningen bedömer att den föreslagna anmälningsplikten för schaktning inom skyddsområdet krävs för ett fullgott skydd av vattentäkten. Något undantag för Trafikverkets verksamheter bedöms inte vara skäligt.

Förvaltningen bedömer även att förbudet mot spridning av bekämpningsmedel inom järnvägsområdet är skäligt. Det finns andra tekniskt och ekonomiskt möjliga metoder för bekämpning av ogräs på banvallen, såsom till exempel flamning. Inte heller i detta avseende kan undantag för Trafikverkets verksamheter medges.

Yttranden från kommunala nämnder och bolag

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen har inget att erinra mot förslaget.

Laholmsbuktens VA AB

Laholmsbuktens VA AB anger att man är positiv till miljönämndens förslag till skyddsområde och skyddsföreskrifter. Inga kommunala VA-anläggningar påverkas.

Räddningsnämnden

Räddningsnämnden anser att verksamhet inom vattenskyddsområden bör ha en plan för omhändertagande av förorenat släckvatten, vilken bör delges räddningstjänsten.

Karta över beslutade vattenskyddsområden bör skickas till räddningstjänsten.

Svar på yttrande

Inom det område som berörs av förslag till skyddsområde för berörd vattentäkt förekommer ingen sådan verksamhet som skulle kunna behöva ha en släckvattenplan.

Beslutade vattenskyddsområden kommer läggas in i kommunens kartstöd.

Teknik- och fritidsnämnden

Teknik- och fritidsnämnden önskar en översiktskarta samt fastighetsbeteckning för att lättare se var i kommunen vattentäkten är lokaliserad.

Svar på yttrande

Bygg- och miljöförvaltningen kommer komplettera beskrivningen av vattentäkten med en översiktskarta och med uppgift om inom vilken fastighet vattentäkten är belägen.

Sändlista

Berörda fastighetsägare och tomträttsinnehavare för:

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Myndigheter samt kommunens nämnder och bolag

Länsstyrelsen i Hallands län, halland@lansstyrelsen.se

Trafikverket, trafikverket@trafikverket.se

Kommunstyrelsen, ks.diarium@halmstad.se

Byggnadsnämnden, byggnadsnamnden@halmstad.se

Fastighetsnämnden, fn.diarium@halmstad.se

Räddningsnämnden, rn.diarium@halmstad.se

Teknik- och fritidsnämnden, tfn.diarium@halmstad.se

Laholmsbuktens VA AB, lbva@lbva.se

Ärende KS 2022/00701

Beslutsinstans: Kommunfullmäktige
Ärendets ursprung: Miljönämnden

Beslut om vattenskyddsområde med föreskrifter för Krönleins vattentäkter

Kommunledningsförvaltningens förslag till beslut

1. Kommunfullmäktige beslutar att skyddsföreskrifter och skyddsområdeskarta fastställs och läggs som bilagor till Halmstads kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.
2. Kommunfullmäktige beslutar att komplettera 5 § i Halmstads kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön med uppgift om att fastställt vattenskyddsområde och fastställda skyddsföreskrifter för Krönleins vattentäkter finns i bilagor till föreskrifterna.
3. Kommunfullmäktige beslutar att ge teknik- och fastighetsnämnden i uppdrag att projektera, uppföra och sköta de skyltar som enligt skyddsområdeskartan krävs för utmärkning av vattenskyddsområdet.
4. Kommunfullmäktige beslutar att avslå miljönämndens begäran om tilläggsanslag på 104 tkr åt teknik- och fastighetsnämnden för projektering och uppförande av de skyltar som krävs för utmärkning av vattenskyddsområdet och hänvisar ärendet till verksamhetsberedningen och dess beredning av planeringsdirektiv med budget 2024-2028.
5. Kommunfullmäktige beslutar att de reviderade lokala föreskrifterna för att skydda människors hälsa och miljön träder i kraft den 1 juni 2023.

Sammanfattning av ärendet

Enligt åtgärd 3 för kommunerna i Vattenmyndighetens åtgärdsprogram ska kommunen säkerställa ett långsiktigt skydd för den nuvarande och framtida dricksvattenförsörjningen. Kommunen behöver särskilt anordna erforderligt skydd för allmänna och enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³ per dygn. I kristider kan vattenförsörjningen i kommunen behöva förstärkning från enskilda vattentäkter.

Krönleins vattentäkter förslås skyddas med ett skyddsområde och med skyddsföreskrifter som innehåller bestämmelser om till exempel hantering av för grundvattnet skadliga ämnen, om jordbruksdriften inom området och om skyltning och utmärkning av området. Bestämmelserna kommer införas i kommunens lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.

De flesta inkomna yttranden från statliga myndigheter och kommunala nämnder och bolag är sammanfattningsvis positiva till åtgärden. Inga yttranden har inkommit från vattentäktsägaren eller berörda privata fastighetsägare. Den kostnad som uppstår för kommunkoncernen är att uppföra och vidmakthålla skyltning av skyddsområdet.

Ärendets beredning

Kommunledningsförvaltningen, avdelningen för ledningsstöd.
Miljönämnden, 2022-10-31, MN § 77.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Enligt åtgärd 3 för kommunerna i åtgärdsprogram för vatten 2022-2027, Västerhavets vattendistrikt, ska kommunen säkerställa ett långsiktigt skydd för den nuvarande och framtida dricksvattenförsörjningen. Kommunen behöver särskilt anordna erforderligt skydd för allmänna och enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³ per dygn.

Målet är att minimera risken för att kommuninvånare ska bli utan sitt viktigaste livsmedel, och att i kommunen tillgängligt dricksvatten får ett lämpligt skydd. I kristider kan även den allmänna vattenförsörjningen i kommunen behöva förstärkning från enskilda vattentäkter. Arbetet är prioriterat i miljönämndens tillsynsplan.

Arbetsmetod

Vald arbetsmetod följer vägledningen ”Skydd av vattentäkter med lokala hälsoskyddsföreskrifter” framtagen år 2010 av Länsstyrelsen Västra Götaland (rapport 2010:61). Arbetet dokumenteras i miljöavdelningens handläggningssystem.

Enligt tillsynsvägledning från Vattenmyndigheten 2022-01-20 omfattas de vattentäkter som producerar dricksvatten för direkt konsumtion och de som använder dricksvatten för beredning av livsmedel. Det är enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³ per dygn som omfattas.

Vid avgränsning av skyddsområde bedöms en uppehållstid för vattnet i skyddsområdet om ett år vara en lämplig utgångspunkt. Praxis vid avgränsning av vattenskyddsområden enligt 7 kap MB för grundvattentäkter är en uppehållstid i mark för grundvattnet om ett år från skyddsområdets yttre gräns till uttagspunkten (HaV vägledning, rapport 2021:4). Därefter anpassas skyddsområdet till fastighetsgränser, vägar och andra naturliga gränser i området för att det ska vara lättare att lokalisera skyddsområdet ute i naturen. För att beräkna rinntider i lösa jordlager och i berg har de metoder som redovisades i Naturvårdsverkets handbok (2003:6) om vattenskyddsområden använts.

Planbestämmelser och markanvändning

Området där vattentäkterna ligger omfattas av detaljplan 1380K-P546 från 1975. Området ingår i område för riksintresse kulturmiljövård (Halmstad, innerstaden och östra förstaden) i gällande översiktsplan (Framtidsplan 2050). Området finns även med i kommunens Kulturmiljöprogram. Korsningen Skolgatan/Karl XI väg är markerad som en skyfallspunkt i kommunens skyfallskartering. Förutom Krönleins egen bryggeriverksamhet är det föreslagna skyddsområdet helt dominerat av centrumbebyggelse med flerbostadshus, lokaler för handel och kontor och en större park. Flera trafikerade vägar går igenom området.

Beskrivning av vattentäkterna

Krönleins vattentäkter ägs och drivs av Krönleins Bryggeri AB. Vattentäkterna används vid produktion av livsmedel i form av drycker. Det årliga uttaget omfattade vid full drift cirka 113 000 m³ dricksvatten från två borrade brunnar. Vattenuttaget sker från jordlager på 27 respektive 20 meters djup.

För dricksvattenproduktionen finns en enligt livsmedelslagstiftningen fastställd faroanalys och enligt kontrollprogrammet tas kemisk råvattenanalys minst en gång årligen. Enligt analyserna finns det idag detekterbara halter av bekämpningsmedel och PFAS i vattnet, och nitrathalterna är uppmätta till maximalt 19 respektive 30 mg/l. Vattentäkterna ligger inom södra delen av Tylösand-Åled grundvattenförekomst (vattenhållande sand- och grusförekomst).

Analys och förslag

Vattenskyddsområdet delas inte in i olika zoner utan utgör endast ett sammanhållet område. Utbredningen för det föreslagna vattenskyddsområdet framgår av upprättad skyddsområdeskarta. Miljönämnden och dess förvaltning bedömer att denna utbredning krävs för att hålla risken för förorening på en låg nivå och för att säkerställa en god kvalitet på vattentäkternas vatten.

Syftet med skyddsföreskrifterna och deras tillämpning är att säkerställa att påverkan eller risk för påverkan på vattentäkternas vatten inte uppstår. Vattnet ska efter normal behandling i vattenverket kunna användas för dricksvattenförsörjning. Föreslagna skyddsföreskrifter bygger på den riskanalys som utförts för vattentäkterna. Allmänna föreskrifter om straffbestämmelser, undantag och avgifter finns i de lokala hälsoskydds-föreskrifterna, i vilka skyddsföreskrifterna kommer vara en del.

Miljönämndens och dess förvaltnings sammantagna bedömning är att det föreslagna skyddsområdet och de föreslagna skyddsföreskrifterna krävs för att uppfylla vattendirektivets krav om att säkerställa erforderligt skydd för vattentäkternas vatten. Förslaget bedöms vara i överensstämmelse med kraven i 9 kap. 13 § miljöbalken (1998:808) om att inte medföra onödigt tvång för allmänheten eller annan obefogad inskränkning i den enskildes frihet.

Beräkning av skyddsområdets storlek

Skyddsområdets avgränsning beräknas med hjälp av flödestid för grundvattnet till uttagspunkt. Uppehållstiden ett år har bedömts vara en lämplig utgångspunkt.

Skyddsområdets radier beräknas utifrån angiven årsförbrukning för de två vattentäkterna till 100 respektive 120 meter. Beräkningen ger två överlappande cirklar som slås samman till ett område. Lera är dimensionerande uttagsmaterial, vilket ger en kinematisk porositet om 10%. Beräkningsmodell och förklaringar finns i beslutsunderlag 9. Skyddsområdets ytterkant läggs framförallt i fastighetsgränser och längs vägar. Skyddsområdet zonindelas ej.

Risker

Som underlag för korrekta och skäliga skyddsföreskrifter för vattenskyddsområdet ska det enligt Havs- och Vattenmyndighetens vägledning (rapport 2021:4) finnas en riskinventering och riskbedömning. Nedan anges de inom det föreslagna skyddsområdet identifierade anläggningarna och verksamheterna som kan utgöra en risk för vattentäkternas vatten.

Pågående industriverksamhet på Krönleins Bryggeri AB

Krönleins tillverkar buteljerat vatten och öl. Produktionen sker inomhus med viss lagring i externa lagerlokaler på området. I verksamheten finns lagring av eldningsolja och andra för grundvattnet skadliga ämnen som kan utgöra en risk för grundvattnet.

På området sker fordonsrörelser med truckar, och flera dagliga transporter till och från verksamheten sker med lastbil. Samtliga ytor som används för fordonsrörelser är asfalterade och större delen av de hårdgjorda ytorna avvattnas via dagvattensystem till det kommunala dagvattennätet. Spillvattnet är anslutet till det kommunala nätet. Risk finns för utsläpp av till exempel petroleumprodukter från arbetsmaskiner, lastbilar och andra transportfordon vid lastning och lossning på verksamhetsområdet.

Bostadsfastigheter

Inom det förslagna vattenskyddsområdet finns ett flertal bostadsfastigheter, framförallt flerfamiljshus. Totalt bor det cirka 600 personer inom området. Hela området ligger inom verksamhetsområde för kommunalt spillvatten. Det finns inga uppgifter om att det på någon av fastigheterna finns någon lagring av eldningsolja, minst ett av flerfamiljshusen har en bergvärme-anläggning.

Andra pågående verksamheter inom området

Förutom bostadsfastigheter domineras området av verksamhetslokaler för försäljning, service och kontor. Det finns inga andra industriverksamheter i området. Risk finns för utsläpp av till exempel petroleumprodukter från arbetsmaskiner, lastbilar och andra transportfordon vid lastning och lossning vid offentliga och kommersiella verksamheter i området.

Vägar och parkeringar

Flera trafikerade vägar går rakt igenom det föreslagna skyddsområdet. Risk finns för utsläpp av petroleumprodukter eller andra för grundvattnet skadliga ämnen från trafiken på vägarna. Parkering och uppställning av fordon sker framförallt på hårdgjorda ytor som avvattnas till det kommunala dagvattennätet.

Identifierade förorenade områden

Inom det förslagna vattenskyddsområdet finns fem olika identifierade potentiellt förorenade områden samt två förorenade områden som är delvis åtgärdade. Risk finns för läckage till grundvattnet av skadliga ämnen från något av de identifierade förorenade områdena, framförallt vid schaktning eller grävning som påverkar föroreningen.

Det kommunala avloppssystemet

Hela det förslagna vattenskyddsområdet ligger inom verksamhetsområde för kommunalt spillvatten. Läckage från avloppssystemet kan kontaminera grundvattnet med bakterier eller näring (nitrat).

Skötsel av parker

Inom området finns både kommunala och enskilda grönytor. Gödsling och användning av kemiska bekämpningsmedel skulle kunna påverka vattentäkternas vatten negativt. Användning av kvävehaltiga gödselmedel skulle kunna påverka nitrathalten i grundvattnet. Tillförsel av naturgödslad torv bedöms inte utgöra en risk för grundvattnet då risken för näringsläckage från torven är minimal.

Samrådsredogörelse

Förslag till upprättande av vattenskyddsområde har den 13 april 2022 för samråd skickats till sakägare, statliga myndigheter och kommunala remissinstanser.

Genom kungörelse i Hallandsposten och på kommunens webbsida för kungörelser informerades om att förslag var upprättat. Relevanta handlingar publicerades på kommunens webbsidor.

Inom kommunens egen organisation skickades förslaget för yttrande till byggnadsnämnden, dåvarande fastighetsnämnden, kommunstyrelsen, räddningsnämnden, dåvarande teknik- och fritidsnämnden och till Laholmsbuktens VA AB. Förslag till beslut har även skickats för yttrande till länsstyrelsen och till Trafikverket.

Remisstiden var mellan den 13 april 2022 och den 15 juni 2022. Vissa av remissinstanserna fick förlängd svarstid, som längst till den 20 september 2022.

Totalt inkom sex yttranden. Inga yttranden inkom från vattentäktägaren eller berörda privata fastighetsägare. Kommunstyrelsen (KS) har i samband med fördjupad översiktsplan angett att Krönleins pågående verksamhet innebär viss risk och störning av boendemiljön. Om verksamheten flyttas ut från stadskärnan skulle området kunna omvandlas till kontor eller icke störande verksamheter. KS frågar vad som då händer med vattentakten. Laholmsbukten VA AB (LBVA) anser att vissa formuleringar om det kommunala avloppssystemet är alldeles för generella och att de behöver förtydligas.

Sammanfattande svar på inkomna yttranden

Om vattentakten inte längre används för uttag av dricksvatten finns inte längre skyldighet för kommunen att bibehålla ett inrättat vattenskyddsområde. Miljönämnden och dess förvaltning bedömer att inkomna yttranden inte föranleder någon principiell ändring av förslag till skyddsområde och skyddsföreskrifter. Formulering av skyddsåtgärd för det kommunala avloppsnätet förtydligas i enlighet med LBVAs yttrande.

Skyddsföreskrifter och motivering

Bedömningen görs att förslag till skyddsföreskrifter krävs för att hålla risken för förorening på en låg nivå och för att säkerställa en god kvalitet på vattentäkternas vatten. Eventuella inskränkningar för berörda sakägare är befogade och bedöms vara skäliga i enlighet med bestämmelserna i 2 kap. 7 § miljöbalken.

Förslag till skyddsföreskrifter har utarbetats med stöd av Havs- och vattenmyndighetens vägledning om inrättande och förvaltning av vattenskyddsområden (rapport 2021:4). Skyddsföreskrift som berör lagring av petroleumprodukter följer bestämmelserna i Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2021:10) om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor. Föreslagna skyddsföreskrifter bygger på den riskanalys som utförts för vattentäkterna och bedöms vara i överensstämmelse med kraven i 9 kap. 13 § miljöbalken om att inte medföra onödigt tvång för allmänheten eller annan obefogad inskränkning i den enskildes frihet.

Sekundärt skydd för befintlig lagring av för grundvattnet skadliga ämnen

Enligt bestämmelser i Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2021:10) om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor, ska rörledningar och befintliga ovanjordiska cisterner vara försedda med sekundärt skydd senast fem år efter det att beslut om vattenskyddsområde vunnit laga kraft. Befintliga underjordiska cisterner ska ha sekundärt skydd senast 2036-12-31. Lösa behållare som är större än 1 m³ ska ha sekundärt skydd senast 1 januari 2023, ett år efter det att NFS 2021:10 trädde i kraft. Anmälningsskyldighet och krav på sekundärt skydd gäller ej för cisterner med anslutna rörledningar samt lösa behållare i pannrum eller motsvarande i bostadshus och som är under regelbunden uppsikt, om inte tillsynsmyndigheten beslutar annat.

Skyddsföreskriften om hantering av för grundvattnet skadliga ämnen ska kompletteras med; ”Befintliga ovanjordiska cisterner och samtliga anslutna rörledningar ska vara försedda med sekundärt skydd senast fem år efter det att dessa föreskrifter vunnit laga kraft. Befintliga underjordiska cisterner ska vara försedda med sekundärt skydd senast 2036-12-31.” och ”Annan yrkesmässig lagring än i cisterner av för grundvattnet skadliga ämnen ska ske invallat. En invallning av flera behållare ska rymma den största behållarens volym plus minst tio procent av övriga behållares totala volym. Befintlig lagring ska vara invallad senast ett år efter det att dessa föreskrifter vunnit laga kraft.” Anmälningsplikt och krav på sekundärt skydd ska ej gälla för oljetankar och anslutna rörledningar inomhus för bostadsuppvärmning och inte heller för drivmedel i fordons och arbetsmaskiners bränsletankar.

Förbud för nya markförlagda förvaringstankar

Läckage av petroleumprodukter eller andra för grundvattnet skadliga ämnen kan helt slå ut en vattentäkt. En viktig åtgärd vid lagring av sådana ämnen är att fortlöpande kunna inspektera lagringstankar exteriört för att säkerställa så att läckage ej sker. En markförlagd förvaringstank går ej att granska exteriört, varvid skäl finns att ej tillåta nyanläggning av sådan i skyddsområdet. Skyddsföreskriften om hantering av för grundvattnet skadliga ämnen ska kompletteras med; ”Nyanläggning av förvaringstank i mark är förbjuden.”

Arbeten på det kommunala avloppssystemet

Läckande avloppssystem kan vara en källa till kontaminering av grundvattnet med bakterier eller näring (nitrat). Miljönämnden är tillsynsmyndighet för det kommunala avloppssystemet. Med dokumenterade skötsel- och underhållsplaner som grund, för de delar av avloppssystemen som berör skyddsområdet, kan miljönämnden säkerställa att risken för påverkan på vattentäktens vatten minimeras. Med samma mål bör även större arbeten på avloppssystemet anmälas i förväg till miljönämnden.

Skyddsföreskriften ska formuleras; ”Nyanläggning eller större ändring av det kommunala avloppssystemet i området får ske först efter anmälan till miljönämnden. Avloppsledningar ska vara täta. Utformning av skötsel- och kontrollplaner för det kommunala avloppssystemet i området bestäms i samband med miljönämndens ordinarie tillsyn”.

Schaktning som berör markförorening

Det finns i 10 kapitlet miljöbalken endast krav på anmälan vid avhjälpandeåtgärd för en markförorening. Då en verksamhetsutövare genomför till exempel ledningsdragning genom ett förorenat område behöver denne inte anmäla åtgärden till tillsynsmyndigheten. Alla schaktnings- eller grävningensarbeten som berör en markförorening skulle kunna medföra förändring i markvattnets rörelser och läge och därmed kanske öka risken för att föroreningen når en näraliggande vattentäkt. Skäl finns att schaktning och grävning som berör identifierad markförorening får utföras först efter anmälan till miljönämnden. Nämnden kan då besluta om eventuell reglering av arbetet.

Skyddsföreskriften ska formuleras; ”Schaktningsarbeten, till exempel i samband med vägarbete, vägbygge eller annan byggnation, får ske först efter anmälan till miljönämnden. Markarbeten som kan beröra inom skyddsområdet identifierad markförorening får utföras först efter anmälan till miljönämnden.”

Relevant lagstiftning

Grundläggande krav om skydd för dricksvattentäkter finns i artikel 7 i EU:s vattendirektiv (2000/60/EG). Det specifika kravet om att säkerställa ett långsiktigt skydd för nuvarande och framtida

dricksvattenförsörjning finns i åtgärd 3 för kommunerna i åtgärdsprogram för vatten 2022-2027, Västerhavets vattendistrikt (sida 167). Kommunen behöver särskilt anordna erforderligt skydd för allmänna och enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäkternas uttag är mer än 10 m³ per dygn. Denna bestämmelse följer direkt på vattendirektivets artikel 7.

Kommunen får med stöd av 40 § förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd meddela föreskrifter bland annat om skydd för ytvattentäkter och enskilda grundvattentäkter. Det formella skyddet av vattentäkterna ska alltså infogas i kommunens lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön antagen av Kommunfullmäktige 1984-02-23 (KF § 60/1984).

Enligt bestämmelser i 9 kapitlet 13 § miljöbalken (1998:808) får kommunala föreskrifter till skydd mot olägenheter för människors hälsa inte medföra onödigt tvång för allmänheten eller annan obefogad inskränkning i den enskildes frihet. Eventuella inskränkningar för enskilda eller verksamheter ska införas endast i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning ska enligt 2 kapitlet 7 § miljöbalken särskild hänsyn tas till nyttan av skyddsåtgärder jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder.

När vattenskyddsområden införs med stöd av 7 kapitlet miljöbalken finns det möjlighet enligt 32 kapitlet miljöbalken att få ekonomisk ersättning för de inskränkningar i pågående verksamhet som skyddsåtgärder medför. Det finns inte samma möjlighet till ersättning för de inskränkningar i pågående verksamhet som skyddsåtgärder medför med stöd av 9 kapitlet miljöbalken och förordning 1998:899 medför. Det betyder att de skyddsåtgärder som införs för vattentäkterna i detta beslut inte kan vara lika ingripande som om skyddet hade baserats på 7 kapitlet miljöbalken. Miljönämnden har i egenskap av tillsynsmyndighet och med stöd av bestämmelser i 26 kapitlet i miljöbalken tillträde till en verksamhet som kan påverka människors hälsa eller miljön, och utövar alltså tillsyn över det föreslagna vattenskyddsområdet och verksamheter inom detsamma.

Hållbarhetsanalys

Dricksvatten är vårt viktigaste livsmedel, och att skydda det för nuvarande och kommande generationer är en prioriterad uppgift. Bedömningen görs att det inte krävs någon fördjupad hållbarhetsanalys.

Sammanfattande om social hållbarhet

En trygg och säker dricksvattenförsörjning är fundamental för samhällets funktion och därmed för den sociala hållbarheten.

Sammanfattande om miljömässig hållbarhet

Miljömässig hållbarhet är miljölagstiftningens främsta mål. Förslaget skydd för berörda vattentäkter syftar till att minska risken för negativa påverkan på vattentäkterna från mänsklig aktivitet.

Sammanfattande om ekonomisk hållbarhet

En tydlig och genomtänkt reglering av skyddet av våra dricksvattentillgångar minimerar risken för ekonomiska belastningar på samhället för att klara dricksvattenförsörjningen.

Konsekvenser av förslaget

Boende och verksamma inom det föreslagna vattenskyddsområdet kan komma att behöva anmäla till miljönämnden innan de utför vissa åtgärder. Miljönämnden har genom bestämmelser i 10 § de lokala hälsoskyddsåtgärder rätt att ta ut avgift för handläggningen.

Förslaget innebär en kostnad för kommunkoncernen för att uppföra skyltar vid vattenskyddsområdet, och för framtida skötsel och underhåll för dessa skyltar. Totalt bedöms det behövas åtta små skyltar vid infart i området, och åtta små skyltar vid utfart. Baserat på underlag från LBVA är den uppskattade kostnaden ca 104 000 kronor för att uppföra skyltarna, per styck 10 000 kronor för de små infartsskyltarna och 3000 kronor för de små utfartsskyltarna.

Uppdrag att uppföra och drifva skyltarna bör lämnas till teknik- och fastighetsnämnden då de enligt gällande reglemente ansvarar för sådana frågor. Medel för detta bör tillföras nämndens budget.

Miljönämndens begäran om tilläggsanslag för uppförande av skyltar bedöms inte falla inom kommunens principer för beviljande av tilläggsanslag enligt kommunfullmäktiges riktlinjer för ekonomistyrning och god ekonomisk hushållning. I dessa stadgas att tilläggsanslag endast anvisas för helt oförutsedda händelser. Kommunledningsförvaltningen föreslår istället att begäran tillställs verksamhetsberedningen i dess beredning av planeringsdirektiv med budget 2024-2028.

Bedömningen görs vidare att det inte blir några negativa juridiska eller organisatoriska konsekvenser för kommunkoncernen.

Barnperspektivet

Barnperspektivet bedöms inte påverkas i detta ärende.

Ärendets beslutsgång

Kommunfullmäktige
Kommunstyrelsen
Kommunstyrelsens personal- och ledningsutskott
Miljönämnden

Beslutsunderlag

1. Protokollsutdrag från miljönämnden, 2022-10-31, MN § 77.
2. Förslag till vattenskyddsföreskrifter.
3. Karta över förslag till vattenskyddsområde.
4. Riskbedömning och riskanalys för vattentäkterna.
5. Samrådsredogörelse.
6. Tjänsteskrivelse från bygg- och miljöförvaltningen, 2022-10-31.

Information om beslutet

Kommunfullmäktiges beslut ska kungöras i enlighet med bestämmelserna i 43 och 44 §§ förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd samt enligt 8 kapitlet 13 § kommunallagen (2017:725). Länsstyrelsen och Lantmäterimyndigheten ska omedelbart underrättas om de nya föreskrifterna.

Efter beslut i Kommunfullmäktige ska skyddsområdet läggas in i de olika kommunala beslutsstöden, till exempel i underlag till översiktsplan, i kommunens VA-plan, kommunens GIS-system, räddnings-tjänstens beslutsstöd med flera.

Kommunledningsförvaltningen

Mattias Rossköld, Kommundirektör

Tjänsteskrivelse
Kommunledningsförvaltningen
2022-12-20
KS 2022/00701

Ann-Mari Mäkikangas, Administrativ direktör
Carl-Magnus Billström, handläggare, Kommunjurist

MN § 77

Dnr 2021-4583

Förslag till vattenskyddsområde med föreskrifter för Krönleins vattentäkter

Beslut

Miljönämnden beslutar att till Kommunfullmäktige översända förslag till vattenskyddsområde med föreskrifter för Krönleins vattentäkter. Miljönämnden föreslår Kommunfullmäktige att:

1. skyddsföreskrifter och skyddsområdeskarta enligt beslutsbilaga 2 och 3 fastställs och läggs som bilaga till Halmstad kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.
2. komplettera 5 § Halmstad kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön med uppgift om att fastställt vattenskyddsområde och fastställda skyddsföreskrifter för Krönleins vattentäkter finns i bilaga till de lokala hälsoskyddsföreskrifterna.
3. ge Teknik- och fastighetsnämnden i uppdrag att projektera, uppföra och sköta de skyltar som enligt skyddsområdeskartan krävs för utmärkning av vattenskyddsområdet.
4. besluta om ett tillskott om minst 104 000 kronor till Teknik- och fastighetsnämndens budget för att projektera och uppföra de skyltar som krävs för utmärkning av vattenskyddsområdet.

Ärendet

Enligt åtgärd 3 för kommunerna i Vattenmyndighetens åtgärdsprogram ska kommunen säkerställa ett långsiktigt skydd för den nuvarande och framtida dricksvattenförsörjningen. Kommunen behöver särskilt anordna erforderligt skydd för allmänna och enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³ per dygn. I kristider kan vattenförsörjningen i kommunen behöva förstärkning från enskilda vattentäkter.

Krönleins vattentäkter förslås skyddas med ett skyddsområde i enlighet med figur 1 och med skyddsföreskrifter som innehåller bestämmelser om till exempel hantering av för grundvattnet skadliga ämnen, om jordbruksdriften inom området och om skyltning och utmärkning av området. Bestämmelserna kommer införas i kommunens lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.

Miljönämnden	Sammanträdesdatum 2022-10-31	Sida 13(26)

De flesta inkomna yttranden från myndigheter och kommunala nämnder och bolag är sammanfattningsvis positiva till åtgärden. Inga yttranden inkom från vattentäktägaren eller berörda privata fastighetsägare.

Den kostnad som uppstår för kommunkoncernen är att uppföra och vidmakthålla skyltning av skyddsområdet.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts på bygg- och miljöförvaltningens ärendeberedning 12 oktober 2022 och miljönämndens presidieberedning 17 oktober 2022.

Förslag till beslut

Miljönämnden beslutar att till Kommunfullmäktige översända förslag till vattenskyddsområde med föreskrifter för Krönleins vattentäkter. Miljönämnden föreslår Kommunfullmäktige att:

1. skyddsföreskrifter och skyddsområdeskarta enligt beslutsbilaga 2 och 3 fastställs och läggs som bilaga till Halmstad kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.
2. komplettera 5 § Halmstad kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön med uppgift om att fastställt vattenskyddsområde och fastställda skyddsföreskrifter för Krönleins vattentäkter finns i bilaga till de lokala hälsoskyddsföreskrifterna.
3. ge Teknik- och fastighetsnämnden i uppdrag att projektera, uppföra och sköta de skyltar som enligt skyddsområdeskartan krävs för utmärkning av vattenskyddsområdet.
4. besluta om ett tillskott om minst 104 000 kronor till Teknik- och fastighetsnämndens budget för att projektera och uppföra de skyltar som krävs för utmärkning av vattenskyddsområdet.

Beslutsgång

Miljönämndens beslutar enligt förvaltningens förslag.

Justerandes sign		Utdragsbestyrkande

Tjänsteskrivelse

Bygg- och miljöförvaltningen

Datum för upprättande 2022-10-31

Diarienum: 2021-4583

Ärende MN 2021-4583

Beslutsinstans: Miljönämnden

Ärendets ursprung: Bygg- och miljöförvaltningen

Förslag till vattenskyddsområde med föreskrifter för Krönleins vattentäkter

Bygg- och miljöförvaltningens förslag till beslut

Miljönämnden beslutar att till Kommunfullmäktige översända förslag till vattenskyddsområde med föreskrifter för Krönleins vattentäkter. Miljönämnden föreslår Kommunfullmäktige att:

1. skyddsföreskrifter och skyddsområdeskarta enligt beslutsbilaga 2 och 3 fastställs och läggs som bilaga till Halmstad kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.
2. komplettera 5 § Halmstad kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön med uppgift om att fastställt vattenskyddsområde och fastställda skyddsföreskrifter för Krönleins vattentäkter finns i bilaga till de lokala hälsoskyddsföreskrifterna.
3. ge Teknik- och fastighetsnämnden i uppdrag att projektera, uppföra och sköta de skyltar som enligt skyddsområdeskartan krävs för utmärkning av vattenskyddsområdet.
4. besluta om ett tillskott om minst 104 000 kronor till Teknik- och fastighetsnämndens budget för att projektera och uppföra de skyltar som krävs för utmärkning av vattenskyddsområdet.

Sammanfattning av ärendet

Enligt åtgärd 3 för kommunerna i Vattenmyndighetens åtgärdsprogram ska kommunen säkerställa ett långsiktigt skydd för den nuvarande och framtida dricksvattenförsörjningen. Kommunen behöver särskilt anordna erforderligt skydd för allmänna och enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³ per dygn. I kristider kan vattenförsörjningen i kommunen behöva förstärkning från enskilda vattentäkter.

Krönleins vattentäkter förslås skyddas med ett skyddsområde i enlighet med figur 1 och med skyddsföreskrifter som innehåller bestämmelser om till exempel hantering av för grundvattnet skadliga ämnen, om jordbruksdriften inom området och om skyltning och utmärkning av området. Bestämmelserna kommer införas i kommunens lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.

De flesta inkomna yttranden från myndigheter och kommunala nämnder och bolag är sammanfattningsvis positiva till åtgärden. Inga yttranden inkom från vattentäktägaren eller berörda privata fastighetsägare.

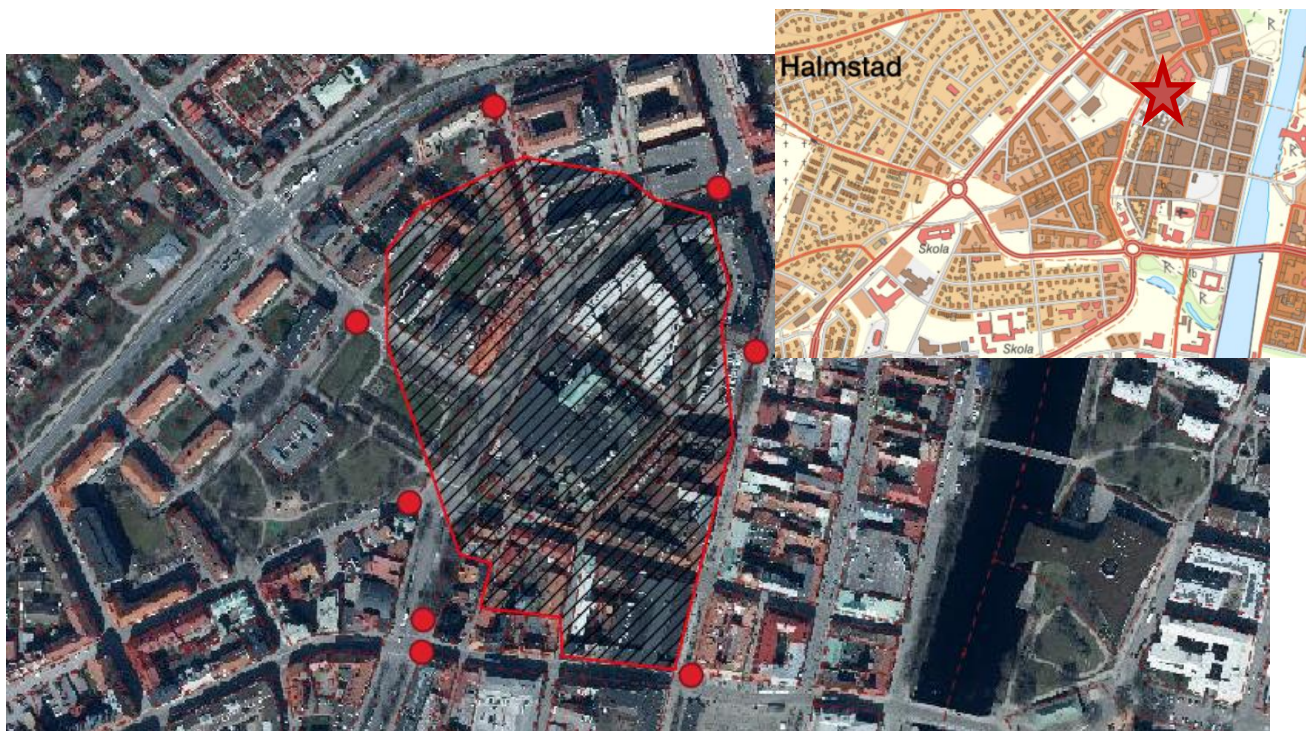
Den kostnad som uppstår för kommunkoncernen är att uppföra och vidmakthålla skyltning av skyddsområdet.

Tjänsteskrivelse

Bygg- och miljöförvaltningen

Datum för upprättande 2022-10-31

Diarienum: 2021-4583

Figur 1: Föreslaget skyddsområde är skrafferat, de röda prickarna är föreslagna skylltlägen

Ärendets beredning

Ärendet har beretts på bygg- och miljöförvaltningens ärendeberedning 12 oktober 2022 och nämndens presidieberedning 17 oktober 2022.

Samråd

Förslag till upprättande av vattenskyddsområde har 13 april 2022 för samråd skickats till sakägare, myndigheter och kommunala instanser.

Genom kungörelse i Hallandsposten och på kommunens webbsida för kungörelser informerades om att förslag var upprättat. Relevanta handlingar publicerades på kommunens webbsidor.

Inom kommunens egen organisation skickades förslaget för yttrande till Byggnadsnämnden, Fastighetsnämnden, Kommunstyrelsen, Räddningsnämnden, Teknik- och fritidsnämnden och till Laholmsbuktens VA AB. Förslag till beslut skickas även för yttrande till Länsstyrelsen och till Trafikverket.

Remisstiden var mellan 13 april 2022 och 15 juni 2022. Vissa av remissinstanserna fick förlängd svarstid, som längst till 20 september 2022. En komplett samrådsredogörelse återfinns i beslutsunderlag 5.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Enligt åtgärd 3 för kommunerna i åtgärdsprogram för vatten 2022-2027, Västerhavets vattendistrikt, ska kommunen säkerställa ett långsiktigt skydd för den nuvarande och framtida dricksvattenförsörjningen. Kommunen behöver särskilt anordna erforderligt skydd för allmänna och enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³ per dygn.

Tjänsteskrivelse

Bygg- och miljöförvaltningen
Datum för upprättande 2022-10-31
Diarienum: 2021-4583

Målet är att minimera risken för att kommuninvånare ska bli utan sitt viktigaste livsmedel, och att i kommunen tillgängligt dricksvatten får ett lämpligt skydd. I kristider kan även den allmänna vattenförsörjningen i kommunen behöva förstärkning från enskilda vattentäkter.

Arbetet är prioriterat i miljönämndens tillsynsplan.

Arbetsmetod

Vald arbetsmetod följer vägledningen ”Skydd av vattentäkter med lokala hälsoskyddsföreskrifter” framtagen år 2010 av Länsstyrelsen Västra Götaland (rapport 2010:61). Arbetet dokumenteras i miljöavdelningens handläggningssystem.

Enligt tillsynsvägledning från Vattenmyndigheten 2022-01-20 omfattas de vattentäkter som producerar dricksvatten för direkt konsumtion och de som använder dricksvatten för beredning av livsmedel. Det är enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³ per dygn som omfattas.

Vid avgränsning av skyddsområde bedöms en uppehållstid för vattnet i skyddsområdet om ett år vara en lämplig utgångspunkt. Praxis vid avgränsning av vattenskyddsområden enligt 7 kap MB för grundvattentäkter är en uppehållstid i mark för grundvattnet om ett år från skyddsområdets yttre gräns till uttagspunkten (HaV vägledning, rapport 2021:4). Därefter anpassas skyddsområdet till fastighetsgränser, vägar och andra naturliga gränser i området för att det ska vara lättare att lokalisera skyddsområdet ute i naturen.

För att beräkna rinntider i lösa jordlager och i berg har de metoder som redovisades i Naturvårdsverkets handbok (2003:6) om vattenskyddsområden använts.

Planbestämmelser och markanvändning

Området där vattentäkterna ligger omfattas av detaljplan 1380K-P546 från 1975. Området ingår i område för riksintresse kulturmiljövård (Halmstad, innerstaden och östra förstaden) i gällande översiktsplan (Framtidsplan 2050). Området finns även med i kommunens Kulturmiljöprogram. Korsningen Skolgatan/Karl XI väg är markerad som en skyfallspunkt i kommunens skyfallskartering.

Förutom Krönleins egen bryggeriverksamhet är det föreslagna skyddsområdet helt dominerat av centrumbebyggelse med flerbostadshus, lokaler för handel och kontor och en större park. Flera trafikerade vägar går igenom området.

Beskrivning av vattentäkterna

Krönleins vattentäkter ägs och drivs av Krönleins Bryggeri AB. Vattentäkterna används vid produktion av livsmedel i form av drycker. Det årliga uttaget omfattade vid full drift cirka 113 000 m³ dricksvatten från två borrade brunnar. Vattenuttaget sker från jordlager på 27 respektive 20 meters djup.

För dricksvattenproduktionen finns en enligt livsmedelslagstiftningen fastställd faroanalys och enligt kontrollprogrammet tas kemisk råvattenanalys minst en gång årligen. Enligt analyserna finns det idag detekterbara halter av bekämpningsmedel och PFAS i vattnet, och nitrathalterna är uppmätta till maximalt 19 respektive 30 mg/l.

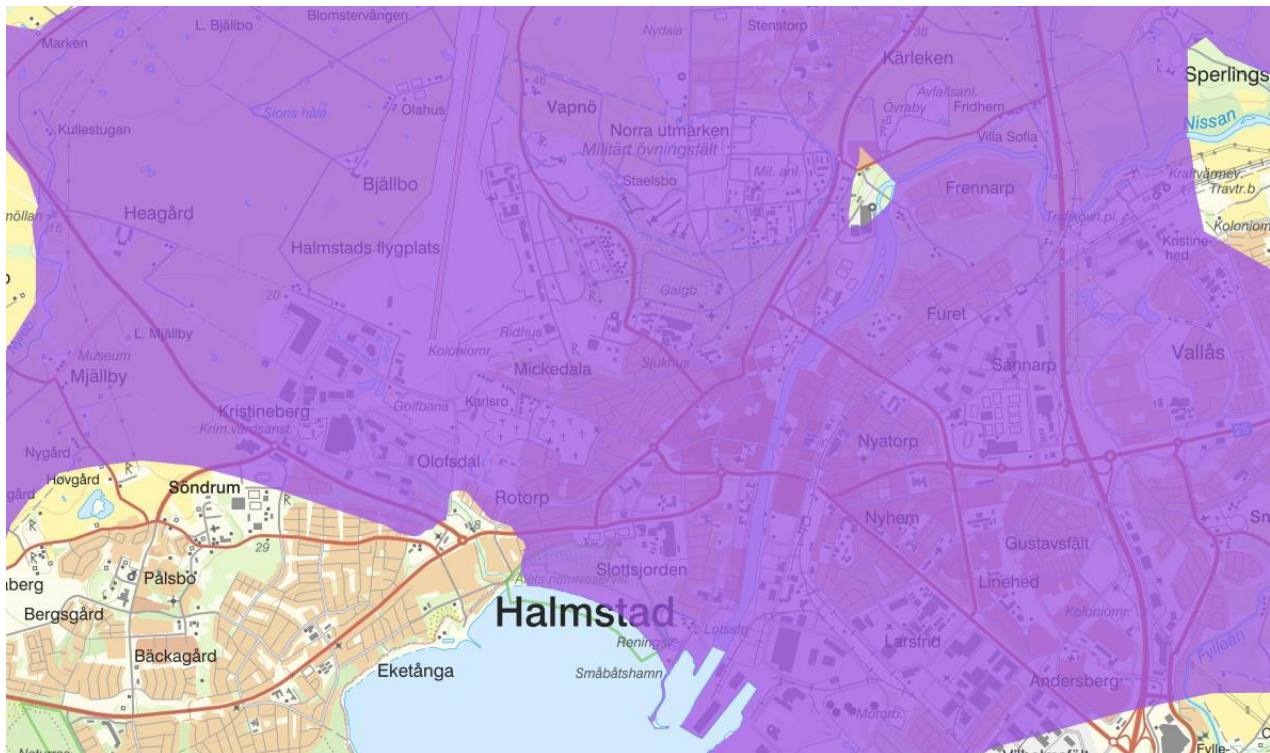
Vattentäkterna ligger inom södra delen av Tylösand-Åled grundvattenförekomst (vattenhållande sand- och grusförekomst).

Tjänsteskrivelse

Bygg- och miljöförvaltningen

Datum för upprättande 2022-10-31

Diarienum: 2021-4583

Figur 2: Grundvattenförekomst från Vattenkartan (VISS)

Analys och förslag

Vattenskyddsområdet delas inte in i olika zoner utan utgör endast ett sammanhållet område.

Utbredningen för det föreslagna vattenskyddsområdet framgår av upprättad skyddsområdeskarta beslutsunderlag 3. Bygg- och miljöförvaltningen bedömer att denna utbredning krävs för att hålla risken för förorening på en låg nivå och för att säkerställa en god kvalitet på vattentäckernas vatten.

Syftet med skyddsföreskrifterna och deras tillämpning är att säkerställa att påverkan eller risk för påverkan på vattentäckernas vatten inte uppstår. Vattnet ska efter normal behandling i vattenverket kunna användas för dricksvattenförsörjning.

Föreslagna skyddsföreskrifter bygger på den riskanalys som utförts för vattentäckerna.

Allmänna föreskrifter om straffbestämmelser, undantag och avgifter finns i de lokala hälsoskyddsföreskrifterna, i vilka skyddsföreskrifterna kommer vara en del.

Bygg- och miljöförvaltningens sammantagna bedömning är att det föreslagna skyddsområdet och de föreslagna skyddsföreskrifterna krävs för att uppfylla vattendirektivets krav om att säkerställa erforderligt skydd för vattentäckernas vatten. Förslaget bedöms vara i överensstämmelse med kraven i 9 kap. 13 § miljöbalken (1998:808) om att inte medföra onödigt tvång för allmänheten eller annan obefogad inskränkning i den enskildes frihet.

Beräkning av skyddsområdets storlek

Skyddsområdets avgränsning beräknas med hjälp av flödestid för grundvattnet till uttagspunkt. Uppehållstiden ett år har bedömts vara en lämplig utgångspunkt.

Skyddsområdets radier beräknas utifrån angiven årsförbrukning för de två vattentäckerna till 100 respektive 120 meter. Beräkningen ger två överlappande cirklar som slås samman till ett område. Lera

Tjänsteskrivelse

Bygg- och miljöförvaltningen

Datum för upprättande 2022-10-31

Diarienum: 2021-4583

är dimensionerande uttagsmaterial, vilket ger en kinematisk porositet om 10%. Beräkningsmodell och förklaringar finns i beslutsunderlag 9.

Skyddsområdets ytterkant läggs framförallt i fastighetsgränser och längs vägar, se beslutsunderlag 3. Skyddsområdet zonindelas ej.

Risker

Som underlag för korrekta och skäliga skyddsföreskrifter för vattenskyddsområdet ska det enligt Havs- och Vattenmyndighetens vägledning (rapport 2021:4) finnas en riskinventering och riskbedömning. Nedan anges de inom det föreslagna skyddsområdet identifierade anläggningarna och verksamheterna som kan utgöra en risk för vattentäkternas vatten.

Pågående industriverksamhet på Krönleins Bryggeri AB

Krönleins tillverkar buteljerat vatten och öl. Produktionen sker inomhus med viss lagring i externa lagerlokaler på området. I verksamheten finns lagring av eldningsolja och andra för grundvattnet skadliga ämnen som kan utgöra en risk för grundvattnet.

På området sker fordonsrörelser med truckar, och flera dagliga transporter till och från verksamheten sker med lastbil. Samtliga ytor som används för fordonsrörelser är asfalterade och större delen av de hårdgjorda ytorna avvattnas via dagvattensystem till det kommunala dagvattennätet. Spillvattnet är anslutet till det kommunala nätet.

Risk finns för utsläpp av till exempel petroleumprodukter från arbetsmaskiner, lastbilar och andra transportfordon vid lastning och lossning på verksamhetsområdet.

Bostadsfastigheter

Inom det föreslagna vattenskyddsområdet finns ett flertal bostadsfastigheter, framförallt flerfamiljshus. Totalt bor det cirka 600 personer inom området. Hela området ligger inom verksamhetsområde för kommunalt spillvatten. Det finns inga uppgifter om att det på någon av fastigheterna finns någon lagring av eldningsolja, minst ett av flerfamiljshusen har en bergvärme-anläggning.

Andra pågående verksamheter inom området

Förutom bostadsfastigheter dominerar området av verksamhetslokaler för försäljning, service och kontor. Det finns inga andra industriverksamheter i området.

Risk finns för utsläpp av till exempel petroleumprodukter från arbetsmaskiner, lastbilar och andra transportfordon vid lastning och lossning vid offentliga och kommersiella verksamheter i området.

Vägar och parkeringar

Flera trafikerade vägar går rakt igenom det föreslagna skyddsområdet. Risk finns för utsläpp av petroleumprodukter eller andra för grundvattnet skadliga ämnen från trafiken på vägarna.

Parkering och uppställning av fordon sker framförallt på hårdgjorda ytor som avvattnas till det kommunala dagvattennätet.

Identifierade förorenade områden

Inom det föreslagna vattenskyddsområdet finns fem olika identifierade potentiellt förorenade områden samt två förorenade områden som är delvis åtgärdade. Risk finns för läckage till grundvattnet av skadliga ämnen från något av de identifierade förorenade områdena, framförallt vid schaktning eller grävning som påverkar föroreningen.

Det kommunala avloppssystemet

Hela det föreslagna vattenskyddsområdet ligger inom verksamhetsområde för kommunalt spillvatten. Läckage från avloppssystemet kan kontaminera grundvattnet med bakterier eller näring (nitrat).

Tjänsteskrivelse

Bygg- och miljöförvaltningen
Datum för upprättande 2022-10-31
Diarienum: 2021-4583

Skötsel av parker

Inom området finns både kommunala och enskilda grönytor. Gödsling och användning av kemiska bekämpningsmedel skulle kunna påverka vattentäktens vatten negativt. Användning av kvävehaltiga gödselmedel skulle kunna påverka nitrathalten i grundvattnet. Tillförsel av naturgödsblad torv bedöms inte utgöra en risk för grundvattnet då risken för näringsläckage från torven är minimal.

Samrådsredogörelse

Totalt inkom sex yttranden, Inga yttranden inkom från vattentäktens ägare eller berörda privata fastighetsägare. En komplett samrådsredogörelse återfinns i beslutsunderlag 5.

Kommunstyrelsen (KS) har i samband med fördjupad översiktsplan angett att Krönleins pågående verksamhet innebär viss risk och störning av boendemiljön. Om verksamheten flyttas ut från stadskärnan skulle området kunna omvandlas till kontor eller icke störande verksamheter. KS frågar vad som då händer med vattentäkten.

Laholmsbukten VA AB (LBVA) anser att vissa formuleringar om det kommunala avloppssystemet är alldeles för generella och att de behöver förtydligas.

Sammanfattande svar på inkomna yttranden

Om vattentäkten inte längre används för uttag av dricksvatten finns inte längre skyldighet för kommunen att bibehålla ett inrättat vattenskyddsområde.

Bygg- och miljöförvaltningen bedömer att inkomna yttranden inte föranleder någon principiell ändring av förslag till skyddsområde och skyddsföreskrifter. Formulering av skyddsåtgärd för det kommunala avloppsnätet förtydligas i enlighet med LBVAs yttrande.

Skyddsföreskrifter och motivering

Bygg- och miljöförvaltningen bedömer att förslag till skyddsföreskrifter enligt beslutsbilaga 2 krävs för att hålla risken för förorening på en låg nivå och för att säkerställa en god kvalitet på vattentäktens vatten. Eventuella inskränkningar för berörda sakägare är befogade och bedöms vara skäligen i enlighet med bestämmelserna i 2 kap. 7 § miljöbalken.

Förslag till skyddsföreskrifter har utarbetats med stöd av Havs- och vattenmyndighetens vägledning om inrättande och förvaltning av vattenskyddsområden (rapport 2021:4). Skyddsföreskrift som berör lagring av petroleumprodukter följer bestämmelserna i Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2021:10) om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor.

Förslagna skyddsföreskrifter bygger på den riskanalys som utförts för vattentäkterna och bedöms vara i överensstämmelse med kraven i 9 kap. 13 § miljöbalken om att inte medföra onödigt tvång för allmänheten eller annan obefogad inskränkning i den enskildes frihet.

Sekundärt skydd för befintlig lagring av för grundvattnet skadliga ämnen

Enligt bestämmelser i Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2021:10) om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor, ska rörledningar och befintliga ovanjordiska cisterner vara försedda med sekundärt skydd senast fem år efter det att beslut om vattenskyddsområde vunnit laga kraft. Befintliga underjordiska cisterner ska ha sekundärt skydd senast 2036-12-31. Lösa behållare som är större än 1 m³ ska ha sekundärt skydd senast 1 januari 2023, ett år efter det att NFS 2021:10 trädde i kraft. Anmälningsskyldighet och krav på sekundärt skydd gäller ej för cisterner med anslutna rörledningar samt lösa behållare i pannrum eller motsvarande i bostadshus och som är under regelbunden uppsikt, om inte tillsynsmyndigheten beslutar annat.

Skyddsföreskriften om hantering av för grundvattnet skadliga ämnen ska kompletteras med; ”Befintliga ovanjordiska cisterner och samtliga anslutna rörledningar ska vara försedda med sekundärt skydd senast

Tjänsteskrivelse

Bygg- och miljöförvaltningen
Datum för upprättande 2022-10-31
Diarienum: 2021-4583

fem år efter det att dessa föreskrifter vunnit laga kraft. Befintliga underjordiska cisterner ska vara försedda med sekundärt skydd senast 2036-12-31.” och ”Annan yrkesmässig lagring än i cisterner av för grundvattnet skadliga ämnen ska ske invallat. En invallning av flera behållare ska rymma den största behållarens volym plus minst tio procent av övriga behållares totala volym. Befintlig lagring ska vara invallad senast ett år efter det att dessa föreskrifter vunnit laga kraft.”

Anmälningsskyldighet och krav på sekundärt skydd ska ej gälla för oljetankar och anslutna rörledningar inomhus för bostadsuppvärmning och inte heller för drivmedel i fordons och arbetsmaskiners bränsletankar.

Förbud för nya markförlagda förvaringstankar

Läckage av petroleumprodukter eller andra för grundvattnet skadliga ämnen kan helt slå ut en vattentäkt. En viktig åtgärd vid lagring av sådana ämnen är att fortlöpande kunna inspektera lagringstankar exteriórt för att säkerställa så att läckage ej sker. En markförlagd förvaringstank går ej att granska exteriórt, varvid skäl finns att ej tillåta nyanläggning av sådan i skyddsområdet.

Skyddsföreskriften om hantering av för grundvattnet skadliga ämnen ska kompletteras med; ”Nyanläggning av förvaringstank i mark är förbjuden.”

Arbeten på det kommunala avloppssystemet

Läckande avloppssystem kan vara en källa till kontaminering av grundvattnet med bakterier eller näring (nitrat). Miljönämnden är tillsynsmyndighet för det kommunala avloppssystemet. Med dokumenterade skötsel- och underhållsplaner som grund, för de delar av avloppssystemen som berör skyddsområdet, kan miljönämnden säkerställa att risken för påverkan på vattentäktens vatten minimeras. Med samma mål bör även större arbeten på avloppssystemet anmälas i förväg till miljönämnden.

Skyddsföreskriften ska formuleras; ”Nyanläggning eller större ändring av det kommunala avloppssystemet i området får ske först efter anmälan till miljönämnden. Avloppsledningar ska vara täta. Utformning av skötsel- och kontrollplaner för det kommunala avloppssystemet i området bestäms i samband med miljönämndens ordinarie tillsyn”.

Schaktning som berör markförorening

Det finns i 10 kapitlet miljöbalken endast krav på anmälan vid avhjälpandeåtgärd för en markförorening. Då en verksamhetsutövare genomför till exempel ledningsdragnings genom ett förorenat område behöver denne inte anmäla åtgärden till tillsynsmyndigheten. Alla schaktnings- eller grävningsarbeten som berör en markförorening skulle kunna medföra förändring i markvattnets rörelser och läge och därmed kanske öka risken för att föroreningen når en näraliggande vattentäkt. Skäl finns att schaktning och grävning som berör identifierad markförorening får utföras först efter anmälan till miljönämnden. Nämnden kan då besluta om eventuell reglering av arbetet.

Skyddsföreskriften ska formuleras; ”Schaktningsarbeten, till exempel i samband med vägarbete, vägbygge eller annan byggnation, får ske först efter anmälan till miljönämnden. Markarbeten som kan beröra inom skyddsområdet identifierad markförorening får utföras först efter anmälan till miljönämnden.”

Relevant lagstiftning

Grundläggande krav om skydd för dricksvattentäkter finns i artikel 7 i EU:s vattendirektiv (2000/60/EG).

Det specifika kravet om att säkerställa ett långsiktigt skydd för nuvarande och framtida dricksvattenförsörjning finns i åtgärd 3 för kommunerna i åtgärdsprogram för vatten 2022-2027, Västerhavets vattendistrikt (sida 167). Kommunen behöver särskilt anordna erforderligt skydd för allmänna och enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäkternas uttag är mer än 10 m³ per dygn. Denna bestämmelse följer direkt på vattendirektivets artikel 7.

Tjänsteskrivelse

Bygg- och miljöförvaltningen
Datum för upprättande 2022-10-31
Diarienum: 2021-4583

Kommunen får med stöd av 40 § förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd meddela föreskrifter bland annat om skydd för ytvattentäkter och enskilda grundvattentäkter. Det formella skyddet av vattentäkterna ska alltså infogas i kommunens lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön antagen av Kommunfullmäktige 1984-02-23 (KF § 60/1984).

Enligt bestämmelser i 9 kapitlet 13 § miljöbalken (1998:808) får kommunala föreskrifter till skydd mot olägenheter för människors hälsa inte medföra onödigt tvång för allmänheten eller annan obefogad inskränkning i den enskildes frihet. Eventuella inskränkningar för enskilda eller verksamheter ska införas endast i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning ska enligt 2 kapitlet 7 § miljöbalken särskild hänsyn tas till nyttan av skyddsåtgärder jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder.

När vattenskyddsområden införs med stöd av 7 kapitlet miljöbalken finns det möjlighet enligt 32 kapitlet miljöbalken att få ekonomisk ersättning för de inskränkningar i pågående verksamhet som skyddsåtgärderna medför. Det finns inte samma möjlighet till ersättning för de inskränkningar i pågående verksamhet som skyddsåtgärderna medför enligt 9 kapitlet miljöbalken och förordning 1998:899 medför. Det betyder att de skyddsåtgärderna som införs för vattentäkterna i detta beslut inte kan vara lika ingripande som om skyddet hade baserats på 7 kapitlet miljöbalken.

Miljönämnden har i egenskap av tillsynsmyndighet och med stöd av bestämmelser i 26 kapitlet i miljöbalken tillträde till en verksamhet som kan påverka människors hälsa eller miljön, och utövar alltså tillsyn över det föreslagna vattenskyddsområdet och verksamheter inom detsamma.

Hållbarhetsanalys

Dricksvatten är vårt viktigaste livsmedel, och att skydda det för nuvarande och kommande generationer är en prioriterad uppgift.

Förvaltningen bedömer att det inte krävs någon fördjupad hållbarhetsanalys.

Sammanfattande om social hållbarhet

En trygg och säker dricksvattenförsörjning är fundamental för samhällets funktion och därmed för den sociala hållbarheten.

Sammanfattande om miljömässig hållbarhet

Miljömässig hållbarhet är miljölagstiftningens främsta mål. Förslaget skydd för berörda vattentäkter syftar till att minska risken för negativa påverkan på vattentäkterna från mänsklig aktivitet.

Sammanfattande om ekonomisk hållbarhet

En tydlig och genomtänkt reglering av skyddet av våra dricksvattentillgångar minimerar risken för ekonomiska belastningar på samhället för att klara dricksvattenförsörjningen.

Konsekvenser av förslaget

Boende och verksamma inom det föreslagna vattenskyddsområdet kan komma att behöva anmäla till miljönämnden innan de utför vissa åtgärder. Miljönämnden har genom bestämmelser i 10 § de lokala hälsoskyddsåtgärderna rätt att ta ut avgift för handläggningen.

Förslaget innebär en kostnad för kommunkoncernen för att uppföra skyltar vid vattenskyddsområdet, och för framtida skötsel och underhåll för dessa skyltar. Totalt bedöms det behövas åtta små skyltar vid infart i området, och åtta små skyltar vid utfart. Baserat på underlag från LBVA är den uppskattade kostnaden ca 104 000 kronor för att uppföra skyltarna, per styck 10 000 kronor för de små infartsskyltarna och 3000 kronor för de små utfartsskyltarna.

Uppdrag att uppföra och drifva skyltarna bör lämnas till Teknik- och fritidsnämnden (TFN) då de enligt gällande reglemente ansvarar för sådana frågor. Medel för detta bör tillföras TFNs budget.

Tjänsteskrivelse

Bygg- och miljöförvaltningen

Datum för upprättande 2022-10-31

Diariennr: 2021-4583

Bygg- och miljöförvaltningen bedömer inte att det blir några negativa juridiska eller organisatoriska konsekvenser för kommunkoncernen.

Barnperspektivet

Bygg- och miljöförvaltningen bedömer att barnperspektivet inte påverkas i detta ärende.

Beslutsunderlag

1. Tjänsteskrivelse daterad 2022-10-17
2. Förslag till vattenskyddsföreskrifter
3. Karta över förslag till vattenskyddsområde
4. Riskbedömning och riskanalys för vattentäkterna
5. Samrådsredogörelse
6. Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG av den 23 oktober 2000 om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på vattenpolitikens område (vattendirektivet, [länk](#))
7. Åtgärdsprogram för vatten 2022-2027, Västerhavets vattendistrikt ([länk](#))
8. Halmstad kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön (KF § 60/1984, [länk](#))
9. Skydd av vattentäkter med lokala hälsoskydds-föreskrifter. En vägledning från Länsstyrelsen Västra Götaland (rapport 2010:61, [länk](#))
10. Vägledning om inrättande och förvaltning av vattenskydds-områden, Havs- och Vattenmyndigheten (rapport 2021:4, [länk](#))

Information om beslutet

Nämndens beslut tillsammans med beslutsunderlag 1-5 skickas till Kommunstyrelsen för handläggning.

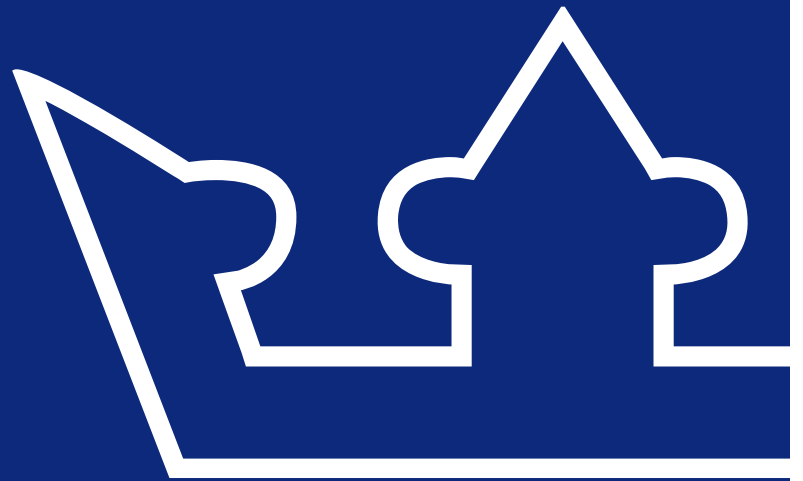
Kommunfullmäktiges beslut ska kungöras i enlighet med bestämmelserna i 43 och 44 §§ förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd samt enligt 8 kapitlet 13 § kommunallagen (2017:725). Länsstyrelsen och Lantmäterimyndigheten ska omedelbart underrättas om de nya föreskrifterna.

Efter beslut i Kommunfullmäktige ska skyddsområdet läggas in i de olika kommunala beslutsstöden, till exempel i underlag till översiktsplan, i kommunens VA-plan, kommunens GIS-system, räddningstjänstens beslutsstöd med flera.

Bygg- och miljöförvaltningen

██████████ förvaltningschef

██████████ miljöinspektör

Vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Krönleins vattentäcker

Kommunfullmäktige
2022-XX-XX, KF § XX
Gäller från 2023-XX-XX

Skyddsområde och skyddsföreskrifter

Dessa skyddsföreskrifter är en del av Halmstad kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.

Vattenskyddsområdets utbredning framgår av bilagd karta. Skyddsföreskrifterna gäller inom det på kartan angivna skyddsområdet. Där skyddsområdesgränsen på kartan sammanfaller med en väg ska vägområdet anses tillhöra skyddsområdet.

Syftet med skyddsföreskrifterna och deras tillämpning är att säkerställa att påverkan eller risk för påverkan på vattentäktens vatten inte uppstår. Vattnet ska efter normal behandling i vattenverket kunna användas för dricksvattenförsörjning.

Med yrkesmässig verksamhet menas en verksamhet som har viss omfattning och varaktighet samt ett objektivt fastställbart vinstsyfte och att den är av självständig karaktär.

Med ”miljönämnden” menas i dessa föreskrifter den nämnd som i Halmstads kommun är utpekad att ansvara för tillsyn och prövning av miljöbalkens bestämmelser.

Regler om straffbestämmelser, undantag och avgifter finns i 8-10 §§ Halmstad kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.

§ 1. Hantering av för grundvattnet skadliga ämnen

Annan hantering än transport av mer än 150 liter av för grundvattnet skadliga ämnen såsom petroleumprodukter, impregneringsmedel, lösningsmedel eller andra hälsoskadliga eller miljöfarliga kemiska produkter får endast ske efter anmälan till miljönämnden. Befintlig lagring ska anmälas till miljönämnden senast sex månader efter det att dessa föreskrifter vunnit laga kraft.

Nya cisterner för petroleumprodukter eller andra för grundvattnet skadliga ämnen som installeras och rörledningar till dessa cisterner ska ha sekundärt skydd. En invallning ska rymma hela cisternens volym. Befintliga ovanjordiska cisterner och samtliga anslutna rörledningar ska vara försedda med sekundärt skydd senast fem år efter det att dessa föreskrifter vunnit laga kraft. Befintliga cisterner i mark ska vara försedda med sekundärt skydd senast 2036-12-31.

Anmälningsplikt och krav på sekundärt skydd gäller ej för oljetankar och anslutna rörledningar inomhus för bostadsuppvärmning och inte heller för drivmedel i fordons och arbetsmaskiners bränsletankar.

Nyanläggning av förvaringstank i mark av för grundvattnet skadliga ämnen är förbjuden.

Yrkesmässig lagring av för grundvattnet skadliga ämnen i andra behållare än cisterner ska ske invallat. En invallning av flera behållare ska rymma den största behållarens volym plus minst tio procent av övriga behållares totala volym. Befintlig lagring ska vara invallad senast ett år efter det att dessa föreskrifter vunnit laga kraft.

§ 2. Fordon och fordonsparkering

Tvätt med avfettningsmedel av motorfordon, maskiner eller liknande på sådan plats där tvättvattnet kan infiltrera i marken är förbjuden.

Nyanläggning av fordonsparkering inom skyddsområdet får ske först efter anmälan till miljönämnden.

§ 3. Skötsel av parker och grönytor

Yrkesmässig hantering av gödsel och av kemiska bekämpningsmedel får ske först efter anmälan till miljönämnden. Transport av gödsel och kemiska bekämpningsmedel i eller genom området får ske utan anmälan.

§ 4. Avlopp, avfall och väghållning

Nyanläggning eller större ändring av det kommunala avloppssystemet i området får ske först efter anmälan till miljönämnden. Utformning av skötsel- och kontrollplaner för det kommunala avloppssystemet i området bestäms i samband med miljönämndens ordinarie tillsyn. Avloppsledningar ska vara täta.

Upplag av avfall eller förorenade massor är förbjudet inom vattenskyddsområdet.

Annan hantering än transport och användning av asfalt, oljegrus eller vägsalt får inte förekomma. Vägsalt ska endast användas när behov föreligger för halkbekämpning eller dammbekämpning.

§ 5. Schaktning

Schaktningsarbeten, till exempel i samband med vägarbete, vägbygge eller annan byggnation, får ske först efter anmälan till miljönämnden. Markarbeten som kan beröra inom skyddsområdet identifierad markförorening får utföras först efter anmälan till miljönämnden.

§ 6. Berg- och jordvärme

Befintliga berg- eller jordvärmeanläggningar som tidigare inte anmälts till miljönämnden ska senast sex månader efter det att dessa föreskrifter vunnit laga kraft anmälas till miljönämnden.

§ 7. Skyltning och utmärkning

Där petroleumprodukter eller andra för vattnet skadliga ämnen lagras ska det finnas skylt som upplyser om vattenskyddsområdet. Skylt ska monteras vid påfyllningsställe för fasta cisterner.

Teknik- och fritidsnämnden ansvarar för att det sätts upp skyltar som utmärker vattenskyddsområdet där väg passerar gräns till skyddsområdet.

§ 8. Anmälningsplikt vid olycka

Olyckshändelse, spill, eller läckage som utgör risk för grundvattenförorening ska omgående anmälas till räddningstjänsten via telefon 112 av den som orsakat eller fått kännedom om tillbudet. Anmälan ska också göras till miljönämnden via kommunens växel, telefon 035-13 70 00.

Bilaga

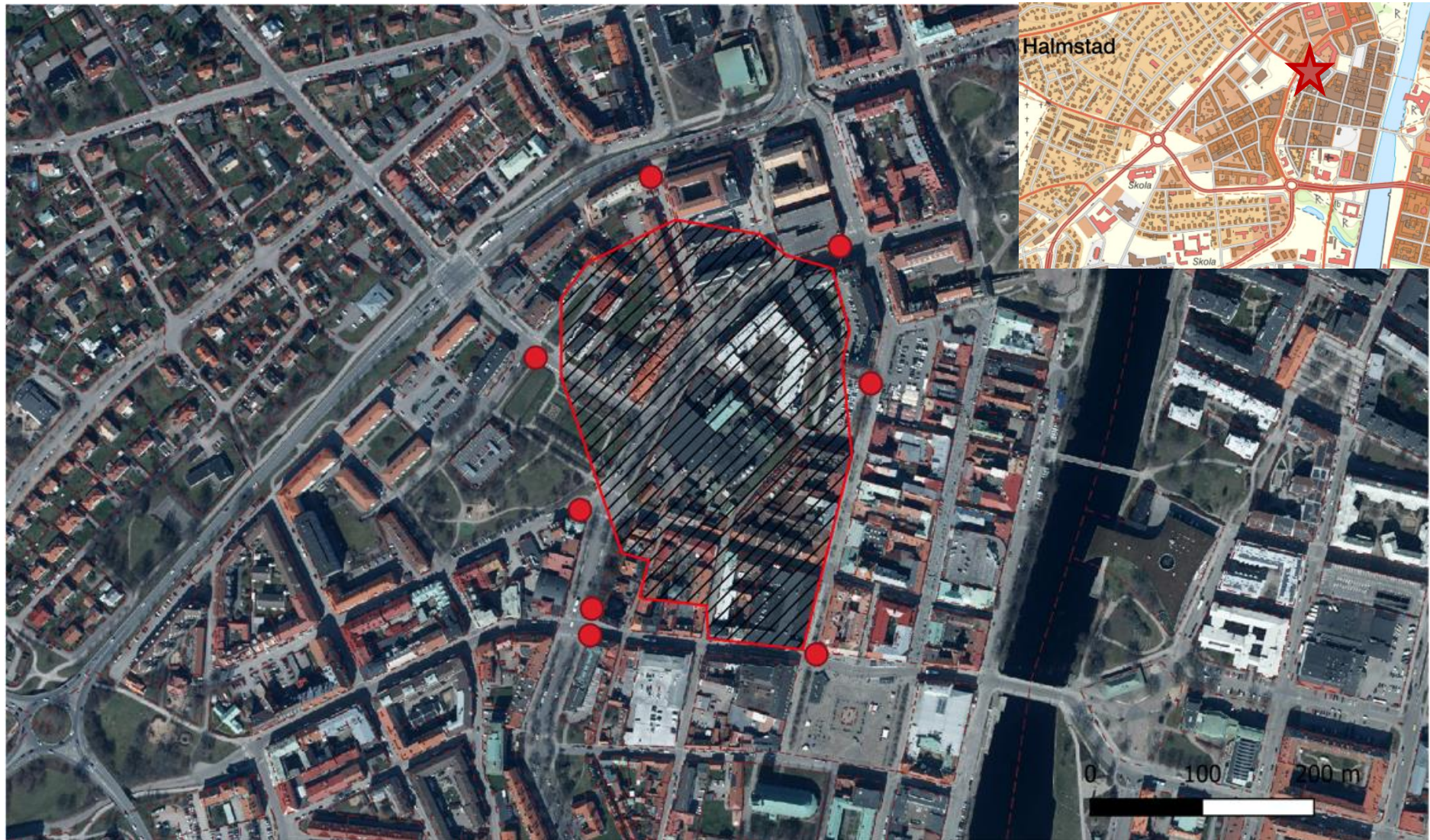
1. Karta över vattenskyddsområdet

Vattenskyddsområde

Krönleins vattentäkter – Västre Kavaljeren 14

KF § XX/2022

Gäller från 2023-XX-XX

Vattenskyddsområdet är skrafferat, de röda prickarna är föreslagna skyltlägen. Skyddsområdet är ej zonindelad

skala 1:5000

(copyright Halmstads kommun)

Dnr: 2021-4583

Datum

Handläggare: XXXXXXXXXX

2022-09-19

bilaga 2

Riskbedömning och riskanalys – Krönleins vattentäkter

Kompletterad efter samråd med riskpunkt 11

Konsekvens

Påverkansgrad	Värde	Definition
Förödande eller mycket allvarlig	9-10	Förödande för verksamheten, så stor skada att verksamheten inte fungerar
Allvarlig	6-8	Allvarlig och långvarig störning i verksamheten
Besvärande	3-5	Störningar i verksamheten
Lindrig	1-2	Mindre störningar i verksamheten

Sannolikhet

Sannolikhetsgrad	Värde	Definition
Stor	9-10	Mycket troligt att det inträffar, bara en tidsfråga när
Viss	6-8	Troligt att det inträffar
Liten	3-5	Mindre troligt att det inträffar
Mycket liten	1-2	Det är inte troligt att det inträffar

Riskmatris

Konsekvens

Förödande	10										
Mycket allvarlig	9										
Allvarlig	8										
Allvarlig	7										
Allvarlig	6										
Besvärande	5										
Besvärande	4										
Besvärande	3										
Lindrig	2										
Lindrig	1										
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Mycket liten	Liten	Viss	Stor

Sannolikhet

Risklista – Krönleins

RISKBEDÖMNING					RISKBEHANDLING			
Riskidentifiering		Riskanalys			Riskutv			
Risk nr Risk	Beskrivning	Befintligt skydd	K	S	Behandlas vidare?	Åtgärder	K	S
1. Utsläpp av eldningsolja från egen befintlig lagring Andra verksamheter inom området kan ha lagring av petroleum	Eldningsolja lagras utomhus i plåtcistern utan sekundärt skydd. Cisternen är i en container Underjordiska cisterner på området är tagna ur drift, är de rengjorda? Andra verksamheters lagring okänd	Påkörnings- och väderskydd genom att cisternen är i en container	8	2	Ja	Skyld vid påfyllningen Cisternen som är i drift är under kontroll. Granskas vid ordinarie miljötillsyn och vid återkommande kontroll enligt gällande föreskrifter (MSBFS 2018:3) De underjordiska cisternerna behöver granskas särskilt vid tillsyn Anmälningsskyldighet för yrkesmässig hantering av för grundvattnet skadliga ämnen såsom t.ex. petroleumprodukter (ej för enbart transport)	8	2
2. Utsläpp av kemikalier från egen befintlig lagring Andra verksamheter inom området kan ha lagring av kemikalier	Extrakt och rengöringsmedel lagras i förråd inomhus Andra verksamheters lagring okänd	Förvaringen ska enligt gällande miljötillstånd ske ”så att läckage inte kan tillföras mark eller avloppsledningar”	6	2	Ja	Lagringen granskas vid ordinarie miljötillsyn	6	2
3. Utsläpp av petroleumprodukter från parkerade fordon	Parkering av bilar på det egna verksamhetsområdet och på privata och offentliga parkeringar i staden	Visst skydd. Parkering sker i huvudsak på asfaltsytor med dagvattenbrunn som leds till det kommunala dagvattensystemet	6	4	Ja	Återkommande granskning av egna parkeringsytor för att identifiera utsläpp BMF utföra miljötillsyn av de kommunala dagvattensystemen funktion. Utsläpp som når systemet ska ledas utanför skyddsområdet Skytning av området Information om skyddsområdet läggs in i Räddningstjänstens GIS	6	3

4. Utsläpp av petroleumprodukter från uppställda fordon	Uppställning av arbetsmaskiner, lastbilar och andra transportfordon, både på det egna verksamhetsområdet. Lastning och lossning vid andra offentliga och kommersiella verksamheter i området	Visst skydd. Uppställning. Lastning och lossning sker i huvudsak på asfaltsytor med dagvattenbrunn som leds till det kommunala dagvattensystemet	6	4	Ja	Större fokus på kontroll av lastbilar och arbetsmaskiner inom det egna verksamhetsområdet när det gäller risk för läckage. BMF utföra miljötillsyn av de kommunala dagvattensystemen funktion. Utsläpp som når systemet ska ledas utanför skyddsområdet Skyltning av området Information om skyddsområdet läggs in i Räddningstjänstens GIS	6	3
5. Utsläpp av gödsel och näringsämnen som kan nå grundvattnet	Gödning av de privata och offentliga parkytorna inom området? Nitrathalt i vattnet?	Eventuell gödning berör endast en liten del av området, och bör vara av måttlig omfattning	5	3	Ja	Anmälningsskyldighet för yrkesmässig hantering av gödsel inom skyddsområdet (ej för enbart transport)?	5	3
6. Utsläpp av petroleumprodukter eller andra för grundvattnet skadliga ämnen från trafik på passerande vägar	Omfattande trafik på allmänna vägar inom området. Risk för utsläpp vid olycka	Utsläpp vid olycka på asfaltsytor leds via dagvattenbrunn till det kommunala dagvattensystemet	8	2	Ja	Skyltning vid vägen av skyddsområdet BMF utföra miljötillsyn av de kommunala dagvattensystemen funktion. Utsläpp som når systemet ska ledas utanför skyddsområdet Information om skyddsområdet läggs in i Räddningstjänstens GIS	8	2
7. Utsläpp från det befintliga kommunala avloppssystemet	Inom området finns många fastigheter med privatboenden och tjänste- och affärsverksamhet	Allt ligger inom verksamhetsområde för kommunalt spillvatten BMF har återkommande tillsyn på det kommunala avloppssystemet.	6	4	Ja	Skötsel- och kontrollplaner för avloppsledningsnätet ska kunna redovisas för tillsynsmyndigheten Krav på återkommande statusbedömning för avloppssystemets funktion och skick	6	3
8. Utsläpp från befintlig eldningsoljauppvärmning enskild uppvärmning, eller från enskilda cisterner som är tagna ur drift	Finns det oljeuppvärmning av privata fastigheter inom området?	Återkommande kontroll av oljecisternerna enligt gällande föreskrift	7	3	Ja	Skylt vid påfyllning BMF göra tillsyn på berörda cisterner, bland annat via sökningar i det egna arkivet	7	3

9. Läckage till grundvattnet av skadliga ämnen från något av de identifierade förorenade områdena som ligger inom det föreslagna vattenskyddsområdet	Inom det förslagna vattenskyddsområdet finns det fem olika identifierade potentiellt förorenade områden samt två förorenade områden som är delvis åtgärdade	Så länge som samtliga förorenade områden inte är utredda är deras påverkan på grundvattnet oklar	8	6	Ja	BMF prioriterar utredning av berörda förorenade områden. Innan utredning är gjord är sannolikheten för påverkan okänd	8	4
10. Utsläpp från befintliga energibrunnar i området	Minst ett flerfamiljshus i området värms upp via egna bergvärmeborror	Egenkontroll på resp. anläggning i enlighet med gällande föreläggande Nyanläggning kräver anmälan	6	3	Ja	BMF göra tillsyn av anläggningarna Anmälningsplikt för befintliga anläggningar	6	2
11. Påverkan från inläckande ytvatten vid skyfall Komplettering efter samråd	Enligt kommunens skyfalls-kartering ligger vattentäkterna i en lågpunkt och vid skyfall kan nedsmutsat ytvatten ansamlas i omedelbar närhet till borrorna.	Vattentäkterna har skalskydd som skyddar vattentäkterna från inträngande ytvatten. Uttagspunkten är skyddad genom mäktiga lerlager (två lager om 8,5 + ca 2 meter)	8	3	Nej	Risk för kontaminering är liten, och får hanteras av Räddningstjänst i samband med akut läge.	8	3
12.								

Åtgärdslista – Krönleins vattentäcker

Denna åtgärdslista ska ligga till grund för beslut om skyddsföreskrifter

Åtg. nr	Åtgärd	Hanterar risk nr	Påverkan på allmänna eller enskilda intressen 1)	Bedömning om skälighet 2)	Uppföljning
1.	Anmälningsskyldighet för lagring av petroleumprodukter och andra för grundvattnet skadliga ämnen i större mängd än 150 liter. Befintlig lagring ska anmälas senast sex månader efter det att föreskrifterna vunnit laga kraft. Anmälningsskyldigheten gäller ej för drivmedel i fordon, arbetsmaskiner eller liknande.	1, 2, 8	Ja	Skäligt. Begränsad arbetsinsats och kostnad för berörd	
2.	Nya cisterner för petroleumprodukter eller andra för grundvattnet skadliga ämnen som installeras och anslutningsrör till dessa cisterner ska ha sekundärt skydd. En invallning ska rymma hela cisternens volym. Befintliga cisterner och anslutningsrör ska vara försedda med sekundärt skydd senast fem år efter det att föreskrifterna vunnit laga kraft.	1, 2, 8	Ja. Högre kostnad med sekundärt skydd och invallning	Skäligt. Krav på sekundärt skydd med hänvisning till generella föreskrifter i SNFS 2021:10	
3.	Annan lagring än i cisterner av för grundvattnet skadliga ämnen ska ske invallat. En invallning av flera behållare ska rymma den största behållarens volym plus tio procent av övriga behållares totala volym. Befintlig lagring ska vara invallad senast ett år efter det att föreskrifterna vunnit laga kraft.	1, 2	Ja. Högre kostnad med invallning	Se ovan	
4.	Anmälningsskyldighet för nyanläggning av fordonsparkering	3	Nej	Skäligt. Begränsad arbetsinsats och kostnad för berörd	
5.	Anmälningsskyldighet för lagring och spridning av gödsel och bekämpningsmedel	5	Ja	Skäligt. Innebär redovisning av vilka mängder gödsel resp bekämpningsmedel som används	
6.	Anmälningsskyldighet för nyanläggning eller större ändring av det kommunala avloppssystemet i området	7	Ja	Skäligt. Begränsad arbetsinsats och kostnad för berörd	
7.	Skötsel- och kontrollplaner för det kommunala avloppssystemet ska tas fram	7	Ja	Skäligt. Ett förtydligande av verksamhetsutövarens krav på egenkontroll	
8.	BMF gör inventering och tillsyn av befintliga enskilda oljecisterner i området	8	Ja	Skäligt. Enkel tillsyn som inte kommer upp i debiterbar tid	

Åtg. nr	Åtgärd	Hanterar risk nr	Påverkan på allmänna eller enskilda intressen 1)	Bedömning om skälighet 2)	Uppföljning
9.	Där petroleumprodukter eller andra för vattnet skadliga ämnen lagras eller hanteras ska det finnas skylt som upplyser om vattenskyddsområdet.	1, 2, 8	Nej	Skäligt. Begränsad arbetsinsats och kostnad	
10.	Anmälningsskyldighet för schaktning eller andra åtgärder inom ett förorenat område	9	Ja	Skäligt. Begränsad arbetsinsats och kostnad	
11.	BMF utför utredning av befintliga identifierade förorenade områden	9	Nej	Skäligt. Tid för utredning finns i ordinarie tillsynsplan, berörda områden prioriteras	
12.	Befintliga energibrunnar ska anmälas senast sex månader efter det att föreskrifterna vunnit laga kraft.	10	Ja	Skäligt. Begränsad arbetsinsats och kostnad För att fånga upp anläggningar som inte anmälts enligt 17 § FMH	
13.	Kommunstyrelsen ansvarar för att det sätts upp skyltar som utmärker vattenskyddsområdet där väg passerar gräns till skyddsområdet	Alla	Nej	---	

- 1) Enligt bestämmelser i 9 kap. 13 § miljöbalken (1998:808) får kommunala föreskrifter som meddelas till skydd mot olägenheter för människors hälsa inte medföra onödigt tvång för allmänheten eller annan obefogad inskränkning i den enskildes frihet.
- 2) Eventuella inskränkningar för enskilda eller verksamheter ska införas endast i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning ska särskild hänsyn tas till nyttan av skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder (2 kap. 7 § miljöbalken).

Samrådsredogörelse för förslag till upprättande av skyddsområde och skyddsföreskrifter för Krönleins vattentäkter

Samrådsförfarande

Förslag till beslut om upprättande av vattenskyddsområde för Krönleins vattentäkter i Halmstads tätort har 13 april 2022 för samråd skickats till sakägare, myndigheter och kommunala instanser. Sändlista finns i bilaga 1.

Samrådsunderlaget omfattar syftet med det långsiktiga skyddet, avgränsning av skyddsområdet, förslag på skyddsföreskrifter och förvaltningens motivering och underlag till de föreslagna skyddsföreskrifterna. Sista dag för att lämna synpunkter var 15 juni 2022. Några av de som är berörda av samrådet har begärt och fått förlängd svarstid. Inga allmänna samrådsmöten har hållits.

Inkomna yttranden

De synpunkter som har inkommit under remisstiden sammanfattas nedan tillsammans med bygg- och miljöförvaltningens svar. Yttrandena i sin helhet finns i förvaltningens ärendehanteringssystem och kan begäras ut såsom offentlig handling.

Totalt inkom sex yttranden. Inga yttranden inkom från vattentäcksägaren eller berörda privata fastighetsägare.

Yttranden från myndigheter

Länsstyrelsen i Hallands län

Länsstyrelsen anser att begreppet ”medgivan” som används i vissa skyddsföreskrifter är otydligt och att istället begreppet anmälan bör användas. I övrigt lämnas inga synpunkter.

Svar på yttrande

Bygg- och miljöförvaltningen förtydligar skyddsföreskrifterna och använder begreppet anmälan istället för medgivan.

Trafikverket

Trafikverket konstaterar att ärendet ej berör anläggning för vilken Trafikverket är ansvarig.

Yttranden från kommunala nämnder och bolag

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen (KS) har i samrådsförslag till fördjupad översiktsplan för centrum angett att Krönleins pågående verksamhet innebär viss risk och störning av boendemiljön och att den, om möjligt, bör flyttas ut från stadskärnan. Området skulle i så fall kunna omvandlas till kontor eller

Postadress

Halmstads Kommun
Box 153
301 05 Halmstad

Besöksadress

Rådhuset
Kyrkogatan 5
302 42 Halmstad

Telefon

035 – 13 70 00

E-post

direkt@halmstad.se

Webbplats

www.halmstad.se

Dnr: 2022-4583

icke störande verksamheter, och det kan behöva klargöras i förslag till beslut om vattenskyddsområde vad som då händer med vattentäkten.

KS vill också uppmärksamma om att korsningen Skolgatan/Karl XI väg är markerad som en skyfallspunkt i kommunens skyfallskartering och att detta bör läggas till som risk i riskanalysen.

Svar på yttrande

Bygg- och miljöförvaltningen tar fram underlag för inrättande av vattenskyddsområden på nu gällande förutsättningar, och kan inte ta hänsyn till ännu ej realiserade planer. Om vattentäkten inte längre används för uttag av dricksvatten, över gränsen 10 kubikmeter per dygn, finns inte längre skyldighet för kommunen att inrätta eller bibehålla ett inrättat vattenskyddsområde.

Krönleins vattentäkter har skalskydd som skyddar vattentäkterna från inträngande ytvatten. Förvaltningen bedömer att det berörda grundvattnet är skyddat från normalsmutsat infiltrerande ytvatten, men att det finns skäl att lägga till skyfallspunkten som en risk i riskbedömningen.

Laholmsbuktens VA AB

Laholmsbuktens VA AB (LBVA) ställer sig frågande till om ett vattenskyddsområde behövs. I sin produktion av livsmedel använder verksamheten enligt LBVAs kunskap i nuläget större mängder kommunalt dricksvatten än vad de tar ut från de egna källorna.

LBVA anser att formuleringen: ”Underhållet av det kommunala avloppssystemet är på många håll i kommunen eftersatt och skäl finns att stärka tillsynen av detsamma.” är alldeles för generell och inte relevant. LBVA föreslår i första hand att texten stryks och i andra hand att den formuleras om så att den beskriver ledningsnätets skick inom det föreslagna skyddsområdet.

LBVA anser även att formuleringen: ”Skötsel- och kontrollplaner för det kommunala avloppssystemet i området ska redovisas för miljönämnden senast ett år efter det att dessa föreskrifter vunnit laga kraft. Avloppsledningarna ska vara täta.” är en alltför generell skrivning. Det behöver förtydligas vad det är för dokumentation LBVA ska redovisa för det utpekade vattenskyddsområdet.

Svar på yttrande

Enligt uppgifter från vattentäktägaren är planen att inom kort förstärka behandlingsmöjligheterna av det egna vattnet så att det i högre utsträckning än idag kommer kunna användas för livsmedelsproduktion. Bygg- och miljöförvaltningen ser i nuläget att skäl finns för att föreslå inrättande av ett vattenskyddsområde.

Bygg- och miljöförvaltningen tar bort onödigt generella formuleringar om VA-näten ur förslag till beslut.

Miljönämnden är ansvarig tillsynsmyndighet över de kommunala VA-näten, och utformning av skötsel- och kontrollplaner är en tillsynsfråga efter det att skyddsföreskrifterna vunnit laga kraft. Utformningen av skötsel- och kontrollplaner för det berörda området beror på de specifika förutsättningarna och hur de ska formuleras ska hanteras i tillsynen. Skyddsföreskrifterna förtydligas.

Räddningsnämnden

Räddningsnämnden anser att verksamhet inom vattenskyddsområden bör ha en plan för omhändertagande av förorenat släckvatten, vilken bör delges räddningstjänsten.

Karta över beslutade vattenskyddsområden bör skickas till räddningstjänsten.

Dnr: 2022-4583

Svar på yttrande

Bygg- och miljöförvaltningen kommer lyfta behovet av en släckvattenplan vid tillsyn av verksamheter inom området. Släckvattenplanen kommer skickas till räddningstjänsten.

Beslutade vattenskyddsområden kommer läggas in i kommunens kartstöd.

Teknik- och fritidsnämnden

Teknik- och fritidsnämnden (TFN) önskar ett förtydligande om att nämnden endast ansvarar för att informera och följa upp att föreskrifterna följs i de fall då det berör den egna verksamheten. Likaså önskar man ett förtydligande om att samråd måste ske med väghållaren inför uppsättande av skyltar avseende utformning och behov av skyltar samt om vem som ansvar för drift och underhåll av uppsatta skyltar.

TFN informerar om att i samband med skötseln av parkytor med exempelvis perenner och buskar förekommer det att ett 5-10 cm tjockt lager naturgödslad torv läggs på för att tillföra gödsel och förbättra jordens struktur. Frågan är om detta bör lyftas in under 5.1.4 Skötsel av parker och grönytor.

TFN önskar också en översiktspild samt fastighetsbeteckning för att lättare se var i kommunen vattentäkten är lokaliserad.

Svar på yttrande

Skyddsföreskrifterna för berörd vattentäkt kommer vara en del av kommunens lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön ([länk](#)). Enligt skrivning i de lokala föreskrifterna och enligt gällande reglementen för nämnderna är det tydligt att det är miljönämnden som ansvarar för tillsynen av efterlevnaden i vattenskyddsföreskrifterna.

Beslutsunderlag till kommunfullmäktige kommer omfatta förslag om finansiering av uppsättning och skötsel av skyltar för berört vattenskyddsområde. Förslaget kommer vara att uppdrag och ekonomiska medel hamnar inom Teknik- och fritidsnämndens ramar.

Tillförsel av naturgödslad torv jämföras inte med tillförsel av rena gödselmedel då risken för näringsläckage från torven är minimal. Torvtillförsel vid skötsel av parker och grönytor kommer därför inte vara anmälningspliktig.

Bygg- och miljöförvaltningen kommer komplettera beskrivningen av vattentäkten med en översiktskarta och med uppgift om inom vilken fastighet vattentäkten är belägen.

Ärende KS 2022/00702

Beslutsinstans: Kommunfullmäktige
Ärendets ursprung: Miljönämnden

Beslut om vattenskyddsområde med föreskrifter för Strömsfors vattentäkt

Kommunledningsförvaltningens förslag till beslut

1. Kommunfullmäktige beslutar att skyddsföreskrifter och skyddsområdeskarta fastställs och läggs som bilagor till Halmstads kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.
2. Kommunfullmäktige beslutar att komplettera 5 § i Halmstads kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön med uppgift om att fastställt vattenskyddsområde och fastställda skyddsföreskrifter för Strömsfors vattentäkt finns i bilagor till föreskrifterna.
3. Kommunfullmäktige beslutar att ge teknik- och fastighetsnämnden i uppdrag att projektera, uppföra och sköta de skyltar som enligt skyddsområdeskartan krävs för utmärkning av vattenskyddsområdet.
4. Kommunfullmäktige beslutar att avslå miljönämndens begäran om tilläggsanslag på 82 tkr åt teknik- och fastighetsnämnden för projektering och uppförande av de skyltar som krävs för utmärkning av vattenskyddsområdet och hänvisar ärendet till verksamhetsberedningen och dess beredning av planeringsdirektiv med budget 2024-2028.
5. Kommunfullmäktige beslutar att de reviderade lokala föreskrifterna för att skydda människors hälsa och miljön träder i kraft den 1 juni 2023.

Sammanfattning av ärendet

Enligt åtgärd 3 för kommunerna i Vattenmyndighetens åtgärdsprogram ska kommunen säkerställa ett långsiktigt skydd för den nuvarande och framtida dricksvattenförsörjningen. Kommunen behöver särskilt anordna erforderligt skydd för allmänna och enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³ per dygn. I kristider kan vattenförsörjningen i kommunen behöva förstärkning från enskilda vattentäkter.

Strömsfors vattentäkt föreslås skyddas med ett skyddsområde och med skyddsföreskrifter som innehåller bestämmelser om till exempel hantering av för grundvattnet skadliga ämnen, om jordbruksdriften inom området och om skyltning och utmärkning av området. Bestämmelserna kommer införas i kommunens lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.

Inkomna yttranden från statliga myndigheter och kommunala nämnder och bolag är överlag positiva till åtgärden. Inget yttrande har inkommit från vattentäktägaren. Den kostnad som uppstår för kommunkoncernen är att uppföra och vidmakthålla skyltning av skyddsområdet.

Ärendets beredning

Kommunledningsförvaltningen, avdelningen för ledningsstöd.
Miljönämnden, 2022-10-31, MN § 78.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Enligt åtgärd 3 för kommunerna i åtgärdsprogram för vatten 2022-2027, Västerhavets vattendistrikt, ska kommunen säkerställa ett långsiktigt skydd för den nuvarande och framtida dricksvattenförsörjningen. Kommunen behöver särskilt anordna erforderligt skydd för allmänna och enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³ per dygn. Målet är att minimera risken för att kommuninvånare ska bli utan sitt viktigaste livsmedel, och att i kommunen tillgängligt dricksvatten får ett lämpligt skydd. I kristider kan även den allmänna vattenförsörjningen i kommunen behöva förstärkning från enskilda vattentäkter. Arbetet är prioriterat i miljönämndens tillsynsplan.

Arbetsmetod

Vald arbetsmetod följer vägledningen ”Skydd av vattentäkter med lokala hälsoskyddsföreskrifter” framtagen år 2010 av Länsstyrelsen Västra Götaland (rapport 2010:61). Arbetet dokumenteras i miljöavdelningens handläggningssystem.

Enligt tillsynsvägledning från Vattenmyndigheten 2022-01-20 omfattas de vattentäkter som producerar dricksvatten för direkt konsumtion och de som använder dricksvatten för beredning av livsmedel. Det är enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³ per dygn som omfattas.

Vid avgränsning av skyddsområde bedöms en uppehållstid för vattnet i skyddsområdet om ett år vara en lämplig utgångspunkt. Praxis vid avgränsning av vattenskyddsområden enligt 7 kap MB för grundvattentäkter är en uppehållstid i mark för grundvattnet om ett år från skyddsområdets yttre gräns till uttagspunkten (HaV vägledning, rapport 2021:4). Därefter anpassas skyddsområdet till fastighetsgränser, vägar och andra naturliga gränser i området för att det ska vara lättare att lokalisera skyddsområdet ute i naturen. För att beräkna rinntider i lösa jordlager och i berg har de metoder som redovisades i Naturvårdsverkets handbok (2003:6) om vattenskyddsområden använts.

Planbestämmelser och markanvändning

Området där vattentäkten ligger omfattas av detaljplan för Oskarström, som vann laga kraft 1992. Berörd fastighet, Uven 4, ligger inom område för småindustri och hantverk. Skogsområdet öster om vattentäkten, som delvis ingår i det föreslagna skyddsområdet, benämns som ”närrekreation att bevara” i gällande översiktsplan (Framtidsplan 2050).

Omgivningen utgörs av småindustri, villabostäder och en idrottsplats. Omedelbart öster om fastigheten ligger ett större skogsparti. En mindre genomfartsväg och villagator går igenom området. Det föreslagna skyddsområdet utgörs till lika stora delar av skog, småindustrier och villafastigheter, samt delar av intilliggande idrottsplats.

Beskrivning av vattentäkten

Strömsfors vattentäkt ägs och drivs av Krönleins Bryggeri AB. Vattentäkten används vid produktion av livsmedel i form av drycker. Det årliga uttaget omfattar cirka 12 800 m³ vatten från en borrhälsbrunn. Vattenuttaget sker från berg på 96 meters djup.

För dricksvattenproduktionen finns en enligt livsmedelslagstiftningen fastställd faroanalys och enligt kontrollprogrammet tas råvattenanalys. Enligt analyserna finns det idag inga större problem med kvaliteten på dricksvattnet, halterna av nitrat är inte förhöjda. Vattentäkten ligger inom mellersta delen av Åled-Hyltebruk (Sennan) grundvattenförekomst (vattenhållande sand- och grusförekomst).

Analys och förslag

Vattenskyddsområdet delas inte in i olika zoner utan utgör endast ett sammanhållet område. Utbredningen för det föreslagna vattenskyddsområdet framgår av upprättad skyddsområdeskarta. Miljönämnden och dess förvaltning bedömer att denna utbredning krävs för att hålla risken för förorening på en låg nivå och för att säkerställa en god kvalitet på vattentäktens vatten.

Syftet med skyddsföreskrifterna och deras tillämpning är att säkerställa att påverkan eller risk för påverkan på vattentäktens vatten inte uppstår. Vattnet ska efter normal behandling i vattenverket kunna användas för dricksvattenförsörjning. Föreslagna skyddsföreskrifter bygger på den riskanalys som utförts för vattentäkten. Allmänna föreskrifter om straffbestämmelser, undantag och avgifter finns i de lokala hälsoskydds-föreskrifterna, i vilka skyddsföreskrifterna kommer vara en del.

Den sammantagna bedömningen görs att det föreslagna skyddsområdet och de föreslagna skyddsföreskrifterna krävs för att uppfylla vattendirektivets krav om att säkerställa erforderligt skydd för vattentäkten vatten. Förslaget bedöms vara i överensstämmelse med kraven i 9 kap. 13 § miljöbalken (1998:808) om att inte medföra onödigt tvång för allmänheten eller annan obefogad inskränkning i den enskildes frihet.

Beräkning av skyddsområdets storlek

Skyddsområdets avgränsning beräknas med hjälp av flödestid för grundvattnet till uttagspunkt. Uppehållstiden ett år har bedömts vara en lämplig utgångspunkt.

Skyddsområdets radie beräknas utifrån angiven årsförbrukning och djupet på uttagspunkten. Berg är dimensionerande uttagsmaterial, vilket ger en kinematisk porositet om 0,1%, och djupet på uttaget beräknas vara 96 meter. Skyddsområdets ytterkant läggs framförallt i fastighetsgränser och längs vägar. Skyddsområdet zonindelas ej.

Risker

Som underlag för korrekta och skäliga skyddsföreskrifter för vattenskyddsområdet ska det enligt Havs- och Vattenmyndighetens vägledning (rapport 2021:4) finnas en riskinventering och riskbedömning. Nedan anges de inom det föreslagna skyddsområdet identifierade anläggningarna och verksamheterna som kan utgöra en risk för vattentäktens vatten.

Pågående industriverksamhet

På Strömsfors bryggeri tillverkas det buteljerade drycker. Produktionen sker inomhus. I verksamheten finns lagring av eldningsolja och andra för grundvattnet skadliga ämnen som kan utgöra en risk för grundvattnet. På Strömsfors eget område sker fordonsrörelser med truck, och flera dagliga transporter till och från verksamheten sker med lastbil. Större delen av de ytor som används för fordonsrörelser är

asfalterade och avvattnas via dagvattensystem till ett dike i skogskanten inom det föreslagna skyddsområdet.

Både norr och söder om bryggeriet finns småindustrier där det kan finnas lagring av eldningsolja och andra för grundvattnet skadliga ämnen. Samma typ av fordonsrörelser förekommer här som på Strömsfors egen fastighet. Halmstad Energi och Miljö AB (HEM) har en återvinningscentral i området dit allmänheten kör med bil för att lämna avfall. Risk finns för utsläpp av till exempel petroleumprodukter från arbetsmaskiner, lastbilar och andra fordon vid lastning och lossning vid offentliga och kommersiella verksamheter i området.

Bostadsfastigheter

Inom det förslagna vattenskyddsområdet finns ett flertal villafastigheter. Totalt bor det cirka 100 personer inom området. Hela området ligger inom verksamhetsområde för kommunalt spillvatten.

Det finns inga uppgifter om att det på någon av fastigheterna finns någon lagring av eldningsolja, minst fyra av villafastigheterna har en bergvärmeanläggning. Parkering och uppställning av fordon på villafastigheterna sker framförallt på genomsläpplig mark.

Idrottsplats

Större delen av Oskarströms idrottsplats finns inom det föreslagna skyddsområdet. På gräsytorna tillförs kvävehaltiga gödselmedel som kan påverka nitrathalten i täktens vatten. Samtliga ytor på idrottsplatsen sköts utan användning av kemiska bekämpningsmedel.

Vägar och parkeringar

Flera trafikerade vägar går rakt igenom det föreslagna skyddsområdet. Risk finns för utsläpp av petroleumprodukter eller andra för grundvattnet skadliga ämnen från trafiken på vägarna. Parkering och uppställning av fordon sker både på hårdgjorda ytor som avvattnas till det kommunala dagvattennätet och på genomsläpplig mark.

Det kommunala avloppssystemet

Hela det förslagna vattenskyddsområdet ligger inom verksamhetsområde för kommunalt spillvatten. Läckage från avloppssystemet kan kontaminera grundvattnet med bakterier eller näring (nitrat).

Samrådsredogörelse

Förslag till upprättande av vattenskyddsområde har den 13 april 2022 för samråd skickats till sakägare, statliga myndigheter och kommunala remissinstanser.

Genom kungörelse i Hallandsposten och på kommunens webbsida för kungörelser informerades om att förslag var upprättat. Relevanta handlingar publicerades på kommunens webbsidor. Inom kommunens egen organisation skickades förslaget för yttrande till byggnadsnämnden, fastighetsnämnden, kommunstyrelsen, räddningsnämnden, dåvarande teknik- och fritidsnämnden och till Laholmsbuktens VA AB. Förslag till beslut skickas även för yttrande till länsstyrelsen. Remisstiden var mellan den 13 april 2022 och den 15 juni 2022. Vissa av remissinstanserna fick förlängd svarstid, som längst till den 20 september 2022.

Totalt inkom sju yttranden, varav ett från berörd privat fastighetsägare. Inga yttranden inkom från vattentäksägaren. Halmstads Energi och Miljö AB (HEM) framför att de ser svårigheter i att bedriva en återvinningscentral i ett skyddsområde. Man önskar förtydligande om vad begreppet ”upplag av avfall” betyder, vilket enligt förslag till skyddsföreskrifter är förbjudet i skyddsområdet. HEM påpekar

även att marken på fastigheten, enligt Länsstyrelsens inventering från år 2007 av förorenade områden, var förorenad när bolaget tog över fastigheten.

Dåvarande teknik- och fritidsnämnden (TFN) bedömde i sitt yttrande att de föreslagna skyddsföreskrifterna inte kommer påverka förutsättningarna för skötsel och drift av Oskarströms idrottsplats, vilken ligger inom området. TFN informerade vidare i sitt yttrande om att i samband med skötseln av parkytor med exempelvis perenner och buskar förekommer det att ett 5-10 cm tjockt lager naturgödsblad torv läggs på för att tillföra gödsel och förbättra jordens struktur.

Svar på inkomna yttranden

Då HEMs återvinningscentral är anmälningspliktig enligt miljöbalken bedrivs den redan idag med ett föreläggande från miljönämnden om skyddsåtgärder (DB M § 247/2008). Enligt föreläggandet krävs att ”Utrymmen inom verksamheten för förvaring av kemikalier, avfall och farligt avfall ska utformas på så vis att läckage eller spill inte kan ske till omgivningen”. Miljönämnden och dess förvaltning bedömer med stöd av detta och med stöd av erfarenheter från tillsyn att återvinningscentralen inte utgör en stor risk för vattentäktens vatten vad avser avfallshanteringen, och att vattenskyddsområdet inte kommer försvåra driften av återvinningscentralen. Skyddsföreskriften som säger att ”upplag av avfall” är förbjudet förtydligas och ändras till ”deponering av avfall”.

Länsstyrelsen har i sin landsomfattande inventering av förorenade områden under perioden 2001-2009 konstaterat att det bedrivs mellanlagring av farligt avfall på fastigheten i och med den kommunala återvinningscentralen. Fastigheten har av den anledningen klassats och lagts in i databasen för potentiellt förorenade områden. Någon markförorening är inte identifierad på fastigheten (Vråken 4). Tillförsel av naturgödsblad torv jämförs inte med tillförsel av gödselmedel då risken för näringsläckage från torven är minimal. Torvtillförsel vid skötsel av parker och grönytor kommer därför inte vara anmälningspliktig.

Sammanfattningsvis görs bedömningen att inkomna yttranden inte föranleder någon ändring i övrigt av förslaget till skyddsområde och skyddsföreskrifter.

Skyddsföreskrifter och motivering

Miljönämnden och dess förvaltning bedömer att de föreslagna skyddsföreskrifterna krävs för att hålla risken för förorening på en låg nivå och för att säkerställa en god kvalitet på vattentäktens vatten. Eventuella inskränkningar för berörda sakägare är befogade och bedöms vara skäliga i enlighet med bestämmelserna i 2 kap. 7 § miljöbalken.

Förslaget till skyddsföreskrifter har utarbetats med stöd av Havs- och vattenmyndighetens vägledning om inrättande och förvaltning av vattenskyddsområden (rapport 2021:4). Skyddsföreskrift som berör lagring av petroleumprodukter följer bestämmelserna i Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2021:10) om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor. Föreslagna skyddsföreskrifter bygger vidare på den riskanalys som utförts för vattentäkten och bedöms vara i överensstämmelse med kraven i 9 kap. 13 § miljöbalken om att inte medföra onödigt tvång för allmänheten eller annan obefogad inskränkning i den enskildes frihet.

Sekundärt skydd för befintlig lagring av för grundvattnet skadliga ämnen

Enligt bestämmelser i Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2021:10) om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor, ska rörledningar och befintliga ovanjordiska cisterner vara försedda med sekundärt skydd senast fem år efter det att beslut om

vattenskyddsområde vunnit laga kraft. Befintliga underjordiska cisterner ska ha sekundärt skydd senast 2036-12-31. Lösa behållare som är större än 1 m³ ska ha sekundärt skydd senast 1 januari 2023, ett år efter det att NFS 2021:10 trädde i kraft. Anmälningsskydd och krav på sekundärt skydd gäller ej för cisterner med anslutna rörledningar samt lösa behållare i pannrum eller motsvarande i bostadshus och som är under regelbunden uppsikt, om inte tillsynsmyndigheten beslutar annat.

Skyddsföreskriften om hantering av för grundvattnet skadliga ämnen ska kompletteras med; ”Befintliga ovanjordiska cisterner och samtliga anslutna rörledningar ska vara försedda med sekundärt skydd senast fem år efter det att dessa föreskrifter vunnit laga kraft. Befintliga underjordiska cisterner ska vara försedda med sekundärt skydd senast 2036-12-31.” och ”Annan yrkesmässig lagring än i cisterner av för grundvattnet skadliga ämnen ska ske invallat. En invallning av flera behållare ska rymma den största behållarens volym plus minst tio procent av övriga behållares totala volym. Befintlig lagring ska vara invallad senast ett år efter det att dessa föreskrifter vunnit laga kraft.”

Anmälningsskydd och krav på sekundärt skydd ska ej gälla för oljetankar och anslutna rörledningar inomhus för bostadsuppvärmning och inte heller för drivmedel i fordons och arbetsmaskiners bränsletankar.

Förbud för nya markförlagda förvaringstankar

Läckage av petroleumprodukter eller andra för grundvattnet skadliga ämnen kan helt slå ut en vattentäkt. En viktig åtgärd vid lagring av sådana ämnen är att fortlöpande kunna inspektera lagringstankar exteriört för att säkerställa så att läckage ej sker. En markförlagd förvaringstank går ej att granska exteriört, varvid skäl finns att ej tillåta nyanläggning av sådan i skyddsområdet. Skyddsföreskriften om hantering av för grundvattnet skadliga ämnen ska kompletteras med; ”Nyanläggning av förvaringstank i mark är förbjuden.”

Arbeten på det kommunala avloppssystemet

Läckande avloppssystem kan vara en källa till kontaminering av grundvattnet med bakterier eller näring (nitrat). Miljönämnden är tillsynsmyndighet för det kommunala avloppssystemet. Med dokumenterade skötsel- och underhållsplaner som grund, för de delar av avloppssystemen som berör skyddsområdet, kan miljönämnden säkerställa att risken för påverkan på vattentäktens vatten minimeras. Med samma mål bör även större arbeten på avloppssystemet anmälas i förväg till miljönämnden.

Skyddsföreskriften ska formuleras; ”Nyanläggning eller större ändring av det kommunala avloppssystemet i området får ske först efter anmälan till miljönämnden. Avloppsledningar ska vara täta. Utformning av skötsel- och kontrollplaner för det kommunala avloppssystemet i området bestäms i samband med miljönämndens ordinarie tillsyn”.

Relevant lagstiftning

Grundläggande krav om skydd för dricksvattentäkter finns i artikel 7 i EU:s vattendirektiv (2000/60/EG). Det specifika kravet om att säkerställa ett långsiktigt skydd för nuvarande och framtida dricksvattenförsörjning finns i åtgärd 3 för kommunerna i åtgärdsprogram för vatten 2022-2027, Västerhavets vattendistrikt (sida 167). Kommunen behöver särskilt anordna erforderligt skydd för allmänna och enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³ per dygn. Denna bestämmelse följer direkt på vattendirektivets artikel 7.

Kommunen får med stöd av 40 § förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd meddela föreskrifter bland annat om skydd för ytvattentäkter och enskilda grundvattentäkter. Det

formella skyddet av vattentäkten ska alltså infogas i kommunens lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön antagen av Kommunfullmäktige 1984-02-23 (KF § 60/1984). Enligt bestämmelser i 9 kapitlet 13 § miljöbalken (1998:808) får kommunala föreskrifter till skydd mot olägenheter för människors hälsa inte medföra onödigt tvång för allmänheten eller annan obefogad inskränkning i den enskildes frihet. Eventuella inskränkningar för enskilda eller verksamheter ska införas endast i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning ska enligt 2 kapitlet 7 § miljöbalken särskild hänsyn tas till nyttan av skyddsåtgärder jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder.

När vattenskyddsområden införs med stöd av 7 kapitlet miljöbalken finns det möjlighet enligt 32 kapitlet miljöbalken att få ekonomisk ersättning för de inskränkningar i pågående verksamhet som skyddsåtgärderna medför. Det finns inte samma möjlighet till ersättning för de inskränkningar i pågående verksamhet som skyddsåtgärder med stöd av 9 kapitlet miljöbalken och förordning 1998:899 medför. Det betyder att de skyddsåtgärder som införs för vattentäkten i detta beslut inte kan vara lika ingripande som om skyddet hade baserats på 7 kapitlet miljöbalken.

Miljönämnden har i egenskap av tillsynsmyndighet och med stöd av bestämmelser i 26 kapitlet i miljöbalken tillträde till en verksamhet som kan påverka människors hälsa eller miljön, och utövar alltså tillsyn över det föreslagna vattenskyddsområdet och verksamheter inom detsamma.

Hållbarhetsanalys

Dricksvatten är vårt viktigaste livsmedel, och att skydda det för nuvarande och kommande generationer är en prioriterad uppgift. Bedömningen görs att det inte krävs någon fördjupad hållbarhetsanalys.

Sammanfattande om social hållbarhet

En trygg och säker dricksvattenförsörjning är fundamental för samhällets funktion och därmed för den sociala hållbarheten.

Sammanfattande om miljömässig hållbarhet

Miljömässig hållbarhet är miljölagstiftningens främsta mål. Förslaget skydd för berörda vattentäkter syftar till att minska risken för negativa påverkan på vattentäkterna från mänsklig aktivitet.

Sammanfattande om ekonomisk hållbarhet

En tydlig och genomtänkt reglering av skyddet av våra dricksvattentillgångar minimerar risken för ekonomiska belastningar på samhället för att klara dricksvattenförsörjningen.

Konsekvenser av förslaget

Boende och verksamma inom det föreslagna vattenskyddsområdet kan komma att behöva anmäla till miljönämnden innan de utför vissa åtgärder. Miljönämnden har genom bestämmelser i 10 § de lokala hälsoskyddsåtgärderna rätt att ta ut avgift för handläggningen.

Förslaget innebär en kostnad för kommunkoncernen för att uppföra skyltar vid vattenskyddsområdet, och för framtida skötsel och underhåll för dessa skyltar. Totalt bedöms det behövas två stora och två små skyltar vid infart i området, och fyra små skyltar vid utfart. Baserat på underlag från LBVA är den uppskattade kostnaden ca 82 000 kronor för att uppföra skyltarna, per styck 25 000 kronor för de stora infartsskyltarna, 10 000 kronor för de små infartsskyltarna och 3000 kronor för de små utfartsskyltarna.

Uppdrag att uppföra och drifva skyltarna bör lämnas till teknik- och fastighetsnämnden (TFN) då de enligt gällande reglemente ansvarar för sådana frågor. Medel för detta bör tillföras TFNs budget.

Miljönämndens begäran om tilläggsanslag för uppförande av skyltar bedöms inte falla inom kommunens principer för beviljande av tilläggsanslag enligt kommunfullmäktiges riktlinjer för ekonomistyrning och god ekonomisk hushållning. I dessa stadgas att tilläggsanslag endast anvisas för helt oförutsedda händelser. Kommunledningsförvaltningen föreslår istället att begäran tillställs verksamhetsberedningen i dess beredning av planeringsdirektiv med budget 2024-2028.

Bedömningen görs vidare att det inte blir några negativa juridiska eller organisatoriska konsekvenser för kommunkoncernen.

Barnperspektivet

Barnperspektivet bedöms inte påverkas i detta ärende.

Ärendets beslutsgång

Kommunfullmäktige
Kommunstyrelsen
Kommunstyrelsens personal- och ledningsutskott
Miljönämnden

Beslutsunderlag

1. Protokollsutdrag från miljönämnden, 2022-10-31, MN § 78.
2. Förslag till vattenskyddsföreskrifter.
3. Karta över förslag till vattenskyddsområde.
4. Riskbedömning och riskanalys för vattentäkten.
5. Samrådsredogörelse.
6. Tjänsteskrivelse från bygg- och miljöförvaltningen, 2022-10-31.

Information om beslutet

Kommunfullmäktiges beslut ska kungöras i enlighet med bestämmelserna i 43 och 44 §§ förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd samt enligt 8 kapitlet 13 § kommunallagen (2017:725). Länsstyrelsen och Lantmäterimyndigheten ska omedelbart underrättas om de nya föreskrifterna.

Efter beslut i Kommunfullmäktige ska skyddsområdet läggas in i de olika kommunala beslutsstöden, till exempel i underlag till översiktsplan, i kommunens VA-plan, kommunens GIS-system, räddningstjänstens beslutsstöd med flera.

Kommunledningsförvaltningen

Mattias Rossköld, Kommundirektör
Ann-Mari Mäkikangas, Administrativ direktör
Carl-Magnus Billström, handläggare, Kommunjurist

MN § 78

Dnr 2021-4586

Förslag till vattenskyddsområde med föreskrifter för Strömfors vattentäkt

Beslut

Miljönämnden beslutar att till Kommunfullmäktige översända förslag till vattenskyddsområde med föreskrifter för Strömfors vattentäkt. Miljönämnden föreslår Kommunfullmäktige att:

1. skyddsföreskrifter och skyddsområdeskarta enligt beslutsbilaga 2 och 3 fastställs och läggs som bilaga till Halmstad kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.
2. komplettera 5 § Halmstad kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön med uppgift om att fastställt vattenskyddsområde och fastställda skyddsföreskrifter för Strömfors vattentäkt finns i bilaga till de lokala hälsoskyddsföreskrifterna.
3. ge Teknik- och fastighetsnämnden i uppdrag att projektera, uppföra och sköta de skyltar som enligt skyddsområdeskartan krävs för utmärkning av vattenskyddsområdet.
4. besluta om ett tillskott om minst 82 000 kronor till Teknik- och fastighetsnämndens budget för att projektera och uppföra de skyltar som krävs för utmärkning av vattenskyddsområdet.

Ärendet

Enligt åtgärd 3 för kommunerna i Vattenmyndighetens åtgärdsprogram ska kommunen säkerställa ett långsiktigt skydd för den nuvarande och framtida dricksvattenförsörjningen. Kommunen behöver särskilt anordna erforderligt skydd för allmänna och enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³ per dygn. I kristider kan vattenförsörjningen i kommunen behöva förstärkning från enskilda vattentäkter.

Strömfors vattentäkt förslås skyddas med ett skyddsområde i enlighet med figur 1 och med skyddsföreskrifter som innehåller bestämmelser om till exempel hantering av för grundvattnet skadliga ämnen, om jordbruksdriften inom området och om skyltning och utmärkning av området. Bestämmelserna kommer införas i kommunens lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.

Inkomna yttranden från myndigheter och kommunala nämnder och bolag är överlag positiva till åtgärden. Inget yttrande har inkommit från vattentäktägaren.

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande

Den kostnad som uppstår för kommunkoncernen är att uppföra och vidmakthålla skyltning av skyddsområdet.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts på bygg- och miljöförvaltningens ärendeberedning 12 oktober 2022 och miljönämndens presidieberedning 17 oktober 2022.

Förslag till beslut

Miljönämnden beslutar att till Kommunfullmäktige översända förslag till vattenskyddsområde med föreskrifter för Strömfors vattentäkt. Miljönämnden föreslår Kommunfullmäktige att:

1. skyddsföreskrifter och skyddsområdeskarta enligt beslutsbilaga 2 och 3 fastställs och läggs som bilaga till Halmstad kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.
2. komplettera 5 § Halmstad kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön med uppgift om att fastställt vattenskyddsområde och fastställda skyddsföreskrifter för Strömfors vattentäkt finns i bilaga till de lokala hälsoskyddsföreskrifterna.
3. ge Teknik- och fastighetsnämnden i uppdrag att projektera, uppföra och sköta de skyltar som enligt skyddsområdeskartan krävs för utmärkning av vattenskyddsområdet.
4. besluta om ett tillskott om minst 82 000 kronor till Teknik- och fastighetsnämndens budget för att projektera och uppföra de skyltar som krävs för utmärkning av vattenskyddsområdet.

Beslutsgång

Miljönämndens beslutar enligt förvaltningens förslag.

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande

Tjänsteskrivelse

Bygg- och miljöförvaltningen

Datum för upprättande 2022-10-31

Diarienum: 2021-4586

Ärende MN 2021-4586

Beslutsinstans: Miljönämnden

Ärendets ursprung: Bygg- och miljöförvaltningen

Förslag till vattenskyddsområde med föreskrifter för Strömsfors vattentäkt

Bygg- och miljöförvaltningens förslag till beslut

Miljönämnden beslutar att till Kommunfullmäktige översända förslag till vattenskyddsområde med föreskrifter för Strömsfors vattentäkt. Miljönämnden föreslår Kommunfullmäktige att:

1. skyddsföreskrifter och skyddsområdeskarta enligt beslutsbilaga 2 och 3 fastställs och läggs som bilaga till Halmstad kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.
2. komplettera 5 § Halmstad kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön med uppgift om att fastställt vattenskyddsområde och fastställda skyddsföreskrifter för Strömsfors vattentäkt finns i bilaga till de lokala hälsoskyddsföreskrifterna.
3. ge Teknik- och fastighetsnämnden i uppdrag att projektera, uppföra och sköta de skyltar som enligt skyddsområdeskartan krävs för utmärkning av vattenskyddsområdet.
4. besluta om ett tillskott om minst 82 000 kronor till Teknik- och fastighetsnämndens budget för att projektera och uppföra de skyltar som krävs för utmärkning av vattenskyddsområdet.

Sammanfattning av ärendet

Enligt åtgärd 3 för kommunerna i Vattenmyndighetens åtgärdsprogram ska kommunen säkerställa ett långsiktigt skydd för den nuvarande och framtida dricksvattenförsörjningen. Kommunen behöver särskilt anordna erforderligt skydd för allmänna och enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³ per dygn. I kristider kan vattenförsörjningen i kommunen behöva förstärkning från enskilda vattentäkter.

Strömsfors vattentäkt förslås skyddas med ett skyddsområde i enlighet med figur 1 och med skyddsföreskrifter som innehåller bestämmelser om till exempel hantering av för grundvattnet skadliga ämnen, om jordbruksdriften inom området och om skyltning och utmärkning av området. Bestämmelserna kommer införas i kommunens lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.

Inkomna yttranden från myndigheter och kommunala nämnder och bolag är överlag positiva till åtgärden. Inget yttrande har inkommit från vattentäktägaren.

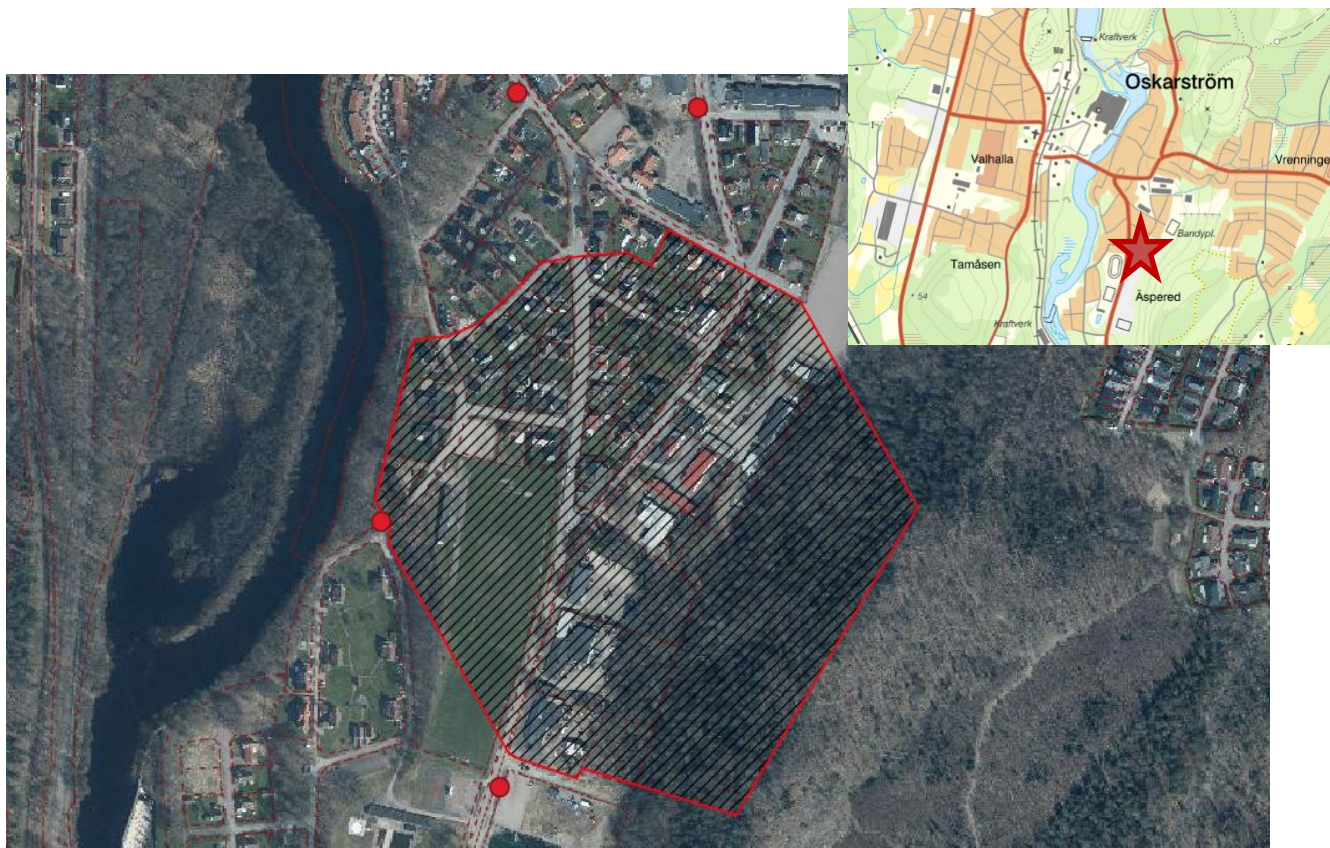
Den kostnad som uppstår för kommunkoncernen är att uppföra och vidmakthålla skyltning av skyddsområdet.

Tjänsteskrivelse

Bygg- och miljöförvaltningen

Datum för upprättande 2022-10-31

Diariernr: 2021-4586

Figur 1: Föreslaget skyddsområde är skrafferat, de röda prickarna är föreslagna skyttlägen

Ärendets beredning

Ärendet har beretts på bygg- och miljöförvaltningens ärendeberedning 12 oktober 2022 och nämndens presidieberedning 17 oktober 2022.

Samråd

Förslag till upprättande av vattenskyddsområde har 13 april 2022 för samråd skickats till sakägare, myndigheter och kommunala instanser.

Genom kungörelse i Hallandsposten och på kommunens webbsida för kungörelser informerades om att förslag var upprättat. Relevanta handlingar publicerades på kommunens webbsidor.

Inom kommunens egen organisation skickades förslaget för yttrande till Byggnadsnämnden, Fastighetsnämnden, Kommunstyrelsen, Räddningsnämnden, Teknik- och fritidsnämnden och till Laholmsbuktens VA AB. Förslag till beslut skickas även för yttrande till Länsstyrelsen.

Remisstiden var mellan 13 april 2022 och 15 juni 2022. Vissa av remissinstanserna fick förlängd svarstid, som längst till 20 september 2022. En komplett samrådsredogörelse återfinns i beslutsunderlag 5.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Enligt åtgärd 3 för kommunerna i åtgärdsprogram för vatten 2022-2027, Västerhavets vattendistrikt, ska kommunen säkerställa ett långsiktigt skydd för den nuvarande och framtida dricksvattenförsörjningen. Kommunen behöver särskilt anordna erforderligt skydd för allmänna och enskilda

Tjänsteskrivelse

Bygg- och miljöförvaltningen
Datum för upprättande 2022-10-31
Diarienum: 2021-4586

dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³ per dygn.

Målet är att minimera risken för att kommuninvånare ska bli utan sitt viktigaste livsmedel, och att i kommunen tillgängligt dricksvatten får ett lämpligt skydd. I kristider kan även den allmänna vattenförsörjningen i kommunen behöva förstärkning från enskilda vattentäkter.

Arbetet är prioriterat i miljönämndens tillsynsplan.

Arbetsmetod

Vald arbetsmetod följer vägledningen ”Skydd av vattentäkter med lokala hälsoskyddsföreskrifter” framtagen år 2010 av Länsstyrelsen Västra Götaland (rapport 2010:61). Arbetet dokumenteras i miljöavdelningens handläggningssystem.

Enligt tillsynsvägledning från Vattenmyndigheten 2022-01-20 omfattas de vattentäkter som producerar dricksvatten för direkt konsumtion och de som använder dricksvatten för beredning av livsmedel. Det är enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³ per dygn som omfattas.

Vid avgränsning av skyddsområde bedöms en uppehållstid för vattnet i skyddsområdet om ett år vara en lämplig utgångspunkt. Praxis vid avgränsning av vattenskyddsområden enligt 7 kap MB för grundvattentäkter är en uppehållstid i mark för grundvattnet om ett år från skyddsområdets yttre gräns till uttagspunkten (HaV vägledning, rapport 2021:4). Därefter anpassas skyddsområdet till fastighetsgränser, vägar och andra naturliga gränser i området för att det ska vara lättare att lokalisera skyddsområdet ute i naturen.

För att beräkna rinntider i lösa jordlager och i berg har de metoder som redovisades i Naturvårdsverkets handbok (2003:6) om vattenskyddsområden använts.

Planbestämmelser och markanvändning

Området där vattentäkten ligger omfattas av detaljplan för Oskarström, som vann laga kraft 1992. Berörd fastighet, Uven 4, ligger inom område för småindustri och hantverk. Skogsområdet öster om vattentäkten, som delvis ingår i det föreslagna skyddsområdet, benämns som ”närrekreation att bevara” i gällande översiktsplan (Framtidsplan 2050).

Omgivningen utgörs av småindustri, villabostäder och en idrottsplats. Omedelbart öster om fastigheten ligger ett större skogsparti. En mindre genomfartsväg och villagator går igenom området. Det föreslagna skyddsområdet utgörs till lika stora delar av skog, småindustrier och villafastigheter, samt delar av intilliggande idrottsplats.

Beskrivning av vattentäkten

Strömsfors vattentäkt ägs och drivs av Krönleins Bryggeri AB. Vattentäkten används vid produktion av livsmedel i form av drycker. Det årliga uttaget omfattar cirka 12 800 m³ vatten från en borrhållning. Vattenuttaget sker från berg på 96 meters djup.

För dricksvattenproduktionen finns en enligt livsmedelslagstiftningen fastställd faroanalys och enligt kontrollprogrammet tas råvattenanalys. Enligt analyserna finns det idag inga större problem med kvaliteten på dricksvattnet, halterna av nitrat är inte förhöjda.

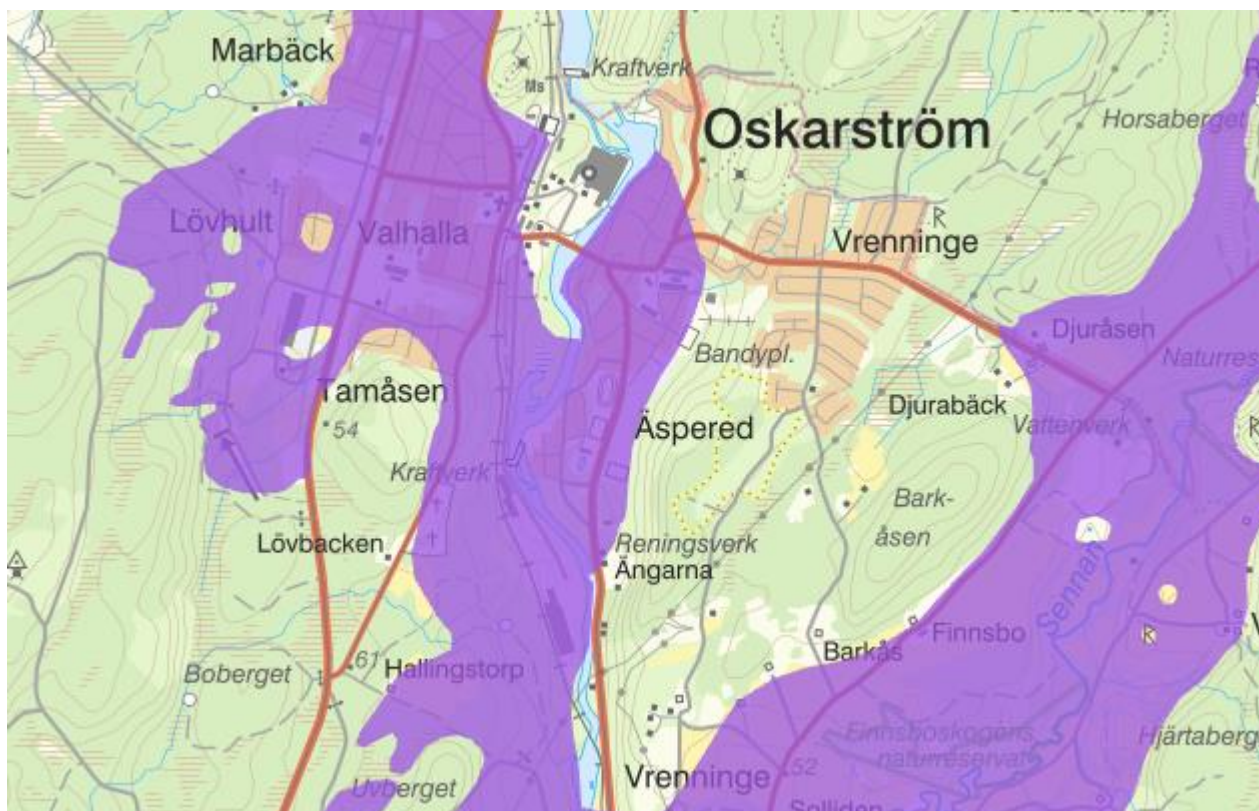
Vattentäkten ligger inom mellersta delen av Åled-Hyltebruk (Sennan) grundvattenförekomst (vattenhållande sand- och grusförekomst).

Tjänsteskrivelse

Bygg- och miljöförvaltningen

Datum för upprättande 2022-10-31

Diarienum: 2021-4586

Figur 2: Grundvattenförekomst från Vattenkartan (VISS)

Analys och förslag

Vattenskyddsområdet delas inte in i olika zoner utan utgör endast ett sammanhållet område. Utbredningen för det föreslagna vattenskyddsområdet framgår av upprättad skyddsområdeskarta beslutsunderlag 3. Bygg- och miljöförvaltningen bedömer att denna utbredning krävs för att hålla risken för förorening på en låg nivå och för att säkerställa en god kvalitet på vattentäktens vatten.

Syftet med skyddsföreskrifterna och deras tillämpning är att säkerställa att påverkan eller risk för påverkan på vattentäktens vatten inte uppstår. Vattnet ska efter normal behandling i vattenverket kunna användas för dricksvattenförsörjning.

Föreslagna skyddsföreskrifter bygger på den riskanalys som utförts för vattentäkten.

Allmänna föreskrifter om straffbestämmelser, undantag och avgifter finns i de lokala hälsoskydds-föreskrifterna, i vilka skyddsföreskrifterna kommer vara en del.

Bygg- och miljöförvaltningens sammantagna bedömning är att det föreslagna skyddsområdet och de föreslagna skyddsföreskrifterna krävs för att uppfylla vattendirektivets krav om att säkerställa erforderligt skydd för vattentäkten vatten. Förslaget bedöms vara i överensstämmelse med kraven i 9 kap. 13 § miljöbalken (1998:808) om att inte medföra onödigt tvång för allmänheten eller annan obefogad inskränkning i den enskildes frihet.

Beräkning av skyddsområdets storlek

Skyddsområdets avgränsning beräknas med hjälp av flödestid för grundvattnet till uttagspunkt. Upphållstiden ett år har bedömts vara en lämplig uttagspunkt.

Tjänsteskrivelse

Bygg- och miljöförvaltningen

Datum för upprättande 2022-10-31

Diarienum: 2021-4586

Skyddsområdets radie beräknas utifrån angiven årsförbrukning och djupet på uttagspunkten. Berg är dimensionerande uttagsmaterial, vilket ger en kinematisk porositet om 0,1%, och djupet på uttaget beräknas vara 96 meter. Beräkningsmodell och förklaringar finns i beslutsunderlag 9.

Skyddsområdets ytterkant läggs framförallt i fastighetsgränser och längs vägar, se beslutsunderlag 3. Skyddsområdet zonindelas ej.

Risker

Som underlag för korrekta och skäliga skyddsföreskrifter för vattenskyddsområdet ska det enligt Havs- och Vattenmyndighetens vägledning (rapport 2021:4) finnas en riskinventering och riskbedömning. Nedan anges de inom det föreslagna skyddsområdet identifierade anläggningarna och verksamheterna som kan utgöra en risk för vattentäktens vatten.

Pågående industriverksamhet

På Strömsfors bryggeri tillverkas det buteljerade drycker. Produktionen sker inomhus. I verksamheten finns lagring av eldningsolja och andra för grundvattnet skadliga ämnen som kan utgöra en risk för grundvattnet. På Strömsfors eget område sker fordonsrörelser med truck, och flera dagliga transporter till och från verksamheten sker med lastbil. Större delen av de ytor som används för fordonsrörelser är asfalterade och avvattnas via dagvattensystem till ett dike i skogskanten inom det föreslagna skyddsområdet.

Både norr och söder om bryggeriet finns småindustrier där det kan finnas lagring av eldningsolja och andra för grundvattnet skadliga ämnen. Samma typ av fordonsrörelser förekommer här som på Strömsfors egen fastighet. Halmstad Energi och Miljö AB (HEM) har en återvinningscentral i området dit allmänheten kör med bil för att lämna avfall.

Risk finns för utsläpp av till exempel petroleumprodukter från arbetsmaskiner, lastbilar och andra fordon vid lastning och lossning vid offentliga och kommersiella verksamheter i området.

Bostadsfastigheter

Inom det förslagna vattenskyddsområdet finns ett flertal villafastigheter. Totalt bor det cirka 100 personer inom området. Hela området ligger inom verksamhetsområde för kommunalt spillvatten. Det finns inga uppgifter om att det på någon av fastigheterna finns någon lagring av eldningsolja, minst fyra av villafastigheterna har en bergvärmeanläggning.

Parkering och uppställning av fordon på villafastigheterna sker framförallt på genomsläpplig mark.

Idrottsplats

Större delen av Oskarströms idrottsplats finns inom det föreslagna skyddsområdet. På gräsytorna tillförs kvävehaltiga gödselmedel som kan påverka nitrathalten i täktens vatten. Samtliga ytor på idrottsplatsen sköts utan användning av kemiska bekämpningsmedel.

Vägar och parkeringar

Flera trafikerade vägar går rakt igenom det föreslagna skyddsområdet. Risk finns för utsläpp av petroleumprodukter eller andra för grundvattnet skadliga ämnen från trafiken på vägarna.

Parkering och uppställning av fordon sker både på hårdgjorda ytor som avvattnas till det kommunala dagvattennätet och på genomsläpplig mark.

Det kommunala avloppssystemet

Hela det förslagna vattenskyddsområdet ligger inom verksamhetsområde för kommunalt spillvatten. Läckage från avloppssystemet kan kontaminera grundvattnet med bakterier eller näring (nitrat).

Tjänsteskrivelse

Bygg- och miljöförvaltningen
Datum för upprättande 2022-10-31
Diarienum: 2021-4586

Samrådsredogörelse

Totalt inkom sju yttranden, varav ett från berörd privat fastighetsägare. Inga yttranden inkom från vattentäktens ägare. En komplett samrådsredogörelse återfinns i beslutsunderlag 5.

Halmstads Energi och Miljö AB (HEM) framför att de ser svårigheter i att bedriva en återvinningscentral i ett skyddsområde. Man önskar förtydligande om vad begreppet ”upplag av avfall” betyder, vilket enligt förslag till skyddsföreskrifter är förbjudet i skyddsområdet. HEM påpekar även att marken på fastigheten, enligt Länsstyrelsens inventering från år 2007 av förorenade områden, var förorenad när bolaget tog över fastigheten.

Teknik- och fritidsnämnden (TFN) bedömer att de föreslagna skyddsföreskrifterna inte kommer påverka förutsättningarna för skötsel och drift av Oskarströms idrottsplats, vilken ligger inom området.

TFN informerar om att i samband med skötseln av parkytor med exempelvis perenner och buskar förekommer det att ett 5-10 cm tjockt lager naturgödslad torv läggs på för att tillföra gödsel och förbättra jordens struktur.

Svar på inkomna yttranden

Då HEMs återvinningscentral är anmälningspliktig enligt miljöbalken bedrivs den redan idag med ett föreläggande från miljönämnden om skyddsåtgärder (DB M § 247/2008). Enligt föreläggandet krävs att ”Utrymmen inom verksamheten för förvaring av kemikalier, avfall och farligt avfall ska utformas på så vis att läckage eller spill inte kan ske till omgivningen”. Bygg- och miljöförvaltningen bedömer med stöd av detta och med stöd av erfarenheter från tillsyn att återvinningscentralen inte utgör en stor risk för vattentäktens vatten vad avser avfallshanteringen, och att vattenskyddsområdet inte kommer försvåra driften av återvinningscentralen.

Skyddsföreskriften som säger att ”upplag av avfall” är förbjudet förtydligas och ändras till ”deponering av avfall”.

Länsstyrelsen har i sin landsomfattande inventering av förorenade områden under perioden 2001-2009 konstaterat att det bedrivs mellanlagring av farligt avfall på fastigheten i och med den kommunala återvinningscentralen. Fastigheten har av den anledningen klassats och lagts in i databasen för potentiellt förorenade områden. Någon markförorening är inte identifierad på fastigheten (Vråken 4).

Tillförsel av naturgödslad torv jämföras inte med tillförsel av gödselmedel då risken för näringsläckage från torven är minimal. Torvtillförsel vid skötsel av parker och grönytor kommer därför inte vara anmälningspliktig.

Bygg- och miljöförvaltningen bedömer att inkomna yttranden inte föranleder någon ändring i övrigt av förslag till skyddsområde och skyddsföreskrifter.

Skyddsföreskrifter och motivering

Bygg- och miljöförvaltningen bedömer att förslag till skyddsföreskrifter enligt beslutsbilaga 2 krävs för att hålla risken för förorening på en låg nivå och för att säkerställa en god kvalitet på vattentäktens vatten. Eventuella inskränkningar för berörda sakägare är befogade och bedöms vara skäliga i enlighet med bestämmelserna i 2 kap. 7 § miljöbalken.

Förslag till skyddsföreskrifter har utarbetats med stöd av Havs- och vattenmyndighetens vägledning om inrättande och förvaltning av vattenskyddsområden (rapport 2021:4). Skyddsföreskrift som berör lagring av petroleumprodukter följer bestämmelserna i Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2021:10) om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor.

Föreslagna skyddsföreskrifter bygger på den riskanalys som utförts för vattentäkten och bedöms vara i överensstämmelse med kraven i 9 kap. 13 § miljöbalken om att inte medföra onödigt tvång för allmänheten eller annan obefogad inskränkning i den enskildes frihet.

Tjänsteskrivelse

Bygg- och miljöförvaltningen

Datum för upprättande 2022-10-31

Diarienum: 2021-4586

Sekundärt skydd för befintlig lagring av för grundvattnet skadliga ämnen

Enligt bestämmelser i Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2021:10) om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor, ska rörledningar och befintliga ovanjordiska cisterner vara försedda med sekundärt skydd senast fem år efter det att beslut om vattenskyddsområde vunnit laga kraft. Befintliga underjordiska cisterner ska ha sekundärt skydd senast 2036-12-31. Lösa behållare som är större än 1 m³ ska ha sekundärt skydd senast 1 januari 2023, ett år efter det att NFS 2021:10 trädde i kraft. Anmälningsskydd och krav på sekundärt skydd gäller ej för cisterner med anslutna rörledningar samt lösa behållare i pannrum eller motsvarande i bostadshus och som är under regelbunden uppsikt, om inte tillsynsmyndigheten beslutar annat.

Skydds-föreskriften om hantering av för grundvattnet skadliga ämnen ska kompletteras med; ”Befintliga ovanjordiska cisterner och samtliga anslutna rörledningar ska vara försedda med sekundärt skydd senast fem år efter det att dessa föreskrifter vunnit laga kraft. Befintliga underjordiska cisterner ska vara försedda med sekundärt skydd senast 2036-12-31.” och ”Annan yrkesmässig lagring än i cisterner av för grundvattnet skadliga ämnen ska ske invallat. En invallning av flera behållare ska rymma den största behållarens volym plus minst tio procent av övriga behållares totala volym. Befintlig lagring ska vara invallad senast ett år efter det att dessa föreskrifter vunnit laga kraft.”

Anmälningsskydd och krav på sekundärt skydd ska ej gälla för oljetankar och anslutna rörledningar inomhus för bostadsuppvärmning och inte heller för drivmedel i fordons och arbetsmaskiners bränsletankar.

Förbud för nya markförlagda förvaringstankar

Läckage av petroleumprodukter eller andra för grundvattnet skadliga ämnen kan helt slå ut en vattentäkt. En viktig åtgärd vid lagring av sådana ämnen är att fortlöpande kunna inspektera lagringstankar exteriört för att säkerställa så att läckage ej sker. En markförlagd förvaringstank går ej att granska exteriört, varvid skäl finns att ej tillåta nyanläggning av sådan i skyddsområdet.

Skydds-föreskriften om hantering av för grundvattnet skadliga ämnen ska kompletteras med; ”Nyanläggning av förvaringstank i mark är förbjuden.”

Arbeten på det kommunala avloppssystemet

Läckande avloppssystem kan vara en källa till kontaminering av grundvattnet med bakterier eller näring (nitrat). Miljönämnden är tillsynsmyndighet för det kommunala avloppssystemet. Med dokumenterade skötsel- och underhållsplaner som grund, för de delar av avloppssystemen som berör skyddsområdet, kan miljönämnden säkerställa att risken för påverkan på vattentäktens vatten minimeras. Med samma mål bör även större arbeten på avloppssystemet anmälas i förväg till miljönämnden.

Skydds-föreskriften ska formuleras; ”Nyanläggning eller större ändring av det kommunala avloppssystemet i området får ske först efter anmälan till miljönämnden. Avloppsledningar ska vara täta. Utformning av skötsel- och kontrollplaner för det kommunala avloppssystemet i området bestäms i samband med miljönämndens ordinarie tillsyn”.

Relevant lagstiftning

Grundläggande krav om skydd för dricksvattentäkter finns i artikel 7 i EU:s vattendirektiv (2000/60/EG).

Det specifika kravet om att säkerställa ett långsiktigt skydd för nuvarande och framtida dricksvattenförsörjning finns i åtgärd 3 för kommunerna i åtgärdsprogram för vatten 2022-2027, Västerhavets vattendistrikt (sida 167). Kommunen behöver särskilt anordna erforderligt skydd för allmänna och enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³ per dygn. Denna bestämmelse följer direkt på vattendirektivets artikel 7.

Tjänsteskrivelse

Bygg- och miljöförvaltningen
Datum för upprättande 2022-10-31
Diarienum: 2021-4586

Kommunen får med stöd av 40 § förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd meddela föreskrifter bland annat om skydd för ytvattentäkter och enskilda grundvattentäkter. Det formella skyddet av vattentäkten ska alltså infogas i kommunens lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön antagen av Kommunfullmäktige 1984-02-23 (KF § 60/1984).

Enligt bestämmelser i 9 kapitlet 13 § miljöbalken (1998:808) får kommunala föreskrifter till skydd mot olägenheter för människors hälsa inte medföra onödigt tvång för allmänheten eller annan obefogad inskränkning i den enskildes frihet. Eventuella inskränkningar för enskilda eller verksamheter ska införas endast i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning ska enligt 2 kapitlet 7 § miljöbalken särskild hänsyn tas till nyttan av skyddsåtgärder jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder.

När vattenskyddsområden införs med stöd av 7 kapitlet miljöbalken finns det möjlighet enligt 32 kapitlet miljöbalken att få ekonomisk ersättning för de inskränkningar i pågående verksamhet som skyddsåtgärder medför. Det finns inte samma möjlighet till ersättning för de inskränkningar i pågående verksamhet som skyddsåtgärder med stöd av 9 kapitlet miljöbalken och förordning 1998:899 medför. Det betyder att de skyddsåtgärder som införs för vattentäkten i detta beslut inte kan vara lika ingripande som om skyddet hade baserats på 7 kapitlet miljöbalken.

Miljönämnden har i egenskap av tillsynsmyndighet och med stöd av bestämmelser i 26 kapitlet i miljöbalken tillträde till en verksamhet som kan påverka människors hälsa eller miljön, och utövar alltså tillsyn över det föreslagna vattenskyddsområdet och verksamheter inom detsamma.

Hållbarhetsanalys

Dricksvatten är vårt viktigaste livsmedel, och att skydda det för nuvarande och kommande generationer är en prioriterad uppgift.

Förvaltningen bedömer att det inte krävs någon fördjupad hållbarhetsanalys.

Sammanfattande om social hållbarhet

En trygg och säker dricksvattenförsörjning är fundamental för samhällets funktion och därmed för den sociala hållbarheten.

Sammanfattande om miljömässig hållbarhet

Miljömässig hållbarhet är miljölagstiftningens främsta mål. Föreslaget skydd för berörd vattentäkt syftar till att minska risken för negativa påverkan på vattentäkten från mänsklig aktivitet.

Sammanfattande om ekonomisk hållbarhet

En tydlig och genomtänkt reglering av skyddet av våra dricksvattentillgångar minimerar risken för ekonomiska belastningar på samhället för att klara dricksvattenförsörjningen.

Konsekvenser av förslaget

Boende och verksamma inom det föreslagna vattenskyddsområdet kan komma att behöva anmäla till miljönämnden innan de utför vissa åtgärder. Miljönämnden har genom bestämmelser i 10 § de lokala hälsoskyddsåtgärder rätt att ta ut avgift för handläggningen.

Förslaget innebär en kostnad för kommunkoncernen för att uppföra skyltar vid vattenskyddsområdet, och för framtida skötsel och underhåll för dessa skyltar. Totalt bedöms det behövas två stora och två små skyltar vid infart i området, och fyra små skyltar vid utfart. Baserat på underlag från LBVA är den uppskattade kostnaden ca 82 000 kronor för att uppföra skyltarna, per styck 25 000 kronor för de stora infartsskyltarna, 10 000 kronor för de små infartsskyltarna och 3000 kronor för de små utfartsskyltarna.

Uppdrag att uppföra och drifva skyltarna bör lämnas till Teknik- och fritidsnämnden (TFN) då de enligt gällande reglemente ansvarar för sådana frågor. Medel för detta bör tillföras TFNs budget.

Tjänsteskrivelse

Bygg- och miljöförvaltningen

Datum för upprättande 2022-10-31

Diariennr: 2021-4586

Bygg- och miljöförvaltningen bedömer inte att det blir några negativa juridiska eller organisatoriska konsekvenser för kommunkoncernen.

Barnperspektivet

Bygg- och miljöförvaltningen bedömer att barnperspektivet inte påverkas i detta ärende.

Beslutsunderlag

1. Tjänsteskrivelse daterad 2022-10-17
2. Förslag till vattenskyddsföreskrifter
3. Karta över förslag till vattenskyddsområde
4. Riskbedömning och riskanalys för vattentäkten
5. Samrådsredogörelse
6. Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG av den 23 oktober 2000 om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på vattenpolitikens område (vattendirektivet, [länk](#))
7. Åtgärdsprogram för vatten 2022-2027, Västerhavets vattendistrikt ([länk](#))
8. Halmstad kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön (KF § 60/1984, [länk](#))
9. Skydd av vattentäkter med lokala hälsoskydds-föreskrifter. En vägledning från Länsstyrelsen Västra Götaland (rapport 2010:61, [länk](#))
10. Vägledning om inrättande och förvaltning av vattenskydds-områden, Havs- och Vattenmyndigheten (rapport 2021:4, [länk](#))

Information om beslutet

Nämndens beslut tillsammans med beslutsunderlag 1-5 skickas till Kommunstyrelsen för handläggning.

Kommunfullmäktiges beslut ska kungöras i enlighet med bestämmelserna i 43 och 44 §§ förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd samt enligt 8 kapitlet 13 § kommunallagen (2017:725). Länsstyrelsen och Lantmäterimyndigheten ska omedelbart underrättas om de nya föreskrifterna.

Efter beslut i Kommunfullmäktige ska skyddsområdet läggas in i de olika kommunala beslutsstöden, till exempel i underlag till översiktsplan, i kommunens VA-plan, kommunens GIS-system, räddningstjänstens beslutsstöd med flera.

Bygg- och miljöförvaltningen

██████████ förvaltningschef

██████████ miljöinspektör

Vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Strömsfors vattentäkt

Kommunfullmäktige
2022-XX-XX, KF § XX
Gäller från 2023-XX-XX

Skyddsområde och skyddsföreskrifter

Dessa skyddsföreskrifter är en del av Halmstad kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.

Vattenskyddsområdets utbredning framgår av bilagd karta. Skyddsföreskrifterna gäller inom det på kartan angivna skyddsområdet. Där skyddsområdesgränsen på kartan sammanfaller med en väg ska vägområdet anses tillhöra skyddsområdet.

Syftet med skyddsföreskrifterna och deras tillämpning är att säkerställa att påverkan eller risk för påverkan på vattentäktens vatten inte uppstår. Vattnet ska efter normal behandling i vattenverket kunna användas för dricksvattenförsörjning.

Med yrkesmässig verksamhet menas en verksamhet som har viss omfattning och varaktighet samt ett objektivt fastställbart vinstsyfte och att den är av självständig karaktär.

Med ”miljönämnden” menas i dessa föreskrifter den nämnd som i Halmstads kommun är utpekad att ansvara för tillsyn och prövning av miljöbalkens bestämmelser.

Regler om straffbestämmelser, undantag och avgifter finns i 8-10 §§ Halmstad kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.

§ 1. Hantering av för grundvattnet skadliga ämnen

Annan hantering än transport av mer än 150 liter av för grundvattnet skadliga ämnen såsom petroleumprodukter, impregneringsmedel, lösningsmedel eller andra hälsoskadliga eller miljöfarliga kemiska produkter får endast ske efter anmälan till miljönämnden. Befintlig lagring ska anmälas till miljönämnden senast sex månader efter det att dessa föreskrifter vunnit laga kraft.

Nya cisterner för petroleumprodukter eller andra för grundvattnet skadliga ämnen som installeras och rörledningar till dessa cisterner ska ha sekundärt skydd. En invallning ska rymma hela cisternens volym. Befintliga ovanjordiska cisterner och samtliga anslutna rörledningar ska vara försedda med sekundärt skydd senast fem år efter det att dessa föreskrifter vunnit laga kraft. Befintliga cisterner i mark ska vara försedda med sekundärt skydd senast 2036-12-31.

Anmälningsplikt och krav på sekundärt skydd gäller ej för oljetankar och anslutna rörledningar inomhus för bostadsuppvärmning och inte heller för drivmedel i fordons och arbetsmaskiners bränsletankar.

Nyanläggning av förvaringstank i mark av för grundvattnet skadliga ämnen är förbjuden.

Yrkesmässig lagring av för grundvattnet skadliga ämnen i andra behållare än cisterner ska ske invallat. En invallning av flera behållare ska rymma den största behållarens volym plus minst tio procent av övriga behållares totala volym. Befintlig lagring ska vara invallad senast ett år efter det att dessa föreskrifter vunnit laga kraft.

§ 2. Fordon och fordonsparkering

Tvätt med avfettningsmedel av motorfordon, maskiner eller liknande på sådan plats där tvättvattnet kan infiltrera i marken är förbjuden.

Nyanläggning av fordonsparkering inom skyddsområdet får ske först efter anmälan till miljönämnden.

§ 3. Gödsel, kemiska bekämpningsmedel och skogsbruk

Yrkesmässig hantering av gödsel och av kemiska bekämpningsmedel får ske först efter anmälan till miljönämnden. Transport av gödsel och kemiska bekämpningsmedel i eller genom området får ske utan anmälan.

Upplag av virke eller ris under längre tid än två månader får ske först efter anmälan till miljönämnden. Lagring av ved för hushållsändamål omfattas inte av anmälningsplikten.

§ 4. Avlopp, avfall och väghållning

Nyanläggning eller större ändring av det kommunala avloppssystemet i området får ske först efter anmälan till miljönämnden. Utformning av skötsel- och kontrollplaner för det kommunala avloppssystemet i området bestäms i samband med miljönämndens ordinarie tillsyn. Avloppsledningar ska vara täta.

Deponering av avfall eller förorenade massor är förbjuden inom vattenskyddsområdet.

Annan hantering än transport och användning av asfalt, oljegrus eller vägsalt får inte förekomma. Vägsalt ska endast användas när behov föreligger för halkbekämpning eller dammbekämpning.

§ 5. Schaktning

Schaktningsarbeten, till exempel i samband med vägarbete, vägbygge eller annan byggnation, får ske först efter anmälan till miljönämnden.

§ 6. Berg- och jordvärme

Befintliga berg- eller jordvärmeanläggningar som tidigare inte anmälts till miljönämnden ska senast sex månader efter det att dessa föreskrifter vunnit laga kraft anmälas till miljönämnden.

§ 7. Skyltning och utmärkning

Där petroleumprodukter eller andra för vattnet skadliga ämnen lagras ska det finnas skylt som upplyser om vattenskyddsområdet. Skylt ska monteras vid påfyllningsställe för fasta cisterner.

Teknik- och fritidsnämnden ansvarar för att det sätts upp skyltar som utmärker vattenskyddsområdet där väg passerar gräns till skyddsområdet.

§ 8. Anmälningsplikt vid olycka

Olyckshändelse, spill, eller läckage som utgör risk för grundvattenförorening ska omgående anmälas till räddningstjänsten via telefon 112 av den som orsakat eller fått kännedom om tillbudet. Anmälan ska också göras till miljönämnden via kommunens växel, telefon 035-13 70 00.

Bilaga

1. Karta över vattenskyddsområdet

Vattenskyddsområde Strömsfors vattentäkt – Uven 4

KF § XX/2022

Gäller från 2023-XX-XX

Vattenskyddsområdet är skrafferat, de röda prickarna är föreslagna skyltlägen. Skyddsområdet är ej zonindelad

skala 1:5000
(copyright Halmstads kommun)

Dnr: 2021-4586

Datum

Handläggare: XXXXXXXXXX

2022-09-27

bilaga 2

Riskpunkt 6 förtydligad efter samråd

Riskbedömning och riskanalys – Strömsfors vattentäkt

Konsekvens

Påverkansgrad	Värde	Definition
Förödande eller mycket allvarlig	9-10	Förödande för verksamheten, så stor skada att verksamheten inte fungerar
Allvarlig	6-8	Allvarlig och långvarig störning i verksamheten
Besvärande	3-5	Störningar i verksamheten
Lindrig	1-2	Mindre störningar i verksamheten

Sannolikhet

Sannolikhetsgrad	Värde	Definition
Stor	9-10	Mycket troligt att det inträffar, bara en tidsfråga när
Viss	6-8	Troligt att det inträffar
Liten	3-5	Mindre trolig att det inträffar
Mycket liten	1-2	Det är inte troligt att det inträffar

Riskmatris

Konsekvens

Förödande	10										
Mycket allvarlig	9										
Allvarlig	8										
Allvarlig	7										
Allvarlig	6										
Besvärande	5										
Besvärande	4										
Besvärande	3										
Lindrig	2										
Lindrig	1										
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Mycket liten	Liten	Viss	Stor

Sannolikhet

Risklista - Strömsfors vattentäkt

RISKBEDÖMNING					RISKBEHANDLING			
Riskidentifiering		Riskanalys			Risikutv			
Risk nr Risk	Beskrivning	Befintligt skydd	K	S	Behandlas vidare?	Åtgärder	K	S
1. Utsläpp av eldningsolja från egen befintlig lagring för yrkesmässig verksamhet Andra verksamheter inom området kan ha lagring av petroleum	Eldningsolja lagras i betongcistern utan sekundärt skydd (Strömsfors bryggeri). Cisternen står i öppen del av byggnaden Andra verksamheters lagring okänd	Påkörnings- och väderskydd genom att cisternen är i en öppen del av byggnaden	8	3	Ja	Skylt vid påfyllningen Cisternen är under kontroll. Granskas vid ordinarie miljötillsyn och vid återkommande kontroll enligt gällande föreskrifter (MSBFS 2018:3) Anmälningsplikt för yrkesmässig hantering av för grundvattnet skadliga ämnen såsom t.ex. petroleumprodukter (ej för enbart transport)	8	3
2. Utsläpp av kemikalier från befintlig lagring Andra verksamheter inom området kan ha lagring av kemikalier	Extrakt och rengöringsmedel lagras i förråd inomhus Andra verksamheters lagring okänd	Förrådet är invallat. Relativt små volymer	5	2	Ja	Lagringen granskas vid ordinarie miljötillsyn	5	2
3. Utsläpp av petroleumprodukter från parkerade fordon	Parkering av bilar på verksamheter och vid privatbostäder i området	Visst skydd. Parkering vid Strömsfors bryggeri sker på asfaltsyta med dagvattenbrunn som leds till dike	6	4	Ja	Återkommande granskning av parkeringsytorna för att identifiera utsläpp. Tillse att dagvattensystemet fungerar så att ett utsläpp som når systemet också leds till ytvatten och inte infiltrerar i mark	6	3
4. Utsläpp av petroleumprodukter från tillfälligt uppställda fordon	Tillfällig uppställning av lastbilar och arbetsmaskiner vid verksamheter i området	Visst skydd. Uppställning vid Strömsfors bryggeri sker på asfaltsytor med dagvattenbrunn som leds till dike	6	4	Ja	Större fokus på kontroll av lastbilarna och arbetsmaskinerna när det gäller risk för läckage. Tillse att dagvattensystemet fungerar så att ett utsläpp som når systemet också leds till ytvatten och inte infiltrerar i mark	6	3

5. Utsläpp av gödsel och näringsämnen och av kemiska bekämpningsmedel som kan nå grundvattnet	Gödsling av kommunala fotbollsplaner inom området med handelsgödsel Gödsling och användning av kemiska bekämpningsmedel på odlingar på privata tomter	Djup uttagpunkt, inga höga nitrathalter i råvattnet. Ingen yrkesmässig användning av naturgödsel Ingen yrkesmässig användning av kemiska bekämpningsmedel	5	2	Ja	Skyltning av skyddsområdet vid genomgående vägar. Anmälningsplikt för yrkesmässig hantering av gödsel och bekämpningsmedel inom skyddsområdet (ej för enbart transport)	5	2
6. Utsläpp av petroleumprodukter eller andra för grundvattnet skadliga ämnen från trafik i området	Genomfartstrafik och trafik till och från bostäder och verksamheter i området. Risk för utsläpp vid olycka	Utsläpp vid olycka på vägnätet och andra asfaltsytor leds via dagvattenbrunn till det kommunala dagvattensystemet	8	2	Ja	Skyltning av skyddsområdet vid genomgående vägar. BMF utföra miljötillsyn av befintliga verksamheter i området och av de kommunala dagvattensystemen funktion. Utsläpp som når systemet ska ledas utanför skyddsområdet Information om skyddsområdet läggs in i Räddningstjänstens GIS	8	2
7. Utsläpp från det befintliga kommunala avloppssystemet	Inom området finns ca 40 fastigheter med privatboenden och 6 fastigheter med små industriverksamheter. Även omklädningsrum för den kommunala idrottsplatsen	Allt ligger inom verksamhetsområde för kommunalt spillvatten BMF har återkommande tillsyn på det kommunala avloppssystemet.	6	4	Ja	Skötsel- och kontrollplaner för avloppsledningsnätet ska kunna redovisas för tillsynsmyndigheten Krav på återkommande statusbedömning för avloppssystemets funktion och skick	6	3
8. Utsläpp från befintlig eldningsoljeförvaring för enskild uppvärmning eller från enskilda cisterner som är tagna ur drift	Privatbostäder finns inom vattenskyddsområdet, har någon av dem oljeuppvärmning?	Återkommande kontroll av oljecisternerna enligt gällande föreskrift	7	4	Ja	Skylt vid påfyllning BMF göra tillsyn av cisternerna	7	3
9. Utsläpp från befintliga energibrunnar i området	Fyra privatbostäder i området värms upp via egna bergvärmeborror	Egenkontroll på resp. anläggning i enlighet med gällande föreläggande Nyanläggning kräver anmälan	6	3	Ja	BMF göra tillsyn av anläggningarna Anmälningsplikt för befintliga anläggningar	6	2

Åtgärdslista – Strömsfors vattentäkt

Denna åtgärdslista ska ligga till grund för beslut om skyddsföreskrifter

Åtg. nr	Åtgärd	Hanterar risk nr	Påverkan på allmänna eller enskilda intressen 1)	Bedömning om skälighet 2)	Uppföljning
1.	Anmälningsskyldighet för lagring av petroleumprodukter och andra för grundvattnet skadliga ämnen i större mängd än 150 liter. Befintlig lagring ska anmälas senast sex månader efter det att föreskrifterna vunnit laga kraft. Anmälningsskyldigheten gäller ej för drivmedel i fordon, arbetsmaskiner eller liknande.	1, 2, 8	Ja	Skäligt. Begränsad arbetsinsats och kostnad för berörd	
2.	Nya cisterner för petroleumprodukter eller andra för grundvattnet skadliga ämnen som installeras och anslutningsrör till dessa cisterner ska ha sekundärt skydd. En invallning ska rymma hela cisternens volym. Befintliga cisterner och anslutningsrör ska vara försedda med sekundärt skydd senast fem år efter det att föreskrifterna vunnit laga kraft.	1, 2, 8	Ja. Högre kostnad med sekundärt skydd och invallning	Skäligt. Krav på sekundärt skydd med hänvisning till generella föreskrifter i SNFS 2021:10	
3.	Annan lagring än i cisterner av för grundvattnet skadliga ämnen ska ske invallat. En invallning av flera behållare ska rymma den största behållarens volym plus tio procent av övriga behållares totala volym. Befintlig lagring ska vara invallad senast ett år efter det att föreskrifterna vunnit laga kraft.	1, 2	Ja. Högre kostnad med invallning	Se ovan	
4.	Anmälningsskyldighet för nyanläggning av fordonsparkering	3	Ja	Skäligt. Begränsad arbetsinsats och kostnad för berörd	
5.	Anmälningsskyldighet för lagring och spridning av gödsel och bekämpningsmedel.	5	Ja	Skäligt. Innebär redovisning av vilka mängder gödsel resp bekämpningsmedel som används	
6.	Anmälningsskyldighet för nyanläggning eller större ändring av det kommunala avloppssystemet i området	7	Ja	Skäligt. Begränsad arbetsinsats och kostnad för berörd	
7.	Skötsel- och kontrollplaner för det kommunala avloppssystemet ska tas fram	7	Ja	Skäligt. Ett förtydligande av verksamhetsutövarens krav på egenkontroll	
8.	BMF gör inventering och tillsyn av befintliga enskilda oljecisterner i området	8	Ja	Skäligt. Enkel tillsyn som inte kommer upp i debiterbar tid	

Åtg. nr	Åtgärd	Hanterar risk nr	Påverkan på allmänna eller enskilda intressen 1)	Bedömning om skälighet 2)	Uppföljning
9.	Där petroleumprodukter eller andra för vattnet skadliga ämnen lagras eller hanteras ska det finnas skylt som upplyser om vattenskyddsområdet.	1, 2, 8	Nej	Skäligt. Begränsad arbetsinsats och kostnad	
10.	Befintliga energibrunnar ska anmälas senast sex månader efter det att föreskrifterna vunnit laga kraft.	9	Ja	Skäligt. Begränsad arbetsinsats och kostnad För att fånga upp anläggningar som inte anmälts enligt 17 § FMH	
11.	Kommunstyrelsen ansvarar för att det sätts upp skyltar som utmärker vattenskyddsområdet där väg passerar gräns till skyddsområdet	Alla	Nej	---	
12.					

- 1) Enligt bestämmelser i 9 kap. 13 § miljöbalken (1998:808) får kommunala föreskrifter som meddelas till skydd mot olägenheter för människors hälsa inte medföra onödigt tvång för allmänheten eller annan obefogad inskränkning i den enskildes frihet.
- 2) Eventuella inskränkningar för enskilda eller verksamheter ska införas endast i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning ska särskild hänsyn tas till nyttan av skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder (2 kap. 7 § miljöbalken).

Samrådsredogörelse för förslag till upprättande av skyddsområde och skyddsföreskrifter för Strömsfors vattentäkt

Samrådsförfarande

Förslag till beslut om upprättande av vattenskyddsområde för Strömsfors vattentäkt i Oskarströms tätort har 13 april 2022 för samråd skickats till sakägare, myndigheter och kommunala instanser. Sändlista finns i bilaga 1.

Samrådsunderlaget omfattar syftet med det långsiktiga skyddet, avgränsning av skyddsområdet, förslag på skyddsföreskrifter och förvaltningens motivering och underlag till de föreslagna skyddsföreskrifterna. Sista dag för att lämna synpunkter var 15 juni 2022. Några av de som är berörda av samrådet har begärt och fått förlängd svarstid. Inga allmänna samrådsmöten har hållits.

Inkomna yttranden

De synpunkter som har inkommit under remisstiden sammanfattas nedan tillsammans med bygg- och miljöförvaltningens svar. Yttrandena i sin helhet finns i förvaltningens ärendehanteringssystem och kan begäras ut såsom offentlig handling.

Totalt inkom sju yttranden varav ett från berörd privat fastighetsägare. Inga yttranden inkom från vattentäktsägaren.

Yttranden från berörda fastighetsägare

Esperedsgården 3

Oskarströms Hembygdsförening har som ägare av den obebyggda fastigheten Esperedsgården 3 meddelat att de inte har något att erinra över förslaget till framtida skyddsområde.

Yttranden från myndigheter

Länsstyrelsen i Hallands län

Länsstyrelsen meddelar att de inte har några synpunkter på förslaget.

Yttranden från kommunala nämnder och bolag

Halmstads Energi och Miljö AB

Halmstads Energi och Miljö AB (HEM) framför att de ser svårigheter i att bedriva återvinningscentralverksamhet i ett skyddsområde. Man önskar förtydligande om vad begreppet ”upplag av avfall” betyder, vilket enligt förslag till skyddsföreskrifter är förbjudet i skyddsområdet. HEM bedriver i nuläget mellanlagring av avfall på fastigheten Vråken 4 genom sin drift av en kommunal återvinningscentral.

Postadress

Halmstads Kommun
Box 153
301 05 Halmstad

Besöksadress

Rådhuset
Kyrkogatan 5
302 42 Halmstad

Telefon

035 – 13 70 00

E-post

direkt@halmstad.se

Webbplats

www.halmstad.se

Dnr: 2022-4586

HEM påpekar även att marken på fastigheten, enligt Länsstyrelsens inventering från år 2007 av förorenade områden, var förorenad när bolaget tog över fastigheten.

Slutligen menar HEM att riskanalysen avseende risk för utsläpp av petroleumprodukter från fordon i området behöver kompletteras. Årligen kommer cirka 9000 kunder till återvinningscentralen för att lämna avfall, och oftast kommer de per bil.

Svar på yttrande

Då verksamheten är anmälningspliktig enligt miljöbalken bedrivs den redan idag med ett föreläggande om skyddsåtgärder från miljönämnden (DB M § 247/2008). Enligt föreläggandet krävs att ”Utrymmen inom verksamheten för förvaring av kemikalier, avfall och farligt avfall ska utformas på så vis att läckage eller spill inte kan ske till omgivningen”. Bygg- och miljöförvaltningen bedömer med stöd av detta och med stöd av erfarenheter från tillsyn att återvinningscentralen inte utgör en stor risk för vattentäktens vatten vad avser avfallshanteringen.

Skyddsföreskriften som säger att ”upplag av avfall” är förbjudet förtydligas och ändras till ”deponering av avfall”.

Länsstyrelsen har i sin landsomfattande inventering av förorenade områden under perioden 2001-2009 konstaterat att det bedrivs mellanlagring av farligt avfall på fastigheten i och med den kommunala återvinningscentralen. Fastigheten har av den anledningen klassats och lagts in i databasen för potentiellt förorenade områden. Någon markförorening är inte identifierad på fastigheten.

Riskanalysen förtydligas så att den även omfattar fordonsrörelser till och från de verksamheter som finns i området.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen har inget att erinra mot förslaget.

Laholmsbuktens VA AB

Laholmsbuktens VA AB (LBVA) anser att formuleringen: ”Underhållet av det kommunala avloppssystemet är på många håll i kommunen eftersatt och skäl finns att stärka tillsynen av detsamma.” är alldeles för generell och inte relevant. LBVA föreslår i första hand att texten stryks och i andra hand att den formuleras om så att den beskriver ledningsnätets skick inom det föreslagna skyddsområdet.

LBVA anser även att formuleringen: ”Skötsel- och kontrollplaner för det kommunala avloppssystemet i området ska redovisas för miljönämnden senast ett år efter det att dessa föreskrifter vunnit laga kraft. Avloppsledningar ska vara täta.” är en alltför generell skrivning. Det behöver förtydligas vad det är för dokumentation LBVA ska redovisa för det utpekade vattenskyddsområdet.

Svar på yttrande

Bygg- och miljöförvaltningen tar bort onödigt generella formuleringar om VA-näten ur förslag till beslut.

Miljönämnden är ansvarig tillsynsmyndighet över de kommunala VA-näten, och utformning av skötsel- och kontrollplaner är en tillsynsfråga efter det att skyddsföreskrifterna vunnit laga kraft. Utformningen av skötsel- och kontrollplaner för det berörda området beror på de specifika

Dnr: 2022-4586

förutsättningarna och hur relevanta planer bör formuleras ska hanteras i tillsynen. Skyddsföreskrifterna förtydligas.

Räddningsnämnden

Räddningsnämnden anser att verksamhet inom vattenskyddsområden bör ha en plan för omhändertagande av förorenat släckvatten, vilken bör delges räddningstjänsten.

Karta över beslutade vattenskyddsområden bör skickas till räddningstjänsten.

Svar på yttrande

Bygg- och miljöförvaltningen kommer lyfta behovet av en släckvattenplan vid tillsyn av verksamheter inom området. Släckvattenplanen kommer skickas till räddningstjänsten.

Beslutade vattenskyddsområden kommer läggas in i kommunens kartstöd.

Teknik- och fritidsnämnden

Teknik- och fritidsnämnden (TFN) bedömer att de föreslagna skyddsföreskrifterna inte kommer påverka förutsättningarna för skötsel och drift av Oskarströms idrottsplats, vilken ligger inom området.

TFN önskar ett förtydligande om att nämnden endast ansvarar för att informera och följa upp att föreskrifterna följs i de fall då det berör den egna verksamheten. Likaså önskar man ett förtydligande om att samråd måste ske med väghållaren inför uppsättande av skyltar avseende utformning och behov av skyltar samt om vem som ansvar för drift och underhåll av uppsatta skyltar.

TFN informerar om att i samband med skötseln av parkytor med exempelvis perenner och buskar förekommer det att ett 5-10 cm tjockt lager naturgödsblad torv läggs på för att tillföra gödsel och förbättra jordens struktur. Frågan är om detta bör lyftas in i skyddsföreskrifterna under 5.1.4 Gödsel, kemiska bekämpningsmedel och skogsbruk.

TFN önskar också en översiktsskild samt fastighetsbeteckning för att lättare se var i kommunen vattentäkten är lokaliserad.

Svar på yttrande

Skyddsföreskrifterna för berörd vattentäkt kommer vara en del av kommunens lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön ([länk](#)). Enligt skrivning i de lokala föreskrifterna och enligt gällande reglementen för nämnderna är det tydligt att det är miljönämnden som ansvarar för tillsynen av efterlevnaden av vattenskyddsföreskrifterna.

Beslutsunderlag till kommunfullmäktige kommer omfatta förslag om finansiering av uppsättning och skötsel av skyltar för berört vattenskyddsområde. Förslaget kommer vara att uppdrag och ekonomiska medel hamnar inom Teknik- och fritidsnämndens ramar.

Tillförsel av naturgödsblad torv jämförs inte med tillförsel av rena gödselmedel då risken för näringsläckage från torven är minimal. Torvtillförsel vid skötsel av parker och grönytor kommer därför inte vara anmälningspliktig.

Bygg- och miljöförvaltningen kommer komplettera beskrivningen av vattentäkten med en översiktsskarta och med uppgift om inom vilken fastighet vattentäkten är belägen.

Ärende KS 2022/00703

Beslutsinstans: Kommunfullmäktige
Ärendets ursprung: Miljönämnden

Beslut om vattenskyddsområde med föreskrifter för Wapnö vattentäkter

Kommunledningsförvaltningens förslag till beslut

1. Kommunfullmäktige beslutar att skyddsföreskrifter och skyddsområdeskarta fastställs och läggs som bilagor till Halmstads kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.
2. Kommunfullmäktige beslutar att komplettera 5 § i Halmstads kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön med uppgift om att fastställt vattenskyddsområde och fastställda skyddsföreskrifter för Wapnö vattentäkter finns i bilagor till föreskrifterna.
3. Kommunfullmäktige beslutar att ge teknik- och fastighetsnämnden i uppdrag att projektera, uppföra och sköta de skyltar som enligt skyddsområdeskartan krävs för utmärkning av vattenskyddsområdet.
4. Kommunfullmäktige beslutar att avslå miljönämndens begäran om tilläggsanslag på 94 tkr åt teknik- och fastighetsnämnden för projektering och uppförande av de skyltar som krävs för utmärkning av vattenskyddsområdet och hänvisar ärendet till verksamhetsberedningen och dess beredning av planeringsdirektiv med budget 2024-2028.
5. Kommunfullmäktige beslutar att de reviderade lokala föreskrifterna för att skydda människors hälsa och miljön träder i kraft den 1 juni 2023.

Sammanfattning av ärendet

Enligt åtgärd 3 för kommunerna i Vattenmyndighetens åtgärdsprogram ska kommunen säkerställa ett långsiktigt skydd för den nuvarande och framtida dricksvattenförsörjningen. Kommunen behöver särskilt anordna erforderligt skydd för allmänna och enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³ per dygn. I kristider kan vattenförsörjningen i kommunen behöva förstärkning från enskilda vattentäkter.

Wapnö vattentäkter föreslås skyddas med ett skyddsområde och med skyddsföreskrifter som innehåller bestämmelser om till exempel hantering av för grundvattnet skadliga ämnen, om jordbruksdriften inom området och om skyltning och utmärkning av området. Bestämmelserna kommer införas i kommunens lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.

Inkomna yttranden från statliga myndigheter och kommunala nämnder och bolag är sammanfattningsvis positiva till åtgärden. Vattentäktsägaren har i inkommet yttrande motsatt sig att vattenskyddsområde bildas. Den kostnad som uppstår för kommunkoncernen är att uppföra och vidmakthålla skyltning av skyddsområdet.

Ärendets beredning

Kommunledningsförvaltningen, avdelningen för ledningsstöd.
Miljönämnden, 2022-10-31, MN § 79.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Enligt åtgärd 3 för kommunerna i åtgärdsprogram för vatten 2022-2027, Västerhavets vattendistrikt, ska kommunen säkerställa ett långsiktigt skydd för den nuvarande och framtida dricksvattenförsörjningen. Kommunen behöver särskilt anordna erforderligt skydd för allmänna och enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³ per dygn.

Målet är att minimera risken för att kommuninvånare ska bli utan sitt viktigaste livsmedel, och att i kommunen tillgängligt dricksvatten får ett lämpligt skydd. I kristider kan även den allmänna vattenförsörjningen i kommunen behöva förstärkning från enskilda vattentäkter. Arbetet är prioriterat i miljönämndens tillsynsplan.

Arbetsmetod

Vald arbetsmetod följer vägledningen ”Skydd av vattentäkter med lokala hälsoskyddsföreskrifter” framtagen år 2010 av Länsstyrelsen Västra Götaland (rapport 2010:61). Arbetet dokumenteras i miljöavdelningens handläggningssystem. Enligt tillsynsvägledning från Vattenmyndigheten 2022-01-20 omfattas de vattentäkter som producerar dricksvatten för direkt konsumtion och de som använder dricksvatten för beredning av livsmedel. Det är enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³ per dygn som omfattas.

Vid avgränsning av skyddsområde bedöms en uppehållstid för vattnet i skyddsområdet om ett år vara en lämplig utgångspunkt. Praxis vid avgränsning av vattenskyddsområden enligt 7 kap MB för grundvattentäkter är en uppehållstid i mark för grundvattnet om ett år från skyddsområdets yttre gräns till uttagspunkten (HaV vägledning, rapport 2021:4). Därefter anpassas skyddsområdet till fastighetsgränser, vägar och andra naturliga gränser i området för att det ska vara lättare att lokalisera skyddsområdet ute i naturen. För att beräkna rinntider i lösa jordlager och i berg har de metoder som redovisades i Naturvårdsverkets handbok (2003:6) om vattenskyddsområden använts.

Planbestämmelser och markanvändning

Området där vattentäkterna ligger omfattas ej av någon detaljplan. Vattentäkten ligger inom riksintresse för kulturmiljövård, och inom särskilt utpekade område för tillrinning för vattentäkt (Söndrum) enligt gällande översiktsplan (Framtidsplan 2050). Omgivningen domineras av lantbruksdrift, med Wapnö AB:s eget brukningscentrum delvis inom det föreslagna skyddsområdet. Det föreslagna skyddsområdet utgörs i huvudsak av vattentäktsägarens egna verksamhetsbyggnader, slottsparken, några andra större grönytor och en handfull småhus.

Beskrivning av vattentäkterna

Wapnö vattentäkter ägs och drivs av Wapnö AB. Vattentäkterna används framförallt för produktion av livsmedel. Det årliga uttaget omfattar uppskattningsvis cirka 90 000 m³ dricksvatten från fyra grävda brunnar. Vattenuttaget sker från jordlager på cirka 12 meters djup.

För dricksvattenproduktionen finns en enligt livsmedelslagstiftningen fastställd faroanalys och enligt kontrollprogrammet tas råvattenanalys minst en gång vartannat år. Enligt analyserna finns det idag inga större problem med kvaliteten på dricksvattnet. Råvattenanalys från år 2020 visade ”tjänligt med anmärkning” avseende järn och mangan, och halterna av nitrat är något förhöjda (8,8 milligram per liter). Vattentäkterna ligger mitt i Tylösand-Åled grundvattenförekomst (vattenhållande sand- och grusförekomst).

Analys och förslag

Vattenskyddsområdet delas inte in i olika zoner utan utgör endast ett sammanhållet område. Utbredningen för det föreslagna vattenskyddsområdet framgår av upprättad skyddsområdeskarta. Miljönämnden och dess förvaltning bedömer att denna utbredning krävs för att hålla risken för förorening på en låg nivå och för att säkerställa en god kvalitet på vattentäkternas vatten.

Syftet med skyddsföreskrifterna och deras tillämpning är att säkerställa att påverkan eller risk för påverkan på vattentäkternas vatten inte uppstår. Vattnet ska efter normal behandling i vattenverket kunna användas för dricksvattenförsörjning. Föreslagna skyddsföreskrifter bygger på den riskanalys som utförts för vattentäkterna. Allmänna föreskrifter om straffbestämmelser, undantag och avgifter finns i de lokala hälsoskydds-föreskrifterna, i vilka skyddsföreskrifterna kommer vara en del.

Miljönämndens och dess förvaltnings sammantagna bedömning är att det föreslagna skyddsområdet och de föreslagna skyddsföreskrifterna krävs för att uppfylla vattendirektivets krav om att säkerställa erforderligt skydd för vattentäkternas vatten. Förslaget bedöms vara i överensstämmelse med kraven i 9 kap. 13 § miljöbalken (1998:808) om att inte medföra onödigt tvång för allmänheten eller annan obefogad inskränkning i den enskildes frihet.

Beräkning av skyddsområdets storlek

Skyddsområdets avgränsning beräknas med hjälp av flödestid för grundvattnet till uttagspunkt. Upphållstiden ett år har bedömts vara en lämplig utgångspunkt.

Skyddsområdets storlek beräknas utifrån uppskattad årsförbrukning och vattentäkternas uttagsdjup. Lera är dimensionerande uttagsmaterial, vilket ger en kinematisk porositet om 10%, och medeldjupet på uttaget beräknas vara 12 meter. Skyddsområdets ytterkant läggs i kant på byggnader, utefter formationer i landskapet såsom dammar och slottsparken, och längs vägar. Skyddsområdet zonindelas ej.

Risker

Som underlag för korrekta och skäliga skyddsföreskrifter för vattenskyddsområdet ska det enligt Havs- och Vattenmyndighetens vägledning (rapport 2021:4) finnas en riskinventering och riskbedömning. Nedan anges de inom det föreslagna skyddsområdet identifierade anläggningarna och verksamheterna som kan utgöra en risk för vattentäkternas vatten.

Pågående lantbruks- och annan verksamhet på Wapnö AB

Wapnö AB har en diversifierad verksamhet i området. Förutom djurhållningen med mjölkkor bedrivs bland annat mejeri, bryggeri och hotellverksamhet. I verksamheten finns lagring av diesel och andra för grundvattnet skadliga ämnen som kan utgöra en risk för grundvattnet. Dieseltanken som finns inom det föreslagna skyddsområdet är invallad, och all annan lagring sker invallat inomhus. Lagringen av ensilage och gödsel sker utanför det föreslagna skyddsområdet. Det finns gödselkylvertar från stallarna inom

skyddsområdet som leder till gårdens flytgödselbrunnar, och underjordiska ledningar för pumpning av flytgödsel till satellitbrunnar.

Den åkermark som finns inom det föreslagna skyddsområdet används för bete till nötkreatur. På området sker fordonsrörelser med lantbruksmaskiner och truckar, och flera dagliga transporter till och från verksamheten sker med lastbil. På området finns en grusad personbilsparkering, och uppgrusad före detta åkermark används som parkering vid större evenemang. Få av de ytor som används för fordonsrörelser är asfalterade eller på annat sätt täta. Spillvattensystemet på gården är anslutet till det kommunala spillvattennätet.

Vägar

Trafikverkets väg 611 går igenom det föreslagna skyddsområdet. Risk finns för utsläpp av petroleumprodukter eller andra för grundvattnet skadliga ämnen från trafiken på vägen. Uppställning av fordon på genomsläpplig mark kan förekomma längs vägen.

Samrådsredogörelse

Förslag till upprättande av vattenskyddsområde har den 13 april 2022 för samråd skickats till sakägare, statliga myndigheter och kommunala remissinstanser.

Genom kungörelse i Hallandsposten och på kommunens webbsida för kungörelser informerades om att förslag var upprättat. Relevanta handlingar publicerades på kommunens webbsidor. Inom kommunens egen organisation skickades förslaget för yttrande till byggnadsnämnden, dåvarande fastighetsnämnden, kommunstyrelsen, räddningsnämnden, dåvarande teknik- och fritidsnämnden och till Laholmsbuktens VA AB. Förslag till beslut skickas även för yttrande till länsstyrelsen och till Trafikverket. Remisstiden var mellan den 13 april 2022 och den 15 juni 2022. Vissa av remissinstanserna fick förlängd svarstid, som längst till den 20 september 2022.

Totalt inkom sju yttranden, varav ett från vattentäktägaren. Vattentäktägaren framför att man inte är positivt inställd till att ett vattenskyddsområde ska inrättas. Länsstyrelsen anser att det bör förtydligas var fordonsparkering är förbjuden alternativt vad som är jordbruksmark inom området. Trafikverket påpekar att det är viktigt att normal drift och underhåll av väg 611, som berörs av skyddsområdet, ska kunna utföras utan att dispens behöver sökas.

Svar på inkomna yttranden

Kommunen är enligt bestämmelser i artikel 7 i EU:s vattendirektiv (2000/60/EG), vilket specificerats i Vattenmyndighetens åtgärdsprogram för Västerhavets vattendistrikt 2022–2027, skyldig att säkerställa ett långsiktigt skydd för nuvarande och framtida dricksvattenförsörjning. Miljönämnden och dess förvaltning bedömer att det inte finns något utrymme för att gå en enskild vattentäktägare till mötes i önskan om att få slippa få sina vattentäkter skyddad genom beslut om vattenskyddsområde.

Skyddsområdeskartan är kompletterad med inom vilket område fordonsparkering är förbjuden. Vidare görs bedömningen att den föreslagna anmälningsplikten för schaktning inom skyddsområdet krävs för ett fullgott skydd av vattentakten. Något undantag för Trafikverkets verksamheter bedöms inte vara skäligt. Miljönämnden och dess förvaltning bedömer att inkomna yttranden inte föranleder någon ändring i övrigt av förslaget till skyddsområde och skyddsföreskrifter.

Skyddsföreskrifter och motivering

Miljönämnden och dess förvaltning bedömer att förslaget till skyddsföreskrifter krävs för att hålla risken för förorening på en låg nivå och för att säkerställa en god kvalitet på vattentäkternas vatten. Eventuella inskränkningar för berörda sakägare är befogade och bedöms vara skäliga i enlighet med bestämmelserna i 2 kap. 7 § miljöbalken.

Förslag till skyddsföreskrifter har utarbetats med stöd av Havs- och vattenmyndighetens vägledning om inrättande och förvaltning av vattenskyddsområden (rapport 2021:4). Skyddsföreskrift som berör lagring av petroleumprodukter följer bestämmelserna i Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2021:10) om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor. Föreslagna skyddsföreskrifter bygger på den riskanalys som utförts för vattentäkterna och bedöms vara i överensstämmelse med kraven i 9 kap. 13 § miljöbalken om att inte medföra onödigt tvång för allmänheten eller annan obefogad inskränkning i den enskildes frihet.

Sekundärt skydd för befintlig lagring av för grundvattnet skadliga ämnen

Enligt bestämmelser i Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2021:10) om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor, ska rörledningar och befintliga ovanjordiska cisterner vara försedda med sekundärt skydd senast fem år efter det att beslut om vattenskyddsområde vunnit laga kraft. Lösa behållare som är större än 1 m³ ska ha sekundärt skydd senast 1 januari 2023, ett år efter det att NFS 2021:10 trädde i kraft. Anmälningsskydd och krav på sekundärt skydd gäller ej för cisterner med anslutna rörledningar samt lösa behållare i pannrum eller motsvarande i bostadshus och som är under regelbunden uppsikt, om inte tillsynsmyndigheten beslutar annat.

Skyddsföreskriften om hantering av för grundvattnet skadliga ämnen ska kompletteras med; ”Befintliga ovanjordiska cisterner och samtliga anslutna rörledningar ska vara försedda med sekundärt skydd senast fem år efter det att dessa föreskrifter vunnit laga kraft” och ”Annan yrkesmässig lagring än i cisterner av för grundvattnet skadliga ämnen ska ske invallat. En invallning av flera behållare ska rymma den största behållarens volym plus minst tio procent av övriga behållares totala volym. Befintlig lagring ska vara invallad senast ett år efter det att dessa föreskrifter vunnit laga kraft”.

Anmälningsskydd och krav på sekundärt skydd ska ej gälla för oljetankar och anslutna rörledningar inomhus för bostadsuppvärmning och inte heller för drivmedel i fordons och arbetsmaskiners bränsletankar.

Förbud för nya markförlagda förvaringstankar

Läckage av petroleumprodukter eller andra för grundvattnet skadliga ämnen kan helt slå ut en vattentäkt. En viktig åtgärd vid lagring av sådana ämnen är att fortlöpande kunna inspektera lagringstankar exteriört för att säkerställa så att läckage ej sker. En markförlagd förvaringstank går ej att granska exteriört, varvid skäl finns att ej tillåta nyanläggning av sådan i skyddsområdet. Skyddsföreskriften om hantering av för grundvattnet skadliga ämnen ska kompletteras med; ”Nyanläggning av förvaringstank i mark är förbjuden.”

Förbud mot fordonsparkering på åkermark

Miljönämnden har identifierat användningen av åkermark inom skyddsområdet som fordonsparkering som en risk för läckage av skadliga ämnen såsom petroleumprodukter till vattentäkterna. Parkering på åkermark kan förekomma vid större evenemang då det förekommer många fordonsrörelser på området under den tid som evenemanget pågår. Man har svårt att kontrollera i vilket skick de parkerade

fordonen är och det finns risk för att på parkeringen framförda eller parkerade fordon läcker något skadligt ämne som kan nå grundvattnet.

En mindre del av den för parkering möjliga åkermarken finns inom det föreslagna skyddsområdet. Miljönämnden bedömer att den minskade risk för kontaminering av vattentäkten som flytten av parkeringen skulle innebära överväger olägenheten av en något längre sträcka för de besökande att promenera till gården. Skyddsföreskriften om fordon och fordonsparkering ska kompletteras med; ”Parkering av fordon på jordbruksmark inom skyddsområdet är förbjuden”.

Arbeten på avloppssystemet

Läckande avloppssystem kan vara en källa till kontaminering av grundvattnet med bakterier eller näring (nitrat). Miljönämnden är tillsynsmyndighet för avloppssystemen i kommunen. Med dokumenterade skötsel- och underhållsplaner som grund, för de delar av avloppssystemen som berör skyddsområdet, kan miljönämnden säkerställa att risken för påverkan på vattentäktens vatten minimeras. Med samma mål bör även större arbeten på avloppssystemet anmälas i förväg till miljönämnden.

Skyddsföreskriften ska formuleras; ”Nyanläggning eller större ändring av avloppssystemet i området får ske först efter anmälan till miljönämnden. Skötsel- och kontrollplaner för avloppssystemet i området ska redovisas för miljönämnden senast ett år efter det att dessa föreskrifter vunnit laga kraft. Avloppsledningar ska vara täta”.

Relevant lagstiftning

Grundläggande krav om skydd för dricksvattentäkter finns i artikel 7 i EU:s vattendirektiv (2000/60/EG). Det specifika kravet om att säkerställa ett långsiktigt skydd för nuvarande och framtida dricksvattenförsörjning finns i åtgärd 3 för kommunerna i åtgärdsprogram för vatten 2022-2027, Västerhavets vattendistrikt (sida 167). Kommunen behöver särskilt anordna erforderligt skydd för allmänna och enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³ per dygn. Denna bestämmelse följer direkt på vattendirektivets artikel 7.

Kommunen får med stöd av 40 § förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd meddela föreskrifter bland annat om skydd för ytvattentäkter och enskilda grundvattentäkter. Det formella skyddet av vattentäkten ska alltså infogas i kommunens lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön antagen av Kommunfullmäktige 1984-02-23 (KF § 60/1984).

Enligt bestämmelser i 9 kapitlet 13 § miljöbalken (1998:808) får kommunala föreskrifter till skydd mot olägenheter för människors hälsa inte medföra onödigt tvång för allmänheten eller annan obefogad inskränkning i den enskildes frihet. Eventuella inskränkningar för enskilda eller verksamheter ska införas endast i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning ska enligt 2 kapitlet 7 § miljöbalken särskild hänsyn tas till nyttan av skyddsåtgärder jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder.

När vattenskyddsområden införs med stöd av 7 kapitlet miljöbalken finns det möjlighet enligt 32 kapitlet miljöbalken att få ekonomisk ersättning för de inskränkningar i pågående verksamhet som skyddsföreskrifterna medför. Det finns inte samma möjlighet till ersättning för de inskränkningar i pågående verksamhet som skyddsföreskrifter med stöd av 9 kapitlet miljöbalken och förordning 1998:899 medför. Det betyder att de skyddsföreskrifter som införs för vattentäkten i detta beslut inte kan vara lika ingripande som om skyddet hade baserats på 7 kapitlet miljöbalken. Miljönämnden har i egenskap av tillsynsmyndighet och med stöd av bestämmelser i 26 kapitlet i miljöbalken tillträde till en

verksamhet som kan påverka människors hälsa eller miljön, och utövar alltså tillsyn över det föreslagna vattenskyddsområdet och verksamheter inom detsamma.

Hållbarhetsanalys

Dricksvatten är vårt viktigaste livsmedel, och att skydda det för nuvarande och kommande generationer är en prioriterad uppgift. Bedömningen görs att det inte krävs någon fördjupad hållbarhetsanalys.

Sammanfattande om social hållbarhet

En trygg och säker dricksvattenförsörjning är fundamental för samhällets funktion och därmed för den sociala hållbarheten.

Sammanfattande om miljömässig hållbarhet

Miljömässig hållbarhet är miljölagstiftningens främsta mål. Föreslaget skydd för berörda vattentäkter syftar till att minska risken för negativa påverkan på vattentäkterna från mänsklig aktivitet.

Sammanfattande om ekonomisk hållbarhet

En tydlig och genomtänkt reglering av skyddet av våra dricksvattentillgångar minimerar risken för ekonomiska belastningar på samhället för att klara dricksvattenförsörjningen.

Konsekvenser av förslaget

Boende och verksamma inom det föreslagna vattenskyddsområdet kan komma att behöva anmäla till miljönämnden innan de utför vissa åtgärder. Miljönämnden har genom bestämmelser i 10 § de lokala hälsoskyddsföreskrifterna rätt att ta ut avgift för handläggningen.

Förslaget innebär en kostnad för kommunkoncernen för att uppföra skyltar vid vattenskyddsområdet, och för framtida skötsel och underhåll för dessa skyltar. Totalt bedöms det behövas tre stora och en liten skylt vid infart i området, och tre små skyltar vid utfart. Baserat på underlag från LBVA är den uppskattade kostnaden ca 94 000 kronor för att uppföra skyltarna, per styck 25 000 kronor för de stora infartsskyltarna, 10 000 kronor för de små infartsskyltarna och 3000 kronor för de små utfartsskyltarna.

Uppdrag att uppföra och drifva skyltarna bör lämnas till teknik- och fastighetsnämnden då de enligt gällande reglemente ansvarar för sådana frågor. Medel för detta bör tillföras nämndens budget.

Miljönämndens begäran om tilläggsanslag för uppförande av skyltar bedöms inte falla inom kommunens principer för beviljande av tilläggsanslag enligt kommunfullmäktiges riktlinjer för ekonomistyrning och god ekonomisk hushållning. I dessa stadgas att tilläggsanslag endast anvisas för helt oförutsedda händelser. Kommunledningsförvaltningen föreslår istället att begäran tillställs verksamhetsberedningen i dess beredning av planeringsdirektiv med budget 2024-2028.

Bedömningen görs vidare att det inte blir några negativa juridiska eller organisatoriska konsekvenser för kommunkoncernen.

Barnperspektivet

Barnperspektivet bedöms inte påverkas i detta ärende.

Ärendets beslutsgång

Kommunfullmäktige
Kommunstyrelsen
Kommunstyrelsens personal- och ledningsutskott
Miljönämnden

Beslutsunderlag

1. Protokollsutdrag från miljönämnden, 2022-10-31, MN § 79.
2. Förslag till vattenskyddsföreskrifter.
3. Karta över förslag till vattenskyddsområde.
4. Riskbedömning och riskanalys för vattentäkterna.
5. Samrådsredogörelse.
6. Tjänsteskrivelse från bygg- och miljöförvaltningen, 2022-10-31.

Information om beslutet

Kommunfullmäktiges beslut ska kungöras i enlighet med bestämmelserna i 43 och 44 §§ förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd samt enligt 8 kapitlet 13 § kommunallagen (2017:725). Länsstyrelsen och Lantmäterimyndigheten ska omedelbart underrättas om de nya föreskrifterna.

Efter beslut i Kommunfullmäktige ska skyddsområdet läggas in i de olika kommunala beslutsstöden, till exempel i underlag till översiktsplan, i kommunens VA-plan, kommunens GIS-system, räddningstjänstens beslutsstöd med flera.

Kommunledningsförvaltningen

Mattias Rossköld, Kommundirektör
Ann-Mari Mäkikangas, Administrativ direktör
Carl-Magnus Billström, handläggare, Kommunjurist

MN § 79

Dnr 2021-4590

Förslag till vattenskyddsområde med föreskrifter för Wapnö vattentäkter

Beslut

Miljönämnden beslutar att till Kommunfullmäktige översända förslag till vattenskyddsområde med föreskrifter för Wapnö vattentäkter. Miljönämnden föreslår Kommunfullmäktige att:

1. skyddsföreskrifter och skyddsområdeskarta enligt beslutsbilaga 2 och 3 fastställs och läggs som bilaga till Halmstad kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.
2. komplettera 5 § Halmstad kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön med uppgift om att fastställt vattenskyddsområde och fastställda skyddsföreskrifter för Wapnö vattentäkter finns i bilaga till de lokala hälsoskyddsföreskrifterna.
3. ge Teknik- och fastighetsnämnden i uppdrag att projektera, uppföra och sköta de skyltar som enligt skyddsområdeskartan krävs för utmärkning av vattenskyddsområdet.
4. besluta om ett tillskott om minst 94 000 kronor till Teknik- och fastighetsnämndens budget för att projektera och uppföra de skyltar som krävs för utmärkning av vattenskyddsområdet.

Ärendet

Enligt åtgärd 3 för kommunerna i Vattenmyndighetens åtgärdsprogram ska kommunen säkerställa ett långsiktigt skydd för den nuvarande och framtida dricksvattenförsörjningen. Kommunen behöver särskilt anordna erforderligt skydd för allmänna och enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³ per dygn. I kristider kan vattenförsörjningen i kommunen behöva förstärkning från enskilda vattentäkter.

Wapnö vattentäkter förslås skyddas med ett skyddsområde i enlighet med figur 1 och med skyddsföreskrifter som innehåller bestämmelser om till exempel hantering av för grundvattnet skadliga ämnen, om jordbruksdriften inom området och om skyltning och utmärkning av området. Bestämmelserna kommer införas i kommunens lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande

Miljönämnden	Sammanträdesdatum 2022-10-31	Sida 17(26)

Inkomna yttranden från myndigheter och kommunala nämnder och bolag är sammanfattningsvis positiva till åtgärden. Vattentäktsägaren har i inkommet yttrande motsatt sig att vattenskyddsområde bildas.

Den kostnad som uppstår för kommunkoncernen är att uppföra och vidmakthålla skyltning av skyddsområdet.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts på bygg- och miljöförvaltningens ärendeberedning 12 oktober 2022 och miljönämndens presidieberedning 17 oktober 2022.

Förslag till beslut

Miljönämnden beslutar att till Kommunfullmäktige översända förslag till vattenskyddsområde med föreskrifter för Wapnö vattentäkter. Miljönämnden föreslår Kommunfullmäktige att:

1. skyddsföreskrifter och skyddsområdeskarta enligt beslutsbilaga 2 och 3 fastställs och läggs som bilaga till Halmstad kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.
2. komplettera 5 § Halmstad kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön med uppgift om att fastställt vattenskyddsområde och fastställda skyddsföreskrifter för Wapnö vattentäkter finns i bilaga till de lokala hälsoskyddsföreskrifterna.
3. ge Teknik- och fastighetsnämnden i uppdrag att projektera, uppföra och sköta de skyltar som enligt skyddsområdeskartan krävs för utmärkning av vattenskyddsområdet.
4. besluta om ett tillskott om minst 94 000 kronor till Teknik- och fastighetsnämndens budget för att projektera och uppföra de skyltar som krävs för utmärkning av vattenskyddsområdet.

Beslutsgång

Miljönämndens beslutar enligt förvaltningens förslag.

Justerandes sign		Utdragsbestyrkande

Tjänsteskrivelse

Bygg- och miljöförvaltningen

Datum för upprättande 2022-10-31

Diarienum: 2021-4590

Ärende MN 2021-4590

Beslutsinstans: Miljönämnden

Ärendets ursprung: Bygg- och miljöförvaltningen

Förslag till vattenskyddsområde med föreskrifter för Wapnö vattentäkter

Bygg- och miljöförvaltningens förslag till beslut

Miljönämnden beslutar att till Kommunfullmäktige översända förslag till vattenskyddsområde med föreskrifter för Wapnö vattentäkter. Miljönämnden föreslår Kommunfullmäktige att:

1. skyddsföreskrifter och skyddsområdeskarta enligt beslutsbilaga 2 och 3 fastställs och läggs som bilaga till Halmstad kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.
2. komplettera 5 § Halmstad kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön med uppgift om att fastställt vattenskyddsområde och fastställda skyddsföreskrifter för Wapnö vattentäkter finns i bilaga till de lokala hälsoskyddsföreskrifterna.
3. ge Teknik- och fastighetsnämnden i uppdrag att projektera, uppföra och sköta de skyltar som enligt skyddsområdeskartan krävs för utmärkning av vattenskyddsområdet.
4. besluta om ett tillskott om minst 94 000 kronor till Teknik- och fastighetsnämndens budget för att projektera och uppföra de skyltar som krävs för utmärkning av vattenskyddsområdet.

Sammanfattning av ärendet

Enligt åtgärd 3 för kommunerna i Vattenmyndighetens åtgärdsprogram ska kommunen säkerställa ett långsiktigt skydd för den nuvarande och framtida dricksvattenförsörjningen. Kommunen behöver särskilt anordna erforderligt skydd för allmänna och enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³ per dygn. I kristider kan vattenförsörjningen i kommunen behöva förstärkning från enskilda vattentäkter.

Wapnö vattentäkter förslås skyddas med ett skyddsområde i enlighet med figur 1 och med skyddsföreskrifter som innehåller bestämmelser om till exempel hantering av för grundvattnet skadliga ämnen, om jordbruksdriften inom området och om skyltning och utmärkning av området. Bestämmelserna kommer införas i kommunens lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.

Inkomna yttranden från myndigheter och kommunala nämnder och bolag är sammanfattningsvis positiva till åtgärden. Vattentäktsägaren har i inkommet yttrande motsatt sig att vattenskyddsområde bildas.

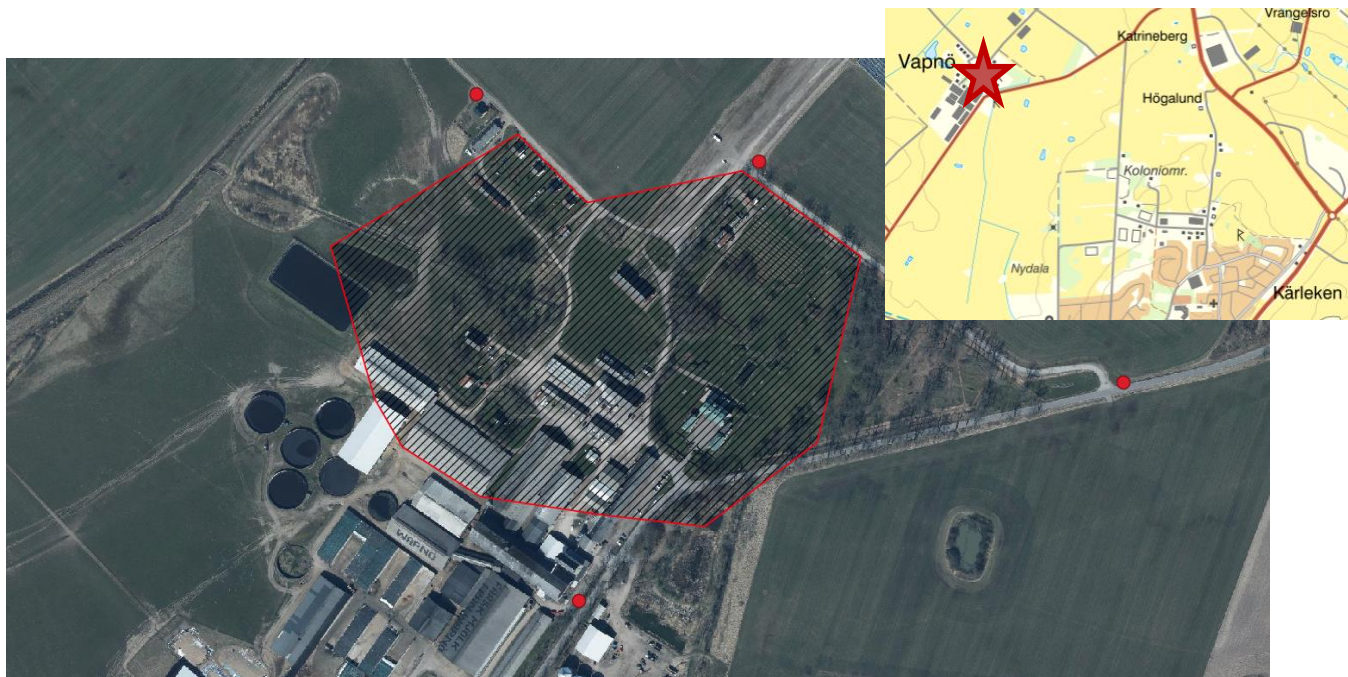
Den kostnad som uppstår för kommunkoncernen är att uppföra och vidmakthålla skyltning av skyddsområdet.

Tjänsteskrivelse

Bygg- och miljöförvaltningen

Datum för upprättande 2022-10-31

Diarienum: 2021-4590

Figur 1: Föreslaget skyddsområde är skräfferat, de röda prickarna är föreslagna skyltlägen

Ärendets beredning

Ärendet har beretts på bygg- och miljöförvaltningens ärendeberedning 12 oktober 2022 och nämndens presidieberedning 17 oktober 2022.

Samråd

Förslag till upprättande av vattenskyddsområde har 13 april 2022 för samråd skickats till sakägare, myndigheter och kommunala instanser.

Genom kungörelse i Hallandsposten och på kommunens webbsida för kungörelser informerades om att förslag var upprättat. Relevanta handlingar publicerades på kommunens webbsidor.

Inom kommunens egen organisation skickades förslaget för yttrande till Byggnadsnämnden, Fastighetsnämnden, Kommunstyrelsen, Räddningsnämnden, Teknik- och fritidsnämnden och till Laholmsbuktens VA AB. Förslag till beslut skickas även för yttrande till Länsstyrelsen och till Trafikverket.

Remisstiden var mellan 13 april 2022 och 15 juni 2022. Vissa av remissinstanserna fick förlängd svarstid, som längst till 20 september 2022. En komplett samrådsredogörelse återfinns i beslutsunderlag 5.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Enligt åtgärd 3 för kommunerna i åtgärdsprogram för vatten 2022-2027, Västerhavets vattendistrikt, ska kommunen säkerställa ett långsiktigt skydd för den nuvarande och framtida dricksvattenförsörjningen. Kommunen behöver särskilt anordna erforderligt skydd för allmänna och enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³ per dygn.

Tjänsteskrivelse

Bygg- och miljöförvaltningen
Datum för upprättande 2022-10-31
Diarienum: 2021-4590

Målet är att minimera risken för att kommuninvånare ska bli utan sitt viktigaste livsmedel, och att i kommunen tillgängligt dricksvatten får ett lämpligt skydd. I kristider kan även den allmänna vattenförsörjningen i kommunen behöva förstärkning från enskilda vattentäkter.

Arbetet är prioriterat i miljönämndens tillsynsplan.

Arbetsmetod

Vald arbetsmetod följer vägledningen ”Skydd av vattentäkter med lokala hälsoskyddsföreskrifter” framtagen år 2010 av Länsstyrelsen Västra Götaland (rapport 2010:61). Arbetet dokumenteras i miljöavdelningens handläggningssystem.

Enligt tillsynsvägledning från Vattenmyndigheten 2022-01-20 omfattas de vattentäkter som producerar dricksvatten för direkt konsumtion och de som använder dricksvatten för beredning av livsmedel. Det är enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³ per dygn som omfattas.

Vid avgränsning av skyddsområde bedöms en uppehållstid för vattnet i skyddsområdet om ett år vara en lämplig utgångspunkt. Praxis vid avgränsning av vattenskyddsområden enligt 7 kap MB för grundvattentäkter är en uppehållstid i mark för grundvattnet om ett år från skyddsområdets yttre gräns till uttagspunkten (HaV vägledning, rapport 2021:4). Därefter anpassas skyddsområdet till fastighetsgränser, vägar och andra naturliga gränser i området för att det ska vara lättare att lokalisera skyddsområdet ute i naturen.

För att beräkna rinntider i lösa jordlager och i berg har de metoder som redovisades i Naturvårdsverkets handbok (2003:6) om vattenskyddsområden använts.

Planbestämmelser och markanvändning

Området där vattentäkterna ligger omfattas ej av någon detaljplan. Vattentäkten ligger inom riksintresse för kulturmiljövård, och inom särskilt utpekade område för tillrinning för vattentäkt (Söndrum) enligt gällande översiktsplan (Framtidsplan 2050).

Omgivningen domineras av lantbruksdrift, med Wapnö AB:s eget brukningscentrum delvis inom det föreslagna skyddsområdet. Det föreslagna skyddsområdet utgörs i huvudsak av vattentäktägarens egna verksamhetsbyggnader, slottsparken, några andra större grönytor och en handfull småhus.

Beskrivning av vattentäkterna

Wapnö vattentäkter ägs och drivs av Wapnö AB. Vattentäkterna används framförallt för produktion av livsmedel. Det årliga uttaget omfattar uppskattningsvis cirka 90 000 m³ dricksvatten från fyra grävda brunnar. Vattenuttaget sker från jordlager på cirka 12 meters djup.

För dricksvattenproduktionen finns en enligt livsmedelslagstiftningen fastställd faroanalys och enligt kontrollprogrammet tas råvattenanalys minst en gång vartannat år. Enligt analyserna finns det idag inga större problem med kvaliteten på dricksvattnet. Råvattenanalys från år 2020 visade ”tjänligt med anmärkning” avseende järn och mangan, och halterna av nitrat är något förhöjda (8,8 milligram per liter).

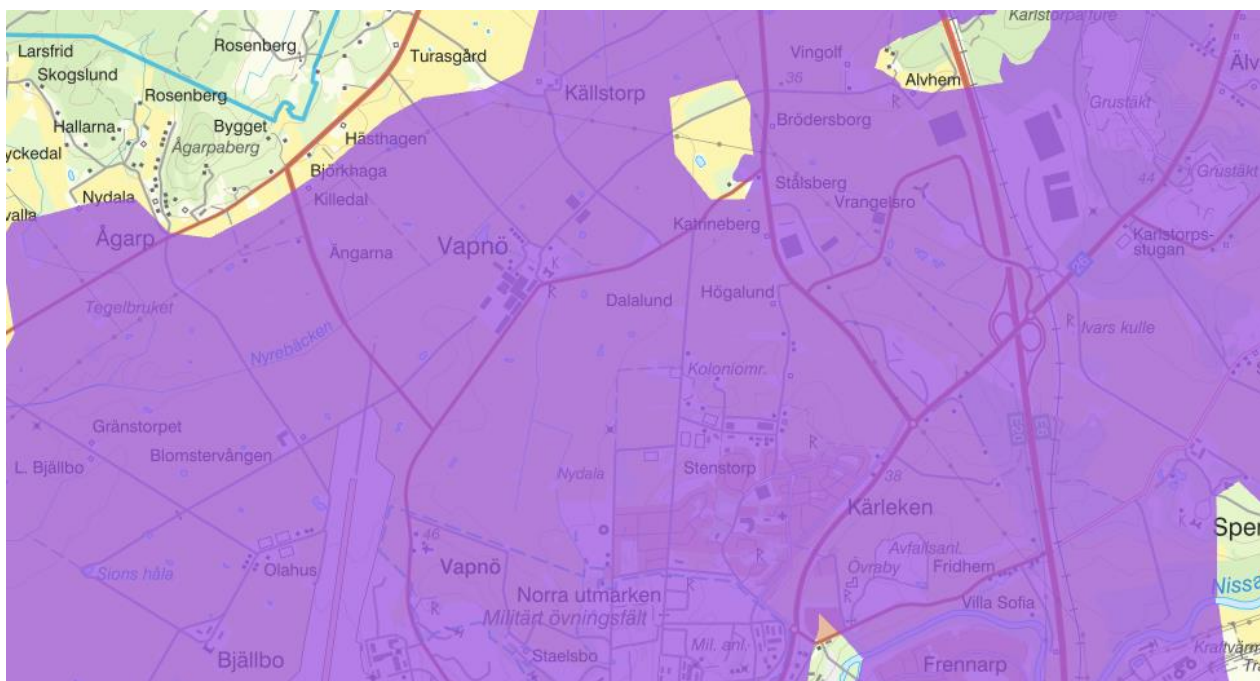
Vattentäkterna ligger mitt i Tylösand-Åled grundvattenförekomst (vattenhållande sand- och grusförekomst).

Tjänsteskrivelse

Bygg- och miljöförvaltningen

Datum för upprättande 2022-10-31

Diarienum: 2021-4590

Figur 2: Grundvattenförelkomst från Vattenkartan (VISS)

Analys och förslag

Vattenskyddsområdet delas inte in i olika zoner utan utgör endast ett sammanhållet område.

Utbredningen för det föreslagna vattenskyddsområdet framgår av upprättad skyddsområdeskarta beslutsunderlag 3. Bygg- och miljöförvaltningen bedömer att denna utbredning krävs för att hålla risken för förorening på en låg nivå och för att säkerställa en god kvalitet på vattentäkternas vatten.

Syftet med skyddsföreskrifterna och deras tillämpning är att säkerställa att påverkan eller risk för påverkan på vattentäkternas vatten inte uppstår. Vattnet ska efter normal behandling i vattenverket kunna användas för dricksvattenförsörjning.

Föreslagna skyddsföreskrifter bygger på den riskanalys som utförts för vattentäkterna.

Allmänna föreskrifter om straffbestämmelser, undantag och avgifter finns i de lokala hälsoskyddsföreskrifterna, i vilka skyddsföreskrifterna kommer vara en del.

Bygg- och miljöförvaltningens sammantagna bedömning är att det föreslagna skyddsområdet och de föreslagna skyddsföreskrifterna krävs för att uppfylla vattendirektivets krav om att säkerställa erforderligt skydd för vattentäkternas vatten. Förslaget bedöms vara i överensstämmelse med kraven i 9 kap. 13 § miljöbalken (1998:808) om att inte medföra onödigt tvång för allmänheten eller annan obefogad inskränkning i den enskildes frihet.

Beräkning av skyddsområdets storlek

Skyddsområdets avgränsning beräknas med hjälp av flödestid för grundvattnet till uttagspunkt. Uppehållstiden ett år har bedömts vara en lämplig utgångspunkt.

Skyddsområdets storlek beräknas utifrån uppskattad årsförbrukning och vattentäkternas uttagsdjup. Lera är dimensionerande uttagsmaterial, vilket ger en kinematisk porositet om 10%, och medeldjupet på uttaget beräknas vara 12 meter. Beräkningsmodell och förklaringar finns i beslutsunderlag 9.

Tjänsteskrivelse

Bygg- och miljöförvaltningen
Datum för upprättande 2022-10-31
Diarienum: 2021-4590

Skyddsområdets ytterkant läggs i kant på byggnader, utefter formationer i landskapet såsom dammar och slottsparken, och längs vägar, se beslutsunderlag 3. Skyddsområdet zonindelas ej.

Risker

Som underlag för korrekta och skäliga skyddsföreskrifter för vattenskyddsområdet ska det enligt Havs- och Vattenmyndighetens vägledning (rapport 2021:4) finnas en riskinventering och riskbedömning. Nedan anges de inom det föreslagna skyddsområdet identifierade anläggningarna och verksamheterna som kan utgöra en risk för vattentäkternas vatten.

Pågående lantbruks- och annan verksamhet på Wapnö AB

Wapnö AB har en diversifierad verksamhet i området. Förutom djurhållningen med mjölkkor bedrivs bland annat mejeri, bryggeri och hotellverksamhet. I verksamheten finns lagring av diesel och andra för grundvattnet skadliga ämnen som kan utgöra en risk för grundvattnet. Dieseltanken som finns inom det föreslagna skyddsområdet är invallad, och all annan lagring sker invallat inomhus. Lagringen av ensilage och gödsel sker utanför det föreslagna skyddsområdet. Det finns gödselkulturar från stallarna inom skyddsområdet som leder till gårdens flytgödselbrunnar, och underjordiska ledningar för pumpning av flytgödsel till satellitbrunnar.

Den åkermark som finns inom det föreslagna skyddsområdet används för bete till nötkreatur.

På området sker fordonsrörelser med lantbruksmaskiner och truckar, och flera dagliga transporter till och från verksamheten sker med lastbil. På området finns en grusad personbilsparkering, och uppgrusad före detta åkermark används som parkering vid större evenemang. Få av de ytor som används för fordonsrörelser är asfalterade eller på annat sätt täta.

Spillvattensystemet på gården är anslutet till det kommunala spillvattennätet.

Vägar

Trafikverkets väg 611 går genom det föreslagna skyddsområdet. Risk finns för utsläpp av petroleumprodukter eller andra för grundvattnet skadliga ämnen från trafiken på vägen.

Uppställning av fordon på genomsläpplig mark kan förekomma längs vägen.

Samrådsredogörelse

Totalt inkom sju yttranden, varav ett från vattentäktägaren. Vattentäktägaren framför att man inte är positivt inställd till att ett vattenskyddsområde ska inrättas.

Länsstyrelsen anser att det bör förtydligas var fordonsparkering är förbjuden alternativt vad som är jordbruksmark inom området.

Trafikverket påpekar att det är viktigt att normal drift och underhåll av väg 611, som berörs av skyddsområdet, ska kunna utföras utan att dispens behöver sökas.

Svar på inkomna yttranden

Kommunen är enligt bestämmelser i artikel 7 i EU:s vattendirektiv (2000/60/EG), vilket specificerats i Vattenmyndighetens åtgärdsprogram för Västerhavets vattendistrikt 2022–2027, skyldig att säkerställa ett långsiktigt skydd för nuvarande och framtida dricksvattenförsörjning.

Bygg- och miljöförvaltningen bedömer att det inte finns något utrymme för att gå en enskild vattentäktägare till mötes i önskan om att få slippa få sina vattentäkter skyddad genom beslut om vattenskyddsområde.

Skyddsområdeskartan är kompletterad med inom vilket område fordonsparkering är förbjuden.

Tjänsteskrivelse

Bygg- och miljöförvaltningen

Datum för upprättande 2022-10-31

Diarienum: 2021-4590

Bygg- och miljöförvaltningen bedömer att den föreslagna anmälningsplikten för schaktning inom skyddsområdet krävs för ett fullgott skydd av vattentäkten. Något undantag för Trafikverkets verksamheter bedöms inte vara skäligt.

Bygg- och miljöförvaltningen bedömer att inkomna yttranden inte föranleder någon ändring i övrigt av förslag till skyddsområde och skyddsföreskrifter.

Skyddsföreskrifter och motivering

Bygg- och miljöförvaltningen bedömer att förslag till skyddsföreskrifter enligt beslutsbilaga 2 krävs för att hålla risken för förorening på en låg nivå och för att säkerställa en god kvalitet på vattentäckernas vatten. Eventuella inskränkningar för berörda sakägare är befogade och bedöms vara skäliga i enlighet med bestämmelserna i 2 kap. 7 § miljöbalken.

Förslag till skyddsföreskrifter har utarbetats med stöd av Havs- och vattenmyndighetens vägledning om inrättande och förvaltning av vattenskyddsområden (rapport 2021:4). Skyddsföreskrift som berör lagring av petroleumprodukter följer bestämmelserna i Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2021:10) om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor.

Föreslagna skyddsföreskrifter bygger på den riskanalys som utförts för vattentäckerna och bedöms vara i överensstämmelse med kraven i 9 kap. 13 § miljöbalken om att inte medföra onödigt tvång för allmänheten eller annan obefogad inskränkning i den enskildes frihet.

Sekundärt skydd för befintlig lagring av för grundvattnet skadliga ämnen

Enligt bestämmelser i Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2021:10) om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor, ska rörledningar och befintliga ovanjordiska cisterner vara försedda med sekundärt skydd senast fem år efter det att beslut om vattenskyddsområde vunnit laga kraft. Lösa behållare som är större än 1 m³ ska ha sekundärt skydd senast 1 januari 2023, ett år efter det att NFS 2021:10 trädde i kraft. Anmälningsplikt och krav på sekundärt skydd gäller ej för cisterner med anslutna rörledningar samt lösa behållare i pannrum eller motsvarande i bostadshus och som är under regelbunden uppsikt, om inte tillsynsmyndigheten beslutar annat.

Skyddsföreskriften om hantering av för grundvattnet skadliga ämnen ska kompletteras med; ”Befintliga ovanjordiska cisterner och samtliga anslutna rörledningar ska vara försedda med sekundärt skydd senast fem år efter det att dessa föreskrifter vunnit laga kraft” och ”Annan yrkesmässig lagring än i cisterner av för grundvattnet skadliga ämnen ska ske invallat. En invallning av flera behållare ska rymma den största behållarens volym plus minst tio procent av övriga behållares totala volym. Befintlig lagring ska vara invallad senast ett år efter det att dessa föreskrifter vunnit laga kraft”.

Anmälningsplikt och krav på sekundärt skydd ska ej gälla för oljetankar och anslutna rörledningar inomhus för bostadsuppvärmning och inte heller för drivmedel i fordons och arbetsmaskiners bränsletankar.

Förbud för nya markförlagda förvaringstankar

Läckage av petroleumprodukter eller andra för grundvattnet skadliga ämnen kan helt slå ut en vattentäkt. En viktig åtgärd vid lagring av sådana ämnen är att fortlöpande kunna inspektera lagringstankar exteriört för att säkerställa så att läckage ej sker. En markförlagd förvaringstank går ej att granska exteriört, varvid skäl finns att ej tillåta nyanläggning av sådan i skyddsområdet.

Skyddsföreskriften om hantering av för grundvattnet skadliga ämnen ska kompletteras med; ”Nyanläggning av förvaringstank i mark är förbjuden.”

Förbud mot fordonsparkering på åkermark

Miljönämnden har identifierat användningen av åkermark inom skyddsområdet som fordonsparkering som en risk för läckage av skadliga ämnen såsom petroleumprodukter till vattentäckerna. Parkering på

Tjänsteskrivelse

Bygg- och miljöförvaltningen

Datum för upprättande 2022-10-31

Diarienum: 2021-4590

åkermark kan förekomma vid större evenemang då det förekommer många fordonsrörelser på området under den tid som evenemanget pågår. Man har svårt att kontrollera i vilket skick de parkerade fordonen är och det finns risk för att på parkeringen framförda eller parkerade fordon läcker något skadligt ämne som kan nå grundvattnet.

En mindre del av den för parkering möjliga åkermarken finns inom det föreslagna skyddsområdet. Miljönämnden bedömer att den minskade risk för kontaminering av vattentäkten som flytten av parkeringen skulle innebära överväger olägenheten av en något längre sträcka för de besökande att promenera till gården.

Skyddsföreskriften om fordon och fordonsparkering ska kompletteras med; ”Parkering av fordon på jordbruksmark inom skyddsområdet är förbjuden”.

Arbeten på avloppssystemet

Läckande avloppssystem kan vara en källa till kontaminering av grundvattnet med bakterier eller näring (nitrat). Miljönämnden är tillsynsmyndighet för avloppssystemen i kommunen.

Med dokumenterade skötsel- och underhållsplaner som grund, för de delar av avloppssystemen som berör skyddsområdet, kan miljönämnden säkerställa att risken för påverkan på vattentäktens vatten minimeras. Med samma mål bör även större arbeten på avloppssystemet anmälas i förväg till miljönämnden.

Skyddsföreskriften ska formuleras; ”Nyanläggning eller större ändring av avloppssystemet i området får ske först efter anmälan till miljönämnden. Skötsel- och kontrollplaner för avloppssystemet i området ska redovisas för miljönämnden senast ett år efter det att dessa föreskrifter vunnit laga kraft. Avloppsledningarna ska vara täta”.

Relevant lagstiftning

Grundläggande krav om skydd för dricksvattentäkter finns i artikel 7 i EU:s vattendirektiv (2000/60/EG).

Det specifika kravet om att säkerställa ett långsiktigt skydd för nuvarande och framtida dricksvattenförsörjning finns i åtgärd 3 för kommunerna i åtgärdsprogram för vatten 2022-2027, Västerhavets vattendistrikt (sida 167). Kommunen behöver särskilt anordna erforderligt skydd för allmänna och enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³ per dygn. Denna bestämmelse följer direkt på vattendirektivets artikel 7.

Kommunen får med stöd av 40 § förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd meddela föreskrifter bland annat om skydd för ytvattentäkter och enskilda grundvattentäkter. Det formella skyddet av vattentäkten ska alltså infogas i kommunens lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön antagen av Kommunfullmäktige 1984-02-23 (KF § 60/1984).

Enligt bestämmelser i 9 kapitlet 13 § miljöbalken (1998:808) får kommunala föreskrifter till skydd mot olägenheter för människors hälsa inte medföra onödigt tvång för allmänheten eller annan obefogad inskränkning i den enskildes frihet. Eventuella inskränkningar för enskilda eller verksamheter ska införas endast i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning ska enligt 2 kapitlet 7 § miljöbalken särskild hänsyn tas till nyttan av skyddsåtgärder jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder.

När vattenskyddsområden införs med stöd av 7 kapitlet miljöbalken finns det möjlighet enligt 32 kapitlet miljöbalken att få ekonomisk ersättning för de inskränkningar i pågående verksamhet som skyddsföreskrifterna medför. Det finns inte samma möjlighet till ersättning för de inskränkningar i pågående verksamhet som skyddsföreskrifter med stöd av 9 kapitlet miljöbalken och förordning 1998:899 medför. Det betyder att de skyddsföreskrifter som införs för vattentäkten i detta beslut inte kan vara lika ingripande som om skyddet hade baserats på 7 kapitlet miljöbalken.

Tjänsteskrivelse

Bygg- och miljöförvaltningen
Datum för upprättande 2022-10-31
Diarienum: 2021-4590

Miljönämnden har i egenskap av tillsynsmyndighet och med stöd av bestämmelser i 26 kapitlet i miljöbalken tillträdde till en verksamhet som kan påverka människors hälsa eller miljön, och utövar alltså tillsyn över det föreslagna vattenskyddsområdet och verksamheter inom detsamma.

Hållbarhetsanalys

Dricksvatten är vårt viktigaste livsmedel, och att skydda det för nuvarande och kommande generationer är en prioriterad uppgift.

Förvaltningen bedömer att det inte krävs någon fördjupad hållbarhetsanalys.

Sammanfattande om social hållbarhet

En trygg och säker dricksvattenförsörjning är fundamental för samhällets funktion och därmed för den sociala hållbarheten.

Sammanfattande om miljömässig hållbarhet

Miljömässig hållbarhet är miljölagstiftningens främsta mål. Förslaget skydd för berörda vattentäkter syftar till att minska risken för negativa påverkan på vattentäkterna från mänsklig aktivitet.

Sammanfattande om ekonomisk hållbarhet

En tydlig och genomtänkt reglering av skyddet av våra dricksvattentillgångar minimerar risken för ekonomiska belastningar på samhället för att klara dricksvattenförsörjningen.

Konsekvenser av förslaget

Boende och verksamma inom det föreslagna vattenskyddsområdet kan komma att behöva anmäla till miljönämnden innan de utför vissa åtgärder. Miljönämnden har genom bestämmelser i 10 § de lokala hälsoskyddsföreskrifterna rätt att ta ut avgift för handläggningen.

Förslaget innebär en kostnad för kommunkoncernen för att uppföra skyltar vid vattenskyddsområdet, och för framtida skötsel och underhåll för dessa skyltar. Totalt bedöms det behövas tre stora och en liten skylt vid infart i området, och tre små skyltar vid utfart. Baserat på underlag från LBVA är den uppskattade kostnaden ca 94 000 kronor för att uppföra skyltarna, per styck 25 000 kronor för de stora infartsskyltarna, 10 000 kronor för de små infartsskyltarna och 3000 kronor för de små utfartsskyltarna.

Uppdrag att uppföra och drifva skyltarna bör lämnas till Teknik- och fritidsnämnden (TFN) då de enligt gällande reglemente ansvarar för sådana frågor. Medel för detta bör tillföras TFNs budget.

Bygg- och miljöförvaltningen bedömer inte att det blir några negativa juridiska eller organisatoriska konsekvenser för kommunkoncernen.

Barnperspektivet

Bygg- och miljöförvaltningen bedömer att barnperspektivet inte påverkas i detta ärende.

Tjänsteskrivelse

Bygg- och miljöförvaltningen

Datum för upprättande 2022-10-31

Diarienumr.: 2021-4590

Beslutsunderlag

1. Tjänsteskrivelse daterad 2022-10-17
2. Förslag till vattenskyddsföreskrifter
3. Karta över förslag till vattenskyddsområde
4. Riskbedömning och riskanalys för vattentäkterna
5. Samrådsredogörelse
6. Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG av den 23 oktober 2000 om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på vattenpolitikens område (vattendirektivet, [länk](#))
7. Åtgärdsprogram för vatten 2022-2027, Västerhavets vattendistrikt ([länk](#))
8. Halmstad kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön (KF § 60/1984, [länk](#))
9. Skydd av vattentäkter med lokala hälsoskyddsföreskrifter. En vägledning från Länsstyrelsen Västra Götaland (rapport 2010:61, [länk](#))
10. Vägledning om inrättande och förvaltning av vattenskydds-områden, Havs- och Vattenmyndigheten (rapport 2021:4, [länk](#))

Information om beslutet

Nämndens beslut tillsammans med beslutsunderlag 1-5 skickas till Kommunstyrelsen för handläggning.

Kommunfullmäktiges beslut ska kungöras i enlighet med bestämmelserna i 43 och 44 §§ förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd samt enligt 8 kapitlet 13 § kommunallagen (2017:725). Länsstyrelsen och Lantmäterimyndigheten ska omedelbart underrättas om de nya föreskrifterna.

Efter beslut i Kommunfullmäktige ska skyddsområdet läggas in i de olika kommunala beslutsstöden, till exempel i underlag till översiktsplan, i kommunens VA-plan, kommunens GIS-system, räddningstjänstens beslutsstöd med flera.

Bygg- och miljöförvaltningen

██████████ förvaltningschef

██████████ miljöinspektör

Vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Wapnö vattentäkter

Kommunfullmäktige
2022-XX-XX, KF § XX
Gäller från 2023-XX-XX

Skyddsområde och skyddsföreskrifter

Dessa skyddsföreskrifter är en del av Halmstad kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.

Vattenskyddsområdets utbredning framgår av bilagd karta. Skyddsföreskrifterna gäller inom det på kartan angivna skyddsområdet. Där skyddsområdesgränsen på kartan sammanfaller med en väg ska vägområdet anses tillhöra skyddsområdet.

Syftet med skyddsföreskrifterna och deras tillämpning är att säkerställa att påverkan eller risk för påverkan på vattentäktens vatten inte uppstår. Vattnet ska efter normal behandling i vattenverket kunna användas för dricksvattenförsörjning.

Med yrkesmässig verksamhet menas en verksamhet som har viss omfattning och varaktighet samt ett objektivt fastställbart vinstsyfte och att den är av självständig karaktär.

Med ”miljönämnden” menas i dessa föreskrifter den nämnd som i Halmstads kommun är utpekad att ansvara för tillsyn och prövning av miljöbalkens bestämmelser.

Regler om straffbestämmelser, undantag och avgifter finns i 8-10 §§ Halmstad kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.

§ 1. Hantering av för grundvattnet skadliga ämnen

Annan hantering än transport av mer än 150 liter av för grundvattnet skadliga ämnen såsom petroleumprodukter, impregneringsmedel, lösningsmedel eller andra hälsoskadliga eller miljöfarliga kemiska produkter får endast ske efter anmälan till miljönämnden. Befintlig lagring ska anmälas till miljönämnden senast sex månader efter det att dessa föreskrifter vunnit laga kraft.

Nya cisterner för petroleumprodukter eller andra för grundvattnet skadliga ämnen som installeras och rörledningar till dessa cisterner ska ha sekundärt skydd. En invallning ska rymma hela cisternens volym. Befintliga ovanjordiska cisterner och samtliga anslutna rörledningar ska vara försedda med sekundärt skydd senast fem år efter det att dessa föreskrifter vunnit laga kraft. Befintliga cisterner i mark ska vara försedda med sekundärt skydd senast 2036-12-31.

Anmälningsplikt och krav på sekundärt skydd gäller ej för oljetankar och anslutna rörledningar inomhus för bostadsuppvärmning och inte heller för drivmedel i fordons och arbetsmaskiners bränsletankar.

Nyanläggning av förvaringstank i mark av för grundvattnet skadliga ämnen är förbjuden.

Yrkesmässig lagring av för grundvattnet skadliga ämnen i andra behållare än cisterner ska ske invallat. En invallning av flera behållare ska rymma den största behållarens volym plus minst tio procent av övriga behållares totala volym. Befintlig lagring ska vara invallad senast ett år efter det att dessa föreskrifter vunnit laga kraft.

§ 2. Fordon och fordonsparkering

Tvätt med avfettningsmedel av motorfordon, maskiner eller liknande på sådan plats där tvättvattnet kan infiltrera i marken är förbjuden.

Parkering av fordon på jordbruksmark inom skyddsområdet, enligt markering på bilagd karta, är förbjuden.

Vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Wapnö vattentäkter

Nyanläggning av fordonsparkering inom skyddsområdet får ske först efter anmälan till miljönämnden.

§ 3. Jordbruk och skogsbruk

Yrkesmässig hantering av gödsel och av kemiska bekämpningsmedel får ske först efter anmälan till miljönämnden. Transport av gödsel och kemiska bekämpningsmedel i eller genom området får ske utan anmälan.

Upplag av virke eller ris under längre tid än två månader får ske först efter anmälan till miljönämnden. Lagring av ved för hushållsändamål omfattas inte av anmälningsplikten.

§ 4. Avlopp, avfall och väghållning

Nyanläggning eller större ändring av avloppssystemet i området får ske först efter anmälan till miljönämnden. Skötsel- och kontrollplaner för avloppssystemet i området ska redovisas för miljönämnden senast ett år efter det att dessa föreskrifter vunnit laga kraft. Avloppsledningar ska vara täta.

Upplag av avfall eller förorenade massor är förbjudet inom vattenskyddsområdet.

Annan hantering än transport och användning av asfalt, oljegrus eller vägsalt får inte förekomma. Vägsalt ska endast användas när behov föreligger för halkbekämpning eller dammbekämpning.

§ 5. Schaktning

Schaktningsarbeten, till exempel i samband med vägarbete, vägbygge eller annan byggnation, får ske först efter anmälan till miljönämnden.

§ 6. Skyltning och utmärkning

Där petroleumprodukter eller andra för vattnet skadliga ämnen lagras ska det finnas skylt som upplyser om vattenskyddsområdet. Skylt ska monteras vid påfyllningsställe för fasta cisterner.

Teknik- och fritidsnämnden ansvarar för att det sätts upp skyltar som utmärker vattenskyddsområdet där väg passerar gräns till skyddsområdet.

Trafikverket ansvarar för att vattenskyddsområdet läggs upp som en restriktionsyta i Trafikverkets databas i enlighet med gällande version av rutinbeskrivning TDOK 2013:0621.

§ 7. Anmälningsplikt vid olycka

Olyckshändelse, spill, eller läckage som utgör risk för grundvattenförorening ska omgående anmälas till räddningstjänsten via telefon 112 av den som orsakat eller fått kännedom om tillbudet. Anmälan ska också göras till miljönämnden via kommunens växel, telefon 035-13 70 00.

Bilaga

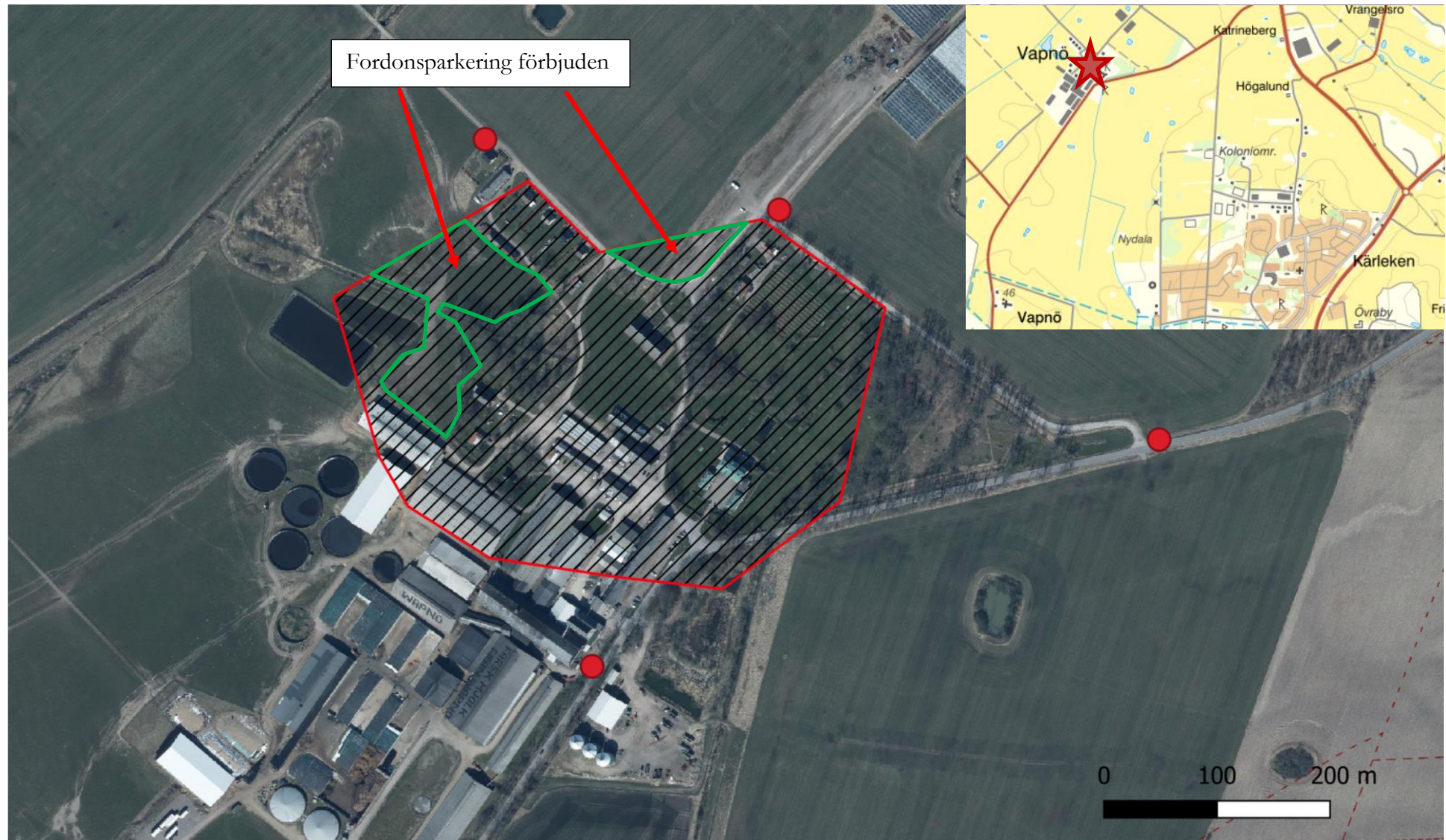
1. Karta över vattenskyddsområdet

Vattenskyddsområde

Wapnö vattentäkt – Vapnö 6:2

KF § XX/2022

Gäller från 2023-XX-XX

Vattenskyddsområdet är skrafferat, de röda prickarna är föreslagna skyltlägen. Skyddsområdet är ej zonindelad
Områden inom grön linje är jordbruksmark där parkering av fordon är förbjuden

skala 1:5000
(copyright Halmstads kommun)

Dnr: 2021-4590

Datum

Handläggare: XXXXXXXXXX

2022-02-28

bilaga 2

Riskbedömning och riskanalys – Wapnö vattentäkter

Konsekvens

Påverkansgrad	Värde	Definition
Förödande eller mycket allvarlig	9-10	Förödande för verksamheten, så stor skada att verksamheten inte fungerar
Allvarlig	6-8	Allvarlig och långvarig störning i verksamheten
Besvärande	3-5	Störningar i verksamheten
Lindrig	1-2	Mindre störningar i verksamheten

Sannolikhet

Sannolikhetsgrad	Värde	Definition
Stor	9-10	Mycket troligt att det inträffar, bara en tidsfråga när
Viss	6-8	Troligt att det inträffar
Liten	3-5	Mindre trolig att det inträffar
Mycket liten	1-2	Det är inte troligt att det inträffar

Riskmatris

Konsekvens

Förödande	10										
Mycket allvarlig	9										
Allvarlig	8										
Allvarlig	7										
Allvarlig	6										
Besvärande	5										
Besvärande	4										
Besvärande	3										
Lindrig	2										
Lindrig	1										
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Mycket liten	Liten	Viss	Stor

Sannolikhet

Risklista - Wapnö vattentäkter

RISKBEDÖMNING					RISKBEHANDLING			
Riskidentifiering		Riskanalys			Risikutv			
Risk nr Risk	Beskrivning	Befintligt skydd	K	S	Behandlas vidare?	Åtgärder	K	S
1. Utsläpp av diesel från befintlig lagring	Diesel lagras i invallad plåtcistern	Invallning och återkommande kontroll	8	2	Ja	Cisternen är under kontroll. Granskas vid ordinarie årlig miljötillsyn	8	2
2. Utsläpp av kemikalier från befintlig lagring	Oljor (och bekämpningsmedel?) lagras i förråd	Förrådet är invallat	5	2	Ja	Lagringen granskas vid ordinarie årlig miljötillsyn	5	2
3. Utsläpp av petroleumprodukter från parkerade fordon	Parkering av bilar, anställda och besökande. Både på ordinarie P-platser och på tillfällig parkering på åkern i norr vid större evenemang.	Inget. Parkering sker på genomsläpplig mark	7	6	Ja	Ingen parkering tillåts på åkermark inom skyddsområdet vid större tillfälliga evenemang Återkommande granskning av parkeringsytorna för att identifiera utsläpp	7	4
4. Utsläpp av petroleumprodukter från uppställda fordon	Uppställning av verksamhetens lastbilar och arbetsmaskiner	Inget. Uppställning sker på genomsläpplig mark	7	5	Ja	Större fokus på kontroll av lastbilarna och arbetsmaskinerna när det gäller risk för läckage	7	3
5. Utsläpp av gödsel och näringsämnen som kan nå grundvattnet	Hantering och spridning av gödsel sker inom skyddsområdet. a) Kulvertar och rör från stallar till gödsellagringen b) Pumpning av gödsel till satellitbrunnar c) Inomgårdstransporter med gödseltunna d) Spridning av gödsel på åker	Kulvertar och rör är tillgängliga för kontroll av läckage? Inomgårdstransporter sker ej inom området?	5	6	Ja	Rutin för kontroll av att gödselkulvertar och gödselledningar är hela Begränsning av inomgårdstransporter av flytgödsel inom skyddsområdet Anmälningsskyldighet för yrkesmässig hantering (lagring och spridning) av gödsel inom skyddsområdet	5	4
6. Utsläpp av bekämpningsmedel som kan nå grundvattnet	Om åkermarken norr om gården brukas konventionellt: a) Risk för utsläpp vid olycka b) Risk för läckage av olämpligt preparat	Marken odlas ekologiskt?	7	5	Ja	Anmälningsskyldighet för yrkesmässig hantering (lagring och spridning) av bekämpningsmedel inom skyddsområdet	7	4
7. Utsläpp av petroleumprodukter från trafik på passerande väg	Allmän väg går genom området. Risk för utsläpp vid olycka	Inget. Vägdiken är genomsläppliga	6	4	Nej	Skyltning vid vägen av skyddsområdet. Information om skyddsområdet läggs in i Räddningstjänstens GIS.	6	3

8. Utsläpp från befintligt ledningssystem för hushållspillvatten	Risk för läckage till marken från avlopps nätet som serverar gårdens bostadshus och andra byggnader	Finns rutin för kontroll av ledningarnas funktion och skick? Avlopps nätet är anslutet till det kommunala avloppssystemet?	5	3	Ja	Ev förtydliga rutin för kontroll av ledningarnas funktion och skick	5	2
9.								

Åtgärdslista – Wapnö vattentäkter

Denna åtgärdslista ska ligga till grund för beslut om skyddsföreskrifter

Åtg. nr	Åtgärd	Hanterar risk nr	Påverkan på allmänna eller enskilda intressen 1)	Bedömning om skälighet 2)	Uppföljning
1.	Anmälningsskyldighet för lagring av petroleumprodukter och andra för grundvattnet skadliga ämnen i större mängd än 150 liter. Befintlig lagring ska anmälas senast sex månader efter det att föreskrifterna vunnit laga kraft. Anmälningsskyldigheten gäller ej för drivmedel i fordon, arbetsmaskiner eller liknande	1, 2	Nej	Skäligt. Begränsad arbetsinsats och kostnad.	
2.	Nya cisterner för petroleumprodukter eller andra för grundvattnet skadliga ämnen som installeras och anslutningsrör till dessa cisterner ska ha sekundärt skydd. En invallning ska rymma hela cisternens volym. Befintliga cisterner och anslutningsrör ska vara försedda med sekundärt skydd senast fem år efter det att föreskrifterna vunnit laga kraft	1, 2	Ja. Högre kostnad med sekundärt skydd och invallning	Skäligt. Krav finns redan på sekundärt skydd då nuvarande verksamhet regleras genom tillstånd och föreläggande med stöd av MB. Skyddsföreskrifter behövs för att reglera ev framtida verksamhet som inte omfattas av tillstånd eller föreläggande.	
3.	Annan lagring än i cisterner av för grundvattnet skadliga ämnen ska ske invallad. En invallning av flera behållare ska rymma den största behållarens volym plus tio procent av övriga behållares totala volym. Befintlig lagring ska vara invallad senast ett år efter det att föreskrifterna vunnit laga kraft	1, 2	Ja. Högre kostnad med invallning	Se ovan	
4.	Parkering av fordon på jordbruksmark inom skyddsområdet förbjuds	3	Ja. Parkeringsytorna behöver flyttas längre från gården	Skäligt. Parkeringen flyttas ca 100 meter längre ut. Ingen större areal åker tas i anspråk	
5.	Anmälningsskyldighet för nyanläggning av fordonsparkering på jordbruksmark	3	Nej	Innebär lättnad om dispens mot förbudet ovan medges.	

Åtg. nr	Åtgärd	Hanterar risk nr	Påverkan på allmänna eller enskilda intressen 1)	Bedömning om skälighet 2)	Uppföljning
6.	Anmälningsskyldighet för lagring och spridning av gödsel och bekämpningsmedel	5, 6	Ja	Skäligt. Innebär redovisning av vilka mängder gödsel resp bekämpningsmedel som används	
7.	Där petroleumprodukter eller andra för vattnet skadliga ämnen lagras eller hanteras ska det finnas skylt som upplyser om vattenskyddsområdet	1, 2	Nej	Skäligt. Begränsad arbetsinsats och kostnad.	
8.	Kommunstyrelsen ansvarar för att det sätts upp skyltar som utmärker vattenskyddsområdet där väg passerar gräns till skyddsområdet	Alla	Nej	---	

- 1) Enligt bestämmelser i 9 kap. 13 § miljöbalken (1998:808) får kommunala föreskrifter som meddelas till skydd mot olägenheter för människors hälsa inte medföra onödigt tvång för allmänheten eller annan obefogad inskränkning i den enskildes frihet.
- 2) Eventuella inskränkningar för enskilda eller verksamheter ska införas endast i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning ska särskild hänsyn tas till nyttan av skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder (2 kap. 7 § miljöbalken).

Samrådsredogörelse för förslag till upprättande av skyddsområde och skyddsföreskrifter för Wapnö vattentäkter

Samrådsförfarande

Förslag till beslut om upprättande av vattenskyddsområde för Wapnö vattentäkter har 13 april 2022 för samråd skickats till sakägare, myndigheter och kommunala instanser. Sändlista finns i bilaga 1.

Samrådsunderlaget omfattar syftet med det långsiktiga skyddet, avgränsning av skyddsområdet, förslag på skyddsföreskrifter och förvaltningens motivering och underlag till de föreslagna skyddsföreskrifterna. Sista dag för att lämna synpunkter var 15 juni 2022. Några av de som är berörda av samrådet har begärt och fått förlängd svarstid. Inga allmänna samrådsmöten har hållits.

Inkomna yttranden

De synpunkter som har inkommit under remisstiden sammanfattas nedan tillsammans med bygg- och miljöförvaltningens svar. Yttrandena i sin helhet finns i förvaltningens ärendehanteringssystem och kan begäras ut såsom offentlig handling.

Totalt inkom sju yttranden, varav ett från berörd vattentäktsägare.

Yttrande från berörd vattentäktsägare

Wapnö AB

Wapnö AB framför att man inte är positivt inställd till att ett vattenskyddsområde ska inrättas. Man påpekar även att någon av skyddsområdesgränserna går över befintliga byggnader.

Svar på yttrande

Kommunen är enligt bestämmelser i artikel 7 i EU:s vattendirektiv (2000/60/EG), vilket specificerats i Vattenmyndighetens åtgärdsprogram för Västerhavets vattendistrikt 2022–2027, skyldig att säkerställa ett långsiktigt skydd för nuvarande och framtida dricksvattenförsörjning. Kommunen behöver särskilt anordna erforderligt skydd för allmänna och enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³/dygn.

Bygg- och miljöförvaltningens bedömer att det inte finns något utrymme för att gå en enskild vattentäktsägare till mötes i önskan om att få slippa få sin vattentäkt skyddad genom beslut om vattenskyddsområde.

Skyddsområdesgränser ska i så stor utsträckning som möjligt förläggas i fasta gränser som går att återfinna i verkligheten. Den södra gränsen för skyddsområdet går rakt igenom Wapnö brukningscentrum och för att gränsen inte ska bli alltför hackig kommer den av nödvång behöva skära några av de befintliga byggnaderna. Detta bedömer bygg- och miljöförvaltningen inte bör utgöra något problem för den praktiska appliceringen av skyddsföreskrifterna.

Postadress

Halmstads Kommun
Box 153
301 05 Halmstad

Besöksadress

Rådhuset
Kyrkogatan 5
302 42 Halmstad

Telefon

035 – 13 70 00

E-post

direkt@halmstad.se

Webbplats

www.halmstad.se

Dnr: 2021-4590

Yttranden från myndigheter

Länsstyrelsen i Hallands län

Länsstyrelsen anser att det i förslaget bör förtydligas var fordonsparkering är förbjuden alternativt vad som är jordbruksmark inom området. I övrigt lämnar Länsstyrelsen inga synpunkter.

Svar på yttrande

Bygg- och miljöförvaltningen kommer på skyddsområdeskartan rita ut inom vilket område fordonsparkering är förbjuden.

Trafikverket

Trafikverket påpekar att det är viktigt att normal drift och underhåll av väg 611, som berörs av skyddsområdet, ska kunna utföras utan att dispens behöver sökas. Driftåtgärder är exempelvis snöröjning och halkbekämpning, och underhållsåtgärder kan till exempel bestå av mindre beläggningsarbeten, dikesrensning, och skötsel av vägmärken, sidoområden etc.

Trafikverket informerar även om att det enligt 43 § väglagen krävs tillstånd från väghållaren för att inom vägområdet uppföra fast informationsskylt avseende vattenskyddsområde.

Svar på yttrande

Bygg- och miljöförvaltningen bedömer att den föreslagna anmälningsplikten för schaktning inom skyddsområdet krävs för ett fullgott skydd av vattentakten. Något undantag för Trafikverkets verksamheter bedöms inte vara skäligt.

Yttranden från kommunala nämnder och bolag

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen (KS) bedömer att införandet av vattenskyddsområdet inte påverkar kommunala intressen. KS har inget att erinra.

Laholmsbuktens VA AB

Laholmsbuktens VA AB anger att det inte finns några kommunala VA-anläggningar eller ledningar inom förslaget vattenskyddsområde och att det därför inte bedöms påverka den kommunala VA-verksamheten. Man är positiv till miljönämndens förslag till skyddsområde och skyddsföreskrifter.

Räddningsnämnden

Räddningsnämnden anser att verksamhet inom vattenskyddsområden bör ha en plan för omhändertagande av förorenat släckvatten, vilken bör delges räddningstjänsten.

Karta över beslutade vattenskyddsområden bör skickas till räddningstjänsten.

Svar på yttrande

Inom det område som berörs av förslag till skyddsområde för Marbäckes fritidsbys vattentäkt förekommer ingen sådan verksamhet som skulle kunna behöva ha en släckvattenplan.

Beslutade vattenskyddsområden kommer läggas in i kommunens kartstöd.

Dnr: 2021-4590

Teknik- och fritidsnämnden

Teknik- och fritidsnämnden önskar en översiktskarta samt fastighetsbeteckning för att lättare se var i kommunen vattentäkten är lokaliserad, i övrigt har man inga synpunkter.

Svar på yttrande

Bygg- och miljöförvaltningen kommer komplettera beskrivningen av vattentäkten med en översiktskarta och med uppgift om inom vilken fastighet vattentäkten är belägen.

Sändlista

Berörda fastighetsägare och tomträttsinnehavare för:

Myndigheter samt kommunens nämnder och bolag

Länsstyrelsen i Hallands län, halland@lansstyrelsen.se

Trafikverket, trafikverket@trafikverket.se

Kommunstyrelsen, ks.diarium@halmstad.se

Byggnadsnämnden, byggnadsnamnden@halmstad.se

Fastighetsnämnden, fn.diarium@halmstad.se

Räddningsnämnden, rn.diarium@halmstad.se

Teknik- och fritidsnämnden, tfn.diarium@halmstad.se

Laholmsbuktens VA AB, lbva@lbva.se

Ärende KS 2022/00704

Beslutsinstans: Kommunfullmäktige
Ärendets ursprung: Miljönämnden

Beslut om vattenskyddsområde med föreskrifter för Marbäcks fritidsby vattentäkt

Kommunledningsförvaltningens förslag till beslut

1. Kommunfullmäktige beslutar att skyddsföreskrifter och skyddsområdeskarta fastställs och läggs som bilagor till Halmstads kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.
2. Kommunfullmäktige beslutar att komplettera 5 § i Halmstads kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön med uppgift om att fastställt vattenskyddsområde och fastställda skyddsföreskrifter för Marbäcks fritidsby vattentäkt finns i bilagor till föreskrifterna.
3. Kommunfullmäktige beslutar att ge teknik- och fastighetsnämnden i uppdrag att projektera, uppföra och sköta de skyltar som enligt skyddsområdeskartan krävs för utmärkning av vattenskyddsområdet.
4. Kommunfullmäktige beslutar att avslå miljönämndens begäran om tilläggsanslag på 25 tkr åt teknik- och fastighetsnämnden för projektering och uppförande av de skyltar som krävs för utmärkning av vattenskyddsområdet och hänvisar ärendet till verksamhetsberedningen och dess beredning av planeringsdirektiv med budget 2024-2028.
5. Kommunfullmäktige beslutar att de reviderade lokala föreskrifterna för att skydda människors hälsa och miljön träder i kraft den 1 juni 2023.

Sammanfattning av ärendet

Enligt åtgärd 3 för kommunerna i Vattenmyndighetens åtgärdsprogram ska kommunen säkerställa ett långsiktigt skydd för den nuvarande och framtida dricksvattenförsörjningen. Kommunen behöver särskilt anordna erforderligt skydd för allmänna och enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³ per dygn. I kristider kan vattenförsörjningen i kommunen behöva förstärkning från enskilda vattentäkter.

Marbäcks fritidsby vattentäkt föreslås skyddas med ett skyddsområde och med skyddsföreskrifter som innehåller bestämmelser om till exempel hantering av för grundvattnet skadliga ämnen, om jordbruksdriften inom området och om skyltning och utmärkning av området. Bestämmelserna kommer införas i kommunens lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.

Inkomna yttranden från statliga myndigheter och kommunala nämnder och bolag är sammanfattningsvis positiva till åtgärden. Vattentäktsägaren/sakägare har i inkommet yttrande motsatt sig att vattenskyddsområde bildas. Den kostnad som uppstår för kommunkoncernen är att uppföra och vidmakthålla skyltning av skyddsområdet.

Ärendets beredning

Kommunledningsförvaltningen, avdelningen för ledningsstöd.
Miljönämnden, 2022-10-31, MN § 80.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Enligt åtgärd 3 för kommunerna i åtgärdsprogram för vatten 2022-2027, Västerhavets vattendistrikt, ska kommunen säkerställa ett långsiktigt skydd för den nuvarande och framtida dricksvattenförsörjningen. Kommunen behöver särskilt anordna erforderligt skydd för allmänna och enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³ per dygn.

Målet är att minimera risken för att kommuninvånare ska bli utan sitt viktigaste livsmedel, och att i kommunen tillgängligt dricksvatten får ett lämpligt skydd. I kristider kan även den allmänna vattenförsörjningen i kommunen behöva förstärkning från enskilda vattentäkter. Arbetet är prioriterat i miljönämndens tillsynsplan.

Arbetsmetod

Vald arbetsmetod följer vägledningen ”Skydd av vattentäkter med lokala hälsoskyddsföreskrifter” framtagen år 2010 av Länsstyrelsen Västra Götaland (rapport 2010:61). Arbetet dokumenteras i miljöavdelningens handläggningssystem. Enligt tillsynsvägledning från Vattenmyndigheten 2022-01-20 omfattas de vattentäkter som producerar dricksvatten för direkt konsumtion och de som använder dricksvatten för beredning av livsmedel. Det är enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³ per dygn som omfattas.

Vid avgränsning av skyddsområde bedöms en uppehållstid för vattnet i skyddsområdet om ett år vara en lämplig utgångspunkt. Praxis vid avgränsning av vattenskyddsområden enligt 7 kap MB för grundvattentäkter är en uppehållstid i mark för grundvattnet om ett år från skyddsområdets yttre gräns till uttagspunkten (HaV vägledning, rapport 2021:4). Därefter anpassas skyddsområdet till fastighetsgränser, vägar och andra naturliga gränser i området för att det ska vara lättare att lokalisera skyddsområdet ute i naturen. För att beräkna rinntider i lösa jordlager och i berg har de metoder som redovisades i Naturvårdsverkets handbok (2003:6) om vattenskyddsområden använts.

Planbestämmelser och markanvändning

Området där vattentäkten ligger omfattas ej av någon detaljplan. Området ligger inom riksintresse för friluftsliv och inom utpekade områden för lokala naturvärden respektive för lokala rekreativvärden (Framtidsplan 2050). Vattentäkten ligger i en gammal ostängslad betesmark som inte använts för bete på minst 10 år. Väg 25 och en mindre enskild väg, framfartsvägen till fritidsbyn, går igenom det föreslagna skyddsområdet. I övrigt domineras området av skogsmark.

Det föreslagna vattenskyddsområdet ligger delvis inom skyddsområde för den kommunala ytvattentäkten Torvsjön. Vattenskyddsområdet Torvsjön är skyddat via dom A 5/1962 från Västerbygdens vattendomstol.

Beskrivning av vattentäkten

Marbäck's fritidsby vattentäkt både ägs och drivs av Marbäck's fritidsbys samfällighetsförening. Borrnan ligger på annans privatägda mark. Vattentäkten används för dricksvatten till de boende i Marbäck's fritidsby. Det årliga uttaget omfattar cirka 4 000 m³ dricksvatten från en borrad brunn. Vattenuttaget sker från berg på cirka 120 meters djup. Enligt analyser av råvattnet finns det idag inga problem med kvaliteten på dricksvattnet, och halterna av nitrat är inte förhöjda. Vattentäkten ligger inom Marbäck's grundvattenförekomst (vattenhållande sand- och grusförekomst).

Analys och förslag

Vattenskyddsområdet delas inte in i olika zoner utan utgör endast ett sammanhållet område. Utbredningen för det föreslagna vattenskyddsområdet framgår av upprättad skyddsområdeskarta. Miljönämnden och dess förvaltning bedömer att denna utbredning krävs för att hålla risken för förorening på en låg nivå och för att säkerställa en god kvalitet på vattentäktens vatten.

Syftet med skyddsföreskrifterna och deras tillämpning är att säkerställa att påverkan eller risk för påverkan på vattentäktens vatten inte uppstår. Vattnet ska efter normal behandling i vattenverket kunna användas för dricksvattenförsörjning.

Föreslagna skydds-föreskrifter bygger på den riskanalys som utförts för vattentäkten. De skydds-föreskrifter för Torvsjöns ytvattentäkt som finns i dom A 5/1962 (Västerbygdens vattendomstol) fokuserar på skydd av ytvatten och bedöms i liten utsträckning skydda det grundvatten som tas ut via Marbäck's fritidsby vattentäkt. Skydds-föreskrifterna i domen gäller dock jämsides med de föreslagna skydds-föreskrifterna för det nya vattenskyddsområdet. Allmänna föreskrifter om straffbestämmelser, undantag och avgifter finns i de lokala hälsoskydds-föreskrifterna, i vilka skydds-föreskrifterna kommer vara en del.

Miljönämnden och dess förvaltnings sammantagna bedömning är att det föreslagna skyddsområdet och de föreslagna skydds-föreskrifterna krävs för att uppfylla vattendirektivets krav om att säkerställa erforderligt skydd för vattentäkten vatten. Förslaget bedöms vara i överensstämmelse med kraven i 9 kap. 13 § miljöbalken (1998:808) om att inte medföra onödigt tvång för allmänheten eller annan obefogad inskränkning i den enskildes frihet.

Beräkning av skyddsområdets storlek

Skyddsområdets avgränsning beräknas med hjälp av flödestid för grundvattnet till uttagspunkt. Uppehållstiden ett år har bedömts vara en lämplig utgångspunkt.

Skyddsområdets radie beräknas utifrån angiven årsförbrukning till 118 meter. Berg är dimensionerande uttagsmaterial, vilket ger en kinematisk porositet om 0,1%, och djupet på uttaget beräknas vara cirka 108 meter. Skyddsområdets ytterkant läggs framförallt med stöd av fastighetsgränser. De norra och västra begränsningslinjerna ligger inom Torvsjöns vattenskyddsområde. Skyddsområdet zonindelas ej.

Risker

Som underlag för korrekta och skäliga skydds-föreskrifter för vattenskyddsområdet ska det enligt Havs- och Vattenmyndighetens vägledning (rapport 2021:4) finnas en riskinventering och riskbedömning. Nedan anges de inom det föreslagna skyddsområdet identifierade anläggningarna och verksamheterna som kan utgöra en risk för vattentäktens vatten.

Vägar och uppställning av fordon

Väg 25, banvallsleden och en enskild väg som framförallt används som framfart till Marbäcks fritidsby går rakt igenom det föreslagna skyddsområdet. Risk finns för utsläpp av petroleumprodukter eller andra för grundvattnet skadliga ämnen från trafiken på vägarna. Parkering och uppställning av fordon på genomsläpplig mark kan förekomma längs vägarna.

Den kommunala avloppsledningen

Det föreslagna vattenskyddsområdet berörs av överföringsledning för kommunalt spillvatten. Läckage från avloppssystemet kan kontaminera grundvattnet med bakterier eller näring (nitrat).

Samrådsredogörelse

Förslag till upprättande av vattenskyddsområde har den 13 april 2022 för samråd skickats till sakägare, statliga myndigheter och kommunala remissinstanser.

Genom kungörelse i Hallandsposten och på kommunens webbsida för kungörelser informerades om att förslag var upprättat. Relevanta handlingar publicerades på kommunens webbsidor. Inom kommunens egen organisation skickades förslaget för yttrande till byggnadsnämnden, dåvarande fastighetsnämnden, kommunstyrelsen, räddningsnämnden, dåvarande teknik- och fritidsnämnden och till Laholmsbuktens VA AB. Förslag till beslut skickades även för yttrande till länsstyrelsen och till Trafikverket. Remisstiden var mellan den 13 april 2022 och den 15 juni 2022. Vissa av remissinstanserna fick förlängd svarstid, som längst till den 20 september 2022. En komplett samrådsredogörelse återfinns i beslutsunderlag 5.

Totalt inkom sju yttranden, varav ett från berörd privat fastighetsägare. E.On Sverige AB påpekar att det inom förslaget vattenskyddsområde finns befintliga elnätsanläggningar. Man önskar att schaktning och grävning måste få utföras då reparation och underhåll krävs, vattenskyddsområdet ska inte utgöra hinder för underhåll, ombyggnad eller reinvestering i anläggningen. Trafikverket påpekar att det är viktigt att fortsatt drift, underhåll och utveckling av väg 25 inte försvåras av vattenskyddsområdet, och att arbeten ska kunna utföras utan att dispens behöver sökas.

Sammanfattande svar på inkomna yttranden

Bedömningen görs att den föreslagna anmälningsplikten för schaktning inom skyddsområdet krävs för ett fullgott skydd av vattentäkten. Något undantag för E.Ons eller Trafikverkets verksamheter bedöms inte vara skäligt. Bedömningen görs vidare att inkomna yttranden inte föranleder någon principiell ändring av förslag till skyddsområde och skyddsföreskrifter.

Skyddsföreskrifter och motivering

Miljönämnden och dess förvaltning bedömer att förslaget till skyddsföreskrifter krävs för att hålla risken för förorening på en låg nivå och för att säkerställa en god kvalitet på vattentäktens vatten. Eventuella inskränkningar för berörda sakägare är befogade och bedöms vara skäliga i enlighet med bestämmelserna i 2 kap. 7 § miljöbalken. Det finns skäl att komplettera det skydd som de befintliga skyddsföreskrifterna för Torvsjöns ytvattentäkt ger, då detta skydd framförallt omfattar ytvatten.

Förslaget till skyddsföreskrifter har utarbetats med stöd av Havs- och vattenmyndighetens vägledning om inrättande och förvaltning av vattenskyddsområden (rapport 2021:4). Skyddsföreskrift som berör

lagring av petroleumprodukter följer bestämmelserna i Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2021:10) om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor. Föreslagna skyddsföreskrifter bygger på den riskanalys som utförts för vattentäkten och bedöms vara i överensstämmelse med kraven i 9 kap. 13 § miljöbalken om att inte medföra onödigt tvång för allmänheten eller annan obefogad inskränkning i den enskildes frihet.

Sekundärt skydd för befintlig lagring av för grundvattnet skadliga ämnen

Enligt bestämmelser i Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2021:10) om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor, ska rörledningar och befintliga ovanjordiska cisterner vara försedda med sekundärt skydd senast fem år efter det att beslut om vattenskyddsområde vunnit laga kraft. Befintliga underjordiska cisterner ska ha sekundärt skydd senast 2036-12-31. Lösa behållare som är större än 1 m³ ska ha sekundärt skydd senast 1 januari 2023, ett år efter det att NFS 2021:10 trädde i kraft. Anmälningsskydd och krav på sekundärt skydd gäller ej för cisterner med anslutna rörledningar samt lösa behållare i pannrum eller motsvarande i bostadshus och som är under regelbunden uppsikt, om inte tillsynsmyndigheten beslutar annat.

Skyddsföreskriften om hantering av för grundvattnet skadliga ämnen ska kompletteras med; ”Befintliga ovanjordiska cisterner och samtliga anslutna rörledningar ska vara försedda med sekundärt skydd senast fem år efter det att dessa föreskrifter vunnit laga kraft. Befintliga underjordiska cisterner ska vara försedda med sekundärt skydd senast 2036-12-31.” och ”Annan yrkesmässig lagring än i cisterner av för grundvattnet skadliga ämnen ska ske invallat. En invallning av flera behållare ska rymma den största behållarens volym plus minst tio procent av övriga behållares totala volym. Befintlig lagring ska vara invallad senast ett år efter det att dessa föreskrifter vunnit laga kraft.”

Anmälningsskydd och krav på sekundärt skydd ska ej gälla för oljetankar och anslutna rörledningar inomhus för bostadsuppvärmning och inte heller för drivmedel i fordons och arbetsmaskiners bränsletankar.

Förbud för nya markförlagda förvaringstankar

Läckage av petroleumprodukter eller andra för grundvattnet skadliga ämnen kan helt slå ut en vattentäkt. En viktig åtgärd vid lagring av sådana ämnen är att fortlöpande kunna inspektera lagringstankar exteriórt för att säkerställa så att läckage ej sker. En markförlagd förvaringstank går ej att granska exteriórt, varvid skäl finns att ej tillåta nyanläggning av sådan i skyddsområdet. Skyddsföreskriften om hantering av för grundvattnet skadliga ämnen ska kompletteras med; ”Nyanläggning av förvaringstank i mark är förbjuden.”

Arbeten på det kommunala avlopps-systemet

Läckande avloppsledningar kan vara en källa till kontaminering av grundvattnet med bakterier eller näring (nitrat). Miljönämnden är tillsynsmyndighet för det kommunala avlopps-systemet. Med dokumenterade skötsel- och underhållsplaner som grund kan miljönämnden säkerställa att risken för påverkan på vattentäktens vatten minimeras. Med samma mål bör även större arbeten på avloppsledningen anmälas i förväg till miljönämnden.

Skyddsföreskriften ska formuleras; ”Större ändring av den kommunala spillvattenledningen i området får ske först efter anmälan till miljönämnden. Avloppsledningen ska vara tät. Utformning av skötsel- och kontrollplan för spillvattenledningen bestäms i samband med miljönämndens ordinarie tillsyn”.

Relevant lagstiftning

Grundläggande krav om skydd för dricksvattentäkter finns i artikel 7 i EU:s vattendirektiv (2000/60/EG). Det specifika kravet om att säkerställa ett långsiktigt skydd för nuvarande och framtida dricksvattenförsörjning finns i åtgärd 3 för kommunerna i åtgärdsprogram för vatten 2022-2027, Västerhavets vattendistrikt (sida 167). Kommunen behöver särskilt anordna erforderligt skydd för allmänna och enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³ per dygn. Denna bestämmelse följer direkt på vattendirektivets artikel 7.

Kommunen får med stöd av 40 § förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd meddela föreskrifter bland annat om skydd för ytvattentäkter och enskilda grundvattentäkter. Det formella skyddet av vattentäkten ska alltså infogas i kommunens lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön antagen av Kommunfullmäktige 1984-02-23 (KF § 60/1984). Enligt bestämmelser i 9 kapitlet 13 § miljöbalken (1998:808) får kommunala föreskrifter till skydd mot olägenheter för människors hälsa inte medföra onödigt tvång för allmänheten eller annan obefogad inskränkning i den enskildes frihet. Eventuella inskränkningar för enskilda eller verksamheter ska införas endast i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning ska enligt 2 kapitlet 7 § miljöbalken särskild hänsyn tas till nyttan av skyddsåtgärder jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder.

När vattenskyddsområden införs med stöd av 7 kapitlet miljöbalken finns det möjlighet enligt 32 kapitlet miljöbalken att få ekonomisk ersättning för de inskränkningar i pågående verksamhet som skyddsåtgärderna medför. Det finns inte samma möjlighet till ersättning för de inskränkningar i pågående verksamhet som skyddsåtgärderna medför med stöd av 9 kapitlet miljöbalken och förordning 1998:899 medför. Det betyder att de skyddsåtgärderna som införs för vattentäkten i detta beslut inte kan vara lika ingripande som om skyddet hade baserats på 7 kapitlet miljöbalken.

Miljönämnden har i egenskap av tillsynsmyndighet och med stöd av bestämmelser i 26 kapitlet i miljöbalken tillträde till en verksamhet som kan påverka människors hälsa eller miljön, och utövar alltså tillsyn över det föreslagna vattenskyddsområdet och verksamheter inom detsamma.

Hållbarhetsanalys

Dricksvatten är vårt viktigaste livsmedel, och att skydda det för nuvarande och kommande generationer är en prioriterad uppgift. Bedömningen görs att det inte krävs någon fördjupad hållbarhetsanalys.

Sammanfattande om social hållbarhet

En trygg och säker dricksvattenförsörjning är fundamental för samhällets funktion och därmed för den sociala hållbarheten.

Sammanfattande om miljömässig hållbarhet

Miljömässig hållbarhet är miljölagstiftningens främsta mål. Förslaget skydd för berörda vattentäkter syftar till att minska risken för negativa påverkan på vattentäkterna från mänsklig aktivitet.

Sammanfattande om ekonomisk hållbarhet

En tydlig och genomtänkt reglering av skyddet av våra dricksvattentillgångar minimerar risken för ekonomiska belastningar på samhället för att klara dricksvattenförsörjningen.

Konsekvenser av förslaget

Boende och verksamma inom det föreslagna vattenskyddsområdet kan komma att behöva anmäla till miljönämnden innan de utför vissa åtgärder. Miljönämnden har genom bestämmelser i 10 § de lokala hälsoskyddsföreskrifterna rätt att ta ut avgift för handläggningen.

Förslaget innebär en kostnad för kommunkoncernen för att flytta befintlig skylt som markerar Torvsjöns vattenskyddsområde. Baserat på underlag från LBVA är den uppskattade kostnaden ca 25 000 kr för detta arbete. Uppdrag att flytta skylten bör lämnas till teknik- och fastighetsnämnden (TFN) då de enligt gällande reglemente ansvarar för sådana frågor. Medel för detta bör tillföras TFNs budget.

Miljönämndens begäran om tilläggsanslag för uppförande av skyltar bedöms inte falla inom kommunens principer för beviljande av tilläggsanslag enligt kommunfullmäktiges riktlinjer för ekonomistyrning och god ekonomisk hushållning. I dessa stadgas att tilläggsanslag endast anvisas för helt oförutsedda händelser. Kommunledningsförvaltningen föreslår istället att begäran tillställs verksamhetsberedningen i dess beredning av planeringsdirektiv med budget 2024-2028.

Bedömningen görs vidare att det inte blir några negativa juridiska eller organisatoriska konsekvenser för kommunkoncernen.

Barnperspektivet

Barnperspektivet bedöms inte påverkas i detta ärende.

Ärendets beslutsgång

Kommunfullmäktige
Kommunstyrelsen
Kommunstyrelsens personal- och ledningsutskott
Miljönämnden

Beslutsunderlag

1. Protokollsutdrag från miljönämnden, 2022-10-31, MN § 80.
2. Förslag till vattenskyddsföreskrifter.
3. Karta över förslag till vattenskyddsområde.
4. Riskbedömning och riskanalys för vattentäkterna.
5. Samrådsredogörelse.
6. Tjänsteskrivelse från bygg- och miljöförvaltningen, 2022-10-31.

Information om beslutet

Kommunfullmäktiges beslut ska kungöras i enlighet med bestämmelserna i 43 och 44 §§ förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd samt enligt 8 kapitlet 13 § kommunallagen (2017:725). Länsstyrelsen och Lantmäterimyndigheten ska omedelbart underrättas om de nya föreskrifterna.

Efter beslut i Kommunfullmäktige ska skyddsområdet läggas in i de olika kommunala beslutsstöden, till exempel i underlag till översiktsplan, i kommunens VA-plan, kommunens GIS-system, räddningstjänstens beslutsstöd med flera.

Kommunledningsförvaltningen

Mattias Rossköld, Kommundirektör
Ann-Mari Mäkikangas, Administrativ direktör
Carl-Magnus Billström, handläggare, Kommunjurist

MN § 80

Dnr 2021-4746

Förslag till vattenskyddsområde med föreskrifter för Marbäcks fritidsby vattentäkt

Beslut

Miljönämnden beslutar att till Kommunfullmäktige översända förslag till vattenskyddsområde med föreskrifter för Marbäcks fritidsby vattentäkt. Miljönämnden föreslår Kommunfullmäktige att:

1. skyddsföreskrifter och skyddsområdeskarta enligt beslutsbilaga 2 och 3 fastställs och läggs som bilaga till Halmstad kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.
2. komplettera 5 § Halmstad kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön med uppgift om att fastställt vattenskyddsområde och fastställda skyddsföreskrifter för Marbäcks fritidsby vattentäkt finns i bilaga till de lokala hälsoskyddsföreskrifterna.
3. ge Teknik- och fastighetsnämnden i uppdrag att projektera, uppföra och sköta de skyltar som enligt skyddsområdeskartan krävs för utmärkning av vattenskyddsområdet.
4. besluta om ett tillskott om minst 25 000 kronor till Teknik- och fastighetsnämndens budget för att projektera och uppföra de skyltar som krävs för utmärkning av vattenskyddsområdet.

Ärendet

Enligt åtgärd 3 för kommunerna i Vattenmyndighetens åtgärdsprogram ska kommunen säkerställa ett långsiktigt skydd för den nuvarande och framtida dricksvattenförsörjningen. Kommunen behöver särskilt anordna erforderligt skydd för allmänna och enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³ per dygn. I kristider kan vattenförsörjningen i kommunen behöva förstärkning från enskilda vattentäkter.

Marbäcks fritidsby vattentäkt förslås skyddas med ett skyddsområde i enlighet med figur 1 och med skyddsföreskrifter som innehåller bestämmelser om till exempel hantering av för grundvattnet skadliga ämnen, om jordbruksdriften inom området och om skyltning och utmärkning av området. Bestämmelserna kommer införas i kommunens lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.

Miljönämnden	Sammanträdesdatum 2022-10-31	Sida 19(26)

Inkomna yttranden från myndigheter och kommunala nämnder och bolag är sammanfattningsvis positiva till åtgärden. Vattentäktsägaren/sakägare har i inkommet yttrande motsatt sig att vattenskyddsområde bildas.

Den kostnad som uppstår för kommunkoncernen är att uppföra och vidmakthålla skyltning av skyddsområdet.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts på bygg- och miljöförvaltningens ärendeberedning 12 oktober 2022 och miljönämndens presidieberedning 17 oktober 2022.

Förslag till beslut

Miljönämnden beslutar att till Kommunfullmäktige översända förslag till vattenskyddsområde med föreskrifter för Marbäck's fritidsby vattentäkt. Miljönämnden föreslår Kommunfullmäktige att:

1. skyddsföreskrifter och skyddsområdeskarta enligt beslutsbilaga 2 och 3 fastställs och läggs som bilaga till Halmstad kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.
2. komplettera 5 § Halmstad kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön med uppgift om att fastställt vattenskyddsområde och fastställda skyddsföreskrifter för Marbäck's fritidsby vattentäkt finns i bilaga till de lokala hälsoskyddsföreskrifterna.
3. ge Teknik- och fastighetsnämnden i uppdrag att projektera, uppföra och sköta de skyltar som enligt skyddsområdeskartan krävs för utmärkning av vattenskyddsområdet.
4. besluta om ett tillskott om minst 25 000 kronor till Teknik- och fastighetsnämndens budget för att projektera och uppföra de skyltar som krävs för utmärkning av vattenskyddsområdet.

Beslutsgång

Miljönämndens beslutar enligt förvaltningens förslag.

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande

Ärende MN 2021-4746

Beslutsinstans: Miljönämnden
Ärendets ursprung: Bygg- och miljöförvaltningen

Förslag till vattenskyddsområde med föreskrifter för Marbäcks fritidsby vattentäkt

Bygg- och miljöförvaltningens förslag till beslut

Miljönämnden beslutar att till Kommunfullmäktige översända förslag till vattenskyddsområde med föreskrifter för Marbäcks fritidsby vattentäkt. Miljönämnden föreslår Kommunfullmäktige att:

1. skyddsföreskrifter och skyddsområdeskarta enligt beslutsbilaga 2 och 3 fastställs och läggs som bilaga till Halmstad kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.
2. komplettera 5 § Halmstad kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön med uppgift om att fastställt vattenskyddsområde och fastställda skyddsföreskrifter för Marbäcks fritidsby vattentäkt finns i bilaga till de lokala hälsoskyddsföreskrifterna.
3. ge Teknik- och fastighetsnämnden i uppdrag att uppföra den skylt som enligt skyddsområdeskartan krävs för utmärkning av vattenskyddsområdet.
4. besluta om ett tillskott om minst 25 000 kronor till Teknik- och fastighetsnämndens budget för arbetet med den skylt som krävs för utmärkning av vattenskyddsområdet.

Sammanfattning av ärendet

Enligt åtgärd 3 för kommunerna i Vattenmyndighetens åtgärdsprogram ska kommunen säkerställa ett långsiktigt skydd för den nuvarande och framtida dricksvattenförsörjningen. Kommunen behöver särskilt anordna erforderligt skydd för allmänna och enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³ per dygn. I kristider kan vattenförsörjningen i kommunen behöva förstärkning från enskilda vattentäkter.

Marbäcks fritidsby vattentäkt förslås skyddas med ett skyddsområde i enlighet med figur 1 och med skyddsföreskrifter som innehåller bestämmelser om till exempel hantering av för grundvattnet skadliga ämnen, om jordbruksdriften inom området och om skyltning och utmärkning av området. Bestämmelserna kommer införas i kommunens lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.

Inkomna yttranden från myndigheter och kommunala nämnder och bolag är sammanfattningsvis positiva till åtgärden. Vattentäktägaren/sakägare har i inkommet yttrande motsatt sig att vattenskyddsområde bildas.

Den kostnad som uppstår för kommunkoncernen är att uppföra och vidmakthålla skyltning av skyddsområdet.

Tjänsteskrivelse

Bygg- och miljöförvaltningen

Datum för upprättande 2022-10-31

Diarienum: 2021-4746

Figur 1: Föreslaget skyddsområde är skrafferat, de röda prickarna är föreslagna skyltlägen

Ärendets beredning

Ärendet har beretts på bygg- och miljöförvaltningens ärendeberedning 12 oktober 2022 och nämndens presidieberedning 17 oktober 2022.

Samråd

Förslag till upprättande av vattenskyddsområde har 13 april 2022 för samråd skickats till sakägare, myndigheter och kommunala instanser.

Genom kungörelse i Hallandsposten och på kommunens webbsida för kungörelser informerades om att förslag var upprättat. Relevanta handlingar publicerades på kommunens webbsidor.

Inom kommunens egen organisation skickades förslaget för yttrande till Byggnadsnämnden, Fastighetsnämnden, Kommunstyrelsen, Räddningsnämnden, Teknik- och fritidsnämnden och till Laholmsbuktens VA AB. Förslag till beslut skickas även för yttrande till Länsstyrelsen och till Trafikverket.

Remisstiden var mellan 13 april 2022 och 15 juni 2022. Vissa av remissinstanserna fick förlängd svarstid, som längst till 20 september 2022. En komplett samrådsredogörelse återfinns i beslutsunderlag 5.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Enligt åtgärd 3 för kommunerna i åtgärdsprogram för vatten 2022-2027, Västerhavets vattendistrikt, ska kommunen säkerställa ett långsiktigt skydd för den nuvarande och framtida dricksvattenförsörjningen. Kommunen behöver särskilt anordna erforderligt skydd för allmänna och enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³ per dygn.

Tjänsteskrivelse

Bygg- och miljöförvaltningen
Datum för upprättande 2022-10-31
Diarienum: 2021-4746

Målet är att minimera risken för att kommuninvånare ska bli utan sitt viktigaste livsmedel, och att i kommunen tillgängligt dricksvatten får ett lämpligt skydd. I kristider kan även den allmänna vattenförsörjningen i kommunen behöva förstärkning från enskilda vattentäkter.

Arbetet är prioriterat i miljönämndens tillsynsplan.

Arbetsmetod

Vald arbetsmetod följer vägledningen ”Skydd av vattentäkter med lokala hälsoskyddsföreskrifter” framtagen år 2010 av Länsstyrelsen Västra Götaland (rapport 2010:61). Arbetet dokumenteras i miljöavdelningens handläggningssystem.

Enligt tillsynsvägledning från Vattenmyndigheten 2022-01-20 omfattas de vattentäkter som producerar dricksvatten för direkt konsumtion och de som använder dricksvatten för beredning av livsmedel. Det är enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³ per dygn som omfattas.

Vid avgränsning av skyddsområde bedöms en uppehållstid för vattnet i skyddsområdet om ett år vara en lämplig utgångspunkt. Praxis vid avgränsning av vattenskyddsområden enligt 7 kap MB för grundvattentäkter är en uppehållstid i mark för grundvattnet om ett år från skyddsområdets yttre gräns till uttagspunkten (HaV vägledning, rapport 2021:4). Därefter anpassas skyddsområdet till fastighetsgränser, vägar och andra naturliga gränser i området för att det ska vara lättare att lokalisera skyddsområdet ute i naturen.

För att beräkna rinntider i lösa jordlager och i berg har de metoder som redovisades i Naturvårdsverkets handbok (2003:6) om vattenskyddsområden använts.

Planbestämmelser och markanvändning

Området där vattentäkten ligger omfattas ej av någon detaljplan. Området ligger inom riksintresse för friluftsliv och inom utpekade områden för lokala naturvärden respektive för lokala rekreationsvärden (Framtidsplan 2050).

Vattentäkten ligger i en gammal ostängslad betesmark som inte använts för bete på minst 10 år. Väg 25 och en mindre enskild väg, framfartsvägen till fritidsbyn, går igenom det föreslagna skyddsområdet. I övrigt domineras området av skogsmark.

Det föreslagna vattenskyddsområdet ligger delvis inom skyddsområde för den kommunala ytvattentäkten Torvsjön. Vattenskyddsområdet Torvsjön är skyddat via dom A 5/1962 från Västerbygdens vattendomstol.

Beskrivning av vattentäkten

Marbäcks fritidsby vattentäkt både ägs och drivs Marbäcks fritidsbys samfällighetsförening. Borrarna ligger på annans privatägda mark. Vattentäkten används för dricksvatten till de boende i Marbäcks fritidsby. Det årliga uttaget omfattar cirka 4 000 m³ dricksvatten från en borrad brunn. Vattenuttaget sker från berg på cirka 120 meters djup.

Enligt analyser av råvattnet finns det idag inga problem med kvaliteten på dricksvattnet, och halterna av nitrat är inte förhöjda.

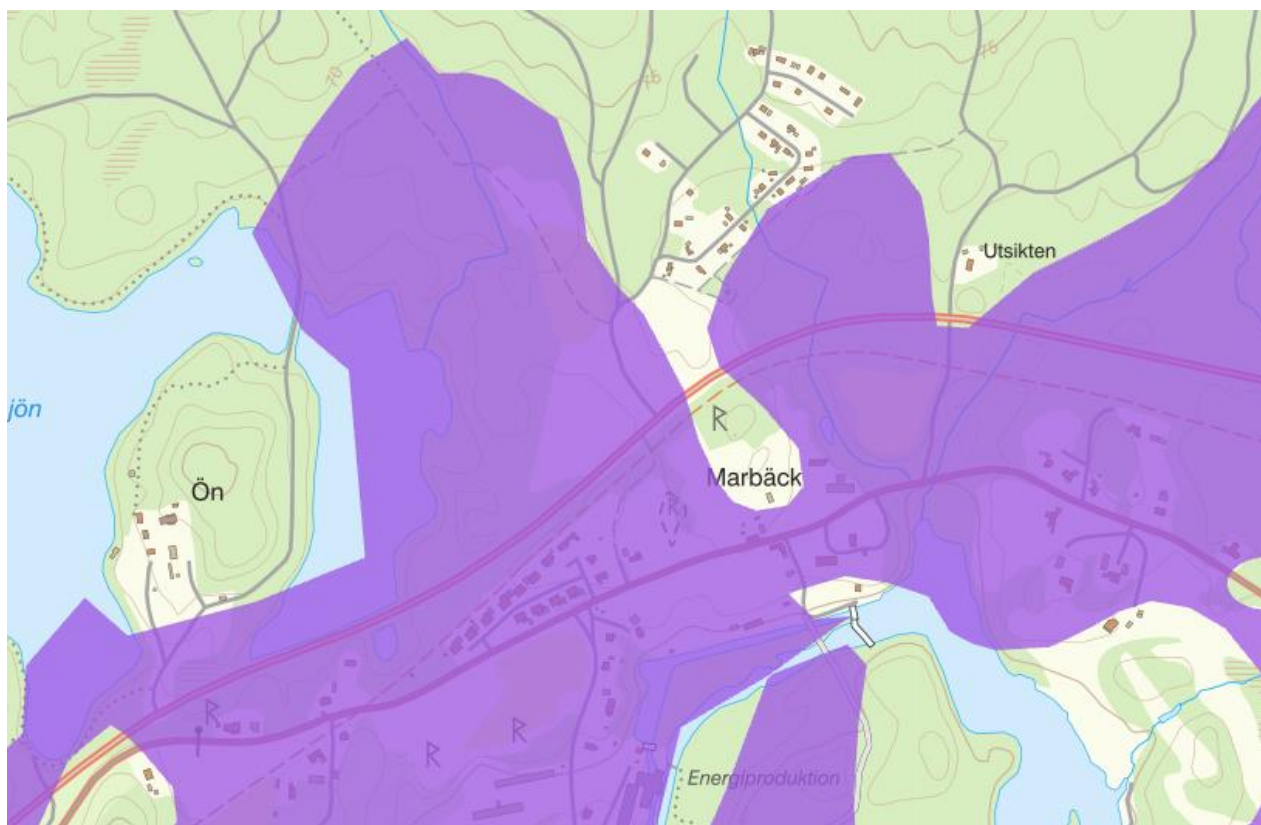
Vattentäkten ligger inom Marbäcks grundvattenförekomst (vattenhållande sand- och grusförekomst).

Tjänsteskrivelse

Bygg- och miljöförvaltningen

Datum för upprättande 2022-10-31

Diarienum: 2021-4746

Figur 2: Grundvattenförekomst från Vattenkartan (VISS)

Analys och förslag

Vattenskyddsområdet delas inte in i olika zoner utan utgör endast ett sammanhållet område. Utbredningen för det föreslagna vattenskyddsområdet framgår av upprättad skyddsområdeskarta beslutsunderlag 3. Bygg- och miljöförvaltningen bedömer att denna utbredning krävs för att hålla risken för förorening på en låg nivå och för att säkerställa en god kvalitet på vattentäktens vatten.

Syftet med skyddsföreskrifterna och deras tillämpning är att säkerställa att påverkan eller risk för påverkan på vattentäktens vatten inte uppstår. Vattnet ska efter normal behandling i vattenverket kunna användas för dricksvattenförsörjning.

Föreslagna skyddsföreskrifter bygger på den riskanalys som utförts för vattentäkten. De skyddsföreskrifter för Torvsjöns ytvattentäkt som finns i dom A 5/1962 (Västerbygdens vattendomstol) fokuserar på skydd av ytvatten och bedöms i liten utsträckning skydda det grundvatten som tas ut via Marbäck fritidsby vattentäkt. Skyddsföreskrifterna i domen gäller dock jämsides med de föreslagna skyddsföreskrifterna för det nya vattenskyddsområdet.

Allmänna föreskrifter om straffbestämmelser, undantag och avgifter finns i de lokala hälsoskyddsföreskrifterna, i vilka skyddsföreskrifterna kommer vara en del.

Bygg- och miljöförvaltningens sammantagna bedömning är att det föreslagna skyddsområdet och de föreslagna skyddsföreskrifterna krävs för att uppfylla vattendirektivets krav om att säkerställa erforderligt skydd för vattentäkten vatten. Förslaget bedöms vara i överensstämmelse med kraven i 9 kap. 13 § miljöbalken (1998:808) om att inte medföra onödigt tvång för allmänheten eller annan obefogad inskränkning i den enskildes frihet.

Tjänsteskrivelse

Bygg- och miljöförvaltningen

Datum för upprättande 2022-10-31

Diarienum: 2021-4746

Beräkning av skyddsområdets storlek

Skyddsområdets avgränsning beräknas med hjälp av flödestid för grundvattnet till uttagspunkt. Uppehållstiden ett år har bedömts vara en lämplig utgångspunkt.

Skyddsområdets radie beräknas utifrån angiven årsförbrukning till 118 meter. Berg är dimensionerande uttagsmaterial, vilket ger en kinematisk porositet om 0,1%, och djupet på uttaget beräknas vara cirka 108 meter. Beräkningsmodell och förklaringar finns i beslutsunderlag 9.

Skyddsområdets ytterkant läggs framförallt med stöd av fastighetsgränser, se beslutsunderlag 3. De norra och västra begränsningslinjerna ligger inom Torvsjöns vattenskyddsområde. Skyddsområdet zonindelas ej.

Risker

Som underlag för korrekta och skäliga skyddsföreskrifter för vattenskyddsområdet ska det enligt Havs- och Vattenmyndighetens vägledning (rapport 2021:4) finnas en riskinventering och riskbedömning. Nedan anges de inom det föreslagna skyddsområdet identifierade anläggningarna och verksamheterna som kan utgöra en risk för vattentäktens vatten.

Vägar och uppställning av fordon

Väg 25, banvallsleden och en enskild väg som framförallt används som framfart till Marbäckes fritidsby går rakt igenom det föreslagna skyddsområdet. Risk finns för utsläpp av petroleumprodukter eller andra för grundvattnet skadliga ämnen från trafiken på vägarna.

Parkering och uppställning av fordon på genomsläpplig mark kan förekomma längs vägarna.

Den kommunala avloppsledningen

Det föreslagna vattenskyddsområdet berörs av överföringsledning för kommunalt spillvatten. Läckage från avloppssystemet kan kontaminera grundvattnet med bakterier eller näring (nitrat).

Samrådsredogörelse

Totalt inkom sju yttranden, varav ett från berörd privat fastighetsägare. En komplett samrådsredogörelse återfinns i beslutsunderlag 5.

E.On Sverige AB påpekar att det inom föreslaget vattenskyddsområde finns befintliga elnätansläggningar. Man önskar att schaktning och grävning måste få utföras då reparation och underhåll krävs, vattenskyddsområdet ska inte utgöra hinder för underhåll, ombyggnad eller reinvestering i anläggningen.

Trafikverket påpekar att det är viktigt att fortsatt drift, underhåll och utveckling av väg 25 inte försvåras av vattenskyddsområdet, och att arbeten ska kunna utföras utan att dispens behöver sökas.

Sammanfattande svar på inkomna yttrande

Bygg- och miljöförvaltningen bedömer att den föreslagna anmälningsplikten för schaktning inom skyddsområdet krävs för ett fullgott skydd av vattentäkten. Något undantag för E.Ons eller Trafikverkets verksamheter bedöms inte vara skäligt.

Bygg- och miljöförvaltningen bedömer att inkomna yttranden inte föranleder någon principiell ändring av förslag till skyddsområde och skyddsföreskrifter.

Skyddsföreskrifter och motivering

Bygg- och miljöförvaltningen bedömer att förslag till skyddsföreskrifter enligt beslutsbilaga 2 krävs för att hålla risken för förorening på en låg nivå och för att säkerställa en god kvalitet på vattentäktens vatten. Eventuella inskränkningar för berörda sakägare är befogade och bedöms vara skäliga i enlighet

Tjänsteskrivelse

Bygg- och miljöförvaltningen

Datum för upprättande 2022-10-31

Diarienum: 2021-4746

med bestämmelserna i 2 kap. 7 § miljöbalken. Det finns skäl att komplettera det skydd som de befintliga skyddsföreskrifterna för Torvsjöns ytvattentäkt ger, då detta skydd framförallt omfattar ytvatten.

Förslag till skyddsföreskrifter har utarbetats med stöd av Havs- och vattenmyndighetens vägledning om inrättande och förvaltning av vattenskyddsområden (rapport 2021:4). Skyddsföreskrift som berör lagring av petroleumprodukter följer bestämmelserna i Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2021:10) om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor.

Förslagna skyddsföreskrifter bygger på den riskanalys som utförts för vattentäkten och bedöms vara i överensstämmelse med kraven i 9 kap. 13 § miljöbalken om att inte medföra onödigt tvång för allmänheten eller annan obefogad inskränkning i den enskildes frihet.

Sekundärt skydd för befintlig lagring av för grundvattnet skadliga ämnen

Enligt bestämmelser i Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2021:10) om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor, ska rörledningar och befintliga ovanjordiska cisterner vara försedda med sekundärt skydd senast fem år efter det att beslut om vattenskyddsområde vunnit laga kraft. Befintliga underjordiska cisterner ska ha sekundärt skydd senast 2036-12-31. Lösa behållare som är större än 1 m³ ska ha sekundärt skydd senast 1 januari 2023, ett år efter det att NFS 2021:10 trädde i kraft. Anmälningsskyldighet och krav på sekundärt skydd gäller ej för cisterner med anslutna rörledningar samt lösa behållare i pannrum eller motsvarande i bostadshus och som är under regelbunden uppsikt, om inte tillsynsmyndigheten beslutar annat.

Skyddsföreskriften om hantering av för grundvattnet skadliga ämnen ska kompletteras med; ”Befintliga ovanjordiska cisterner och samtliga anslutna rörledningar ska vara försedda med sekundärt skydd senast fem år efter det att dessa föreskrifter vunnit laga kraft. Befintliga underjordiska cisterner ska vara försedda med sekundärt skydd senast 2036-12-31.” och ”Annan yrkesmässig lagring än i cisterner av för grundvattnet skadliga ämnen ska ske invallat. En invallning av flera behållare ska rymma den största behållarens volym plus minst tio procent av övriga behållares totala volym. Befintlig lagring ska vara invallad senast ett år efter det att dessa föreskrifter vunnit laga kraft.”

Anmälningsskyldighet och krav på sekundärt skydd ska ej gälla för oljetankar och anslutna rörledningar inomhus för bostadsuppvärmning och inte heller för drivmedel i fordons och arbetsmaskiners bränsletankar.

Förbud för nya markförlagda förvaringstankar

Läckage av petroleumprodukter eller andra för grundvattnet skadliga ämnen kan helt slå ut en vattentäkt. En viktig åtgärd vid lagring av sådana ämnen är att fortlöpande kunna inspektera lagringstankar exteriórt för att säkerställa så att läckage ej sker. En markförlagd förvaringstank går ej att granska exteriórt, varvid skäl finns att ej tillåta nyanläggning av sådan i skyddsområdet.

Skyddsföreskriften om hantering av för grundvattnet skadliga ämnen ska kompletteras med; ”Nyanläggning av förvaringstank i mark är förbjuden.”

Arbeten på det kommunala avloppssystemet

Läckande avloppsledningar kan vara en källa till kontaminering av grundvattnet med bakterier eller näring (nitrat). Miljönämnden är tillsynsmyndighet för det kommunala avloppssystemet. Med dokumenterade skötsel- och underhållsplaner som grund kan miljönämnden säkerställa att risken för påverkan på vattentäktens vatten minimeras. Med samma mål bör även större arbeten på avloppsledningen anmälas i förväg till miljönämnden.

Skyddsföreskriften ska formuleras; ”Större ändring av den kommunala spillvattenledningen i området får ske först efter anmälan till miljönämnden. Avloppsledningen ska vara tät. Utformning av skötsel- och kontrollplan för spillvattenledningen bestäms i samband med miljönämndens ordinarie tillsyn”.

Tjänsteskrivelse

Bygg- och miljöförvaltningen

Datum för upprättande 2022-10-31

Diarienum: 2021-4746

Relevant lagstiftning

Grundläggande krav om skydd för dricksvattentäkter finns i artikel 7 i EU:s vattendirektiv (2000/60/EG).

Det specifika kravet om att säkerställa ett långsiktigt skydd för nuvarande och framtida dricksvattenförsörjning finns i åtgärd 3 för kommunerna i åtgärdsprogram för vatten 2022-2027, Västerhavets vattendistrikt (sida 167). Kommunen behöver särskilt anordna erforderligt skydd för allmänna och enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³ per dygn. Denna bestämmelse följer direkt på vattendirektivets artikel 7.

Kommunen får med stöd av 40 § förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd meddela föreskrifter bland annat om skydd för yt-vattentäkter och enskilda grundvattentäkter. Det formella skyddet av vattentäkten ska alltså infogas i kommunens lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön antagen av Kommunfullmäktige 1984-02-23 (KF § 60/1984).

Enligt bestämmelser i 9 kapitlet 13 § miljöbalken (1998:808) får kommunala föreskrifter till skydd mot olägenheter för människors hälsa inte medföra onödigt tvång för allmänheten eller annan obefogad inskränkning i den enskildes frihet. Eventuella inskränkningar för enskilda eller verksamheter ska införas endast i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning ska enligt 2 kapitlet 7 § miljöbalken särskild hänsyn tas till nyttan av skyddsåtgärder jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder.

När vattenskyddsområden införs med stöd av 7 kapitlet miljöbalken finns det möjlighet enligt 32 kapitlet miljöbalken att få ekonomisk ersättning för de inskränkningar i pågående verksamhet som skydds-föreskrifterna medför. Det finns inte samma möjlighet till ersättning för de inskränkningar i pågående verksamhet som skydds-föreskrifter med stöd av 9 kapitlet miljöbalken och förordning 1998:899 medför. Det betyder att de skydds-föreskrifter som införs för vattentäkten i detta beslut inte kan vara lika ingripande som om skyddet hade baserats på 7 kapitlet miljöbalken.

Miljönämnden har i egenskap av tillsynsmyndighet och med stöd av bestämmelser i 26 kapitlet i miljöbalken tillträde till en verksamhet som kan påverka människors hälsa eller miljön, och utövar alltså tillsyn över det föreslagna vattenskyddsområdet och verksamheter inom detsamma.

Hållbarhetsanalys

Dricksvatten är vårt viktigaste livsmedel, och att skydda det för nuvarande och kommande generationer är en prioriterad uppgift.

Förvaltningen bedömer att det inte krävs någon fördjupad hållbarhetsanalys.

Sammanfattande om social hållbarhet

En trygg och säker dricksvattenförsörjning är fundamental för samhällets funktion och därmed för den sociala hållbarheten.

Sammanfattande om miljömässig hållbarhet

Miljömässig hållbarhet är miljölagstiftningens främsta mål. Föreslaget skydd för berörd vattentäkt syftar till att minska risken för negativa påverkan på vattentäkten från mänsklig aktivitet.

Sammanfattande om ekonomisk hållbarhet

En tydlig och genomtänkt reglering av skyddet av våra dricksvattentillgångar minimerar risken för ekonomiska belastningar på samhället för att klara dricksvattenförsörjningen.

Tjänsteskrivelse

Bygg- och miljöförvaltningen
Datum för upprättande 2022-10-31
Diarienum: 2021-4746

Konsekvenser av förslaget

Verksamma inom det föreslagna vattenskyddsområdet kan komma att behöva anmäla till miljönämnden innan de utför vissa åtgärder. Miljönämnden har genom bestämmelser i 10 § de lokala hälsoskyddsföreskrifterna rätt att ta ut avgift för handläggningen.

Förslaget innebär en kostnad för kommunkoncernen för att flytta befintlig skylt som markerar Torvsjöns vattenskyddsområde. Baserat på underlag från LBVA är den uppskattade kostnaden ca 25 000 kr för detta arbete. Uppdrag att flytta skylten bör lämnas till Teknik- och fritidsnämnden (TFN) då de enligt gällande reglemente ansvarar för sådana frågor. Medel för detta bör tillföras TFNs budget.

Bygg- och miljöförvaltningen bedömer inte att det blir några negativa juridiska eller organisatoriska konsekvenser för kommunkoncernen.

Barnperspektivet

Bygg- och miljöförvaltningen bedömer att barnperspektivet inte påverkas i detta ärende.

Beslutsunderlag

1. Tjänsteskrivelse daterad 2022-10-17
2. Förslag till vattenskyddsföreskrifter
3. Karta över förslag till vattenskyddsområde
4. Riskbedömning och riskanalys för vattentäkten
5. Samrådsredogörelse
6. Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG av den 23 oktober 2000 om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på vattenpolitikens område (vattendirektivet, [länk](#))
7. Åtgärdsprogram för vatten 2022-2027, Västerhavets vattendistrikt ([länk](#))
8. Halmstad kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön (KF § 60/1984, [länk](#))
9. Skydd av vattentäkter med lokala hälsoskyddsföreskrifter. En vägledning från Länsstyrelsen Västra Götaland (rapport 2010:61, [länk](#))
10. Vägledning om inrättande och förvaltning av vattenskydds-områden, Havs- och Vattenmyndigheten (rapport 2021:4, [länk](#))

Information om beslutet

Nämndens beslut tillsammans med beslutsunderlag 1-5 skickas till Kommunstyrelsen för handläggning.

Kommunfullmäktiges beslut ska kungöras i enlighet med bestämmelserna i 43 och 44 §§ förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd samt enligt 8 kapitlet 13 § kommunallagen (2017:725). Länsstyrelsen och Lantmäterimyndigheten ska omedelbart underrättas om de nya föreskrifterna.

Efter beslut i Kommunfullmäktige ska skyddsområdet läggas in i de olika kommunala beslutsstöden, till exempel i underlag till översiktsplan, i kommunens VA-plan, kommunens GIS-system, räddningstjänstens beslutsstöd med flera.

Bygg- och miljöförvaltningen
[redacted] förvaltningschef
[redacted] miljöinspektör

Vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Marbäck's fritidsby vattentäkt

Kommunfullmäktige
2022-XX-XX, KF § XX
Gäller från 2023-XX-XX

Skyddsområde och skyddsföreskrifter

Dessa skyddsföreskrifter är en del av Halmstad kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön. Inom skyddsområdet gäller även skyddsföreskrifter för Torvsjöns ytvattentäkt (dom A 5/1962, Västerbygdens vattendomstol).

Vattenskyddsområdets utbredning framgår av bilagd karta. Skyddsföreskrifterna gäller inom det på kartan angivna skyddsområdet. Där skyddsområdesgränsen på kartan sammanfaller med en väg ska vägområdet anses tillhöra skyddsområdet.

Syftet med skyddsföreskrifterna och deras tillämpning är att säkerställa att påverkan eller risk för påverkan på vattentäktens vatten inte uppstår. Vattnet ska efter normal behandling i vattenverket kunna användas för dricksvattenförsörjning.

Med yrkesmässig verksamhet menas en verksamhet som har viss omfattning och varaktighet samt ett objektivt fastställbart vinstsyfte och att den är av självständig karaktär.

Med ”miljönämnden” menas i dessa föreskrifter den nämnd som i Halmstads kommun är utpekad att ansvara för tillsyn och prövning av miljöbalkens bestämmelser.

Regler om straffbestämmelser, undantag och avgifter finns i 8-10 §§ Halmstad kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.

§ 1. Hantering av för grundvattnet skadliga ämnen

Annan hantering än transport av mer än 150 liter av för grundvattnet skadliga ämnen såsom petroleumprodukter, impregneringsmedel, lösningsmedel eller andra hälsoskadliga eller miljöfarliga kemiska produkter får endast ske efter anmälan till miljönämnden. Anmälningsplikt gäller ej för drivmedel i fordons och arbetsmaskiners bränsletankar.

Cisterner för petroleumprodukter eller andra för grundvattnet skadliga ämnen som installeras och anslutningsrör till dessa cisterner ska ha sekundärt skydd. En invallning ska rymma hela cisternens volym.

Nyanläggning av förvaringstank i mark av för grundvattnet skadliga ämnen är förbjuden.

Yrkesmässig lagring av för grundvattnet skadliga ämnen i andra behållare än cisterner ska ske invallat. En invallning av flera behållare ska rymma den största behållarens volym plus minst tio procent av övriga behållares totala volym.

§ 2. Fordon och fordonsparkering

Tvätt med avfettningsmedel av motorfordon, maskiner eller liknande på sådan plats där tvättvattnet kan infiltrera i marken är förbjuden.

Nyanläggning av fordonsparkering inom skyddsområdet får ske först efter anmälan till miljönämnden.

§ 3. Jordbruk och skogsbruk

Yrkesmässig hantering av gödsel och av kemiska bekämpningsmedel får ske först efter anmälan till miljönämnden. Transport av gödsel och kemiska bekämpningsmedel i eller genom området får ske utan anmälan.

Upplag av virke eller ris under längre tid än två månader får ske först efter anmälan till miljönämnden. Lagring av ved för hushållsändamål omfattas inte av anmälningsplikten.

§ 4. Avlopp, avfall och väghållning

Större ändring av den kommunala spillvattenledningen i området får ske först efter anmälan till miljönämnden. Utformning av skötsel- och kontrollplan för spillvattenledningen bestäms i samband med miljönämndens ordinarie tillsyn. Avloppsledningen ska vara tät.

Upplag av avfall eller förorenade massor är förbjudet inom vattenskyddsrådet.

Annan hantering än transport och användning av asfalt, oljegrus eller vägsalt får inte förekomma. Vägsalt ska endast användas när behov föreligger för halkbekämpning eller dammbekämpning.

§ 5. Schaktning

Schaktningsarbeten, till exempel i samband med vägarbete, vägbygge eller annan byggnation, får ske först efter anmälan till miljönämnden.

§ 6. Skyltning och utmärkning

Där petroleumprodukter eller andra för vattnet skadliga ämnen lagras ska det finnas skylt som upplyser om vattenskyddsområdet.

Teknik- och fritidsnämnden ansvarar för att det sätts upp skyltar som utmärker vattenskyddsområdet där väg passerar gräns till skyddsområdet.

Trafikverket ansvarar för att vattenskyddsområdet läggs upp som en restriktionsyta i Trafikverkets databas i enlighet med gällande version av rutinbeskrivning TDOK 2013:0621.

§ 7. Anmälningsplikt vid olycka

Olyckshändelse, spill, eller läckage som utgör risk för grundvattenförorening ska omgående anmälas till räddningstjänsten via telefon 112 av den som orsakat eller fått kännedom om tillbudet. Anmälan ska också göras till miljönämnden via kommunens växel, telefon 035-13 70 00.

Bilaga

1. Karta över vattenskyddsområdet

Vattenskyddsområde

Marbäcks fritidsby vattentäkt – Skedala 3:1

KF § XX/2022

Gäller från 2023-XX-XX

Vattenskyddsområdet är skrafferat, de röda prickarna är föreslagna skyltlägen. Skyddsområdet är ej zonindelad
Inom skyddsområdet gäller även skyddsföreskrifter för Torvsjöns ytvattentäkt (dom A 5/1962, Väster-
bygdens vattendomstol)

skala 1:5000
(copyright Halmstads kommun)

Dnr: 2021-4746

Datum

Handläggare: [REDACTED]

2022-10-04

bilaga 2

Riskbedömning och riskanalys – Marbäck's fritidsby vattentäkt

Kompletterad efter samråd med riskpunkt 3

Konsekvens

Påverkansgrad	Värde	Definition
Förödande eller mycket allvarlig	9-10	Förödande för verksamheten, så stor skada att verksamheten inte fungerar
Allvarlig	6-8	Allvarlig och långvarig störning i verksamheten
Besvärande	3-5	Störningar i verksamheten
Lindrig	1-2	Mindre störningar i verksamheten

Sannolikhet

Sannolikhetsgrad	Värde	Definition
Stor	9-10	Mycket troligt att det inträffar, bara en tidsfråga när
Viss	6-8	Troligt att det inträffar
Liten	3-5	Mindre troligt att det inträffar
Mycket liten	1-2	Det är inte troligt att det inträffar

Riskmatris

Konsekvens

Förödande	10										
Mycket allvarlig	9										
Allvarlig	8										
Allvarlig	7										
Allvarlig	6										
Besvärande	5										
Besvärande	4										
Besvärande	3										
Lindrig	2										
Lindrig	1										
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Mycket liten	Liten	Viss	Stor

Sannolikhet

Risklista - Marbäcks fritidsby vattentäkt

RISKBEDÖMNING					RISKBEHANDLING			
Riskidentifiering		Riskanalys			Riskutv			
Risk nr Risk	Beskrivning	Befintligt skydd	K	S	Behandlas vidare?	Åtgärder	K	S
1. Utsläpp av petroleumprodukter eller andra för grundvattnet skadliga ämnen från trafik på passerande väg (väg 25 och grusad framfartsväg till Marbäcks Fritidsby)	Allmän väg går genom området. Risk för utsläpp vid olycka. Saltning av väg kan förorena grundvattnet	Inget. Vägdiken är genomsläppliga	8	6	Ja	Skyltning vid vägen av skyddsområdet. Information om skyddsområdet läggs in i Räddningstjänstens GIS. Skyddsföreskrift om måttlig användning av vägsalt	8	4
2. Utsläpp av petroleumprodukter från parkerade eller uppställda fordon	Parkering och uppställning av bilar eller andra fordon på genomsläpplig mark inom skyddsområdet.	Inget. Parkering och uppställning sker på genomsläpplig mark	7	5	Ja	Ingen parkering tillåts inom skyddsområdet Återkommande granskning av ytor längs vägarna för att identifiera utsläpp	7	4
3. Utsläpp från befintlig kommunala avloppsledning	Inom området finns överföringsledning för kommunalt spillvatten	BMF har återkommande tillsyn på det kommunala avloppssystemet.	6	4	Ja	Skötsel- och kontrollplaner för avloppsledningsnätet ska kunna redovisas för tillsynsmyndigheten Krav på återkommande statusbedömning för avloppssystemets funktion och skick	6	3

Åtgärdslista – Marbäcks fritidsby vattentäkt

Denna åtgärdslista ska ligga till grund för beslut om skyddsföreskrifter

Åtg. nr	Åtgärd	Hanterar risk nr	Påverkan på allmänna eller enskilda intressen 1)	Bedömning om skälighet 2)	Uppföljning
1.	Användning av vägsalt endast när behov föreligger, inte i förebyggande syfte	1	Ja	Skäligt. Normal användning av vägsalt vid vägunderhåll	
2.	Anläggning av täta vägdiken längs väg 25 nästa gång vägen renoveras. Dikesvatten leds ut ur vattenskyddsområdena (även Torvsjöns VSO)	1	Ja	Skäligt. Skyddar även kommunens vattentäkt Torvsjön	
3.	Parkering av fordon inom skyddsområdet förbjuds	2	Ja. Allmänheten har tillgång till vägarna som går genom området och enstaka fordon ställs upp eller parkeras sporadiskt. Gäller även vid arbeten på de befintliga elnätesanläggningarna i området.	Skäligt. Det är kort sträcka av vägarna som berörs.	
4.	Skötsel- och kontrollplaner för det kommunala avloppssystemet ska tas fram	3	Ja	Skäligt. Ett förtydligande av verksamhetsutövarens krav på egenkontroll	
5.	Kommunstyrelsen ansvarar för att det sätts upp skyltar som utmärker vattenskyddsområdet där väg passerar gräns till skyddsområdet	Alla	Nej	---	
6.					

- 1) Enligt bestämmelser i 9 kap. 13 § miljöbalken (1998:808) får kommunala föreskrifter som meddelas till skydd mot olägenheter för människors hälsa inte medföra onödigt tvång för allmänheten eller annan obefogad inskränkning i den enskildes frihet.
- 2) Eventuella inskränkningar för enskilda eller verksamheter ska införas endast i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning ska särskild hänsyn tas till nyttan av skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder (2 kap. 7 § miljöbalken).

Samrådsredogörelse för förslag till upprättande av skyddsområde och skyddsföreskrifter för Marbäcks fritidsby vattentäkt

Samrådsförfarande

Förslag till beslut om upprättande av vattenskyddsområde för Marbäcks fritidsby vattentäkt har 2022-04-13 för samråd skickats till sakägare, myndigheter och kommunala instanser. Sändlista finns i bilaga 1.

Samrådsunderlaget omfattar syftet med det långsiktiga skyddet, avgränsning av skyddsområdet, förslag på skyddsföreskrifter och förvaltningens motivering och underlag till de föreslagna skyddsföreskrifterna. Sista dag för att lämna synpunkter var 15 juni 2022. Några av de som är berörda av samrådet har begärt och fått förlängd svarstid. Inga allmänna samrådsmöten har hållits.

Inkomna yttranden

De synpunkter som har inkommit under remisstiden sammanfattas nedan tillsammans med bygg- och miljöförvaltningens svar. Yttrandena i sin helhet finns i förvaltningens ärendehanteringssystem och kan begäras ut såsom offentlig handling.

Totalt inkom sju yttranden, varav ett från berörd privat fastighetsägare.

Yttranden från berörd fastighetsägare

E.On Sverige Aktiebolag – Marbäck 2:11

E.ON påpekar att det inom föreslaget vattenskyddsområde finns ett befintligt elnät som består av en luftledning för lågspänning samt markförlagda låg- och mellanspänningskablar. För att kunna utföra nödvändig drift och underhåll samt reparation av ledningarna behöver motordrivna maskiner framföras i samt till och från ledningsgata och ledningsstråk. Detta innebär att schaktning/grävning måste få utföras där reparation och underhåll krävs.

E.ON menar vidare att det är viktigt att det tydligt framgår av föreskrifterna att körning och parkering får ske för underhåll av ledningarna, vattenskyddsområdet ska inte utgöra hinder för underhåll, ombyggnad eller reinvestering i anläggningen.

Svar på yttrande

Bygg- och miljöförvaltningen bedömer att den föreslagna anmälningsplikten för schaktning inom skyddsområdet krävs för ett fullgott skydd av vattentäkten. Något undantag för E.ONs verksamheter bedöms inte vara skäligt.

Då skyddsområdet inte är så stort (en radie på 118 meter från uttagspunkt) bedömer förvaltningen att det inte kommer vara någon olägenhet för E.ON att låta parkera sina fordon utanför skyddsområdet. Vid en anmälan om schaktningsverksamhet kan det vara möjligt att föreläggande om skyddsåtgärder kan innefatta tillåtelse till parkering med iakttagande av vissa försiktighetsmått.

Postadress

Halmstads Kommun
Box 153
301 05 Halmstad

Besöksadress

Rådhuset
Kyrkogatan 5
302 42 Halmstad

Telefon

035 – 13 70 00

E-post

direkt@halmstad.se

Webbplats

www.halmstad.se

Dnr: 2021-4746

Yttranden från myndigheter

Länsstyrelsen i Hallands län

Länsstyrelsen anser att kommunens beslut om vattenskyddsområde för Marbäcks fritidsby vattentäkt bör kompletteras med information om den vattendom som finns för Torvsjöns vattentäkt (Dom A 5/1962), så att det är tydligt vad som gäller och var det gäller.

I övrigt lämnar Länsstyrelsen inga synpunkter.

Svar på yttrande

Det föreslagna vattenskyddsområdet för Marbäcks fritidsby vattentäkt sammanfaller till stor del med skyddsområdet för Torvsjöns ytvattentäkt. Det finns anledning att förtydliga detta i beskrivningen av fritidsbyns vattentäkt.

Trafikverket

Trafikverket påpekar att det är viktigt att normal drift och underhåll av väg 25, som berörs av skyddsområdet, ska kunna utföras utan att dispens behöver sökas. Driftåtgärder är exempelvis snöröjning och halkbekämpning, och underhållsåtgärder kan till exempel bestå av mindre beläggningsarbeten, dikesrensning, och skötsel av vägmärken, sidoområden etc.

Trafikverket informerar även om att det enligt 43 § väglagen krävs tillstånd från väghållaren för att inom vägområdet uppföra fast informationsskylt avseende vattenskyddsområde.

Svar på yttrande

Bygg- och miljöförvaltningen bedömer att den föreslagna anmälningsplikten för schaktning inom skyddsområdet krävs för ett fullgott skydd av vattentäkten. Något undantag för Trafikverkets verksamheter bedöms inte vara skäligt.

Yttranden från kommunala nämnder och bolag

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen ställer sig frågande till om ett lokalt vattenskyddsområde behövs ifall området ansluts till den allmänna dricks- och spillvattenförsörjningen.

Svar på yttrande

Om vattentäkten inte används för uttag av dricksvatten, över gränsen 10 kubikmeter per dygn eller för fler än 50 personekvivalenter, finns inte längre skyldighet för kommunen att inrätta eller bibehålla ett inrättat vattenskyddsområde.

Laholmsbuktens VA AB

Laholmsbuktens VA AB (LBVA) påpekar att det finns kommunala spillvattenledningar inom det föreslagna skyddsområdet, vilket är en risk som miljönämnden inte har med.

LBVA har tidigare fört diskussioner med Marbäcks fritidsby om anslutning till det kommunala dricksvattennätet, men i nuläget är det inte aktuellt med sådan anslutning.

Svar på yttrande

Bygg- och miljöförvaltningen kompletterar riskbedömning och förslag till skyddsföreskrifter med uppgift om att det finns spillvattenledningar inom området.

Dnr: 2021-4746

Räddningsnämnden

Räddningsnämnden anser att verksamhet inom vattenskyddsområden bör ha en plan för omhändertagande av förorenat släckvatten, vilken bör delges räddningstjänsten.

Karta över beslutade vattenskyddsområden bör skickas till räddningstjänsten.

Svar på yttrande

Inom det område som berörs av förslag till skyddsområde för Marbäck's fritidsbys vattentäkt förekommer ingen sådan verksamhet som skulle kunna behöva ha en släckvattenplan.

Beslutade vattenskyddsområden kommer läggas in i kommunens kartstöd.

Teknik- och fritidsnämnden

Teknik- och fritidsnämnden önskar en översiktskarta samt fastighetsbeteckning för att lättare se var i kommunen vattentäkten är lokaliserad.

Svar på yttrande

Bygg- och miljöförvaltningen kommer komplettera beskrivningen av vattentäkten med en översiktskarta och med uppgift om inom vilken fastighet vattentäkten är belägen.

Dnr: 2021-4746

Sändlista

Berörda fastighetsägare och tomträttsinnehavare för:

██████████

██████████

██████████

Myndigheter samt kommunens nämnder och bolag

Länsstyrelsen i Hallands län, halland@lansstyrelsen.se

Trafikverket, trafikverket@trafikverket.se

Kommunstyrelsen, ks.diarium@halmstad.se

Byggnadsnämnden, byggnadsnamnden@halmstad.se

Fastighetsnämnden, fn.diarium@halmstad.se

Räddningsnämnden, rn.diarium@halmstad.se

Teknik- och fritidsnämnden, tfn.diarium@halmstad.se

Laholmsbuktens VA AB, lbva@lbva.se

Ärende KS 2022/00705

Beslutsinstans: Kommunfullmäktige
Ärendets ursprung: Miljönämnden

Beslut om vattenskyddsområde med föreskrifter för Tönnersa vattentäkt

Kommunledningsförvaltningens förslag till beslut

1. Kommunfullmäktige beslutar att skyddsföreskrifter och skyddsområdeskarta fastställs och läggs som bilagor till Halmstads kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.
2. Kommunfullmäktige beslutar att komplettera 5 § i Halmstads kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön med uppgift om att fastställt vattenskyddsområde och fastställda skyddsföreskrifter för Tönnersa vattentäkt finns i bilagor till föreskrifterna.
3. Kommunfullmäktige beslutar att ge teknik- och fastighetsnämnden i uppdrag att projektera, uppföra och sköta de skyltar som enligt skyddsområdeskartan krävs för utmärkning av vattenskyddsområdet.
4. Kommunfullmäktige beslutar att avslå miljönämndens begäran om tilläggsanslag på 26 tkr åt teknik- och fastighetsnämnden för projektering och uppförande av de skyltar som krävs för utmärkning av vattenskyddsområdet och hänvisar ärendet till verksamhetsberedningen och dess beredning av planeringsdirektiv med budget 2024-2028.
5. Kommunfullmäktige beslutar att de reviderade lokala föreskrifterna för att skydda människors hälsa och miljön träder i kraft den 1 juni 2023.

Sammanfattning av ärendet

Enligt åtgärd 3 för kommunerna i Vattenmyndighetens åtgärdsprogram ska kommunen säkerställa ett långsiktigt skydd för den nuvarande och framtida dricksvattenförsörjningen. Kommunen behöver särskilt anordna erforderligt skydd för allmänna och enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³ per dygn. I kristider kan vattenförsörjningen i kommunen behöva förstärkning från enskilda vattentäkter.

Tönnersa vattentäkt föreslås skyddas med ett skyddsområde och med skyddsföreskrifter som innehåller bestämmelser om till exempel hantering av för grundvattnet skadliga ämnen, om jordbruksdriften inom området och om skyltning och utmärkning av området. Bestämmelserna kommer införas i kommunens lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.

Inkomna yttranden från statliga myndigheter och kommunala nämnder och bolag är sammanfattningsvis positiva till åtgärden. Vattentäktägaren/sakägare har i inkommet yttrande motsatt sig att vattenskyddsområde bildas. Den kostnad som uppstår för kommunkoncernen är att uppföra och vidmakthålla skyltning av skyddsområdet.

Ärendets beredning

Kommunledningsförvaltningen, avdelningen för ledningsstöd.
Miljönämnden, 2022-10-31, MN § 81.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Enligt åtgärd 3 för kommunerna i åtgärdsprogram för vatten 2022-2027, Västerhavets vattendistrikt, ska kommunen säkerställa ett långsiktigt skydd för den nuvarande och framtida dricksvattenförsörjningen. Kommunen behöver särskilt anordna erforderligt skydd för allmänna och enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³ per dygn.

Målet är att minimera risken för att kommuninvånare ska bli utan sitt viktigaste livsmedel, och att i kommunen tillgängligt dricksvatten får ett lämpligt skydd. I kristider kan även den allmänna vattenförsörjningen i kommunen behöva förstärkning från enskilda vattentäkter. Arbetet är prioriterat i miljönämndens tillsynsplan.

Arbetsmetod

Vald arbetsmetod följer vägledningen ”Skydd av vattentäkter med lokala hälsoskyddsföreskrifter” framtagen år 2010 av Länsstyrelsen Västra Götaland (rapport 2010:61). Arbetet dokumenteras i miljöavdelningens handläggningssystem. Enligt tillsynsvägledning från Vattenmyndigheten 2022-01-20 omfattas de vattentäkter som producerar dricksvatten för direkt konsumtion och de som använder dricksvatten för beredning av livsmedel. Det är enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³ per dygn som omfattas.

Vid avgränsning av skyddsområde bedöms en uppehållstid för vattnet i skyddsområdet om ett år vara en lämplig utgångspunkt. Praxis vid avgränsning av vattenskyddsområden enligt 7 kap MB för grundvattentäkter är en uppehållstid i mark för grundvattnet om ett år från skyddsområdets yttre gräns till uttagspunkten (HaV vägledning, rapport 2021:4). Därefter anpassas skyddsområdet till fastighetsgränser, vägar och andra naturliga gränser i området för att det ska vara lättare att lokalisera skyddsområdet ute i naturen. För att beräkna rinntider i lösa jordlager och i berg har de metoder som redovisades i Naturvårdsverkets handbok (2003:6) om vattenskyddsområden använts.

Planbestämmelser och markanvändning

Vattentäkten omfattas ej av någon detaljplan. Tönnersa strandby ligger inom en egen detaljplan som avser fritidsbebyggelse. Strandbyn berörs delvis av riksintresse för naturvård och av område för friluftsliv enligt gällande översiktsplan (Framtidsplan 2050). Vattentäkten ligger i åkermark, och i omgivningen bedrivs lantbruk, med två mindre gårdar precis utanför det föreslagna skyddsområdet. Det föreslagna skyddsområdet utgörs i huvudsak av åkermark, men delar av Tönnersa strandby ingår i området. Framfartsvägen till strandbyn går igenom området.

Beskrivning av vattentäkten

Tönnersa vattentäkt ägs och drivs av fastighetsägaren till Tönnersa strandby. Vattentäkten används för produktion av dricksvatten. Det årliga uttaget omfattar knappt 2 000 m³ dricksvatten från en borrhälsbrunn. Vattenuttaget sker från berg på 30 till 40 meters djup. Enligt analys av vattnet finns det idag inga större problem med kvaliteten på dricksvattnet, mangan renas bort och halterna av nitrat är inte

förhöjda. Vattentäkten ligger omedelbart söder om Eldsbergaåsens grundvattenförekomst (vattenhållande sand- och grusförekomst).

Analys och förslag

Vattenskyddsområdet delas inte in i olika zoner utan utgör endast ett sammanhållet område. Utbredningen för det föreslagna vattenskyddsområdet framgår av upprättad skyddsområdeskarta. Miljönämnden och dess förvaltning bedömer att denna utbredning krävs för att hålla risken för förorening på en låg nivå och för att säkerställa en god kvalitet på vattentäktens vatten.

Syftet med skyddsföreskrifterna och deras tillämpning är att säkerställa att påverkan eller risk för påverkan på vattentäktens vatten inte uppstår. Vattnet ska efter normal behandling i vattenverket kunna användas för dricksvattenförsörjning. Föreslagna skyddsföreskrifter bygger på den riskanalys som utförts för vattentäkten. Allmänna föreskrifter om straffbestämmelser, undantag och avgifter finns i de lokala hälsoskydds-föreskrifterna, i vilka skyddsföreskrifterna kommer vara en del.

Den sammantagna bedömningen är att det föreslagna skyddsområdet och de föreslagna skyddsföreskrifterna krävs för att uppfylla vattendirektivets krav om att säkerställa erforderligt skydd för vattentäkten vatten. Förslaget bedöms vara i överensstämmelse med kraven i 9 kap. 13 § miljöbalken (1998:808) om att inte medföra onödigt tvång för allmänheten eller annan obefogad inskränkning i den enskildes frihet.

Beräkning av skyddsområdets storlek

Skyddsområdets avgränsning beräknas med hjälp av flödestid för grundvattnet till uttagpunkt. Uppehållstiden ett år har bedömts vara en lämplig utgångspunkt.

Skyddsområdets radie beräknas utifrån angiven årsförbrukning och djupet på uttagpunkten. Berg är dimensionerande uttagsmaterial, vilket ger en kinematisk porositet om 0,1%, och medeldjupet på uttaget beräknas vara 35 meter. Skyddsområdets ytterkant läggs längs passerande väg, framfartsväg till intilliggande gård och utifrån några existerande byggnader. Skyddsområdet zonindelas ej.

Risker

Som underlag för korrekta och skäliga skyddsföreskrifter för vattenskyddsområdet ska det enligt Havs- och Vattenmyndighetens vägledning (rapport 2021:4) finnas en riskinventering och riskbedömning. Nedan anges de inom det föreslagna skyddsområdet identifierade anläggningarna och verksamheterna som kan utgöra en risk för vattentäktens vatten.

Pågående lantbruksverksamhet

I omgivningen bedrivs lantbruk, och större delen av det föreslagna skyddsområdet utgörs av brukad åkermark. Relevanta identifierade risker för vattentäktens vatten utgörs av gödsling och användning av kemiska bekämpningsmedel på åkermarken. Transporter av petroleumprodukter kan ske på framfartsvägarna till intilliggande brukningscentra.

Bostadsbebyggelse

Ett tiotal bostadshus i Tönnersa strandby finns inom det föreslagna vattenskyddsområdet och brukningscentrum samt bostadshus för två mindre lantbruksverksamheter ligger precis utanför området. I strandbyn finns endast BDT-avlopp men de intilliggande lantbruksfastigheterna har enskilda

avlopp med infiltration som skulle kunna påverka grundvattnet. Inga uppgifter finns om lagring av diesel eller eldningsolja inom området, ej heller att det skulle finnas någon berg- eller jordvärmeanläggning. Parkering och uppställning av fordon sker på genomsläpplig mark.

Vägar och uppställning av fordon

Genomfartsväg går i norra kanten och framfartsväg till Tönnersa strandby går rakt igenom det föreslagna skyddsområdet. Framfartsvägar till intilliggande lantbruksfastigheter ligger i ytterkanterna av området. Risk finns för utsläpp av petroleumprodukter eller andra för grundvattnet skadliga ämnen från trafiken på vägarna. Parkering och uppställning av fordon på genomsläpplig mark kan förekomma längs vägarna.

Samrådsredogörelse

Totalt inkom fem yttranden varav ett från berörd privat fastighetsägare. Inga yttranden inkom från vattentäktägaren. Fastighetsägarna till Tönnersa 4:5 bestrider inrättande av ett vattenskyddsområde. Man ifrågasätter nyttan av ett skyddsområde eftersom Halmstads kommun blivit förelagda av länsstyrelsen i Halland om att senast den 31 december 2025 ha försett Tönnersa strandby med kommunalt vatten och avlopp.

Fastighetsägarna anger också, baserat på deras praktiska erfarenhet av djup och läge på berg och lerlager i markprofilen, att skyddsområdet bör kunna flyttas österut. Deras slutsats är att markprofilen i området bör medföra att grundvattenströmmen inte kan gå från deras fastighet i östlig riktning mot uttagpunkten, skyddsområdet bör därför förflyttas i östlig riktning så att den inte längre berör deras fastighet.

Kommunstyrelsen ifrågasätter om behov av skydd finns eftersom kommunen har blivit förelagd av länsstyrelsen att förse området med allmän dricks- och spillvattenförsörjning. Utbyggnad av dricks- och spillvatten är under projektering och utbyggnad beräknas vara klar inom ett par år. Då den allmänna dricks- och spillvattenförsörjningen är utbyggd kommer inget uttag ske från den lokala vattentäkten.

Laholmsbuktens VA AB (LBVA) anger att kommunen senast den 31 december 2025 ska ha beslutat om utbyggnad av allmän VA-anläggning för Tönnersa strandby. Det är enligt LBVA valfritt för den enskilde att ansluta till allmänt dricksvatten, så det går inte i nuläget att säga hur många fastigheter i Tönnersa strandby som väljer att ansluta sig till den kommunala dricksvattenförsörjningen. Det privata vattenledningsnätet och vattentäkten kommer fortfarande finnas kvar.

LBVA anser att ett beslut om vattenskyddsområde för Tönnersa vattentäkt kan avvakta den utbyggnadsprocess som pågår. Utfallet kan bli att Tönnersa vattentäkt inte kommer att försörja fler än 50 personer eller ha ett uttag för dricksvatten som är större än 10 kubikmeter per dygn.

Svar på inkomna yttranden

I utformning och placering av vattenskyddsområdet följer miljönämnden och dess förvaltning Havs- och vattenmyndighetens vägledning. Fastighetsägarna till Tönnersa 4:5 påtalar intressanta, praktiskt erfarna iakttagelser om markprofil och upplevd ytlig grundvattenströmning. Då uttagpunkten ligger i berg på 30 till 40 meters djup, under lösa jordlager om cirka 8 meter, är det svårt att utifrån iakttagelser i ytliga marklager bedöma den huvudsakliga strömningsriktningen till uttagpunkten.

Miljönämnden och dess förvaltning ser att det i nuläget finns skäl för att föreslå inrättande av ett vattenskyddsområde. De kommunala VA-systemen ska enligt uppgift vara beslutade först till år 2026,

vilket kommer innebära uttag av dricksvatten under flera år innan dess. Om vattentäkten inte längre används för uttag av dricksvatten, för fler än 50 personer eller med ett uttag om större än 10 kubikmeter per dygn, finns inte längre skyldighet för kommunen att bibehålla det inrättade vattenskyddsområdet.

Miljönämnden och dess förvaltning bedömer att inkomna yttranden inte föranleder någon ändring av förslaget till skyddsområde och skyddsföreskrifter.

Skyddsföreskrifter och motivering

Miljönämnden och dess förvaltning bedömer att föreslagna skyddsföreskrifter krävs för att hålla risken för förorening på en låg nivå och för att säkerställa en god kvalitet på vattentäktens vatten. Eventuella inskränkningar för berörda sakägare är befogade och bedöms vara skäliga i enlighet med bestämmelserna i 2 kap. 7 § miljöbalken.

Förslaget till skyddsföreskrifter har utarbetats med stöd av Havs- och vattenmyndighetens vägledning om inrättande och förvaltning av vattenskyddsområden (rapport 2021:4). Skyddsföreskrift som berör lagring av petroleumprodukter följer bestämmelserna i Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2021:10) om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor. Föreslagna skyddsföreskrifter bygger vidare på den riskanalys som utförts för vattentäkten och bedöms vara i överensstämmelse med kraven i 9 kap. 13 § miljöbalken om att inte medföra onödigt tvång för allmänheten eller annan obefogad inskränkning i den enskildes frihet.

Sekundärt skydd för befintlig lagring av för grundvattnet skadliga ämnen

Enligt bestämmelser i Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2021:10) om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor, ska rörledningar och befintliga ovanjordiska cisterner vara försedda med sekundärt skydd senast fem år efter det att beslut om vattenskyddsområde vunnit laga kraft. Befintliga underjordiska cisterner ska ha sekundärt skydd senast 2036-12-31. Lösa behållare som är större än 1 m³ ska ha sekundärt skydd senast 1 januari 2023, ett år efter det att NFS 2021:10 trädde i kraft. Anmälningsskyldighet och krav på sekundärt skydd gäller ej för cisterner med anslutna rörledningar samt lösa behållare i pannrum eller motsvarande i bostadshus och som är under regelbunden uppsikt, om inte tillsynsmyndigheten beslutar annat.

Skyddsföreskriften om hantering av för grundvattnet skadliga ämnen ska kompletteras med; ”Befintliga ovanjordiska cisterner och samtliga anslutna rörledningar ska vara försedda med sekundärt skydd senast fem år efter det att dessa föreskrifter vunnit laga kraft. Befintliga underjordiska cisterner ska vara försedda med sekundärt skydd senast 2036-12-31.” och ”Annan yrkesmässig lagring än i cisterner av för grundvattnet skadliga ämnen ska ske invallat. En invallning av flera behållare ska rymma den största behållarens volym plus minst tio procent av övriga behållares totala volym. Befintlig lagring ska vara invallad senast ett år efter det att dessa föreskrifter vunnit laga kraft. ”Anmälningsskyldighet och krav på sekundärt skydd ska ej gälla för oljetankar och anslutna rörledningar inomhus för bostadsuppvärmning och inte heller för drivmedel i fordons och arbetsmaskiners bränsletankar.

Förbud för nya markförlagda förvaringstankar

Läckage av petroleumprodukter eller andra för grundvattnet skadliga ämnen kan helt slå ut en vattentäkt. En viktig åtgärd vid lagring av sådana ämnen är att fortlöpande kunna inspektera lagringstankar exteriört för att säkerställa så att läckage ej sker. En markförlagd förvaringstank går ej att granska exteriört, varvid skäl finns att ej tillåta nyanläggning av sådan i skyddsområdet.

Skyddsföreskriften om hantering av för grundvattnet skadliga ämnen ska kompletteras med;
”Nyanläggning av förvaringstank i mark är förbjuden.”

Hantering av enskilda avlopp

Läckande enskilda avloppssystem kan vara en källa till kontaminering av grundvattnet med bakterier eller näring (nitrat). Miljönämnden är tillsynsmyndighet för enskilda avlopp i kommunen, och nyanläggning eller större ändringar av befintliga avloppsanläggningar är enligt gällande generell lagstiftning tillstånds- eller anmälningspliktiga. På detta sätt hanteras riskerna för påverkan på vattentäktens vatten från de enskilda avloppsanläggningarna och några särskilda skyddsföreskrifter behöver inte formuleras. Miljönämnden kan i den ordinarie avloppstillsynen behöva fokusera särskilt på de befintliga enskilda avloppsanläggningarna inom det föreslagna skyddsområdet.

Relevant lagstiftning

Grundläggande krav om skydd för dricksvattentäkter finns i artikel 7 i EU:s vattendirektiv (2000/60/EG). Det specifika kravet om att säkerställa ett långsiktigt skydd för nuvarande och framtida dricksvattenförsörjning finns i åtgärd 3 för kommunerna i åtgärdsprogram för vatten 2022-2027, Västerhavets vattendistrikt (sida 167). Kommunen behöver särskilt anordna erforderligt skydd för allmänna och enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³ per dygn. Denna bestämmelse följer direkt på vattendirektivets artikel 7.

Kommunen får med stöd av 40 § förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd meddela föreskrifter bland annat om skydd för ytvattentäkter och enskilda grundvattentäkter. Det formella skyddet av vattentäkten ska alltså infogas i kommunens lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön antagen av Kommunfullmäktige 1984-02-23 (KF § 60/1984). Enligt bestämmelser i 9 kapitlet 13 § miljöbalken (1998:808) får kommunala föreskrifter till skydd mot olägenheter för människors hälsa inte medföra onödigt tvång för allmänheten eller annan obefogad inskränkning i den enskildes frihet. Eventuella inskränkningar för enskilda eller verksamheter ska införas endast i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning ska enligt 2 kapitlet 7 § miljöbalken särskild hänsyn tas till nyttan av skyddsåtgärder jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder.

När vattenskyddsområden införs med stöd av 7 kapitlet miljöbalken finns det möjlighet enligt 32 kapitlet miljöbalken att få ekonomisk ersättning för de inskränkningar i pågående verksamhet som skyddsföreskrifterna medför. Det finns inte samma möjlighet till ersättning för de inskränkningar i pågående verksamhet som skyddsföreskrifter med stöd av 9 kapitlet miljöbalken och förordning 1998:899 medför. Det betyder att de skyddsföreskrifter som införs för vattentäkten i detta beslut inte kan vara lika ingripande som om skyddet hade baserats på 7 kapitlet miljöbalken.

Miljönämnden har i egenskap av tillsynsmyndighet och med stöd av bestämmelser i 26 kapitlet i miljöbalken tillträde till en verksamhet som kan påverka människors hälsa eller miljön, och utövar alltså tillsyn över det föreslagna vattenskyddsområdet och verksamheter inom detsamma.

Hållbarhetsanalys

Dricksvatten är vårt viktigaste livsmedel, och att skydda det för nuvarande och kommande generationer är en prioriterad uppgift. Bedömningen görs att det inte krävs någon fördjupad hållbarhetsanalys.

Sammanfattande om social hållbarhet

En trygg och säker dricksvattenförsörjning är fundamental för samhällets funktion och därmed för den sociala hållbarheten.

Sammanfattande om miljömässig hållbarhet

Miljömässig hållbarhet är miljölagstiftningens främsta mål. Förslaget skydd för berörda vattentäkter syftar till att minska risken för negativa påverkan på vattentäkterna från mänsklig aktivitet.

Sammanfattande om ekonomisk hållbarhet

En tydlig och genomtänkt reglering av skyddet av våra dricksvattentillgångar minimerar risken för ekonomiska belastningar på samhället för att klara dricksvattenförsörjningen.

Konsekvenser av förslaget

Boende och verksamma inom det föreslagna vattenskyddsområdet kan komma att behöva anmäla till miljönämnden innan de utför vissa åtgärder. Miljönämnden har genom bestämmelser i 10 § de lokala hälsoskyddsföreskrifterna rätt att ta ut avgift för handläggningen.

Förslaget innebär en kostnad för kommunkoncernen för att uppföra skyltar vid vattenskyddsområdet, och för framtida skötsel och underhåll för dessa skyltar. Totalt bedöms det behövas två små skyltar vid infart i området, och två små skyltar vid utfart. Baserat på underlag från LBVA är den uppskattade kostnaden ca 26 000 kronor för att uppföra skyltarna, per styck 10 000 kronor för de små infartsskyltarna och 3000 kronor för de små utfartsskyltarna.

Uppdrag att uppföra och drifva skyltarna bör lämnas till teknik- och fastighetsnämnden då de enligt gällande reglemente ansvarar för sådana frågor. Medel för detta bör tillföras nämndens budget.

Miljönämndens begäran om tilläggsanslag för uppförande av skyltar bedöms inte falla inom kommunens principer för beviljande av tilläggsanslag enligt kommunfullmäktiges riktlinjer för ekonomistyrning och god ekonomisk hushållning. I dessa stadgas att tilläggsanslag endast anvisas för helt oförutsedda händelser. Kommunledningsförvaltningen föreslår istället att begäran tillställs verksamhetsberedningen i dess beredning av planeringsdirektiv med budget 2024-2028.

Bedömningen görs vidare att det inte blir några negativa juridiska eller organisatoriska konsekvenser för kommunkoncernen.

Barnperspektivet

Barnperspektivet bedöms inte påverkas i detta ärende.

Ärendets beslutsgång

Kommunfullmäktige
Kommunstyrelsen
Kommunstyrelsens personal- och ledningsutskott
Miljönämnden

Beslutsunderlag

1. Protokollsutdrag från miljönämnden, 2022-10-31, MN § 81.
2. Förslag till vattenskyddsföreskrifter.
3. Karta över förslag till vattenskyddsområde.
4. Riskbedömning och riskanalys för vattentäkterna.

5. Samrådsredogörelse.
6. Tjänsteskrivelse från bygg- och miljöförvaltningen, 2022-10-31.

Information om beslutet

Kommunfullmäktiges beslut ska kungöras i enlighet med bestämmelserna i 43 och 44 §§ förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd samt enligt 8 kapitlet 13 § kommunallagen (2017:725). Länsstyrelsen och Lantmäterimyndigheten ska omedelbart underrättas om de nya föreskrifterna.

Efter beslut i Kommunfullmäktige ska skyddsområdet läggas in i de olika kommunala beslutsstöden, till exempel i underlag till översiktsplan, i kommunens VA-plan, kommunens GIS-system, räddningstjänstens beslutsstöd med flera.

Kommunledningsförvaltningen

Mattias Rossköld, Kommundirektör
Ann-Mari Mäkikangas, Administrativ direktör
Carl-Magnus Billström, handläggare, Kommunjurist

MN § 81

Dnr 2022-691

Förslag till vattenskyddsområde med föreskrifter för Tönnersa vattentäkt

Beslut

Miljönämnden beslutar att till Kommunfullmäktige översända förslag till vattenskyddsområde med föreskrifter för Tönnersa vattentäkt. Miljönämnden föreslår Kommunfullmäktige att:

1. skyddsföreskrifter och skyddsområdeskarta enligt beslutsbilaga 2 och 3 fastställs och läggs som bilaga till Halmstad kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.
2. komplettera 5 § Halmstad kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön med uppgift om att fastställt vattenskyddsområde och fastställda skyddsföreskrifter för Tönnersa vattentäkt finns i bilaga till de lokala hälsoskydds-föreskrifterna.
3. ge Teknik- och fastighetsnämnden i uppdrag att projektera, uppföra och sköta de skyltar som enligt skyddsområdeskartan krävs för utmärkning av vattenskyddsområdet.
4. besluta om ett tillskott om minst 26 000 kronor till Teknik- och fastighetsnämndens budget för att projektera och uppföra de skyltar som krävs för utmärkning av vattenskyddsområdet.

Ärendet

Enligt åtgärd 3 för kommunerna i Vattenmyndighetens åtgärdsprogram ska kommunen säkerställa ett långsiktigt skydd för den nuvarande och framtida dricksvattenförsörjningen. Kommunen behöver särskilt anordna erforderligt skydd för allmänna och enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³ per dygn. I kristider kan vattenförsörjningen i kommunen behöva förstärkning från enskilda vattentäkter.

Tönnersa vattentäkt förslås skyddas med ett skyddsområde i enlighet med figur 1 och med skydds-föreskrifter som innehåller bestämmelser om till exempel hantering av för grundvattnet skadliga ämnen, om jordbruksdriften inom området och om skyltning och utmärkning av området. Bestämmelserna kommer införas i kommunens lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande

Miljönämnden	Sammanträdesdatum 2022-10-31	Sida 21(26)

Inkomna yttranden från myndigheter och kommunala nämnder och bolag är sammanfattningsvis positiva till åtgärden. Vattentäktsägaren/sakägare har i inkommet yttrande motsatt sig att vattenskyddsområde bildas.

Den kostnad som uppstår för kommunkoncernen är att uppföra och vidmakthålla skyltning av skyddsområdet.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts på bygg- och miljöförvaltningens ärendeberedning 12 oktober 2022 och miljönämndens presidieberedning 17 oktober 2022.

Förslag till beslut

Miljönämnden beslutar att till Kommunfullmäktige översända förslag till vattenskyddsområde med föreskrifter för Tönnersa vattentäkt. Miljönämnden föreslår Kommunfullmäktige att:

1. skyddsföreskrifter och skyddsområdeskarta enligt beslutsbilaga 2 och 3 fastställs och läggs som bilaga till Halmstad kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.
2. komplettera 5 § Halmstad kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön med uppgift om att fastställt vattenskyddsområde och fastställda skyddsföreskrifter för Tönnersa vattentäkt finns i bilaga till de lokala hälsoskyddsföreskrifterna.
3. ge Teknik- och fastighetsnämnden i uppdrag att projektera, uppföra och sköta de skyltar som enligt skyddsområdeskartan krävs för utmärkning av vattenskyddsområdet.
4. besluta om ett tillskott om minst 26 000 kronor till Teknik- och fastighetsnämndens budget för att projektera och uppföra de skyltar som krävs för utmärkning av vattenskyddsområdet.

Beslutsgång

Miljönämndens beslutar enligt förvaltningens förslag.

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande

Tjänsteskrivelse

Bygg- och miljöförvaltningen

Datum för upprättande 2022-10-31

Diarienum: 2022-691

Ärende MN 2022-691

Beslutsinstans: Miljönämnden

Ärendets ursprung: Bygg- och miljöförvaltningen

Förslag till vattenskyddsområde med föreskrifter för Tönnersa vattentäkt

Bygg- och miljöförvaltningens förslag till beslut

Miljönämnden beslutar att till Kommunfullmäktige översända förslag till vattenskyddsområde med föreskrifter för Tönnersa vattentäkt. Miljönämnden föreslår Kommunfullmäktige att:

1. skyddsföreskrifter och skyddsområdeskarta enligt beslutsbilaga 2 och 3 fastställs och läggs som bilaga till Halmstad kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.
2. komplettera 5 § Halmstad kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön med uppgift om att fastställt vattenskyddsområde och fastställda skyddsföreskrifter för Tönnersa vattentäkt finns i bilaga till de lokala hälsoskyddsföreskrifterna.
3. ge Teknik- och fastighetsnämnden i uppdrag att projektera, uppföra och sköta de skyltar som enligt skyddsområdeskartan krävs för utmärkning av vattenskyddsområdet.
4. besluta om ett tillskott om minst 26 000 kronor till Teknik- och fastighetsnämndens budget för att projektera och uppföra de skyltar som krävs för utmärkning av vattenskyddsområdet.

Sammanfattning av ärendet

Enligt åtgärd 3 för kommunerna i Vattenmyndighetens åtgärdsprogram ska kommunen säkerställa ett långsiktigt skydd för den nuvarande och framtida dricksvattenförsörjningen. Kommunen behöver särskilt anordna erforderligt skydd för allmänna och enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³ per dygn. I kristider kan vattenförsörjningen i kommunen behöva förstärkning från enskilda vattentäkter.

Tönnersa vattentäkt förslås skyddas med ett skyddsområde i enlighet med figur 1 och med skyddsföreskrifter som innehåller bestämmelser om till exempel hantering av för grundvattnet skadliga ämnen, om jordbruksdriften inom området och om skyltning och utmärkning av området. Bestämmelserna kommer införas i kommunens lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.

Inkomna yttranden från myndigheter och kommunala nämnder och bolag är sammanfattningsvis positiva till åtgärden. Vattentäktägaren/sakägare har i inkommet yttrande motsatt sig att vattenskyddsområde bildas.

Den kostnad som uppstår för kommunkoncernen är att uppföra och vidmakthålla skyltning av skyddsområdet.

Tjänsteskrivelse

Bygg- och miljöförvaltningen

Datum för upprättande 2022-10-31

Diarienum: 2022-691

Figur 1: Föreslaget skyddsområde är skrafferat, de röda prickarna är föreslagna skyltlägen

Ärendets beredning

Ärendet har beretts på bygg- och miljöförvaltningens ärendeberedning 12 oktober 2022 och nämndens presidieberedning 17 oktober 2022.

Samråd

Förslag till upprättande av vattenskyddsområde har 13 april 2022 för samråd skickats till sakägare, myndigheter och kommunala instanser.

Genom kungörelse i Hallandsposten och på kommunens webbsida för kungörelser informerades om att förslag var upprättat. Relevanta handlingar publicerades på kommunens webbsidor.

Inom kommunens egen organisation skickades förslaget för yttrande till Byggnadsnämnden, Fastighetsnämnden, Kommunstyrelsen, Räddningsnämnden, Teknik- och fritidsnämnden och till Laholmsbuktens VA AB. Förslag till beslut skickas även för yttrande till Länsstyrelsen och till Trafikverket.

Remisstiden var mellan 13 april 2022 och 15 juni 2022. Vissa av remissinstanserna fick förlängd svarstid, som längst till 20 september 2022. En komplett samrådsredogörelse återfinns i beslutsunderlag 5.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Enligt åtgärd 3 för kommunerna i åtgärdsprogram för vatten 2022-2027, Västerhavets vattendistrikt, ska kommunen säkerställa ett långsiktigt skydd för den nuvarande och framtida dricksvattenförsörjningen. Kommunen behöver särskilt anordna erforderligt skydd för allmänna och enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³ per dygn.

Tjänsteskrivelse

Bygg- och miljöförvaltningen

Datum för upprättande 2022-10-31

Diarienum: 2022-691

Målet är att minimera risken för att kommuninvånare ska bli utan sitt viktigaste livsmedel, och att i kommunen tillgängligt dricksvatten får ett lämpligt skydd. I kristider kan även den allmänna vattenförsörjningen i kommunen behöva förstärkning från enskilda vattentäkter.

Arbetet är prioriterat i miljönämndens tillsynsplan.

Arbetsmetod

Vald arbetsmetod följer vägledningen ”Skydd av vattentäkter med lokala hälsoskyddsföreskrifter” framtagen år 2010 av Länsstyrelsen Västra Götaland (rapport 2010:61). Arbetet dokumenteras i miljöavdelningens handläggningssystem.

Enligt tillsynsvägledning från Vattenmyndigheten 2022-01-20 omfattas de vattentäkter som producerar dricksvatten för direkt konsumtion och de som använder dricksvatten för beredning av livsmedel. Det är enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³ per dygn som omfattas.

Vid avgränsning av skyddsområde bedöms en uppehållstid för vattnet i skyddsområdet om ett år vara en lämplig utgångspunkt. Praxis vid avgränsning av vattenskyddsområden enligt 7 kap MB för grundvattentäkter är en uppehållstid i mark för grundvattnet om ett år från skyddsområdets yttre gräns till uttagspunkten (HaV vägledning, rapport 2021:4). Därefter anpassas skyddsområdet till fastighetsgränser, vägar och andra naturliga gränser i området för att det ska vara lättare att lokalisera skyddsområdet ute i naturen.

För att beräkna rinntider i lösa jordlager och i berg har de metoder som redovisades i Naturvårdsverkets handbok (2003:6) om vattenskyddsområden använts.

Planbestämmelser och markanvändning

Vattentäkten omfattas ej av någon detaljplan. Tönnersa strandby ligger inom en egen detaljplan som avser fritidsbebyggelse. Strandbyn berörs delvis av riksintresse för naturvård och av område för friluftsliv enligt gällande översiktsplan (Framtidsplan 2050).

Vattentäkten ligger i åkermark, och i omgivningen bedrivs lantbruk, med två mindre gårdar precis utanför det föreslagna skyddsområdet. Det föreslagna skyddsområdet utgörs i huvudsak av åkermark, men delar av Tönnersa strandby ingår i området. Framfartsvägen till strandbyn går igenom området.

Beskrivning av vattentäkten

Tönnersa vattentäkt ägs och drivs av fastighetsägaren till Tönnersa strandby. Vattentäkten används för produktion av dricksvatten. Det årliga uttaget omfattar knappt 2 000 m³ dricksvatten från en borrhälsbrunn. Vattenuttaget sker från berg på 30 till 40 meters djup.

Enligt analys av vattnet finns det idag inga större problem med kvaliteten på dricksvattnet, mangan renas bort och halterna av nitrat är inte förhöjda.

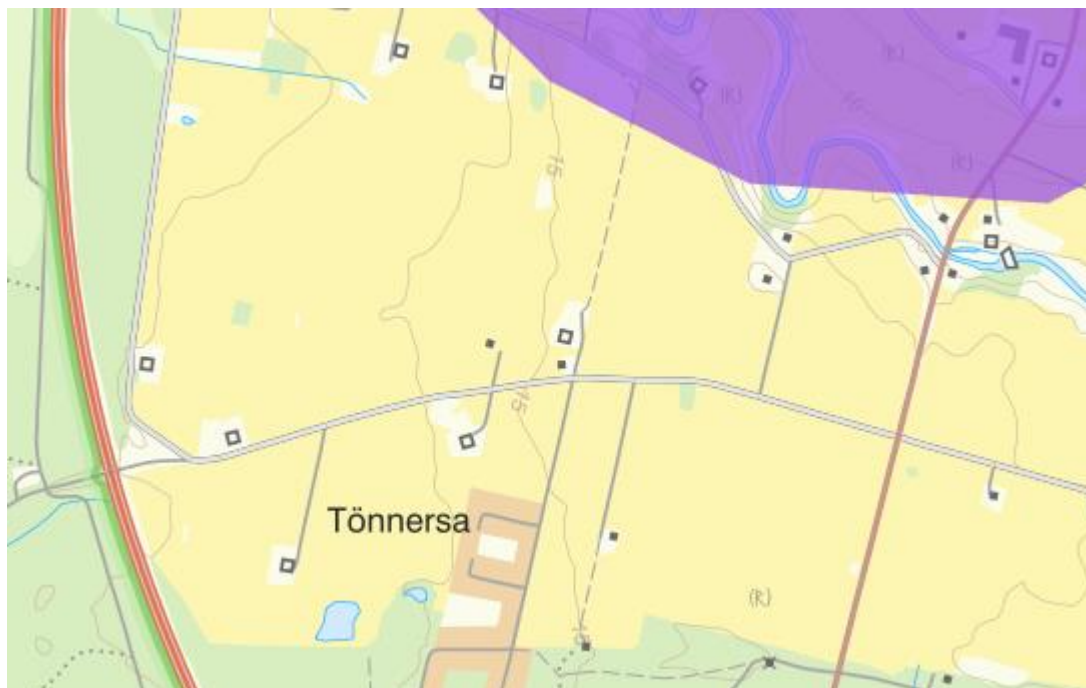
Vattentäkten ligger omedelbart söder om Eldsbergaåsens grundvattenförekomst (vattenhållande sand- och grusförekomst).

Tjänsteskrivelse

Bygg- och miljöförvaltningen

Datum för upprättande 2022-10-31

Diarienum: 2022-691

Figur 2: Grundvattenförekomst från Vattenkartan (VISS)

Analys och förslag

Vattenskyddsområdet delas inte in i olika zoner utan utgör endast ett sammanhållet område. Utbredningen för det föreslagna vattenskyddsområdet framgår av upprättad skyddsområdeskarta beslutsunderlag 3. Bygg- och miljöförvaltningen bedömer att denna utbredning krävs för att hålla risken för förorening på en låg nivå och för att säkerställa en god kvalitet på vattentäktens vatten.

Syftet med skyddsföreskrifterna och deras tillämpning är att säkerställa att påverkan eller risk för påverkan på vattentäktens vatten inte uppstår. Vattnet ska efter normal behandling i vattenverket kunna användas för dricksvattenförsörjning.

Föreslagna skyddsföreskrifter bygger på den riskanalys som utförts för vattentäkten.

Allmänna föreskrifter om straffbestämmelser, undantag och avgifter finns i de lokala hälsoskyddsföreskrifterna, i vilka skyddsföreskrifterna kommer vara en del.

Bygg- och miljöförvaltningens sammantagna bedömning är att det föreslagna skyddsområdet och de föreslagna skyddsföreskrifterna krävs för att uppfylla vattendirektivets krav om att säkerställa erforderligt skydd för vattentäkten vatten. Förslaget bedöms vara i överensstämmelse med kraven i 9 kap. 13 § miljöbalken (1998:808) om att inte medföra onödigt tvång för allmänheten eller annan obefogad inskränkning i den enskildes frihet.

Beräkning av skyddsområdets storlek

Skyddsområdets avgränsning beräknas med hjälp av flödestid för grundvattnet till uttagspunkt. Uppehållstiden ett år har bedömts vara en lämplig utgångspunkt.

Skyddsområdets radie beräknas utifrån angiven årsförbrukning och djupet på uttagspunkten. Berg är dimensionerande uttagsmaterial, vilket ger en kinematisk porositet om 0,1%, och medeldjupet på uttaget beräknas vara 35 meter. Beräkningsmodell och förklaringar finns i beslutsunderlag 9.

Tjänsteskrivelse

Bygg- och miljöförvaltningen

Datum för upprättande 2022-10-31

Diarienum: 2022-691

Skyddsområdets ytterkant läggs längs passerande väg, framfartsväg till intilliggande gård och utifrån några existerande byggnader, se bilaga 1. Skyddsområdet zonindelas ej.

Risker

Som underlag för korrekta och skäliga skyddsföreskrifter för vattenskyddsområdet ska det enligt Havs- och Vattenmyndighetens vägledning (rapport 2021:4) finnas en riskinventering och riskbedömning. Nedan anges de inom det föreslagna skyddsområdet identifierade anläggningarna och verksamheterna som kan utgöra en risk för vattentäktens vatten.

Pågående lantbruksverksamhet

I omgivningen bedrivs lantbruk, och större delen av det föreslagna skyddsområdet utgörs av brukad åkermark. Relevanta identifierade risker för vattentäktens vatten utgörs av gödsling och användning av kemiska bekämpningsmedel på åkermarken. Transporter av petroleumprodukter kan ske på framfartsvägarna till intilliggande brukningscentra.

Bostadsbebyggelse

Ett tiotal bostadshus i Tönnersa strandby finns inom det föreslagna vattenskyddsområdet och brukningscentrum samt bostadshus för två mindre lantbruksverksamheter ligger precis utanför området. I strandbyn finns endast BDT-avlopp men de intilliggande lantbruksfastigheterna har enskilda avlopp med infiltration som skulle kunna påverka grundvattnet. Inga uppgifter finns om lagring av diesel eller eldningsolja inom området, ej heller att det skulle finnas någon berg- eller jordvärmeanläggning. Parkering och uppställning av fordon sker på genomsläpplig mark.

Vägar och uppställning av fordon

Genomfartsväg går i norra kanten och framfartsväg till Tönnersa strandby går rakt igenom det föreslagna skyddsområdet. Framfartsvägar till intilliggande lantbruksfastigheter ligger i ytterkanterna av området. Risk finns för utsläpp av petroleumprodukter eller andra för grundvattnet skadliga ämnen från trafiken på vägarna.

Parkering och uppställning av fordon på genomsläpplig mark kan förekomma längs vägarna.

Samrådsredogörelse

Totalt inkom fem yttranden varav ett från berörd privat fastighetsägare. Inga yttranden inkom från vattentäktens ägare. En komplett samrådsredogörelse återfinns i beslutsunderlag 5.

Fastighetsägarna till Tönnersa 4:5 bestrider inrättande av ett vattenskyddsområde. Man ifrågasätter nyttan av ett skyddsområde eftersom Halmstads kommun blivit förelagda av Länsstyrelsen i Halland om att senast 31 december 2025 ha försett Tönnersa strandby med kommunalt vatten och avlopp.

Fastighetsägarna anger också, baserat på deras praktiska erfarenhet av djup och läge på berg och lerlager i markprofilen, att skyddsområdet bör kunna flyttas österut. Deras slutsats är att markprofilen i området bör medföra att grundvattenströmmen inte kan gå från deras fastighet i östlig riktning mot uttagspunkten, skyddsområdet bör därför förflyttas i östlig riktning så att den inte längre berör deras fastighet.

Kommunstyrelsen ifrågasätter om behov av skydd finns eftersom kommunen har blivit förelagd av Länsstyrelsen att förse området med allmän dricks- och spillvattenförsörjning. Utbyggnad av dricks- och spillvatten är under projektering och utbyggnad beräknas vara klar inom ett par år. Då den allmänna dricks- och spillvattenförsörjningen är utbyggd kommer inget uttag ske från den lokala vattentäkten.

Laholmsbuktens VA AB (LBVA) anger att kommunen senast 31 december 2025 ska ha beslutat om utbyggnad av allmän VA-anläggning för Tönnersa strandby. Det är enligt LBVA valfritt för den

Tjänsteskrivelse

Bygg- och miljöförvaltningen

Datum för upprättande 2022-10-31

Diarienum: 2022-691

enskilde att ansluta till allmänt dricksvatten, så det går inte i nuläget att säga hur många fastigheter i Tönnersa strandby som väljer att ansluta sig till den kommunala dricksvattenförsörjningen. Det privata vattenledningsnätet och vattentäkten kommer fortfarande finnas kvar.

LBVA anser att ett beslut om vattenskyddsområde för Tönnersa vattentäkt kan avvakta den utbyggnadsprocess som pågår. Utfallet kan bli att Tönnersa vattentäkt inte kommer att försörja fler än 50 personer eller ha ett uttag för dricksvatten som är större än 10 kubikmeter per dygn.

Svar på inkomna yttranden

I utformning och placering av vattenskyddsområdet följer bygg- och miljöförvaltningen Havs- och vattenmyndighetens vägledning. Fastighetsägarna till Tönnersa 4:5 påtalar intressanta, praktiskt erfarna iakttagelser om markprofil och upplevd ytlig grundvattenströmning. Då uttagspunkten ligger i berg på 30 till 40 meters djup, under lösa jordlager om cirka 8 meter, är det svårt att utifrån iakttagelser i ytliga marklager bedöma den huvudsakliga strömningsriktningen till uttagspunkten.

Bygg- och miljöförvaltningen ser att det i nuläget finns skäl för att föreslå inrättande av ett vattenskyddsområde. De kommunala VA-systemen ska enligt uppgift vara beslutade först till år 2026, vilket kommer innebära uttag av dricksvatten under flera år innan dess. Om vattentäkten inte längre används för uttag av dricksvatten, för fler än 50 personer eller med ett uttag om större än 10 kubikmeter per dygn, finns inte längre skyldighet för kommunen att bibehålla det inrättade vattenskyddsområdet.

Bygg- och miljöförvaltningen bedömer att inkomna yttranden inte föranleder någon ändring av förslag till skyddsområde och skyddsföreskrifter.

Skyddsföreskrifter och motivering

Bygg- och miljöförvaltningen bedömer att förslag till skyddsföreskrifter enligt beslutsbilaga 2 krävs för att hålla risken för förorening på en låg nivå och för att säkerställa en god kvalitet på vattentäktens vatten. Eventuella inskränkningar för berörda sakägare är befogade och bedöms vara skäliga i enlighet med bestämmelserna i 2 kap. 7 § miljöbalken.

Förslag till skyddsföreskrifter har utarbetats med stöd av Havs- och vattenmyndighetens vägledning om inrättande och förvaltning av vattenskyddsområden (rapport 2021:4). Skyddsföreskrift som berör lagring av petroleumprodukter följer bestämmelserna i Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2021:10) om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor.

Förslagna skyddsföreskrifter bygger på den riskanalys som utförts för vattentäkten och bedöms vara i överensstämmelse med kraven i 9 kap. 13 § miljöbalken om att inte medföra onödigt tvång för allmänheten eller annan obefogad inskränkning i den enskildes frihet.

Sekundärt skydd för befintlig lagring av för grundvattnet skadliga ämnen

Enligt bestämmelser i Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2021:10) om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor, ska rörledningar och befintliga ovanjordiska cisterner vara försedda med sekundärt skydd senast fem år efter det att beslut om vattenskyddsområde vunnit laga kraft. Befintliga underjordiska cisterner ska ha sekundärt skydd senast 2036-12-31. Lösa behållare som är större än 1 m³ ska ha sekundärt skydd senast 1 januari 2023, ett år efter det att NFS 2021:10 trädde i kraft. Anmälningsskyldighet och krav på sekundärt skydd gäller ej för cisterner med anslutna rörledningar samt lösa behållare i pannrum eller motsvarande i bostadshus och som är under regelbunden uppsikt, om inte tillsynsmyndigheten beslutar annat.

Skyddsföreskriften om hantering av för grundvattnet skadliga ämnen ska kompletteras med; ”Befintliga ovanjordiska cisterner och samtliga anslutna rörledningar ska vara försedda med sekundärt skydd senast fem år efter det att dessa föreskrifter vunnit laga kraft. Befintliga underjordiska cisterner ska vara försedda med sekundärt skydd senast 2036-12-31.” och ”Annan yrkesmässig lagring än i cisterner av för grundvattnet skadliga ämnen ska ske invallat. En invallning av flera behållare ska rymma den största

Tjänsteskrivelse

Bygg- och miljöförvaltningen
Datum för upprättande 2022-10-31
Diarienum: 2022-691

behållarens volym plus minst tio procent av övriga behållares totala volym. Befintlig lagring ska vara invallad senast ett år efter det att dessa föreskrifter vunnit laga kraft.”

Anmälningsplikt och krav på sekundärt skydd ska ej gälla för oljetankar och anslutna rörledningar inomhus för bostadsuppvärmning och inte heller för drivmedel i fordons och arbetsmaskinernas bränsletankar.

Förbud för nya markförlagda förvaringstankar

Läckage av petroleumprodukter eller andra för grundvattnet skadliga ämnen kan helt slå ut en vattentäkt. En viktig åtgärd vid lagring av sådana ämnen är att fortlöpande kunna inspektera lagringstankar exteriórt för att säkerställa så att läckage ej sker. En markförlagd förvaringstank går ej att granska exteriórt, varvid skäl finns att ej tillåta nyanläggning av sådan i skyddsområdet.

Skyddsföreskriften om hantering av för grundvattnet skadliga ämnen ska kompletteras med; ”Nyanläggning av förvaringstank i mark är förbjuden.”

Hantering av enskilda avlopp

Läckande enskilda avloppssystem kan vara en källa till kontaminering av grundvattnet med bakterier eller näring (nitrat). Miljönämnden är tillsynsmyndighet för enskilda avlopp i kommunen, och nyanläggning eller större ändringar av befintliga avloppsanläggningar är enligt gällande generell lagstiftning tillstånds- eller anmälningspliktiga. På detta sätt hanteras riskerna för påverkan på vattentäktens vatten från de enskilda avloppsanläggningarna och några särskilda skyddsföreskrifter behöver inte formuleras.

Miljönämnden kan i den ordinarie avloppstillsynen behöva fokusera särskilt på de befintliga enskilda avloppsanläggningarna inom det föreslagna skyddsområdet.

Relevant lagstiftning

Grundläggande krav om skydd för dricksvattentäkter finns i artikel 7 i EU:s vattendirektiv (2000/60/EG).

Det specifika kravet om att säkerställa ett långsiktigt skydd för nuvarande och framtida dricksvattenförsörjning finns i åtgärd 3 för kommunerna i åtgärdsprogram för vatten 2022-2027, Västerhavets vattendistrikt (sida 167). Kommunen behöver särskilt anordna erforderligt skydd för allmänna och enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³ per dygn. Denna bestämmelse följer direkt på vattendirektivets artikel 7.

Kommunen får med stöd av 40 § förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd meddela föreskrifter bland annat om skydd för ytvattentäkter och enskilda grundvattentäkter. Det formella skyddet av vattentäkten ska alltså infogas i kommunens lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön antagen av Kommunfullmäktige 1984-02-23 (KF § 60/1984).

Enligt bestämmelser i 9 kapitlet 13 § miljöbalken (1998:808) får kommunala föreskrifter till skydd mot olägenheter för människors hälsa inte medföra onödigt tvång för allmänheten eller annan obefogad inskränkning i den enskildes frihet. Eventuella inskränkningar för enskilda eller verksamheter ska införas endast i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning ska enligt 2 kapitlet 7 § miljöbalken särskild hänsyn tas till nyttan av skyddsåtgärder jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder.

När vattenskyddsområden införs med stöd av 7 kapitlet miljöbalken finns det möjlighet enligt 32 kapitlet miljöbalken att få ekonomisk ersättning för de inskränkningar i pågående verksamhet som skyddsföreskrifterna medför. Det finns inte samma möjlighet till ersättning för de inskränkningar i pågående verksamhet som skyddsföreskrifter med stöd av 9 kapitlet miljöbalken och förordning 1998:899 medför. Det betyder att de skyddsföreskrifter som införs för vattentäkten i detta beslut inte kan vara lika ingripande som om skyddet hade baserats på 7 kapitlet miljöbalken.

Tjänsteskrivelse

Bygg- och miljöförvaltningen

Datum för upprättande 2022-10-31

Diarienum: 2022-691

Miljönämnden har i egenskap av tillsynsmyndighet och med stöd av bestämmelser i 26 kapitlet i miljöbalken tillträdde till en verksamhet som kan påverka människors hälsa eller miljön, och utövar alltså tillsyn över det föreslagna vattenskyddsområdet och verksamheter inom detsamma.

Hållbarhetsanalys

Dricksvatten är vårt viktigaste livsmedel, och att skydda det för nuvarande och kommande generationer är en prioriterad uppgift.

Förvaltningen bedömer att det inte krävs någon fördjupad hållbarhetsanalys.

Sammanfattande om social hållbarhet

En trygg och säker dricksvattenförsörjning är fundamental för samhällets funktion och därmed för den sociala hållbarheten.

Sammanfattande om miljömässig hållbarhet

Miljömässig hållbarhet är miljölagstiftningens främsta mål. Förslaget skydd för berörd vattentäkt syftar till att minska risken för negativa påverkan på vattentäkten från mänsklig aktivitet.

Sammanfattande om ekonomisk hållbarhet

En tydlig och genomtänkt reglering av skyddet av våra dricksvattentillgångar minimerar risken för ekonomiska belastningar på samhället för att klara dricksvattenförsörjningen.

Konsekvenser av förslaget

Boende och verksamma inom det föreslagna vattenskyddsområdet kan komma att behöva anmäla till miljönämnden innan de utför vissa åtgärder. Miljönämnden har genom bestämmelser i 10 § de lokala hälsoskyddsföreskrifterna rätt att ta ut avgift för handläggningen.

Förslaget innebär en kostnad för kommunkoncernen för att uppföra skyltar vid vattenskyddsområdet, och för framtida skötsel och underhåll för dessa skyltar. Totalt bedöms det behövas två små skyltar vid infart i området, och två små skyltar vid utfart. Baserat på underlag från LBVA är den uppskattade kostnaden ca 26 000 kronor för att uppföra skyltarna, per styck 10 000 kronor för de små infartsskyltarna och 3000 kronor för de små utfartsskyltarna.

Uppdrag att uppföra och drifva skyltarna bör lämnas till Teknik- och fritidsnämnden (TFN) då de enligt gällande reglemente ansvarar för sådana frågor. Medel för detta bör tillföras TFNs budget.

Bygg- och miljöförvaltningen bedömer inte att det blir några negativa juridiska eller organisatoriska konsekvenser för kommunkoncernen.

Barnperspektivet

Bygg- och miljöförvaltningen bedömer att barnperspektivet inte påverkas i detta ärende.

Tjänsteskrivelse

Bygg- och miljöförvaltningen

Datum för upprättande 2022-10-31

Diarienumr.: 2022-691

Beslutsunderlag

1. Tjänsteskrivelse daterad 2022-10-17
2. Förslag till vattenskyddsföreskrifter
3. Karta över förslag till vattenskyddsområde
4. Riskbedömning och riskanalys för vattentäkten
5. Samrådsredogörelse
6. Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG av den 23 oktober 2000 om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på vattenpolitikens område (vattendirektivet, [länk](#))
7. Åtgärdsprogram för vatten 2022-2027, Västerhavets vattendistrikt ([länk](#))
8. Halmstad kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön (KF § 60/1984, [länk](#))
9. Skydd av vattentäkter med lokala hälsoskydds-föreskrifter. En vägledning från Länsstyrelsen Västra Götaland (rapport 2010:61, [länk](#))
10. Vägledning om inrättande och förvaltning av vattenskydds-områden, Havs- och Vattenmyndigheten (rapport 2021:4, [länk](#))

Information om beslutet

Nämndens beslut tillsammans med beslutsunderlag 1-5 skickas till Kommunstyrelsen för handläggning.

Kommunfullmäktiges beslut ska kungöras i enlighet med bestämmelserna i 43 och 44 §§ förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd samt enligt 8 kapitlet 13 § kommunallagen (2017:725). Länsstyrelsen och Lantmäterimyndigheten ska omedelbart underrättas om de nya föreskrifterna.

Efter beslut i Kommunfullmäktige ska skyddsområdet läggas in i de olika kommunala beslutsstöden, till exempel i underlag till översiktsplan, i kommunens VA-plan, kommunens GIS-system, räddningstjänstens beslutsstöd med flera.

Bygg- och miljöförvaltningen

██████████ förvaltningschef

██████████ miljöinspektör

Vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Tönnersa vattentäkt

Kommunfullmäktige
2022-XX-XX, KF § XX
Gäller från 2023-XX-XX

Skyddsområde och skyddsföreskrifter

Dessa skyddsföreskrifter är en del av Halmstad kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.

Vattenskyddsområdets utbredning framgår av bilagd karta. Skyddsföreskrifterna gäller inom det på kartan angivna skyddsområdet. Där skyddsområdesgränsen på kartan sammanfaller med en väg ska vägområdet anses tillhöra skyddsområdet.

Syftet med skyddsföreskrifterna och deras tillämpning är att säkerställa att påverkan eller risk för påverkan på vattentäktens vatten inte uppstår. Vattnet ska efter normal behandling i vattenverket kunna användas för dricksvattenförsörjning.

Med yrkesmässig verksamhet menas en verksamhet som har viss omfattning och varaktighet samt ett objektivt fastställbart vinstsyfte och att den är av självständig karaktär.

Med ”miljönämnden” menas i dessa föreskrifter den nämnd som i Halmstads kommun är utpekad att ansvara för tillsyn och prövning av miljöbalkens bestämmelser.

Regler om straffbestämmelser, undantag och avgifter finns i 8-10 §§ Halmstad kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.

§ 1. Hantering av för grundvattnet skadliga ämnen

Annan hantering än transport av mer än 150 liter av för grundvattnet skadliga ämnen såsom petroleumprodukter, impregneringsmedel, lösningsmedel eller andra hälsoskadliga eller miljöfarliga kemiska produkter får endast ske efter anmälan till miljönämnden. Befintlig lagring ska anmälas till miljönämnden senast sex månader efter det att dessa föreskrifter vunnit laga kraft.

Nya cisterner för petroleumprodukter eller andra för grundvattnet skadliga ämnen som installeras och rörledningar till dessa cisterner ska ha sekundärt skydd. En invallning ska rymma hela cisternens volym. Befintliga ovanjordiska cisterner och samtliga anslutna rörledningar ska vara försedda med sekundärt skydd senast fem år efter det att dessa föreskrifter vunnit laga kraft. Befintliga cisterner i mark ska vara försedda med sekundärt skydd senast 2036-12-31.

Anmälningsskyldighet och krav på sekundärt skydd gäller ej för oljetankar och anslutna rörledningar inomhus för bostadsuppvärmning och inte heller för drivmedel i fordons och arbetsmaskiners bränsletankar.

Nyanläggning av förvaringstank i mark av för grundvattnet skadliga ämnen är förbjuden.

Yrkesmässig lagring av för grundvattnet skadliga ämnen i andra behållare än cisterner ska ske invallat. En invallning av flera behållare ska rymma den största behållarens volym plus minst tio procent av övriga behållares totala volym. Befintlig lagring ska vara invallad senast ett år efter det att dessa föreskrifter vunnit laga kraft.

§ 2. Fordon och fordonsparkering

Tvätt med avfettningsmedel av motorfordon, maskiner eller liknande på sådan plats där tvättvattnet kan infiltrera i marken är förbjuden.

Nyanläggning av fordonsparkering inom skyddsområdet får ske först efter anmälan till miljönämnden.

§ 3. Jordbruk och skogsbruk

Yrkesmässig hantering av gödsel och av kemiska bekämpningsmedel får ske först efter anmälan till miljönämnden. Transport av gödsel och kemiska bekämpningsmedel i eller genom området får ske utan anmälan.

Upplag av virke eller ris under längre tid än två månader får ske först efter anmälan till miljönämnden. Lagring av ved för hushållsändamål omfattas inte av anmälningsplikten.

§ 4. Avfall och väghållning

Upplag av avfall eller förorenade massor är förbjudet inom vattenskyddsområdet.

Annan hantering än transport och användning av asfalt, oljegrus eller vägsalt får inte förekomma. Vägsalt ska endast användas när behov föreligger för halkbekämpning eller dammbekämpning.

§ 5. Schaktning

Schaktningsarbeten, till exempel i samband med vägarbete, vägbygge eller annan byggnation, får ske först efter anmälan till miljönämnden.

§ 6. Berg- och jordvärme

Befintliga berg- eller jordvärmeanläggningar som tidigare inte anmälts till miljönämnden ska senast sex månader efter det att dessa föreskrifter vunnit laga kraft anmälas till miljönämnden.

§ 7. Skyltning och utmärkning

Där petroleumprodukter eller andra för vattnet skadliga ämnen lagras ska det finnas skylt som upplyser om vattenskyddsområdet. Skylt ska monteras vid påfyllningsställe för fasta cisterner.

Teknik- och fritidsnämnden ansvarar för att det sätts upp skyltar som utmärker vattenskyddsområdet där väg passerar gräns till skyddsområdet.

§ 8. Anmälningsplikt vid olycka

Olyckshändelse, spill, eller läckage som utgör risk för grundvattenförorening ska omgående anmälas till räddningstjänsten via telefon 112 av den som orsakat eller fått kännedom om tillbudet. Anmälan ska också göras till miljönämnden via kommunens växel, telefon 035-13 70 00.

Bilaga

1. Karta över vattenskyddsområdet

Vattenskyddsområde

Tönnersa vattentäkt – Tönnersa 7:3

KF § XX/2022

Gäller från 2023-XX-XX

Vattenskyddsområdet är skrafferat, de röda prickarna är föreslagna skyltlägen. Skyddsområdet är ej zonindelad

skala 1:5000
(copyright Halmstads kommun)

Dnr: 2022-691

Datum

Handläggare: [REDACTED]

2022-03-11

bilaga 2

Riskbedömning och riskanalys – Tönnersa strandby vattentäkt

Konsekvens

Påverkansgrad	Värde	Definition
Förödande eller mycket allvarlig	9-10	Förödande för verksamheten, så stor skada att verksamheten inte fungerar
Allvarlig	6-8	Allvarlig och långvarig störning i verksamheten
Besvärande	3-5	Störningar i verksamheten
Lindrig	1-2	Mindre störningar i verksamheten

Sannolikhet

Sannolikhetsgrad	Värde	Definition
Stor	9-10	Mycket troligt att det inträffar, bara en tidsfråga när
Viss	6-8	Troligt att det inträffar
Liten	3-5	Mindre trolig att det inträffar
Mycket liten	1-2	Det är inte troligt att det inträffar

Riskmatris

Konsekvens

Förödande	10										
Mycket allvarlig	9										
Allvarlig	8										
Allvarlig	7										
Allvarlig	6										
Besvärande	5										
Besvärande	4										
Besvärande	3										
Lindrig	2										
Lindrig	1										
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Mycket liten	Liten	Viss	Stor

Sannolikhet

Åtgärdslista – Tönnersa strandby vattentäkt

Denna åtgärdslista ska ligga till grund för beslut om skyddsföreskrifter

Åtg. nr	Åtgärd	Hanterar risk nr	Påverkan på allmänna eller enskilda intressen 1)	Bedömning om skälighet 2)	Uppföljning
1.	Anmälningsskyldighet för lagring av petroleumprodukter och andra för grundvattnet skadliga ämnen i större mängd än 150 liter. Befintlig lagring ska anmälas senast sex månader efter det att föreskrifterna vunnit laga kraft. Anmälningsskyldigheten gäller ej för drivmedel i fordon, arbetsmaskiner eller liknande		Nej	Skäligt. Begränsad arbetsinsats och kostnad.	
2.	Nya cisterner för petroleumprodukter eller andra för grundvattnet skadliga ämnen som installeras och anslutningsrör till dessa cisterner ska ha sekundärt skydd. En invallning ska rymma hela cisternens volym. Befintliga cisterner och anslutningsrör ska vara försedda med sekundärt skydd senast fem år efter det att föreskrifterna vunnit laga kraft		Ja. Högre kostnad med sekundärt skydd och invallning	Skäligt. Skyddsföreskrifter behövs för att reglera ev framtida verksamhet	
3.	Annan lagring än i cisterner av för grundvattnet skadliga ämnen ska ske invallat. En invallning av flera behållare ska rymma den största behållarens volym plus tio procent av övriga behållares totala volym. Befintlig lagring ska vara invallad senast ett år efter det att föreskrifterna vunnit laga kraft		Ja. Högre kostnad med invallning	Se ovan	
4.	Parkering av fordon på jordbruksmark inom skyddsområdet förbjuds	1	Ja.	Skäligt.	
5.	Anmälningsskyldighet för lagring och spridning av gödsel och bekämpningsmedel	3, 4	Ja	Skäligt. Innebär redovisning av vilka mängder gödsel resp bekämpningsmedel som används	
6.	Där petroleumprodukter eller andra för vattnet skadliga ämnen lagras eller hanteras ska det finnas skylt som upplyser om vattenskyddsområdet		Nej	Skäligt. Begränsad arbetsinsats och kostnad.	
7.	Kommunstyrelsen ansvarar för att det sätts upp skyltar som utmärker vattenskyddsområdet där väg passerar gräns till skyddsområdet	Alla	Nej	---	

- 1) Enligt bestämmelser i 9 kap. 13 § miljöbalken (1998:808) får kommunala föreskrifter som meddelas till skydd mot olägenheter för människors hälsa inte medföra onödigt tvång för allmänheten eller annan obefogad inskränkning i den enskildes frihet.
- 2) Eventuella inskränkningar för enskilda eller verksamheter ska införas endast i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning ska särskild hänsyn tas till nyttan av skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder (2 kap. 7 § miljöbalken).

Samrådsredogörelse för förslag till upprättande av skyddsområde och skyddsföreskrifter för Tönnersa vattentäkt

Samrådsförfarande

Förslag till beslut om upprättande av vattenskyddsområde för Tönnersa vattentäkt har 13 april 2022 för samråd skickats till sakägare, myndigheter och kommunala instanser. Sändlista finns i bilaga 1.

Samrådsunderlaget omfattar syftet med det långsiktiga skyddet, avgränsning av skyddsområdet, förslag på skyddsföreskrifter och förvaltningens motivering och underlag till de föreslagna skyddsföreskrifterna. Sista dag för att lämna synpunkter var 15 juni 2022. Några av de som är berörda av samrådet har begärt och fått förlängd svarstid. Inga allmänna samrådsmöten har hållits.

Inkomna yttranden

De synpunkter som har inkommit under remisstiden sammanfattas nedan tillsammans med bygg- och miljöförvaltningens svar. Yttrandena i sin helhet finns i förvaltningens ärendehanteringssystem och kan begäras ut såsom offentlig handling.

Totalt inkom fem yttranden varav ett från berörd privat fastighetsägare. Inga yttranden inkom från vattentäktägaren.

Yttranden från berörda fastighetsägare

Tönnersa 4:5

Fastighetsägarna bestrider inrättande av ett vattenskyddsområde. Man ifrågasätter nyttan av ett skyddsområde eftersom Halmstads kommun blivit förelagda av Länsstyrelsen i Halland om att senast 31 december 2025 ha försett Tönnersa strandby med kommunalt vatten och avlopp.

Fastighetsägarna anger också, baserat på deras praktiska erfarenhet av djup och läge på berg och lerlager i markprofilen, att skyddsområdet bör kunna flyttas österut. Deras slutsats är att markprofilen i området bör medföra att grundvattenströmmen inte kan gå från deras fastighet i östlig riktning mot uttagspunkten, skyddsområdet bör därför förflyttas i östlig riktning så att den inte längre berör deras fastighet.

Svar på yttrande

I utformning och placering av vattenskyddsområdet följer bygg- och miljöförvaltningen Havs- och vattenmyndighetens vägledning. Fastighetsägarna till Tönnersa 4:5 påtalar intressanta, praktiskt erfarna iakttagelser om markprofil och upplevd ytlig grundvattenströmning. Då uttagspunkten ligger i berg på 30-40 meters djup, under lösa jordlager om cirka 8 meter, är det svårt att bedöma den huvudsakliga strömningsriktningen till uttagspunkten.

Bygg- och miljöförvaltningen bedömer att yttrandet inte bör föranleda någon ändring av skyddsområdets utbredning eller storlek. Resonemang avseende Länsstyrelsens krav på anslutning till kommunalt VA se svar på LBVAs yttrande nedan.

Postadress

Halmstads Kommun
Box 153
301 05 Halmstad

Besöksadress

Rådhuset
Kyrkogatan 5
302 42 Halmstad

Telefon

035 – 13 70 00

E-post

direkt@halmstad.se

Webbplats

www.halmstad.se

Dnr: 2022-691

Yttranden från myndigheter

Länsstyrelsen i Hallands län

Länsstyrelsen meddelar att de inte lämnar några synpunkter.

Yttranden från kommunala nämnder och bolag

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen ifrågasätter om behov av skydd finns eftersom kommunen har blivit förelagd av Länsstyrelsen att förse området med allmän dricks- och spillvattenförsörjning. Utbyggnad av dricks- och spillvatten är under projektering och utbyggnad beräknas vara klar inom ett par år. Då den allmänna dricks- och spillvattenförsörjningen är utbyggd kommer inget uttag ske från den lokala vattentäkten.

Svar på yttrande

Resonemang avseende Länsstyrelsens krav på anslutning till kommunalt VA se svar på LBVAs yttrande nedan.

Laholmsbuktens VA AB

Laholmsbuktens VA AB (LBVA) anger att kommunen senast 31 december 2025 ska ha beslutat om utbyggnad av allmän VA-anläggning för Tönnersa strandby. Det är valfritt för den enskilde att ansluta till allmänt dricksvatten, så det går inte i nuläget att säga hur många fastigheter i Tönnersa strandby som väljer att ansluta sig till den kommunala dricksvattenförsörjningen. Det privata vattenledningsnätet och vattentäkten kommer fortfarande finnas kvar.

LBVA anser att ett beslut om vattenskyddsområde för Tönnersa vattentäkt kan avvakta den utbyggnadsprocess som pågår. Utfallet kan bli att Tönnersa vattentäkt inte kommer att försörja fler än 50 personer eller ha ett uttag för dricksvatten som är mer än 10 kubikmeter per dygn.

Svar på yttrande

Bygg- och miljöförvaltningen ser i nuläget att skäl finns för att föreslå inrättande av ett vattenskyddsområde. De kommunala VA-systemen ska enligt uppgift vara beslutade först till år 2026, vilket kommer innebära uttag av dricksvatten under flera år innan dess. Om vattentäkten inte längre används för uttag av dricksvatten, för fler än 50 personer eller med ett uttag om mer än 10 kubikmeter per dygn, finns inte längre skyldighet för kommunen att bibehålla det inrättade vattenskyddsområdet.

Räddningsnämnden

Räddningsnämnden anser att verksamhet inom vattenskyddsområden bör ha en plan för omhändertagande av förorenat släckvatten, vilken bör delges räddningstjänsten.

Karta över beslutade vattenskyddsområden bör skickas till räddningstjänsten.

Svar på yttrande

Bygg- och miljöförvaltningen kommer lyfta behovet av en släckvattenplan vid tillsyn av verksamheter inom området. Släckvattenplanen kommer skickas till räddningstjänsten.

Beslutade vattenskyddsområden kommer läggas in i kommunens kartstöd.

Dnr: 2022-691

Sändlista

Berörda fastighetsägare och tomträttsinnehavare för:

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Myndigheter samt kommunens nämnder och bolag

Länsstyrelsen i Hallands län, halland@lansstyrelsen.se

Kommunstyrelsen, ks.diarium@halmstad.se

Byggnadsnämnden, byggnadsnamnden@halmstad.se

Fastighetsnämnden, fn.diarium@halmstad.se

Räddningsnämnden, rn.diarium@halmstad.se

Teknik- och fritidsnämnden, tfn.diarium@halmstad.se

Laholmsbuktens VA AB, lbva@lbva.se

Ärende KS 2022/00706

Beslutsinstans: Kommunfullmäktige
Ärendets ursprung: Miljönämnden

Beslut om vattenskyddsområde med föreskrifter för Jutans vattentäkt

Kommunledningsförvaltningens förslag till beslut

1. Kommunfullmäktige beslutar att skyddsföreskrifter och skyddsområdeskarta fastställs och läggs som bilagor till Halmstads kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.
2. Kommunfullmäktige beslutar att komplettera 5 § i Halmstads kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön med uppgift om att fastställt vattenskyddsområde och fastställda skyddsföreskrifter för Jutans vattentäkt finns i bilagor till föreskrifterna.
3. Kommunfullmäktige beslutar att ge teknik- och fastighetsnämnden i uppdrag att projektera, uppföra och sköta de skyltar som enligt skyddsområdeskartan krävs för utmärkning av vattenskyddsområdet.
4. Kommunfullmäktige beslutar att avslå miljönämndens begäran om tilläggsanslag på 66 tkr åt teknik- och fastighetsnämnden för projektering och uppförande av de skyltar som krävs för utmärkning av vattenskyddsområdet och hänvisar ärendet till verksamhetsberedningen och dess beredning av planeringsdirektiv med budget 2024-2028.
5. Kommunfullmäktige beslutar att de reviderade lokala föreskrifterna för att skydda människors hälsa och miljön träder i kraft den 1 juni 2023.

Sammanfattning av ärendet

Enligt åtgärd 3 för kommunerna i Vattenmyndighetens åtgärdsprogram ska kommunen säkerställa ett långsiktigt skydd för den nuvarande och framtida dricksvattenförsörjningen. Kommunen behöver särskilt anordna erforderligt skydd för allmänna och enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³ per dygn. I kristider kan vattenförsörjningen i kommunen behöva förstärkning från enskilda vattentäkter.

Jutans vattentäkt föreslås skyddas med ett skyddsområde och med skyddsföreskrifter som innehåller bestämmelser om till exempel hantering av för grundvattnet skadliga ämnen, om järnvägsdriften inom området, om påverkan från det kommunala avloppsnätet och om skyltning och utmärkning av området. Bestämmelserna kommer införas i kommunens lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.

Inkomna yttranden från statliga myndigheter och kommunala nämnder och bolag är sammanfattningsvis positiva till åtgärden. Inga yttranden har inkommit från vattentäktägaren eller berörda privata fastighetsägare. Den kostnad som uppstår för kommunkoncernen är att uppföra och vidmakthålla skyltning av skyddsområdet.

Ärendets beredning

Kommunledningsförvaltningen, avdelningen för ledningsstöd.
Miljönämnden, 2022-10-31, MN § 82.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Enligt åtgärd 3 för kommunerna i åtgärdsprogram för vatten 2022-2027, Västerhavets vattendistrikt, ska kommunen säkerställa ett långsiktigt skydd för den nuvarande och framtida dricksvattenförsörjningen. Kommunen behöver särskilt anordna erforderligt skydd för allmänna och enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³ per dygn.

Målet är att minimera risken för att kommuninvånare ska bli utan sitt viktigaste livsmedel, och att i kommunen tillgängligt dricksvatten får ett lämpligt skydd. I kristider kan även den allmänna vattenförsörjningen i kommunen behöva förstärkning från enskilda vattentäkter. Arbetet är prioriterat i miljönämndens tillsynsplan.

Arbetsmetod

Vald arbetsmetod följer vägledningen ”Skydd av vattentäkter med lokala hälsoskyddsföreskrifter” framtagen år 2010 av Länsstyrelsen Västra Götaland (rapport 2010:61). Arbetet dokumenteras i miljöavdelningens handläggningssystem. Enligt tillsynsvägledning från Vattenmyndigheten 2022-01-20 omfattas de vattentäkter som producerar dricksvatten för direkt konsumtion och de som använder dricksvatten för beredning av livsmedel. Det är enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³ per dygn som omfattas.

Vid avgränsning av skyddsområde bedöms en uppehållstid för vattnet i skyddsområdet om ett år vara en lämplig utgångspunkt. Praxis vid avgränsning av vattenskyddsområden enligt 7 kap MB för grundvattentäkter är en uppehållstid i mark för grundvattnet om ett år från skyddsområdets yttre gräns till uttagspunkten (HaV vägledning, rapport 2021:4). Därefter anpassas skyddsområdet till fastighetsgränser, vägar och andra naturliga gränser i området för att det ska vara lättare att lokalisera skyddsområdet ute i naturen. För att beräkna rinntider i lösa jordlager och i berg har de metoder som redovisades i Naturvårdsverkets handbok (2003:6) om vattenskyddsområden använts.

Planbestämmelser och markanvändning

Området där vattentäkten ligger omfattas av detaljplan för Oskarström samhälle (1380-OSK19), mark som inte är angiven för någon användning. Vattentäkten berörs av område för friluftsliv, rekreation och naturvärden enligt gällande översiktsplan (Framtidsplan 2050). I Framtidsplan 2050 finns ett område utpekad i norra Oskarström, i närheten av Jutan, område O7 i planen. Av planen framgår att ”Orten byggs ut mot norr. Området rymmer ungefär 150 bostäder av blandad bebyggelse”.

Vattentäkten ligger i ett skogsområde med intilliggande villafastigheter, och gränsar till Nissan. Cirka 30 meter uppströms täkten ligger LBVA:s avloppspumpstation. Nässjöbanan och Gamla Nissastigen går igenom området. Det föreslagna skyddsområdet utgörs i huvudsak av skogsmark.

Beskrivning av vattentäkten

Jutans vattentäkt ägs av Jutan Fastigheter AB och drivs av H2O Industry Global AB. Vattentäkten används för produktion av buteljerad dryck. Det årliga uttaget omfattar cirka 91 000 m³ dricksvatten från en grävd brunn. Vattenuttaget sker från jordlager på ca 6 meters djup.

För dricksvattenproduktionen finns en enligt livsmedelslagstiftningen fastställd faroanalys och enligt kontrollprogrammet tas råvattenanalys minst en gång vartannat år. Enligt analyserna finns det idag inga större problem med kvaliteten på dricksvattnet. Halterna av nitrat är något förhöjda (12 milligram per liter) och förhöjda värden av långsamtväxande bakterier tas om hand via UV-lampa. Vattentäkten ligger inom mellersta delen av Åled-Hyltebruk (Sennan) grundvattenförekomst (vattenhållande sand- och grusförekomst).

Analys och förslag

Vattenskyddsområdet delas inte in i olika zoner utan utgör endast ett sammanhållet område. Utbredningen för det föreslagna vattenskyddsområdet framgår av upprättad skyddsområdeskarta. Miljönämnden och dess förvaltning bedömer att denna utbredning krävs för att hålla risken för förorening på en låg nivå och för att säkerställa en god kvalitet på vattentäktens vatten.

Syftet med skyddsföreskrifterna och deras tillämpning är att säkerställa att påverkan eller risk för påverkan på vattentäktens vatten inte uppstår. Vattnet ska efter normal behandling i vattenverket kunna användas för dricksvattenförsörjning. Föreslagna skyddsföreskrifter bygger på den riskanalys som utförts för vattentäkten. Allmänna föreskrifter om straffbestämmelser, undantag och avgifter finns i de lokala hälsoskydds-föreskrifterna, i vilka skyddsföreskrifterna kommer vara en del.

Miljönämndens och dess förvaltnings sammantagna bedömning är att det föreslagna skyddsområdet och de föreslagna skyddsföreskrifterna krävs för att uppfylla vattendirektivets krav om att säkerställa erforderligt skydd för vattentäkten vatten. Förslaget bedöms vara i överensstämmelse med kraven i 9 kap. 13 § miljöbalken (1998:808) om att inte medföra onödigt tvång för allmänheten eller annan obefogad inskränkning i den enskildes frihet.

Beräkning av skyddsområdets storlek

Skyddsområdets avgränsning beräknas med hjälp av flödestid för grundvattnet till uttagspunkt. Uppehållstiden ett år har bedömts vara en lämplig utgångspunkt.

Skyddsområdets radie beräknas utifrån angiven årsförbrukning samt uttagsdjupet. Sand och grus är dimensionerande uttagsmaterial, vilket ger en kinematisk porositet om 30%, och medeldjupet på uttaget beräknas vara 6 meter. Skyddsområdets ytterkant läggs i fastighetsgränser och längs Nissan. Skyddsområdet zonindelas ej.

Risker

Som underlag för korrekta och skäligen skyddsföreskrifter för vattenskyddsområdet ska det enligt Havs- och Vattenmyndighetens vägledning (rapport 2021:4) finnas en riskinventering och riskbedömning. Nedan anges de inom det föreslagna skyddsområdet identifierade anläggningarna och verksamheterna som kan utgöra en risk för vattentäktens vatten.

Vägar

En genomfartsväg, Gamla Nissastigen, går rakt igenom det föreslagna skyddsområdet och en villagata slutar i området. Risk finns för utsläpp av petroleumprodukter eller andra för grundvattnet skadliga

ämnen från trafiken på vägarna. Parkering och uppställning av fordon sker framförallt på genomsläppliga ytor. Endast en mindre del av området avvattnas till det kommunala dagvattennätet.

Nässjöbanan

Nässjöbanan går rakt igenom det föreslagna skyddsområdet. De risker som identifierats är att godståg med farligt gods kan gå på järnvägen och att Trafikverket bekämpar ogräs på järnvägsbanken med kemiska bekämpningsmedel.

Det kommunala avloppssystemet

Det föreslagna vattenskyddsområdet berörs av verksamhetsområde för kommunalt spillvatten. I området finns även en avloppspumpstation. Läckage från avloppssystemet kan kontaminera grundvattnet med bakterier eller näring (nitrat).

Villafastigheter

Sju villafastigheter finns inom vattenskyddsområdet. Samtliga ligger inom verksamhetsområde för kommunalt spillvatten. Det finns inga uppgifter om lagring av eldningsolja på fastigheterna. En av fastigheterna har en bergvärmeanläggning. Parkering och uppställning av fordon sker på genomsläpplig mark.

Samrådsredogörelse

Förslag till upprättande av vattenskyddsområde har den 13 april 2022 för samråd skickats till sakägare, statliga myndigheter och kommunala remissinstanser.

Genom kungörelse i Hallandsposten och på kommunens webbsida för kungörelser informerades om att förslag var upprättat. Relevanta handlingar publicerades på kommunens webbsidor.

Inom kommunens egen organisation skickades förslaget för yttrande till byggnadsnämnden, dåvarande fastighetsnämnden, kommunstyrelsen, räddningsnämnden, dåvarande teknik- och fritidsnämnden och till Laholmsbuktens VA AB. Förslag till beslut skickades även för yttrande till länsstyrelsen och till Trafikverket. Remisstiden var mellan den 13 april 2022 och den 15 juni 2022. Vissa av remissinstanserna fick förlängd svarstid, som längst till den 20 september 2022.

Totalt inkom sex yttranden. Inga yttranden inkom från vattentäktsägaren eller berörda privata fastighetsägare. Trafikverket påpekar att det är viktigt att fortsatt drift, underhåll och utveckling av Halmstad-Nässjö järnväg inte försvåras av vattenskyddsområdet. Laholmsbukten VA AB (LBVA) anser att vissa formuleringar om det kommunala avloppssystemet är alldeles för generella och att de behöver förtydligas.

Sammanfattande svar på inkomna yttranden

Miljönämnden och dess förvaltning bedömer att inkomna yttranden inte föranleder någon principiell ändring av förslaget till skyddsområde och skyddsföreskrifter. Formulering av skyddsåtgärd för det kommunala avloppsnätet förtydligas i enlighet med LBVAs yttrande.

Skyddsföreskrifter och motivering

Miljönämnden och dess förvaltning bedömer att föreslagna skyddsföreskrifter krävs för att hålla risken för förorening på en låg nivå och för att säkerställa en god kvalitet på vattentäktens vatten. Eventuella inskränkningar för berörda sakägare är befogade och bedöms vara skäliga i enlighet med bestämmelserna i 2 kap. 7 § miljöbalken.

Förslag till skyddsföreskrifter har utarbetats med stöd av Havs- och vattenmyndighetens vägledning om inrättande och förvaltning av vattenskyddsområden (rapport 2021:4). Skyddsföreskrift som berör lagring av petroleumprodukter följer bestämmelserna i Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2021:10) om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor. Föreslagna skyddsföreskrifter bygger på den riskanalys som utförts för vattentäkten och bedöms vara i överensstämmelse med kraven i 9 kap. 13 § miljöbalken om att inte medföra onödigt tvång för allmänheten eller annan obefogad inskränkning i den enskildes frihet.

Sekundärt skydd för befintlig lagring av för grundvattnet skadliga ämnen

Enligt bestämmelser i Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2021:10) om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor, ska rörledningar och befintliga ovanjordiska cisterner vara försedda med sekundärt skydd senast fem år efter det att beslut om vattenskyddsområde vunnit laga kraft. Befintliga underjordiska cisterner ska ha sekundärt skydd senast 2036-12-31. Lösa behållare som är större än 1 m³ ska ha sekundärt skydd senast 1 januari 2023, ett år efter det att NFS 2021:10 trädde i kraft. Anmälningsskyldighet och krav på sekundärt skydd gäller ej för cisterner med anslutna rörledningar samt lösa behållare i pannrum eller motsvarande i bostadshus och som är under regelbunden uppsikt, om inte tillsynsmyndigheten beslutar annat.

Skyddsföreskriften om hantering av för grundvattnet skadliga ämnen ska kompletteras med; ”Befintliga ovanjordiska cisterner och samtliga anslutna rörledningar ska vara försedda med sekundärt skydd senast fem år efter det att dessa föreskrifter vunnit laga kraft. Befintliga underjordiska cisterner ska vara försedda med sekundärt skydd senast 2036-12-31.” och ”Annan yrkesmässig lagring än i cisterner av för grundvattnet skadliga ämnen ska ske invallat. En invallning av flera behållare ska rymma den största behållarens volym plus minst tio procent av övriga behållares totala volym. Befintlig lagring ska vara invallad senast ett år efter det att dessa föreskrifter vunnit laga kraft.” Anmälningsskyldighet och krav på sekundärt skydd ska ej gälla för oljetankar och anslutna rörledningar inomhus för bostadsuppvärmning och inte heller för drivmedel i fordons och arbetsmaskiners bränsletankar.

Förbud för nya markförlagda förvaringstankar

Läckage av petroleumprodukter eller andra för grundvattnet skadliga ämnen kan helt slå ut en vattentäkt. En viktig åtgärd vid lagring av sådana ämnen är att fortlöpande kunna inspektera lagringstankar exteriórt för att säkerställa så att läckage ej sker. En markförlagd förvaringstank går ej att granska exteriórt, varvid skäl finns att ej tillåta nyanläggning av sådan i skyddsområdet. Skyddsföreskriften om hantering av för grundvattnet skadliga ämnen ska kompletteras med; ”Nyanläggning av förvaringstank i mark är förbjuden.”

Arbeten på det kommunala avloppssystemet

Läckande avloppssystem kan vara en källa till kontaminering av grundvattnet med bakterier eller näring (nitrat). Miljönämnden är tillsynsmyndighet för det kommunala avloppssystemet. Med dokumenterade skötsel- och underhållsplaner som grund, för de delar av avloppssystemen som berör skyddsområdet, kan miljönämnden säkerställa att risken för påverkan på vattentäktens vatten minimeras. Med samma mål bör även större arbeten på avloppssystemet anmälas i förväg till miljönämnden.

Skyddsföreskriften ska formuleras; ”Nyanläggning eller större ändring av det kommunala avloppssystemet i området får ske först efter anmälan till miljönämnden. Avloppsledningar ska vara täta. Utformning av skötsel- och kontrollplaner för det kommunala avloppssystemet i området bestäms i samband med miljönämndens ordinarie tillsyn”.

Relevant lagstiftning

Grundläggande krav om skydd för dricksvattentäkter finns i artikel 7 i EU:s vattendirektiv (2000/60/EG). Det specifika kravet om att säkerställa ett långsiktigt skydd för nuvarande och framtida dricksvattenförsörjning finns i åtgärd 3 för kommunerna i åtgärdsprogram för vatten 2022-2027, Västerhavets vattendistrikt (sida 167). Kommunen behöver särskilt anordna erforderligt skydd för allmänna och enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³ per dygn. Denna bestämmelse följer direkt på vattendirektivets artikel 7.

Kommunen får med stöd av 40 § förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd meddela föreskrifter bland annat om skydd för ytvattentäkter och enskilda grundvattentäkter. Det formella skyddet av vattentäkten ska alltså infogas i kommunens lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön antagen av Kommunfullmäktige 1984-02-23 (KF § 60/1984).

Enligt bestämmelser i 9 kapitlet 13 § miljöbalken (1998:808) får kommunala föreskrifter till skydd mot olägenheter för människors hälsa inte medföra onödigt tvång för allmänheten eller annan obefogad inskränkning i den enskildes frihet. Eventuella inskränkningar för enskilda eller verksamheter ska införas endast i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning ska enligt 2 kapitlet 7 § miljöbalken särskild hänsyn tas till nyttan av skyddsåtgärder jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder.

När vattenskyddsområden införs med stöd av 7 kapitlet miljöbalken finns det möjlighet enligt 32 kapitlet miljöbalken att få ekonomisk ersättning för de inskränkningar i pågående verksamhet som skyddsåtgärderna medför. Det finns inte samma möjlighet till ersättning för de inskränkningar i pågående verksamhet som skyddsåtgärderna medför med stöd av 9 kapitlet miljöbalken och förordning 1998:899 medför. Det betyder att de skyddsåtgärderna som införs för vattentäkten i detta beslut inte kan vara lika ingripande som om skyddet hade baserats på 7 kapitlet miljöbalken.

Miljönämnden har i egenskap av tillsynsmyndighet och med stöd av bestämmelser i 26 kapitlet i miljöbalken tillträde till en verksamhet som kan påverka människors hälsa eller miljön, och utövar alltså tillsyn över det föreslagna vattenskyddsområdet och verksamheter inom detsamma.

Hållbarhetsanalys

Dricksvatten är vårt viktigaste livsmedel, och att skydda det för nuvarande och kommande generationer är en prioriterad uppgift. Bedömningen görs att det inte krävs någon fördjupad hållbarhetsanalys.

Sammanfattande om social hållbarhet

En trygg och säker dricksvattenförsörjning är fundamental för samhällets funktion och därmed för den sociala hållbarheten.

Sammanfattande om miljömässig hållbarhet

Miljömässig hållbarhet är miljölagstiftningens främsta mål. Förslaget skydd för berörda vattentäkter syftar till att minska risken för negativa påverkan på vattentäkterna från mänsklig aktivitet.

Sammanfattande om ekonomisk hållbarhet

En tydlig och genomtänkt reglering av skyddet av våra dricksvattentillgångar minimerar risken för ekonomiska belastningar på samhället för att klara dricksvattenförsörjningen.

Konsekvenser av förslaget

Boende och verksamma inom det föreslagna vattenskyddsområdet kan komma att behöva anmäla till miljönämnden innan de utför vissa åtgärder. Miljönämnden har genom bestämmelser i 10 § de lokala hälsoskyddsföreskrifterna rätt att ta ut avgift för handläggningen.

Förslaget innebär en kostnad för kommunkoncernen för att uppföra skyltar vid vattenskyddsområdet, och för framtida skötsel och underhåll för dessa skyltar. Totalt bedöms det behövas två stora och en liten skylt vid infart i området, och två små skyltar vid utfart. Baserat på underlag från LBVA är den uppskattade kostnaden ca 66 000 kronor för att uppföra skyltarna, per styck 25 000 kronor för de stora infartsskyltarna, 10 000 kronor för de små infartsskyltarna och 3000 kronor för de små utfartsskyltarna.

Uppdrag att uppföra och drifva skyltarna bör lämnas till teknik- och fastighetsnämnden då de enligt gällande reglemente ansvarar för sådana frågor. Medel för detta bör tillföras nämndens budget.

Miljönämndens begäran om tilläggsanslag för uppförande av skyltar bedöms inte falla inom kommunens principer för beviljande av tilläggsanslag enligt kommunfullmäktiges riktlinjer för ekonomistyrning och god ekonomisk hushållning. I dessa stadgas att tilläggsanslag endast anvisas för helt oförutsedda händelser. Kommunledningsförvaltningen föreslår istället att begäran tillställs verksamhetsberedningen i dess beredning av planeringsdirektiv med budget 2024-2028.

Bedömningen görs vidare att det inte blir några negativa juridiska eller organisatoriska konsekvenser för kommunkoncernen.

Barnperspektivet

Barnperspektivet bedöms inte påverkas i detta ärende.

Ärendets beslutsgång

Kommunfullmäktige
Kommunstyrelsen
Kommunstyrelsens personal- och ledningsutskott
Miljönämnden

Beslutsunderlag

1. Protokollsutdrag från miljönämnden, 2022-10-31, MN § 82.
2. Förslag till vattenskyddsföreskrifter.
3. Karta över förslag till vattenskyddsområde.
4. Riskbedömning och riskanalys för vattentäkten.
5. Samrådsredogörelse.
6. Tjänsteskrivelse från bygg- och miljöförvaltningen, 2022-10-31.

Information om beslutet

Kommunfullmäktiges beslut ska kungöras i enlighet med bestämmelserna i 43 och 44 §§ förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd samt enligt 8 kapitlet 13 § kommunallagen (2017:725). Länsstyrelsen och Lantmäterimyndigheten ska omedelbart underrättas om de nya föreskrifterna.

Efter beslut i Kommunfullmäktige ska skyddsområdet läggas in i de olika kommunala beslutsstöden, till exempel i underlag till översiktsplan, i kommunens VA-plan, kommunens GIS-system, räddningstjänstens beslutsstöd med flera.

Kommunledningsförvaltningen

Mattias Rossköld, Kommundirektör
Ann-Mari Mäkikangas, Administrativ direktör
Carl-Magnus Billström, handläggare, Kommunjurist

MN § 82

Dnr 2022-2034

Förslag till vattenskyddsområde med föreskrifter för Jutans vattentäkt

Beslut

Miljönämnden beslutar att till Kommunfullmäktige översända förslag till vattenskyddsområde med föreskrifter för Jutans vattentäkt. Miljönämnden föreslår Kommunfullmäktige att:

1. skyddsföreskrifter och skyddsområdeskarta enligt beslutsbilaga 2 och 3 fastställs och läggs som bilaga till Halmstad kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.
2. komplettera 5 § Halmstad kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön med uppgift om att fastställt vattenskyddsområde och fastställda skyddsföreskrifter för Jutans vattentäkt finns i bilaga till de lokala hälsoskyddsföreskrifterna.
3. ge Teknik- och fastighetsnämnden i uppdrag att projektera, uppföra och sköta de skyltar som enligt skyddsområdeskartan krävs för utmärkning av vattenskyddsområdet.
4. besluta om ett tillskott om minst 66 000 kronor till Teknik- och fastighetsnämndens budget för att projektera och uppföra de skyltar som krävs för utmärkning av vattenskyddsområdet.

Ärendet

Enligt åtgärd 3 för kommunerna i Vattenmyndighetens åtgärdsprogram ska kommunen säkerställa ett långsiktigt skydd för den nuvarande och framtida dricksvattenförsörjningen. Kommunen behöver särskilt anordna erforderligt skydd för allmänna och enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³ per dygn. I kristider kan vattenförsörjningen i kommunen behöva förstärkning från enskilda vattentäkter.

Jutans vattentäkt förslås skyddas med ett skyddsområde i enlighet med figur 1 och med skyddsföreskrifter som innehåller bestämmelser om till exempel hantering av för grundvattnet skadliga ämnen, om järnvägsdriften inom området, om påverkan från det kommunala avlopps nätet och om skyltning och utmärkning av området. Bestämmelserna kommer införas i kommunens lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande

Miljönämnden	Sammanträdesdatum 2022-10-31	Sida 23(26)

Inkomna yttranden från myndigheter och kommunala nämnder och bolag är sammanfattningsvis positiva till åtgärden. Inga yttranden har i inkommet från vattentäktägaren eller berörda privata fastighetsägare.

Den kostnad som uppstår för kommunkoncernen är att uppföra och vidmakthålla skyltning av skyddsområdet.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts på bygg- och miljöförvaltningens ärendeberedning 12 oktober 2022 och miljönämndens presidieberedning 17 oktober 2022.

Förslag till beslut

Miljönämnden beslutar att till Kommunfullmäktige översända förslag till vattenskyddsområde med föreskrifter för Jutans vattentäkt. Miljönämnden föreslår Kommunfullmäktige att:

1. skyddsföreskrifter och skyddsområdeskarta enligt beslutsbilaga 2 och 3 fastställs och läggs som bilaga till Halmstad kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.
2. komplettera 5 § Halmstad kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön med uppgift om att fastställt vattenskyddsområde och fastställda skyddsföreskrifter för Jutans vattentäkt finns i bilaga till de lokala hälsoskyddsföreskrifterna.
3. ge Teknik- och fastighetsnämnden i uppdrag att projektera, uppföra och sköta de skyltar som enligt skyddsområdeskartan krävs för utmärkning av vattenskyddsområdet.
4. besluta om ett tillskott om minst 66 000 kronor till Teknik- och fastighetsnämndens budget för att projektera och uppföra de skyltar som krävs för utmärkning av vattenskyddsområdet.

Beslutsgång

Miljönämndens beslutar enligt förvaltningens förslag.

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande

Tjänsteskrivelse

Bygg- och miljöförvaltningen
Datum för upprättande 2022-10-31
Diarienum: 2022-2034

Ärende MN 2022-2034

Beslutsinstans: Miljönämnden
Ärendets ursprung: Bygg- och miljöförvaltningen

Förslag till vattenskyddsområde med föreskrifter för Jutans vattentäkt

Bygg- och miljöförvaltningens förslag till beslut

Miljönämnden beslutar att till Kommunfullmäktige översända förslag till vattenskyddsområde med föreskrifter för Jutans vattentäkt. Miljönämnden föreslår Kommunfullmäktige att:

1. skyddsföreskrifter och skyddsområdeskarta enligt beslutsbilaga 2 och 3 fastställs och läggs som bilaga till Halmstad kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.
2. komplettera 5 § Halmstad kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön med uppgift om att fastställt vattenskyddsområde och fastställda skyddsföreskrifter för Jutans vattentäkt finns i bilaga till de lokala hälsoskyddsföreskrifterna.
3. ge Teknik- och fastighetsnämnden i uppdrag att projektera, uppföra och sköta de skyltar som enligt skyddsområdeskartan krävs för utmärkning av vattenskyddsområdet.
4. besluta om ett tillskott om minst 66 000 kronor till Teknik- och fastighetsnämndens budget för att projektera och uppföra de skyltar som krävs för utmärkning av vattenskyddsområdet.

Sammanfattning av ärendet

Enligt åtgärd 3 för kommunerna i Vattenmyndighetens åtgärdsprogram ska kommunen säkerställa ett långsiktigt skydd för den nuvarande och framtida dricksvattenförsörjningen. Kommunen behöver särskilt anordna erforderligt skydd för allmänna och enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³ per dygn. I kristider kan vattenförsörjningen i kommunen behöva förstärkning från enskilda vattentäkter.

Jutans vattentäkt förslås skyddas med ett skyddsområde i enlighet med figur 1 och med skyddsföreskrifter som innehåller bestämmelser om till exempel hantering av för grundvattnet skadliga ämnen, om järnvägsdriften inom området, om påverkan från det kommunala avlopps nätet och om skyltning och utmärkning av området. Bestämmelserna kommer införas i kommunens lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.

Inkomna yttranden från myndigheter och kommunala nämnder och bolag är sammanfattningsvis positiva till åtgärden. Inga yttranden har inkommit från vattentäktägaren eller berörda privata fastighetsägare.

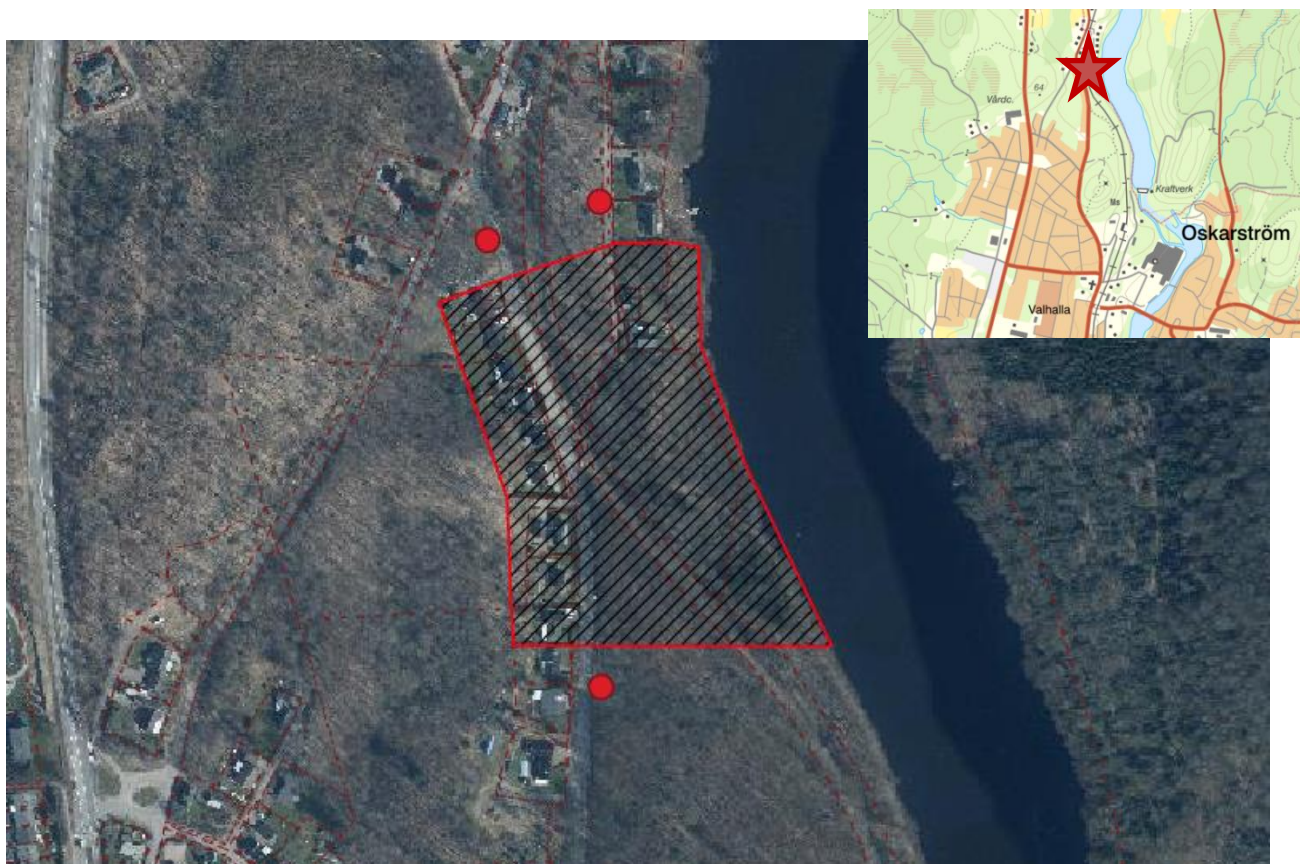
Den kostnad som uppstår för kommunkoncernen är att uppföra och vidmakthålla skyltning av skyddsområdet.

Tjänsteskrivelse

Bygg- och miljöförvaltningen

Datum för upprättande 2022-10-31

Diarienum: 2022-2034

Figur 1: Föreslaget skyddsområde är skrafferat, de röda prickarna är föreslagna skyltlägen

Ärendets beredning

Ärendet har beretts på bygg- och miljöförvaltningens ärendeberedning 12 oktober 2022 och nämndens presidieberedning 17 oktober 2022.

Samråd

Förslag till upprättande av vattenskyddsområde har 13 april 2022 för samråd skickats till sakägare, myndigheter och kommunala instanser.

Genom kungörelse i Hallandsposten och på kommunens webbsida för kungörelser informerades om att förslag var upprättat. Relevanta handlingar publicerades på kommunens webbsidor.

Inom kommunens egen organisation skickades förslaget för yttrande till Byggnadsnämnden, Fastighetsnämnden, Kommunstyrelsen, Räddningsnämnden, Teknik- och fritidsnämnden och till Laholmsbuktens VA AB. Förslag till beslut skickas även för yttrande till Länsstyrelsen och till Trafikverket.

Remisstiden var mellan 13 april 2022 och 15 juni 2022. Vissa av remissinstanserna fick förlängd svarstid, som längst till 20 september 2022. En komplett samrådsredogörelse återfinns i beslutsunderlag 5.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Enligt åtgärd 3 för kommunerna i åtgärdsprogram för vatten 2022-2027, Västerhavets vattendistrikt, ska kommunen säkerställa ett långsiktigt skydd för den nuvarande och framtida dricksvattenförsörjningen. Kommunen behöver särskilt anordna erforderligt skydd för allmänna och enskilda

Tjänsteskrivelse

Bygg- och miljöförvaltningen

Datum för upprättande 2022-10-31

Diarienum: 2022-2034

dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³ per dygn.

Målet är att minimera risken för att kommuninvånare ska bli utan sitt viktigaste livsmedel, och att i kommunen tillgängligt dricksvatten får ett lämpligt skydd. I kristider kan även den allmänna vattenförsörjningen i kommunen behöva förstärkning från enskilda vattentäkter.

Arbetet är prioriterat i miljönämndens tillsynsplan.

Arbetsmetod

Vald arbetsmetod följer vägledningen ”Skydd av vattentäkter med lokala hälsoskyddsföreskrifter” framtagen år 2010 av Länsstyrelsen Västra Götaland (rapport 2010:61). Arbetet dokumenteras i miljöavdelningens handläggningssystem.

Enligt tillsynsvägledning från Vattenmyndigheten 2022-01-20 omfattas de vattentäkter som producerar dricksvatten för direkt konsumtion och de som använder dricksvatten för beredning av livsmedel. Det är enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³ per dygn som omfattas.

Vid avgränsning av skyddsområde bedöms en uppehållstid för vattnet i skyddsområdet om ett år vara en lämplig utgångspunkt. Praxis vid avgränsning av vattenskyddsområden enligt 7 kap MB för grundvattentäkter är en uppehållstid i mark för grundvattnet om ett år från skyddsområdets yttre gräns till uttagspunkten (HaV vägledning, rapport 2021:4). Därefter anpassas skyddsområdet till fastighetsgränser, vägar och andra naturliga gränser i området för att det ska vara lättare att lokalisera skyddsområdet ute i naturen.

För att beräkna rinntider i lösa jordlager och i berg har de metoder som redovisades i Naturvårdsverkets handbok (2003:6) om vattenskyddsområden använts.

Planbestämmelser och markanvändning

Området där vattentäkten ligger omfattas av detaljplan för Oskarström samhälle (1380-OSK19), mark som inte är angiven för någon användning. Vattentäkten berörs av område för friluftsliv, rekreation och naturvärden enligt gällande översiktsplan (Framtidsplan 2050). I Framtidsplan 2050 finns ett område utpekad i norra Oskarström, i närheten av Jutan, område O7 i planen. Av planen framgår att ”Orten byggs ut mot norr. Området rymmer ungefär 150 bostäder av blandad bebyggelse”.

Vattentäkten ligger i ett skogsområde med intilliggande villafastigheter, och gränsar till Nissan. Cirka 30 meter uppströms tälken ligger LBVA:s avloppspumpstation. Nässjöbanan och Gamla Nissastigen går igenom området. Det föreslagna skyddsområdet utgörs i huvudsak av skogsmark.

Beskrivning av vattentäkten

Jutans vattentäkt ägs av Jutan Fastigheter AB och drivs av H2O Industry Global AB. Vattentäkten används för produktion av buteljerad dryck. Det årliga uttaget omfattar cirka 91 000 m³ dricksvatten från en grävd brunn. Vattenuttaget sker från jordlager på ca 6 meters djup.

För dricksvattenproduktionen finns en enligt livsmedelslagstiftningen fastställd faroanalys och enligt kontrollprogrammet tas råvattenanalys minst en gång vartannat år. Enligt analyserna finns det idag inga större problem med kvaliteten på dricksvattnet. Halterna av nitrat är något förhöjda (12 milligram per liter) och förhöjda värden av långsamtväxande bakterier tas om hand via UV-lampa.

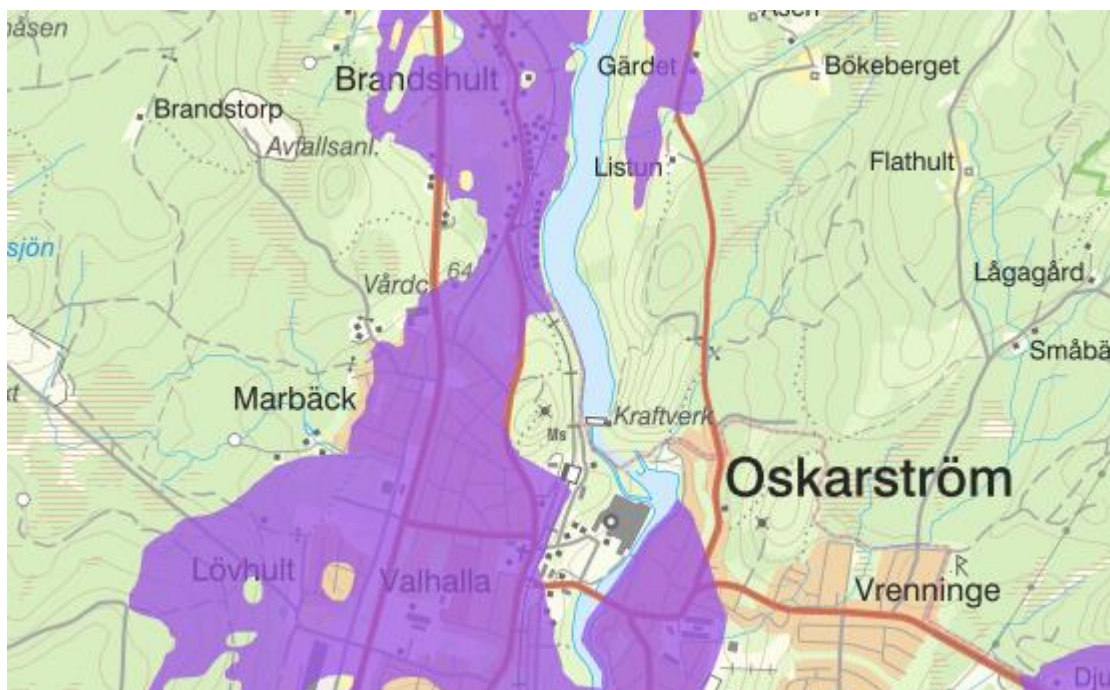
Vattentäkten ligger inom mellersta delen av Åled-Hyltebruk (Sennan) grundvattenförekomst (vattenhållande sand- och grusförekomst).

Tjänsteskrivelse

Bygg- och miljöförvaltningen

Datum för upprättande 2022-10-31

Diarienum: 2022-2034

Figur 2: Grundvattenförekomst från Vattenkartan (VISS)

Analys och förslag

Vattenskyddsområdet delas inte in i olika zoner utan utgör endast ett sammanhållet område. Utbredningen för det föreslagna vattenskyddsområdet framgår av upprättad skyddsområdeskarta beslutsunderlag 3. Bygg- och miljöförvaltningen bedömer att denna utbredning krävs för att hålla risken för förorening på en låg nivå och för att säkerställa en god kvalitet på vattentäktens vatten.

Syftet med skyddsföreskrifterna och deras tillämpning är att säkerställa att påverkan eller risk för påverkan på vattentäktens vatten inte uppstår. Vattnet ska efter normal behandling i vattenverket kunna användas för dricksvattenförsörjning.

Föreslagna skyddsföreskrifter bygger på den riskanalys som utförts för vattentäkten.

Allmänna föreskrifter om straffbestämmelser, undantag och avgifter finns i de lokala hälsoskyddsföreskrifterna, i vilka skyddsföreskrifterna kommer vara en del.

Bygg- och miljöförvaltningens sammantagna bedömning är att det föreslagna skyddsområdet och de föreslagna skyddsföreskrifterna krävs för att uppfylla vattendirektivets krav om att säkerställa erforderligt skydd för vattentäkten vatten. Förslaget bedöms vara i överensstämmelse med kraven i 9 kap. 13 § miljöbalken (1998:808) om att inte medföra onödigt tvång för allmänheten eller annan obefogad inskränkning i den enskildes frihet.

Beräkning av skyddsområdets storlek

Skyddsområdets avgränsning beräknas med hjälp av flödestid för grundvattnet till uttagspunkt. Uppehållstiden ett år har bedömts vara en lämplig utgångspunkt.

Skyddsområdets radie beräknas utifrån angiven årsförbrukning samt uttagsdjupet. Sand och grus är dimensionerande uttagsmaterial, vilket ger en kinematisk porositet om 30%, och medeldjupet på uttaget beräknas vara 6 meter. Beräkningsmodell och förklaringar finns i beslutsunderlag 9.

Tjänsteskrivelse

Bygg- och miljöförvaltningen

Datum för upprättande 2022-10-31

Diarienum: 2022-2034

Skyddsområdets ytterkant läggs i fastighetsgränser och längs Nissan, se beslutsunderlag 3. Skyddsområdet zonindelas ej.

Risker

Som underlag för korrekta och skäliga skyddsföreskrifter för vattenskyddsområdet ska det enligt Havs- och Vattenmyndighetens vägledning (rapport 2021:4) finnas en riskinventering och riskbedömning. Nedan anges de inom det föreslagna skyddsområdet identifierade anläggningarna och verksamheterna som kan utgöra en risk för vattentäktens vatten.

Vägar

En genomfartsväg, Gamla Nissastigen, går rakt igenom det föreslagna skyddsområdet och en villagata slutar i området. Risk finns för utsläpp av petroleumprodukter eller andra för grundvattnet skadliga ämnen från trafiken på vägarna.

Parkering och uppställning av fordon sker framförallt på genomsläppliga ytor. Endast en mindre del av området avvattnas till det kommunala dagvattennätet.

Nässjöbanan

Nässjöbanan går rakt igenom det föreslagna skyddsområdet. De risker som identifierats är att godståg med farligt gods kan gå på järnvägen och att Trafikverket bekämpar ogräs på järnvägsbanken med kemiska bekämpningsmedel.

Det kommunala avloppssystemet

Det föreslagna vattenskyddsområdet berörs av verksamhetsområde för kommunalt spillvatten. I området finns även en avloppspumpstation. Läckage från avloppssystemet kan kontaminera grundvattnet med bakterier eller näring (nitrat).

Villafastigheter

Sju villafastigheter finns inom vattenskyddsområdet. Samtliga ligger inom verksamhetsområde för kommunalt spillvatten. Det finns inga uppgifter om lagring av eldningsolja på fastigheterna. En av fastigheterna har en bergvärmeanläggning. Parkering och uppställning av fordon sker på genomsläpplig mark.

Samrådsredogörelse

Totalt inkom sex yttranden, Inga yttranden inkom från vattentäktägaren eller berörda privata fastighetsägare. En komplett samrådsredogörelse återfinns i beslutsunderlag 5.

Trafikverket påpekar att det är viktigt att fortsatt drift, underhåll och utveckling av Halmstad-Nässjö järnväg inte försvaras av vattenskyddsområdet. Laholmsbukten VA AB (LBVA) anser att vissa formuleringar om det kommunala avloppssystemet är alldeles för generella och att de behöver förtydligas.

Sammanfattande svar på inkomna yttranden

Bygg- och miljöförvaltningen bedömer att inkomna yttranden inte föranleder någon principiell ändring av förslag till skyddsområde och skyddsföreskrifter. Formulering av skyddsåtgärd för det kommunala avloppsnätet förtydligas i enlighet med LBVAs yttrande.

Skyddsföreskrifter och motivering

Bygg- och miljöförvaltningen bedömer att förslag till skyddsföreskrifter enligt beslutsbilaga 2 krävs för att hålla risken för förorening på en låg nivå och för att säkerställa en god kvalitet på vattentäktens vatten. Eventuella inskränkningar för berörda sakägare är befogade och bedöms vara skäliga i enlighet med bestämmelserna i 2 kap. 7 § miljöbalken.

Tjänsteskrivelse

Bygg- och miljöförvaltningen

Datum för upprättande 2022-10-31

Diarienum: 2022-2034

Förslag till skyddsföreskrifter har utarbetats med stöd av Havs- och vattenmyndighetens vägledning om inrättande och förvaltning av vattenskyddsområden (rapport 2021:4). Skyddsföreskrift som berör lagring av petroleumprodukter följer bestämmelserna i Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2021:10) om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor.

Förslagna skyddsföreskrifter bygger på den riskanalys som utförts för vattentäkten och bedöms vara i överensstämmelse med kraven i 9 kap. 13 § miljöbalken om att inte medföra onödigt tvång för allmänheten eller annan obefogad inskränkning i den enskildes frihet.

Sekundärt skydd för befintlig lagring av för grundvattnet skadliga ämnen

Enligt bestämmelser i Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2021:10) om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor, ska rörledningar och befintliga ovanjordiska cisterner vara försedda med sekundärt skydd senast fem år efter det att beslut om vattenskyddsområde vunnit laga kraft. Befintliga underjordiska cisterner ska ha sekundärt skydd senast 2036-12-31. Lösa behållare som är större än 1 m³ ska ha sekundärt skydd senast 1 januari 2023, ett år efter det att NFS 2021:10 trädde i kraft. Anmälningsskydd och krav på sekundärt skydd gäller ej för cisterner med anslutna rörledningar samt lösa behållare i pannrum eller motsvarande i bostadshus och som är under regelbunden uppsikt, om inte tillsynsmyndigheten beslutar annat.

Skyddsföreskriften om hantering av för grundvattnet skadliga ämnen ska kompletteras med; ”Befintliga ovanjordiska cisterner och samtliga anslutna rörledningar ska vara försedda med sekundärt skydd senast fem år efter det att dessa föreskrifter vunnit laga kraft. Befintliga underjordiska cisterner ska vara försedda med sekundärt skydd senast 2036-12-31.” och ”Annan yrkesmässig lagring än i cisterner av för grundvattnet skadliga ämnen ska ske invallat. En invallning av flera behållare ska rymma den största behållarens volym plus minst tio procent av övriga behållares totala volym. Befintlig lagring ska vara invallad senast ett år efter det att dessa föreskrifter vunnit laga kraft.”

Anmälningsskydd och krav på sekundärt skydd ska ej gälla för oljetankar och anslutna rörledningar inomhus för bostadsuppvärmning och inte heller för drivmedel i fordons och arbetsmaskinernas bränsletankar.

Förbud för nya markförlagda förvaringstankar

Läckage av petroleumprodukter eller andra för grundvattnet skadliga ämnen kan helt slå ut en vattentäkt. En viktig åtgärd vid lagring av sådana ämnen är att fortlöpande kunna inspektera lagringstankar exteriot för att säkerställa så att läckage ej sker. En markförlagd förvaringstank går ej att granska exteriot, varvid skäl finns att ej tillåta nyanläggning av sådan i skyddsområdet.

Skyddsföreskriften om hantering av för grundvattnet skadliga ämnen ska kompletteras med; ”Nyanläggning av förvaringstank i mark är förbjuden.”

Arbeten på det kommunala avloppssystemet

Läckande avloppssystem kan vara en källa till kontaminering av grundvattnet med bakterier eller näring (nitrat). Miljönämnden är tillsynsmyndighet för det kommunala avloppssystemet. Med dokumenterade skötsel- och underhållsplaner som grund, för de delar av avloppssystemen som berör skyddsområdet, kan miljönämnden säkerställa att risken för påverkan på vattentäktens vatten minimeras. Med samma mål bör även större arbeten på avloppssystemet anmälas i förväg till miljönämnden.

Skyddsföreskriften ska formuleras; ”Nyanläggning eller större ändring av det kommunala avloppssystemet i området får ske först efter anmälan till miljönämnden. Avloppsledningar ska vara täta. Utformning av skötsel- och kontrollplaner för det kommunala avloppssystemet i området bestäms i samband med miljönämndens ordinarie tillsyn”.

Tjänsteskrivelse

Bygg- och miljöförvaltningen

Datum för upprättande 2022-10-31

Diarienum: 2022-2034

Relevant lagstiftning

Grundläggande krav om skydd för dricksvattentäkter finns i artikel 7 i EU:s vattendirektiv (2000/60/EG).

Det specifika kravet om att säkerställa ett långsiktigt skydd för nuvarande och framtida dricksvattenförsörjning finns i åtgärd 3 för kommunerna i åtgärdsprogram för vatten 2022-2027, Västerhavets vattendistrikt (sida 167). Kommunen behöver särskilt anordna erforderligt skydd för allmänna och enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³ per dygn. Denna bestämmelse följer direkt på vattendirektivets artikel 7.

Kommunen får med stöd av 40 § förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd meddela föreskrifter bland annat om skydd för ytvattentäkter och enskilda grundvattentäkter. Det formella skyddet av vattentäkten ska alltså infogas i kommunens lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön antagen av Kommunfullmäktige 1984-02-23 (KF § 60/1984).

Enligt bestämmelser i 9 kapitlet 13 § miljöbalken (1998:808) får kommunala föreskrifter till skydd mot olägenheter för människors hälsa inte medföra onödigt tvång för allmänheten eller annan obefogad inskränkning i den enskildes frihet. Eventuella inskränkningar för enskilda eller verksamheter ska införas endast i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning ska enligt 2 kapitlet 7 § miljöbalken särskild hänsyn tas till nyttan av skyddsåtgärder jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder.

När vattenskyddsområden införs med stöd av 7 kapitlet miljöbalken finns det möjlighet enligt 32 kapitlet miljöbalken att få ekonomisk ersättning för de inskränkningar i pågående verksamhet som skyddsåtgärder medför. Det finns inte samma möjlighet till ersättning för de inskränkningar i pågående verksamhet som skyddsåtgärder med stöd av 9 kapitlet miljöbalken och förordning 1998:899 medför. Det betyder att de skyddsåtgärder som införs för vattentäkten i detta beslut inte kan vara lika ingripande som om skyddet hade baserats på 7 kapitlet miljöbalken.

Miljönämnden har i egenskap av tillsynsmyndighet och med stöd av bestämmelser i 26 kapitlet i miljöbalken tillträde till en verksamhet som kan påverka människors hälsa eller miljön, och utövar alltså tillsyn över det föreslagna vattenskyddsområdet och verksamheter inom detsamma.

Hållbarhetsanalys

Dricksvatten är vårt viktigaste livsmedel, och att skydda det för nuvarande och kommande generationer är en prioriterad uppgift.

Förvaltningen bedömer att det inte krävs någon fördjupad hållbarhetsanalys.

Sammanfattande om social hållbarhet

En trygg och säker dricksvattenförsörjning är fundamental för samhällets funktion och därmed för den sociala hållbarheten.

Sammanfattande om miljömässig hållbarhet

Miljömässig hållbarhet är miljölagstiftningens främsta mål. Föreslaget skydd för berörd vattentäkt syftar till att minska risken för negativa påverkan på vattentäkten från mänsklig aktivitet.

Sammanfattande om ekonomisk hållbarhet

En tydlig och genomtänkt reglering av skyddet av våra dricksvattentillgångar minimerar risken för ekonomiska belastningar på samhället för att klara dricksvattenförsörjningen.

Tjänsteskrivelse

Bygg- och miljöförvaltningen
Datum för upprättande 2022-10-31
Diariernr: 2022-2034

Konsekvenser av förslaget

Boende och verksamma inom det föreslagna vattenskyddsområdet kan komma att behöva anmäla till miljönämnden innan de utför vissa åtgärder. Miljönämnden har genom bestämmelser i 10 § de lokala hälsoskyddsföreskrifterna rätt att ta ut avgift för handläggningen.

Förslaget innebär en kostnad för kommunkoncernen för att uppföra skyltar vid vattenskyddsområdet, och för framtida skötsel och underhåll för dessa skyltar. Totalt bedöms det behövas två stora och en liten skylt vid infart i området, och två små skyltar vid utfart. Baserat på underlag från LBVA är den uppskattade kostnaden ca 66 000 kronor för att uppföra skyltarna, per styck 25 000 kronor för de stora infartsskyltarna, 10 000 kronor för de små infartsskyltarna och 3000 kronor för de små utfartsskyltarna.

Uppdrag att uppföra och drifva skyltarna bör lämnas till Teknik- och fritidsnämnden (TFN) då de enligt gällande reglemente ansvarar för sådana frågor. Medel för detta bör tillföras TFNs budget.

Bygg- och miljöförvaltningen bedömer inte att det blir några negativa juridiska eller organisatoriska konsekvenser för kommunkoncernen.

Barnperspektivet

Bygg- och miljöförvaltningen bedömer att barnperspektivet inte påverkas i detta ärende.

Beslutsunderlag

1. Tjänsteskrivelse daterad 2022-10-17
2. Förslag till vattenskyddsföreskrifter
3. Karta över förslag till vattenskyddsområde
4. Riskbedömning och riskanalys för vattentäkten
5. Samrådsredogörelse
6. Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG av den 23 oktober 2000 om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på vattenpolitikens område (vattendirektivet, [länk](#))
7. Åtgärdsprogram för vatten 2022-2027, Västerhavets vattendistrikt ([länk](#))
8. Halmstad kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön (KF § 60/1984, [länk](#))
9. Skydd av vattentäkter med lokala hälsoskyddsföreskrifter. En vägledning från Länsstyrelsen Västra Götaland (rapport 2010:61, [länk](#))
10. Vägledning om inrättande och förvaltning av vattenskydds-områden, Havs- och Vattenmyndigheten (rapport 2021:4, [länk](#))

Information om beslutet

Nämndens beslut tillsammans med beslutsunderlag 1-5 skickas till Kommunstyrelsen för handläggning.

Kommunfullmäktiges beslut ska kungöras i enlighet med bestämmelserna i 43 och 44 §§ förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd samt enligt 8 kapitlet 13 § kommunallagen (2017:725). Länsstyrelsen och Lantmäterimyndigheten ska omedelbart underrättas om de nya föreskrifterna.

Efter beslut i Kommunfullmäktige ska skyddsområdet läggas in i de olika kommunala beslutsstöden, till exempel i underlag till översiktsplan, i kommunens VA-plan, kommunens GIS-system, räddningstjänstens beslutsstöd med flera.

Tjänsteskrivelse

Bygg- och miljöförvaltningen

Datum för upprättande 2022-10-31

Diarienumr.: 2022-2034

██████████ förvaltningschef
██████████ miljöinspektör

Vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Jutans vattentäkt

Kommunfullmäktige
2022-XX-XX, KF § XX
Gäller från 2023-XX-XX

Skyddsområde och skyddsföreskrifter

Dessa skyddsföreskrifter är en del av Halmstad kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.

Vattenskyddsområdets utbredning framgår av bilagd karta. Skyddsföreskrifterna gäller inom det på kartan angivna skyddsområdet. Där skyddsområdesgränsen på kartan sammanfaller med en väg ska vägområdet anses tillhöra skyddsområdet.

Syftet med skyddsföreskrifterna och deras tillämpning är att säkerställa att påverkan eller risk för påverkan på vattentäktens vatten inte uppstår. Vattnet ska efter normal behandling i vattenverket kunna användas för dricksvattenförsörjning.

Med yrkesmässig verksamhet menas en verksamhet som har viss omfattning och varaktighet samt ett objektivt fastställbart vinstsyfte och att den är av självständig karaktär.

Med ”miljönämnden” menas i dessa föreskrifter den nämnd som i Halmstads kommun är utpekad att ansvara för tillsyn och prövning av miljöbalkens bestämmelser.

Regler om straffbestämmelser, undantag och avgifter finns i 8-10 §§ Halmstad kommuns lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.

§ 1. Hantering av för grundvattnet skadliga ämnen

Annan hantering än transport av mer än 150 liter av för grundvattnet skadliga ämnen såsom petroleumprodukter, impregneringsmedel, lösningsmedel eller andra hälsoskadliga eller miljöfarliga kemiska produkter får endast ske efter anmälan till miljönämnden. Befintlig lagring ska anmälas till miljönämnden senast sex månader efter det att dessa föreskrifter vunnit laga kraft.

Nya cisterner för petroleumprodukter eller andra för grundvattnet skadliga ämnen som installeras och rörledningar till dessa cisterner ska ha sekundärt skydd. En invallning ska rymma hela cisternens volym. Befintliga ovanjordiska cisterner och samtliga anslutna rörledningar ska vara försedda med sekundärt skydd senast fem år efter det att dessa föreskrifter vunnit laga kraft. Befintliga cisterner i mark ska vara försedda med sekundärt skydd senast 2036-12-31.

Anmälningsplikt och krav på sekundärt skydd gäller ej för oljetankar och anslutna rörledningar inomhus för bostadsuppvärmning och inte heller för drivmedel i fordons och arbetsmaskiners bränsletankar.

Nyanläggning av förvaringstank i mark av för grundvattnet skadliga ämnen är förbjuden.

Yrkesmässig lagring av för grundvattnet skadliga ämnen i andra behållare än cisterner ska ske invallat. En invallning av flera behållare ska rymma den största behållarens volym plus minst tio procent av övriga behållares totala volym. Befintlig lagring ska vara invallad senast ett år efter det att dessa föreskrifter vunnit laga kraft.

§ 2. Fordon och fordonsparkering

Tvätt med avfettningsmedel av motorfordon, maskiner eller liknande på sådan plats där tvättvattnet kan infiltrera i marken är förbjuden.

Nyanläggning av fordonsparkering inom skyddsområdet får ske först efter anmälan till miljönämnden.

§ 3. Skogsbruk

Upplag av virke eller ris under längre tid än två månader får ske först efter anmälan till miljönämnden. Lagring av ved för hushållsändamål omfattas inte av anmälningsplikten.

§ 4. Hantering av kemiska bekämpningsmedel

Yrkesmässig spridning av kemiska bekämpningsmedel inom järnvägsområdet är förbjuden.

§ 5. Avlopp, avfall och väghållning

Nyanläggning eller större ändring av det kommunala avloppssystemet i området får ske först efter anmälan till miljönämnden. Utformning av skötsel- och kontrollplaner för det kommunala avloppssystemet i området bestäms i samband med miljönämndens ordinarie tillsyn. Avloppsledningar ska vara täta.

Upplag av avfall eller förorenade massor är förbjudet inom vattenskyddsområdet.

Annan hantering än transport och användning av asfalt, oljegrus eller vägsalt får inte förekomma. Vägsalt ska endast användas när behov föreligger för halkbekämpning eller dammbekämpning.

§ 6. Schaktning

Schaktningsarbeten, till exempel i samband med vägarbete, vägbygge eller annan byggnation, får ske först efter anmälan till miljönämnden.

§ 7. Berg- och jordvärme

Befintliga berg- eller jordvärmeanläggningar som tidigare inte anmälts till miljönämnden ska senast sex månader efter det att dessa föreskrifter vunnit laga kraft anmälas.

§ 8. Skyltning och utmärkning

Där petroleumprodukter eller andra för vattnet skadliga ämnen lagras ska det finnas skylt som upplyser om vattenskyddsområdet. Skylt ska monteras vid påfyllningsställe för fasta cisterner.

Teknik- och fritidsnämnden ansvarar för att det sätts upp skyltar som utmärker vattenskyddsområdet där väg passerar gräns till skyddsområdet.

Trafikverket ansvarar för att vattenskyddsområdet läggs upp som en restriktionsyta i Trafikverkets databas i enlighet med gällande version av rutinbeskrivning TDOK 2013:0621.

§ 9. Anmälningsplikt vid olycka

Olyckshändelse, spill, eller läckage som utgör risk för grundvattenförorening ska omgående anmälas till räddningstjänsten via telefon 112 av den som orsakat eller fått kännedom om tillbudet. Anmälan ska också göras till miljönämnden via kommunens växel, telefon 035-13 70 00.

Bilaga

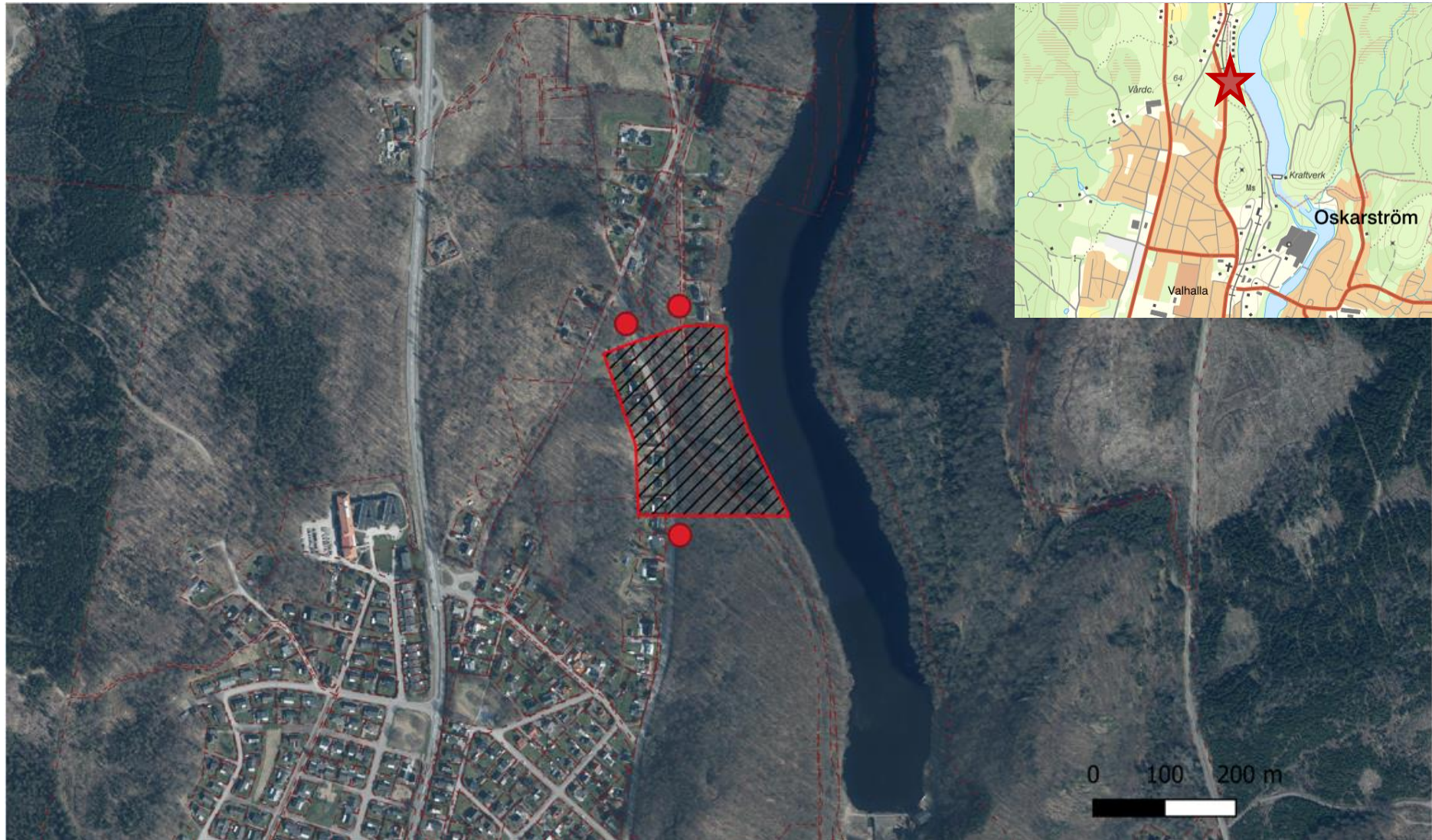
1. Karta över vattenskyddsområdet

Vattenskyddsområde

Jutans vattentäkt – Oskarström 3:84

KF § XX/2022

Gäller från 2023-XX-XX

Vattenskyddsområdet är skrafferat, de röda prickarna är föreslagna skyltlägen. Skyddsområdet är ej zonindelad

skala 1:5000
(copyright Halmstads kommun)

Dnr: 2022-2034

Datum

Handläggare: [REDACTED]

2022-04-06

bilaga 2

Riskbedömning och riskanalys – Jutans vattentäkt

Konsekvens

Påverkansgrad	Värde	Definition
Förödande eller mycket allvarlig	9-10	Förödande för verksamheten, så stor skada att verksamheten inte fungerar
Allvarlig	6-8	Allvarlig och långvarig störning i verksamheten
Besvärande	3-5	Störningar i verksamheten
Lindrig	1-2	Mindre störningar i verksamheten

Sannolikhet

Sannolikhetsgrad	Värde	Definition
Stor	9-10	Mycket troligt att det inträffar, bara en tidsfråga när
Viss	6-8	Troligt att det inträffar
Liten	3-5	Mindre troligt att det inträffar
Mycket liten	1-2	Det är inte troligt att det inträffar

Riskmatris

Konsekvens

Förödande	10										
Mycket allvarlig	9										
Allvarlig	8										
Allvarlig	7										
Allvarlig	6										
Besvärande	5										
Besvärande	4										
Besvärande	3										
Lindrig	2										
Lindrig	1										
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Mycket liten	Liten	Viss	Stor

Sannolikhet

Risklista - Jutan

RISKBEDÖMNING					RISKBEHANDLING			
Riskidentifiering		Riskanalys			Risikutv			
Risk nr Risk	Beskrivning	Befintligt skydd	K	S	Behandlas vidare?	Åtgärder	K	S
1. Utsläpp av petroleumprodukter eller andra för grundvattnet skadliga ämnen från trafik på passerande väg	Genomfartstrafik och trafik till bostäder i området. Risk för utsläpp vid olycka	Utsläpp vid olycka på asfaltsytor leds via dagvattenbrunn till det kommunala dagvattensystemet endast i en mindre del av området (1 SV)	8	2	Ja	Skytning av skyddsområdet vid genomgående vägar. BMF utföra miljötillsyn av de kommunala dagvattensystemen funktion. Utsläpp som når systemet ska ledas utanför skyddsområdet Information om skyddsområdet läggs in i Räddningstjänstens GIS	8	2
2. Utsläpp av petroleumprodukter från parkerade eller uppställda fordon	Parkering av bilar vid privatbostäder eller längs vägar i området	Troligen inget skydd, uppställning på genomsläpplig mark	6	4	Ja	Skytning av skyddsområdet för att uppmärksamma de boende och besökande att man är i ett vattenskyddsområde	6	3
3. Nässjöbanan går genom skyddsområdet	Godståg med farligt gods går på järnvägen? Trafikverket bekämpar ogräs på järnvägsbanken med kemiska bekämpningsmedel	Anmälningsskyldighet för yrkesmässig användning av växtskyddsmedel på banvallar enligt 2 kap. 41 § Förordning (2014:425) om växtskyddsmedel	8	4	Ja	Förbud mot användning av kemiska bekämpningsmedel på järnvägsbanken Information om skyddsområdet läggs in i Räddningstjänstens GIS Skytning av skyddsområdet vid järnvägen?	8	3
4. Utsläpp från det befintliga kommunala avloppssystemet, inklusive pumpstation för avloppsvatten	Inom området finns LBVA:s pumpstation för avloppsvatten samt sju villafastigheter.	Allt ligger inom verksamhetsområde för kommunalt spillvatten BMF har återkommande tillsyn på det kommunala avloppssystemet.	6	4	Ja	Skötsel- och kontrollplaner för avloppsledningsnätet och pumpstationen ska kunna redovisas för tillsynsmyndigheten Krav på återkommande statusbedömning för avloppssystemets och pumpstationens funktion och skick	6	3
5. Utsläpp från befintlig eldningsoljaförvaring för enskild uppvärmning eller från enskilda cisterner som är tagna ur drift	Privatbostäder finns inom vattenskyddsområdet, har någon av dem oljeuppvärmning?	Återkommande kontroll av oljecisternerna enligt gällande föreskrift	7	4	Ja	Skyt vid påfyllning BMF göra tillsyn av cisternerna	7	3

6. Läckage till grundvattnet av skadliga ämnen från det identifierade förorenade området som ligger intill det föreslagna vattenskyddsområdet	Väster om det föreslagna vattenskyddsområdet finns det ett identifierat potentiellt förorenat område	Så länge som det förorenade området inte är utrett är dess påverkan på grundvattnet oklar	8	6	Ja	BMF prioriterar utredning av berört förorenat område. Innan utredning är gjord är sannolikheten för påverkan okänd	8	4
7. Utsläpp från befintliga energibrunnar i området	En privatbostad i området värms upp via egen bergvärmeborra	Egenkontroll på anläggning i enlighet med gällande föreläggande Nyanläggning kräver anmälan	6	3	Ja	BMF göra tillsyn av anläggningen Anmälningsskyldighet för befintliga anläggningar	6	2
8.								

Åtgärdslista – Jutans vattentäkt

Denna åtgärdslista ska ligga till grund för beslut om skyddsföreskrifter

Åtg. nr	Åtgärd	Hanterar risk nr	Påverkan på allmänna eller enskilda intressen 1)	Bedömning om skälighet 2)	Uppföljning
1.	Förbud mot spridning av kemiska bekämpningsmedel på järnvägsbanken	3	Ja	Skäligt. Det berör en mycket kort sträcka av järnvägen	
2.	Anmälningsskyldighet för nyanläggning eller större ändring av det kommunala avloppssystemet i området	4	Ja	Skäligt. Begränsad arbetsinsats och kostnad för berörd	
3.	Skötsel- och kontrollplaner för det kommunala avloppssystemet ska tas fram	4	Ja	Skäligt. Ett förtydligande av verksamhetsutövarens krav på egenkontroll	
4.	Anmälningsskyldighet för lagring av petroleumprodukter och andra för grundvattnet skadliga ämnen i större mängd än 150 liter. Befintlig lagring ska anmälas senast sex månader efter det att föreskrifterna vunnit laga kraft. Anmälningsskyldigheten gäller ej för drivmedel i fordon, arbetsmaskiner eller liknande.	5	Ja	Skäligt. Begränsad arbetsinsats och kostnad för berörd	
5.	Nya cisterner för petroleumprodukter eller andra för grundvattnet skadliga ämnen som installeras och anslutningsrör till dessa cisterner ska ha sekundärt skydd. En invallning ska rymma hela cisternens volym. Befintliga cisterner och anslutningsrör ska vara försedda med sekundärt skydd senast fem år efter det att föreskrifterna vunnit laga kraft.	5	Ja. Högre kostnad med sekundärt skydd och invallning	Skäligt. Krav på sekundärt skydd med hänvisning till generella föreskrifter i SNFS 2021:10	
6.	Annan lagring än i cisterner av för grundvattnet skadliga ämnen ska ske invallat. En invallning av flera behållare ska rymma den största behållarens volym plus tio procent av övriga behållares totala volym. Befintlig lagring ska vara invallad senast ett år efter det att föreskrifterna vunnit laga kraft.	5	Ja. Högre kostnad med invallning	Se ovan	
7.	BMF gör inventering och tillsyn av befintliga enskilda oljecisterner i området	5	Ja	Skäligt. Enkel tillsyn som inte kommer upp i debiterbar tid	
8.	Där petroleumprodukter eller andra för vattnet skadliga ämnen lagras eller hanteras ska det finnas skylt som upplyser om vattenskyddsområdet.	5	Nej	Skäligt. Begränsad arbetsinsats och kostnad	

Åtg. nr	Åtgärd	Hanterar risk nr	Påverkan på allmänna eller enskilda intressen 1)	Bedömning om skälighet 2)	Uppföljning
9.	BMF utför utredning av befintliga identifierade förorenade områden	6	Nej	Skäligt. Tid för utredning finns i ordinarie tillsynsplan, berörda områden prioriteras	
10.	Befintliga energibrunnar ska anmälas senast sex månader efter det att föreskrifterna vunnit laga kraft.	7	Ja	Skäligt. Begränsad arbetsinsats och kostnad För att fånga upp anläggningar som inte anmälts enligt 17 § FMH	
11.	Kommunstyrelsen ansvarar för att det sätts upp skyltar som utmärker vattenskyddsområdet där väg passerar gräns till skyddsområdet	Alla	Nej	---	
12.					

- 1) Enligt bestämmelser i 9 kap. 13 § miljöbalken (1998:808) får kommunala föreskrifter som meddelas till skydd mot olägenheter för människors hälsa inte medföra onödigt tvång för allmänheten eller annan obefogad inskränkning i den enskildes frihet.
- 2) Eventuella inskränkningar för enskilda eller verksamheter ska införas endast i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning ska särskild hänsyn tas till nyttan av skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder (2 kap. 7 § miljöbalken).

Samrådsredogörelse för förslag till upprättande av skyddsområde och skyddsföreskrifter för Jutans vattentäkt

Samrådsförfarande

Förslag till beslut om upprättande av vattenskyddsområde för Jutans vattentäkt har 13 april 2022 för samråd skickats till sakägare, myndigheter och kommunala instanser. Sändlista finns i bilaga 1.

Samrådsunderlaget omfattar syftet med det långsiktiga skyddet, avgränsning av skyddsområdet, förslag på skyddsföreskrifter och förvaltningens motivering och underlag till de föreslagna skyddsföreskrifterna. Sista dag för att lämna synpunkter var 15 juni 2022. Några av de som är berörda av samrådet har begärt och fått förlängd svarstid. Inga allmänna samrådsmöten har hållits.

Inkomna yttranden

De synpunkter som har inkommit under remisstiden sammanfattas nedan tillsammans med bygg- och miljöförvaltningens svar. Yttrandena i sin helhet finns i förvaltningens ärendehanteringssystem och kan begäras ut såsom offentlig handling.

Totalt inkom sex yttranden. Inga yttranden inkom från vattentäktägaren eller berörda privata fastighetsägare.

Yttranden från myndigheter

Länsstyrelsen i Hallands län

Länsstyrelsen meddelar att de inte lämnar några synpunkter.

Trafikverket

Trafikverket (TRV) påpekar att det är viktigt att fortsatt drift, underhåll och utveckling av järnvägsanläggningen (Halmstad-Nässjö järnväg) inte försvåras av vattenskyddsområdet. Exempel på arbeten är kemisk ogräsbekämpning av banvall, rensning av trummor och diken, vegetationsröjning längs järnvägskorridoren, och underhåll av kontaktledningsstolpar.

Det är viktigt att Trafikverket får besked om områdets slutliga avgränsningar samt skyddsföreskrifter. Eventuella restriktioner kommer att föras in i TRV interna informationssystem och även kommuniceras med berörda entreprenörer.

Svar på yttrande

Trafikverket kommer bli kommunicerat när beslut om skyddsområde och skyddsföreskrifter har blivit fattat.

Postadress

Halmstads Kommun
Box 153
301 05 Halmstad

Besöksadress

Rådhuset
Kyrkogatan 5
302 42 Halmstad

Telefon

035 – 13 70 00

E-post

direkt@halmstad.se

Webbplats

www.halmstad.se

Yttranden från kommunala nämnder och bolag

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen (KS) informerar om att det i Framtidsplan 2050 finns ett område utpekad i norra Oskarström, i närheten av Jutan, område O7 i planen. Av planen framgår att "Orten byggs ut mot norr. Området rymmer ungefär 150 bostäder av blandad bebyggelse".

KS ställer sig också frågande till om ett vattenskyddsområde behövs ifall den aktuella verksamheten inte längre finns kvar på platsen.

Svar på yttrande

Bygg- och miljöförvaltningen bedömer att ett vattenskyddsområde inte kommer negativt påverka möjligheten att utveckla bostadsbebyggelsen i området. Om vattentäkten inte längre används för uttag av dricksvatten, över gränsen 10 kubikmeter per dygn, finns inte längre skyldighet för kommunen att inrätta eller bibehålla ett inrättat vattenskyddsområde.

Laholmsbuktens VA AB

Laholmsbuktens VA AB (LBVA) anser att formuleringen: "Underhållet av det kommunala avloppssystemet är på många håll i kommunen eftersatt och skäl finns att stärka tillsynen av detsamma." är alldeles för generell och inte relevant. LBVA föreslår i första hand att texten stryks och i andra hand att den formuleras om så att den beskriver ledningsnätets skick inom det föreslagna skyddsområdet.

LBVA anser även att formuleringen: "Skötsel- och kontrollplaner för det kommunala avloppssystemet i området ska redovisas för miljönämnden senast ett år efter det att dessa föreskrifter vunnit laga kraft. Avloppsledningarna ska vara täta." är en alltför generell skrivning. Det behöver förtydligas vad det är för dokumentation LBVA ska redovisa för det utpekade vattenskyddsområdet.

Svar på yttrande

Bygg- och miljöförvaltningen tar bort onödigt generella formuleringar om VA-näten ur förslag till beslut.

Miljönämnden är ansvarig tillsynsmyndighet över de kommunala VA-näten, och utformning av skötsel- och kontrollplaner är en tillsynsfråga efter det att skyddsföreskrifterna vunnit laga kraft. Utformningen av skötsel- och kontrollplaner för det berörda området beror på de specifika förutsättningarna och hur de ska formuleras ska hanteras i tillsynen. Skyddsföreskrifterna förtydligas.

Räddningsnämnden

Räddningsnämnden anser att verksamhet inom vattenskyddsområden bör ha en plan för omhändertagande av förorenat släckvatten, vilken bör delges räddningstjänsten.

Karta över beslutade vattenskyddsområden bör skickas till räddningstjänsten.

Svar på yttrande

Bygg- och miljöförvaltningen kommer lyfta behovet av en släckvattenplan vid tillsyn av verksamheter inom området. Släckvattenplanen kommer skickas till räddningstjänsten.

Beslutade vattenskyddsområden kommer läggas in i kommunens kartstöd.

Dnr: 2022-2034

Teknik- och fritidsnämnden

Teknik- och fritidsnämnden (TFN) önskar ett förtydligande om att nämnden endast ansvarar för att informera och följa upp att föreskrifterna följs i de fall då det berör den egna verksamheten. Likaså önskar man ett förtydligande om att samråd måste ske med väghållaren inför uppsättande av skyltar avseende utformning och behov av skyltar samt om vem som ansvar för drift och underhåll av uppsatta skyltar.

TFN önskar också en översiktsbild samt fastighetsbeteckning för att lättare se var i kommunen vattentäkten är lokaliserad.

Svar på yttrande

Skyddsföreskrifterna för berörd vattentäkt kommer vara en del av kommunens lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön ([länk](#)). Enligt skrivning i de lokala föreskrifterna och enligt gällande reglementen för nämnderna är det tydligt att det är miljönämnden som ansvarar för tillsynen av efterlevnaden i vattenskyddsföreskrifterna.

Beslutsunderlag till kommunfullmäktige kommer omfatta förslag om finansiering av uppsättning och skötsel av skyltar för berört vattenskyddsområde. Förslaget kommer vara att uppdrag och ekonomiska medel hamnar inom Teknik- och fritidsnämndens ramar.

Bygg- och miljöförvaltningen kommer komplettera beskrivningen av vattentäkten med en översiktskarta och med uppgift om inom vilken fastighet vattentäkten är belägen.

Sändlista

Berörda fastighetsägare och tomträttsinnehavare för:

[REDACTED]

Myndigheter samt kommunens nämnder och bolag

Länsstyrelsen i Hallands län, halland@lansstyrelsen.se

Trafikverket, trafikverket@trafikverket.se

Kommunstyrelsen, ks.diarium@halmstad.se

Byggnadsnämnden, byggnadsnamnden@halmstad.se

Fastighetsnämnden, fn.diarium@halmstad.se

Räddningsnämnden, rn.diarium@halmstad.se

Teknik- och fritidsnämnden, tfn.diarium@halmstad.se

Laholmsbuktens VA AB, lbva@lbva.se

Ärende KS 2018/00464

Beslutsinstans: Kommunstyrelsens personal- och ledningsutskott

Information om heltidsresan - heltidsarbete som norm

Sammanfattning av informationsärendet

Många av kommunens verksamheter bedrivs över dygnets alla timmar och årets alla dagar. Därför behöver vi som arbetsgivare se till att medarbetarna har en schemaläggning som bidrar till ett hållbart arbetsliv.

Välfärdens kompetensförsörjning är en av detta årtiondes viktigaste frågor för kommuner och regioner. För att få en väl fungerande verksamhet är det direkt avgörande att kommuner och regioner klarar av att bemanna sina verksamheter med kompetenta medarbetare och att använda den gemensamma kompetensen optimalt.

Genom att ta tillvara på de medarbetare som redan är anställda och som har den samlade kompetens och erfarenhet som är så viktig, kan vi bedriva verksamhet med god kvalitet för våra kommuninvånare nu och i framtiden. Det handlar om Halmstads kommuns totala och långsiktiga kompetensförsörjning där vi tillsammans måste agera kommunövergripande.

Heltidsarbete som norm har som målsättning att redan anställda medarbetare i högre utsträckning ska vilja arbeta heltid. Det ska hjälpa oss att möta det framtida kommungemensamma behovet av kompetensförsörjning genom att ta tillvara på medarbetares kompetens.

Kommunstyrelsens personal- och ledningsutskott får information om hur arbetet med heltidsarbete som norm fortlöper och ges möjlighet att ställa frågor.

Informationsunderlag

1. -

Kommunledningsförvaltningen

██████████ HR-strateg